URMĂRIRE *la* VACCARES

Alistair MacLean

AUTORUL CELEBRULUI ROMAN
TUNURILE DIN NAVARONE

COMANDO

ALISTAIR MACLEAN

URMĂRIRE LA VACCARES

EDITURA MENORA 1994

CARAVAN TO VACCARES 1970

Lui JEAN-ANDRE
şi
EMANUELA CHARIAL

PROLOG

Străbătuseră cale lungă ţiganii aceia care poposeau acum, pentru a-şi lua masa de seară, pe pajiştea plină de praf de la marginea unui drum întortocheat de munte din Provence. Veniseră din Transilvania, din pusta ungară, de pe înălţimile munţilor Tatra, de la Porţile de Fier şi chiar de pe malurile româneşti, însorite, ale Mării Negre. O călătorie lungă, pe o căldură sufocantă, interminabilă, monotonă, de-a lungul câmpiilor încinse ale Europei Centrale, înceată, dificilă şi exasperantă uneori, atunci când trebuiau să străbată lungile lanţuri de munţi ce li se iveau în cale. În sfârşit, oricine şi-ar putea imagina că, chiar şi pentru aceşti nomazi *par excellence*, drumul a fost totuşi un drum obositor.

Dar nici o urmă de sfârşeală pe chipurile acestor ţigani, bărbaţi, femei şi copii, gătiţi toţi în portul lor tradiţional, care stăteau acum, unii aşezaţi, alţii pe vine, într-un cerc dezordonat în jurul a două focuri de cărbuni bine încinşi, şi ascultau cu un aer pierdut şi melancolic obsedantele şi nostalgicele melodii ţigăneşti ale stepei ungare. Lipsa aceasta aparentă a oricărei urme de oboseală îşi avea şi ea explicaţia ei: ţiganii din zilele noastre, după cum o arătau rulotele lor mari, moderne, îngrijit lucrate şi bogat echipate, călătoresc azi bucurându-se de un grad de confort, pe care cei din trecut nu l-au avut niciodată umblând prin Europa în căruţele lor cu coviltir, vopsite ţipător, trase de cai, şi al naibii de incomode. Acum, în seara aceasta, ei aşteptau desigur cu nerăbdare să-şi umple din nou lăzile golite în cursul periplului lor european şi, anticipând, îşi schimbaseră îmbrăcămintea nearătoasă purtată pe drum. Nu mai erau decât trei zile până la capătul pelerinajului, căci despre un pelerinaj era vorba; sau aveau ei vreun secret al lor care să le alunge oboseala? Oricum, pe feţe nu li se citea nimic asemănător; doar un aer de blândă satisfacţie şi o dulce-amară aducere aminte de locurile natale şi de zilele care au trecut.

Printre ei se afla însă un bărbat a cărui expresie – sau poate lipsa ei i-ar fi dovedit chiar şi celui mai slab şi mai neatent observator că, cel puţin pentru moment, omul acesta ignora total muzica şi că era preocupat, în gânduri şi în intenţii, numai de clipa

de faţă. Numele lui era Czerda; stătea aşezat de o parte, pe aripa de sus a rulotei sale, în spatele celorlalţi, ca o umbră abia vizibilă la limita întunericului. Era conducătorul ţiganilor, originar dintr-un sat din Delta Dunării cu un nume greu de pronunţat. Czerda, un om de vârstă medie, uscăţiv, înalt şi bine clădit, poseda acel calm ciudat şi relaxat, dar uşor de înţeles, al omului capabil să-şi preschimbe imediat inerţia aparentă într-un gest exploziv. Era îmbrăcat în negru, avea părul, mustaţa şi ochii negri, şi un profil de şoim. Într-o mână, sprijinită leneş pe genunchi, ţinea o lungă ţigară de foi, tot neagră, care ardea mocnit şi-i trimitea fumul în ochi; dar Czerda nu părea să-l ia în seamă.

Privirea nu-i stătea nici o clipă locului. Uneori îşi arunca ochii spre oamenii săi, dar foarte scurt, numai întâmplător şi neatent. Din când în când căuta spre micul masiv muntos Alpilles, spre piscurile lui calcaroase, aride şi neprietenoase, ce-şi făceau somnul în lumina strălucitoare a lunii, sub un cer spuzit de stele. Însă, de cele mai multe ori, se uita când spre dreapta când spre stânga la şirul de rulote mari parcate pe iarbă. După aceea, privirea lui încetă să mai rătăcească, dar nici o altă expresie nu venea să ia locul calmului obişnuit al chipului său. Se ridică fără grabă, coborî treptele, strivi ţigara de pământ şi se îndreptă fără zgomot către unul din capetele şirului de rulote.

Bărbatul, care aştepta în umbră, era un tânăr, replică la dimensiuni mai mici a lui Czerda. Nu tot atât de larg în spete, nu tot atât de înalt, trăsăturile sale oacheşe, acviline, reprezentau o copie atât de fidelă a celui mai vârstnic, încât nimeni nu se putea îndoi că era fiul acestuia din urmă. Czerda, evident un om nu prea obişnuit cu gesturi de prisos, ridică întrebător din sprâncene: fiul dădu din cap, o luă înainte spre şoseaua prăfuită, arătă ceva cu mâna şi făcu gestul cuiva care retează ceva.

De acolo, de unde se aflau ei, la mai puţin de cincizeci de metri depărtare, se înălţa un afloriment vertical din calcar alb, unic în felul său, căci prezenta la bază nişte imense săpături în formă de fagure, executate de mâna omului; nici o intervenţie a naturii n-ar fi putut realiza cu atâta rigurozitate geometria liniilor care brăzdau suprafaţa rocii. Una din aceste săpături era de-a dreptul uriaşă, având cel puţin doisprezece metri în înălţime şi tot atâta în lăţime.

Czerda dădu din cap o singură dată, se întoarse şi privi de-a lungul drumului spre dreapta. O siluetă neclară se dezlipi din umbră şi ridică un braţ. Czerda răspunse la salut şi arătă către malul de calcar. Nu mai fu nevoie de nici un alt gest de înţelegere, deoarece omul dispăru pe dată în interiorul stâncii. Czerda se întoarse spre stânga, văzu încă un om ascuns în umbră, făcu acelaşi gest, luă din mâna fiului său o lanternă şi o porni repede şi fără zgomot către imensa deschizătură de pe faţa stâncii. Luna făcea să sclipească oţelul cuţitelor pe care cei doi le ţineau în mâini, cuţite subţiri, cu lama lungă şi uşor curbată la vârf. De îndată ce pătrunseră în grotă, putură auzi foarte clar viorile schimbând melodia şi cadenţa şi erupând în ritmul vioi al unui dans ţigănesc.

Chiar de la intrare, grota se lărgea şi se înălţa semănând în interior cu o mare catedrală sau cu un mormânt uriaş din antichitate. Şi Czerda şi fiul său aprinseră lanternele, ale căror puternice raze nu reuşeau totuşi să pătrundă în cele mai îndepărtate colţuri ale acestei uimitoare peşteri săpate de mâna omului; căci, indiscutabil, era săpată de om, deoarece se vedeau foarte clar pe pereţii înalţi miile de urme orizontale şi verticale lăsate de vechile generaţii de localnici, care tăiaseră de acolo imense blocuri de calcar pentru construcţii. Jos, pe vatră, la intrarea în cavernă – pentru că, oricât de largă, nu era totuşi decât o cavernă – erau prevăzute nişte săpături rectangulare, unele destul de mari ca să încapă în ele o motocicletă, altele şi mai mari şi suficient de adânci ca să îngropi acolo o casă. Risipite prin câteva colţuri, se găseau mormane de piatră de calcar rotunjită; însă, în cea mai mare parte, vatra părea că fusese măturată în aceeaşi zi. În stânga şi în dreapta intrării erau săpate două mari deschizături, aflate într-un întuneric total şi de nepătruns. Un loc de osândă, implacabil şi ostil, rău prevestitor, ameninţător, evocator de moarte. Dar Czerda şi fiul său păreau să nu-şi dea seama de asta, total indiferenţi; ei se îndreptară siguri spre intrarea încăperii din dreapta.

În chiar inima acestei vaste încăperi, abia putea fi zărit un trup omenesc, fragil, o umbră la lumina palidă a lunii ce se infiltra, printr-o spărtură, din tavan; un om care sta cu spatele lipit de peretele stâncii, cu degetele răsfirate şi apăsate tare pe piatra

umedă din spatele său, în clasica poziţie înţepenită a unui fugar prins. Un tânăr având nu mai mult de douăzeci de ani, îmbrăcat într-o cămaşă albă şi pantaloni negri. În jurul gâtului purta atârnat, de un lănţişor subţire de argint, un crucifix. Crucifixul sălta şi cobora, sălta şi cobora, cu o regularitate de metronom, când aerul pătrundea şi ieşea prin trahee, iar plămânii, gâfâind, încercau zadarnic să ofere organismului oxigenul de care avea nevoie. Un şir de dinţi albi părea să schiţeze un zâmbet, dar nu era deloc un zâmbet, deşi buzele reci, înţepenite într-un rictus de spaimă, puteau să semene şi cu aşa ceva. Nările le avea larg deschise, ochii mari şi negri se holbau, obrazul, ca o mască transpirată, părea dat cu glicerină. Era obrazul unui băiat purtând pe umeri doi demoni: sfârşitul apropiat al resurselor sale fizice şi conştiinţa morţii inevitabile, care declanşează spaima nebună şi de neînlăturat ce-l împinge pe om pe marginea abisului pierderii minţii, abisul nebuniei.

Pentru moment, respiraţia fugarului se opri cu totul când acesta zări cele două pete de lumină mişcând pe vatra cavernei. Razele jucăuşe, din ce în ce mai luminoase, veneau dinspre partea dreaptă a intrării. Pentru o clipă, tânărul ţigan împietri; dar, chiar dacă raţiunea îl părăsise, instinctul de conservare acţiona totuşi de la sine, căci, cu un geamăt dureros, el se dezlipi de perete şi fugi spre dreapta cavernei, fără să facă zgomot de paşi, datorită încălţărilor sale de pânză. Ocoli colţul încăperii, apoi se aşeză brusc pe pământ şi întinse bâjbâind mâinile înainte, ca şi cum ar fi vrut să-şi obişnuiască ochii cu întunericul tot mai adânc. Apoi se strecură încet în grota alăturată, gâfâind dureros şi provocând un ecou sinistru, ca de şoapte, pe pereţii nevăzuţi din jur.

Czerda şi fiul său, cu lanternele în mâini, cercetând fără oprire în jurul lor, înaintau cu paşi siguri pe sub bolta de la intrare spre locul pe care tocmai îl părăsise fugarul. La un semn a lui Czerda, amândoi bărbaţii se opriră şi se hotărâră să caute prin ascunzişurile cele mai adânci ale cavernei: erau goale. Czerda dădu din cap, cu un aer aproape satisfăcut, şi scoase un fluierat special, pe două tonuri joase.

În ascunzişul său, care de fapt nici nu era un ascunziş, ţiganul începu să se facă mic, ochii săi speriaţi priveau în direcţia de unde

îşi închipuia că vine fluieratul. Aproape imediat el auzi un alt fluierat, la fel, însă unul care venea din altă parte a labirintului subteran. Fără voia lor, ochii i se îndreptară în direcţia acestei noi surse de primejdie, apoi el întoarse capul spre dreapta, auzind un al treilea fluierat, exact la fel ca timbru şi volum cu primele două. Ochii săi holbaţi încercau cu disperare să fixeze locul celei de a treia primejdii, dar aici nu era nimic de văzut, în afară de bezna înconjurătoare; şi nici măcar un sunet care să întrerupă tăcerea deprimantă, cu excepţia scârţâitului îndepărtat de vioară al ţiganilor, un tot atât de îndepărtat memento legat de o lume mai sigură şi mai întreagă la minte, ceea ce nu făcea decât să intensifice liniştea sinistră a acelui loc de groază.

Câteva clipe el rămase nemişcat, înnebunit de spaimă şi cu totul nehotărât; apoi, după câteva secunde, cele trei fluierături duble se făcură auzite din nou, însă de data aceasta mai aproape, mult mai aproape şi, când el zări din nou fâşia slabă de lumină a celor două lanterne, pe care o văzuse mai înainte, se întoarse şi o luă la fugă orbeşte într-o direcţie care, îşi închipuia el, avea să-i ofere o clipă de răgaz, fără să-i mai pese sau fără să-şi dea seama că putea să se izbească în orice moment de pereţii stâncoşi. Raţiunea ar fi trebuit să-i spună asta; dar el era acum lipsit de orice raţiune: acum nu exista decât instinctul, vechiul instinct, care-i spunea că omul nu trebuie să moară mai înainte de a fi nevoie.

Nu făcuse mai mult de şase paşi, când lumina puternică a unei lanterne erupse la mai puţin de zece metri înaintea sa. Fugarul se opri brusc, clătinându-se fără să cadă, coborî braţul pe care-l ridicase în mod reflex ca să se ferească de lumină şi, pentru prima oară, privi cu ochii mijiţi, într-o vizibilă încercare de a evalua iminenţa şi amploarea noii primejdii cu care se confrunta. Dar tot ce puteau să vadă ochii săi aproape închişi nu era decât masa greu de definit a unui trup fără formă care se afla înapoia lanternei. Apoi, încet, foarte încet, cealaltă mână a omului se întinse înainte, până când întretăie raza de lumină a lanternei: mâna ţinea un oribil cuţit încovoiat care sclipea puternic la lumina lămpii. Cuţitul şi lanterna începură să înainteze încet.

Fugarul se răsuci, făcu doi paşi, după aceea se opri brusc, aşa cum făcuse şi mai înainte. Alte două lanterne şi cuţite, sclipind tot

atât de puternic, se aflau acum puţin mai departe decât bărbatul din spatele său. Ceea ce era atât de înfiorător în felul calculat în care se apropiau cei trei, era siguranţa lor calmă şi neîndurătoare.

— Vino Alexandre, zise Czerda binevoitor. Suntem vechi prieteni, nu? Ce, nu vrei să ne mai vezi?

Alexandru gemu şi se repezi spre dreapta, în direcţia în care cele trei lanterne indicau o intrare într-o altă grotă. Suflând greu, ca un cerb înainte de a fi doborât de câini la pământ, el se prăvăli aproape în fugă spre noua intrare. Nici unul din cei trei urmăritori ai săi nu încercă să-l oprească sau să se ia după el: îl urmăreau numai, umblând cu aceeaşi consecventă lipsă de grabă.

Ajuns în această a treia grotă, Alexandru se opri şi privi sălbăticit în jur. Era o grotă mică de data aceasta, destul de mică pentru a-i permite să vadă că avea nişte pereţi solizi, ostil şi necruţător de solizi, fără nici cea mai mică fisură care să-i ofere speranţa unei alte salvări. Singura ieşire era aceea pe unde venise; şi aceasta reprezenta sfârşitul drumului.

Atunci, minţii sale, aşa înceţoşată cum era ea, i se arătă că în această ciudată grotă exista ceva deosebit. Urmăritorii săi, cu lanternele lor nu ajunseseră încă; şi atunci cum de putea el să vadă atât de bine? Nu prea clar, că nu era suficientă lumină pentru aşa ceva, dar totuşi destul de bine, în comparaţie cu bezna din grota infernală pe care tocmai o părăsise.

Aproape, la picioarele sale, se afla o uriaşă grămadă de pietriş şi de sfărâmături, evident urmare a unor masive surpări sau săpături făcute în trecut. Instinctiv, Alexandru se uită în sus; molozul, îngrămădit cu o înclinare de aproape patruzeci de grade faţă de orizontală, nu părea să aibă vârf. Se prelungea şi se prelungea, iar Alexandru, urmărindu-l cu privirea, putu să vadă că se continua în sus şi se sfârşea la o înălţime de cel puţin optsprezece metri. Şi, acolo unde se sfârşea – trebuia să se sfârşească neapărat – sus de tot, se zărea un petec de cer adevărat, plin de stele. Îşi dădu seama că de acolo venea lumina, de la un tavan surpat, cu multă vreme în urmă.

Trupul îi era istovit dincolo de orice limită suportabilă, dar acum un val de energie primară pusese stăpânire pe el, şi acest trup al său înceta să mai fie el stăpânul, tot aşa cum şi mintea îşi pierduse propriul ei control. Fără să se mai uite dacă urmăritorii

erau aproape, Alexandru sări pe grămada de sfărâmături şi începu să se caţere în sus agăţându-se cu ghearele.

Maldărul de pietre era instabil şi, până la un punct, periculos: cu greu te puteai urca în siguranţă pe el. La fiecare aproape o jumătate de metru câştigat, aluneca treizeci de centimetri dar, cu toate acestea, imboldul, pe care i-l dădea o disperare nebunească, birui şi legea gravitaţiei şi coeficienţii de frecare, astfel că izbuti să progreseze ceva, chiar dacă în mod dezordonat, pe această imposibilă şi sfărâmicioasă pantă, pe care nici un om normal n-ar fi încercat vreodată să se caţere.

După o treime de drum parcurs, dându-şi seama că jos se făcuse mai multă lumină, se opri deodată şi privi dedesubt. Erau acolo trei bărbaţi, la baza grămezii, cu lanternele aprinse încă. Se uitau în sus la el, dar nu făceau nici o încercare de a-l urmări. Destul de ciudat, lumina lanternelor lor nu era îndreptată spre el, ci era dirijată pe vatră, la picioare. Chiar dacă mintea perplexă a lui Alexandru ar fi fost în stare să priceapă această ciudăţenie, timp să se gândească la ea nu mai avea, căci simţea cum inima obosită şi sprijinul pe picioare cedează: şi atunci începu să se caţere din nou.

Genunchii îl dureau îngrozitor, fluierele picioarelor îi erau julite, unghiile rupte, palmele mâinilor însângerate, rănite până la os. Dar Alexandru continua să se caţere.

La aproape două treimi din urcuş, fu obligat să se oprească a doua oară, nu pentru că şi-o propusese el, ci pentru că membrele sale însângerate şi muşchii, în acel moment, nu mai putea să-l ajute. Se uită în jos şi văzu că cei trei bărbaţi, de la picioarele grămezii de pietre, erau tot acolo, nemişcaţi, cu lanternele lor tot îndreptate spre pământ, şi toţi trei privind în sus. În imobilitatea lor exista un fel de calm, un aer de siguranţă. Vag, undeva în adâncul înceţoşat al minţii sale – atât cât îi mai rămăsese – Alexandru se întrebă de ce. Întoarse capul şi privi iar în sus, spre cerul înstelat; şi atunci înţelese.

Un bărbat, puternic luminat de razele lunii, stătea aşezat pe marginea surpăturii. Obrazul îi era parţial ascuns în umbră, dar lui Alexandru nu-i fu prea greu să distingă o mustaţă stufoasă şi sclipirea unor dinţi albi. Poate că omul zâmbea. Cuţitul, pe care-l ţinea în mâna stângă, se vedea tot atât de bine ca şi lanterna din

mâna dreaptă. Omul apăsă pe întrerupătorul lanternei şi începu să se lase în jos pe marginea spărturii.

Nici un fel de reacţie pe chipul lui Alexandru, căci lui nu-i mai rămânea acum nimic de făcut. Câteva clipe rămase nemişcat, în timp ce omul cu mustaţă aluneca în jos spre el, stârnind o mică avalanşă de bolovani în drumul său. Încercă atunci să se tragă disperat într-o parte, ca să evite impactul şi cuţitul urmăritorului, dar din cauza grabei şi pentru că tot corpul îi era numai răni provocate de pietre, piciorul îi alunecă şi, nesprijinit, începu să vină şi el în jos rostogolindu-se fără nici un control şi fără speranţă de a se mai putea opri. Grămada de pietre devenise atât de puţin rezistentă, încât nici urmăritorul său nu-şi putea ţine echilibrul, decât făcând salturi mari de-a lungul sfărâmăturilor; iar torentul mare de pietre, care se loveau de vatra cavernei, justifica repeziciunea cu care cei trei bărbaţi de jos se dădură în lături vreo zece paşi. Între timp, mai apăru şi un al patrulea individ, care tocmai pătrunsese în cavernă şi, imediat după el, ajunse şi urmăritorul lui Alexandru care, cu salturi mai lungi, îl depăşise pe băiatul gata să se prăbuşească.

Alexandru ateriză greu pe vatră, cu braţele instinctiv adunate deasupra capului, ca să se protejeze împotriva cascadei de pietre ce continuau să-i lovească încă vreo câteva secunde trupul, până ce ploaia de bolovani se opri. Câtva timp rămase năucit, fără să-şi dea seama de nimic, apoi se sprijini în mâini şi pe genunchi, mai înainte de a se scula, clătinându-se, în picioare. Se uită la semicercul format din cei cinci bărbaţi, fiecare cu câte un cuţit în mână, apropiindu-se neînduplecaţi de el, şi mintea sa era acum conştientă. Dar privirea lui nu mai era aceea a unui animal hăituit. Căci cunoscuse deja toate spaimele morţii şi nu-i mai păsa de nimic. Fără frică, pentru că acum nu mai avea de ce să se teamă, putu să privească moartea în faţă. Rămase calm şi o aşteptă să vină.

⁂

Czerda se aplecă, aşeză o ultimă piatră deasupra movilei ridicate la picioarele sfărâmăturilor, se sculă, privi la lucrul executat de el şi de oamenii săi, dădu din cap mulţumit, şi le făcu semn să plece. Ei plecară. Czerda mai aruncă o ultimă privire

asupra mormanului lung de pietre, dădu iar din cap, şi plecă şi el.

Odată ieşit afară din cavernă, la lumina lunii care scălda Alpilles şi care i se părea greu de suportat, Czerda i se adresă fiului său, cerându-i să încetinească pasul şi să-i lase pe ceilalţi să i-o ia înainte.

Calm, Czerda îl întrebă:

— Ce zici Ferenc, mai sunt şi alte iscoade printre noi?

— Nu ştiu. Ferenc ridică din umeri. În Iosef şi în Pauli nu am încredere. Dar cine poate şti?

— Tu, însă, ai să-i supraveghezi, nu? Aşa cum l-ai supravegheat şi pe sărmanul Alexandru. Czerda îşi făcu semnul crucii. Dumnezeu să-l ierte.

— O să-i supraveghez, tată, Ferenc dădu răspunsul la întrebare, fiind prea convins că vor trebui luate măsuri mai serioase. Vom fi la timp la hotel. Crezi că o să câştigăm ceva bani în noaptea asta?

— Cui îi pasă câţi bănuţi or să azvârle în calea noastră puturoşii şi proştii ăştia de bogătani? Casierul nostru nu se află în hotelul lor blestemat, dar hotelul ăsta noi îl vizităm de generaţii, şi o să-l vizităm, încă, mereu. Czerda oftă adânc. Aparenţele sunt totul, Ferenc fiule, aparenţele sunt totul. Asta tu nu trebuie s-o uiţi niciodată.

— Da, tată, răspunse Ferenc supus. Şi îşi ascunse în grabă cuţitul.

Liniştiţi, pe nevăzute, cei cinci ţigani se îndreptară spre tabără şi se aşezară jos la o oarecare distanţă unul de altul, în afara cercului de ascultători, aflaţi încă sub farmecul trist-vesel al nostalgiilor trezite de crescendo-ul şi ritmul sunetelor de vioară. Focurile ardeau acum mocnit, cu o licărire slabă, roşiatică, abia vizibilă în lumina vie a lunii. Şi, deodată, cu un splendid acord final, muzica încetă, violoniştii se înclinară adânc, iar auditoriul îşi manifestă aprecierea aplaudând cu entuziasm, nu mai mult decât Czerda care bătea şi el din palme, ca şi cum l-ar fi ascultat pe Heifetz, la cel mai bun concert al său de la Carnegie Hall. Dar, pe când aplauda, ochii săi rătăceau dincolo de instrumentişti, dincolo de ascultători şi de tabăra de ţigani, până ce privirile sale se opriră iar pe suprafaţa ca un fagure a stâncilor de calcar, unde caverna devenise de puţin timp un mormânt.

CAPITOLUL I

Parapetul stâncos de la Les Baux, tăiat şi despicat ca de o secure uriaşă, cu rămăşiţele sfărâmate, triste şi îndurerate ale vechii fortăreţe, sunt cele mai cutremurătoare şi mai dezolante ruine din Europa. Sau aşa o spune ghidul local. El continuă: „După secole întregi de la dispariţia sa, Les Baux rămâne încă un mormânt deschis, un cutremurător şi dureros de potrivit monument pentru un oraş medieval care a trăit extrem de violent şi a pierit apoi agonizând; a te uita la Les Baux înseamnă a privi chipul morţii săpat pentru vecie în piatră.”

Ei bine, poate că se exagerează puţin, dar asemenea publicaţii au avut mereu tendinţa să devină hiperbolice; iar cititorul obişnuit şi neavizat s-ar putea să fie de acord cu ele, şi să nu se sperie dacă vreun unchi bogat i-ar lăsa acest loc moştenire prin testament. A fost, fără discuţie, cea mai neospitalieră, cea mai pustiită şi cu totul neîmbietoare colecţie de ziduri dărâmate şi hidoase din întreg vestul Europei. O distrugere totală şi nemiloasă, operă a hoardelor de vandali din secolul XVII, cărora, pentru aşa ceva, le-a trebuit o lună de zile, şi, singur Dumnezeu ştie, câte tone de praf de puşcă pentru a reduce Les Baux la condiţia sa de anihilare totală. Oricine ar fi dispus să creadă că un asemenea rezultat putea fi obţinut azi în câteva secunde doar, într-o după-amiază, cu ajutorul bombei atomice. Desfiinţarea vechii fortăreţe a fost la fel de reuşită. Şi, totuşi, oameni locuiau acolo, trăiau, munceau şi mureau.

La poalele versantului de apus, alcătuit din stânci înalte, se întindea o vale foarte bine asortată cu peisajul, sumbră şi pe bună dreptate botezată Valea Iadului, atât pentru aspectul ei de deşert dezolant, cuprins între zidurile de la Les Baux, spre est, şi pintenul masivului Alpilles, la vest, cât şi pentru că, în timpul verii, aceste chei abrupte, care se deschid numai înspre sud, puteau deveni insuportabil de fierbinţi.

Dar mai exista un loc, drept la extremitatea nordică a acestui fund de sac, într-un cu totul surprinzător şi de necrezut contrast cu mohorâtele şi oropsitele întinderi care îl înconjurau: o oază verde, frumoasă şi bogată care, în context, ar fi putut face parte din paginile oricărei cărţi de basme.

Pe scurt, e vorba de un hotel, un hotel înconjurat de arbori frumos plantaţi, de grădini cu aspect exotic, şi având un bazin de înot albastru şi sclipitor. Grădinile erau situate spre sud, imaculata piscină, în centru; iar, în spatele ei, o curte interioară, un fel de patio larg, umbrit de pomi şi, în sfârşit, hotelul propriu zis, cu arhitectura sa veche, o combinaţie, se pare, între o mănăstire trappistă şi o *haciendа* spaniolă. Era, de fapt, unul din cele mai bune şi – aproape prin definiţie – unul din cele mai exclusive şi mai scumpe hoteluri-restaurant din Sudul Europei: Hotelul Baumanière.

Partea dreaptă a patio-ului, la care se ajungea pe un şir de trepte, era o foarte largă esplanadă; şi, de la ea, pornind spre sud, pe sub o boltă de verdeaţă minunat alcătuită, se afla un spaţiu larg de parcare în formă de dreptunghi, tot locul fiind, mai mult decât adecvat, ferit de soarele fierbinte al verii, la adăpostul unor umbrare din împletitură deasă de răchită.

Patio-ul era discret luminat de nişte lămpi invizibile, atârnate în doi copaci mari ce dominau aproape toată suprafaţa cu cele cincisprezece mese ale sale, plasate pe dale de piatră şi aranjate inteligent la o discretă distanţă una de alta. Uneori, chiar şi mesele erau un spectacol la care puteai să priveşti. Tacâmurile sclipeau, vesela strălucea, cristalurile scânteiau. Şi nu mai trebuie să spunem că bucătăria era excelentă, că Chateauneuf-ul era aromat cu ambrozie: liniştea absolută, care îi înconjura pe consumatorii vrăjiţi, nu putea fi asemuită decât cu tăcerea solemnă din marile catedrale ale lumii. Dar, chiar şi în acest paradis gastronomic mai exista o notă discordantă.

Această notă discordantă cântărea aproape o sută de kilograme şi vorbea tot timpul, cu gura plină sau nu. Bineînţeles îi deranja pe toţi; i-ar fi deranjat chiar şi dacă s-ar fi prăvălit cu toţii, în masă, pe versantul nordic al Eiger-ului. Trebuie s-o spunem de la început că vocea lui era neobişnuit de puternică, dar nu în felul acela artificial al unui *nouveau riche* sau al unor membri mai săraci din mica aristocraţie, care se simt obligaţi să atragă atenţia celorlalţi asupra unui exemplar mai evoluat de *Homo Sapiens*. Motivul adevărat era altul: prea puţin îi păsa lui dacă lumea îl auzea sau nu. Era un bărbat voluminos, înalt, lat în umeri şi bine construit: nasturii care încheiau smokingul său la două rânduri

trebuie să fi fost cusuţi cu coarde de pian. Avea părul negru, mustaţa neagră, o bărbuţă de ţap foarte îngrijită, şi purta un monoclu cu ramă tot neagră, prin care examina atent, ţinând-o în mână, lista de bucate. La masă îl însoţea o tânără de vreo douăzeci de ani, îmbrăcată cu o fustă scurtă bleu, într-adevăr extravagant de frumoasă. În momentul acela ea se uita uşor surprinsă la însoţitorul ei bărbos, care bătea poruncitor din palme, gest ce avu drept urmare apariţia instantanee a directorului localului, a unui chelner cu papion alb şi a unui picolo cu papion negru.

— Encore[1], ceru bărbosul.

Dacă stăm să ne gândim bine, sosirea la faţa locului a celor trei fusese fără rost: ei l-ar fi putut auzi fără nici-o greutate, chiar din bucătărie.

— Prea bine, se înclină şeful. Încă un antricot la Ducele de Croytor. Şi repede.

Chelnerul şi ajutorul său se înclinară la unison, se răsuciră pe vârfuri şi porniră într-un trap uşor de câţiva paşi. Blonda se uită la Ducele de Croytor cu o expresie de uimire pe faţă.

— Dar, domnule Duce…

— Charles, pentru tine, o întrerupse cu hotărâre Ducele. Titlurile nu mă impresionează, chiar dacă pe aici mi se spune Marele Duce, desigur din cauza taliei mele impresionante, a apetitului meu şi a felului regesc cu care îi tratez pe cei de rang inferior. Însă pentru tine sunt Charles, Lila, draga mea.

Fata, evident încurcată, spuse ceva cu glas scăzut, care se părea că nu fusese auzit de însoţitorul ei, acesta neezitând să-şi manifeste nerăbdarea ducală.

— Spune, spune, dragă! Ştii că nu aud prea bine cu urechea asta.

— Vreau să spun că ai mai mâncat deja un antricot *uriaş*.

— Nimeni nu ştie când ne vor lovi anii grei de foamete. Ia gândeşte-te la Egipt. Nu?

Un chelner-şef, cu o suită impresionantă, plasă înaintea lui un imens antricot, cu ceremonialul solemn al prezentării bijuteriilor coroanei, exceptând faptul că, atât chelnerul cât şi marele Duce considerau în orice moment antricotul ca pe o nimica toată. Un

[1] Încă – în limba franceză în original

picolo puse pe masă un vas cu pireu de cartofi, şi un altul, cu salată, în timp ce alt chelner aşeza respectuos pe o măsuţă alăturată o baterie cu gheaţă, conţinând două sticle cu vin rosé.

— Pâine pentru domnul Duce, ceru şeful.

— Ştii foarte bine că ţin regim. O spunea de parcă ar fi crezut-o şi el, apoi, ca şi cum ş-ar fi adus aminte, se întoarse spre blondă: Poate că Mademoiselle Delafont…

— Mi-ar fi imposibil. Şi, când chelnerii se retraseră, ea se uită fascinată la farfuria lui. În douăzeci de secunde…

— Ei îmi cunosc obiceiurile, mormăi Marele Duce. Era greu să vorbească limpede cu gura plină de friptură.

— Şi nu ştiu… Lila Delafont se uită gânditoare la el. Nu ştiu, de exemplu, de ce a trebuit să mă inviţi…

— În afară de faptul că nimeni nu-i poate refuza niciodată nimic Marelui Duce, există patru motive.

Când eşti duce poţi întrerupe pe oricine fără să-ţi ceri scuze. El înghiţi aproape o litră de vin, iar uşurinţa sa în exprimare crescu în mod vizibil.

— După cum ţi-am mai spus, nimeni nu ştie când ne vor surprinde anii de foamete. O privi insistent, în aşa fel ca ea să-i urmărească ideea: Ştiu… ştiu… tatăl dumitale, Contele Delafont…, ei bine, documentele mele sunt impecabile. Iar dumneata eşti cea mai frumoasă fată de pe lume. Şi eşti şi singură.

Lila, evident încurcată, coborî glasul, dar degeaba. Între timp ceilalţi comeseni considerau că e o *lèse-majesté* să mai converseze, atâta timp cât Ducele de Croytor stăpânea terenul; şi tăcerea era impresionantă.

— Nu sunt nici singură şi nici cea mai frumoasă fată de pe lume. Nici…, ea zâmbi cu un aer de scuză, ca şi cum se temea să nu fie auzită, şi făcu un gest către o masă vecină. Nu, când prietena mea Cecile Dubois este aici.

— Fata cu care erai mai devreme astă-seară?

— Da.

— Străbunii mei şi eu am preferat întotdeauna blondele. Tonul său nu admitea nici o discuţie în privinţa faptului că brunetele erau pentru plebe. Fără plăcere, el puse jos cuţitul şi furculiţa şi-şi întoarse privirea. Acceptabilă, acceptabilă, pot să spun. Îşi coborî

glasul, într-o şoaptă conspirativă, care ar fi putut fi auzită de la mai puţin de douăzeci de paşi. Prietena dumitale, spui? Şi cine e parazitul ăla cu privirea rătăcită, care o însoţeşte?

Aşezat la o masă ceva mai departe, dar evident destul de aproape ca să-l audă pe Marele Duce, un bărbat îşi scoase ochelarii de baga şi-i vârî în etui cu un aer hotărât: era decent şi bine îmbrăcat, într-un costum de gabardină gri. Înalt, cu umeri laţi, cu părul negru, aproape frumos, dacă n-ar fi avut câteva trăsături mai neregulate ale obrazului foarte bronzat. Fata din faţa lui, înaltă, brună, cu un licăr de amuzament în ochii verzi, îl opri, prinzându-l uşor de mână.

— Te rog, Domnule Bowman. Nu merită. Chiar că nu merită.

Bowman se uită la faţa ei zâmbitoare şi se supuse.

— Am un chef grozav, Miss Dubois, grozav să… Apucă paharul cu vin, dar gestul său se opri la jumătatea drumului. Auzi vocea dezaprobatoare a Lilei, luându-i apărarea.

— Nu, mie îmi pare mai curând un boxeur de categorie grea.

Bowman zâmbi către Cecile Dubois şi ridică paharul.

— Chiar… Marele Duce dădu de duşcă încă o jumătate de cupă. Chiar, unul cu douăzeci de ani trecuţi de prima tinereţe.

Vinul se împrăştie pe masă când Bowman trânti, aproape să se spargă paharul de cristal fin. Se ridică brusc în picioare, ca să constate că Cecile, în afară de alte evidente calităţi, o avea şi pe aceea a unor excelente reflexe. Se ridicase şi ea tot atât de iute în picioare, se insinuase între masa Marelui Duce şi Bowman, îl prinse pe acesta de braţ şi-l trase după ea uşor, dar hotărât, spre bazinul de înot: pentru toată lumea păreau o pereche care tocmai terminase de luat masa şi se pregătea să facă o plimbare pentru ajutarea digestiei. Bowman, deşi evident fără nici un chef, se supuse. Avea aerul unui om pentru care o neînţelegere cu Marele Duce ar fi constituit o reală plăcere, dar care nu dorea să aibă în public discuţii cu o tânără doamnă.

— Îmi pare rău, îl strânse ea de braţ, dar Lila *este* prietena mea. Nu vreau s-o pun în încurcătură.

— Da? Nu vrei s-o pui în încurcătură? Şi cât sunt eu de încurcat nu contează?

— Oh, te rog. Destul. Mie nu-mi pari câtuşi de puţin un nesocotit.

Bowman privi la ea bănuitor, dar nu văzu în ochii ei nici o urmă de voioşie: îşi ţuguia buzele cu un aer serios, ironizându-l prieteneşte.

— Să ştii, înţeleg că nimănui nu-i place să i se spună parazit. Apropo, cu ce te ocupi? Pentru cazul când ar fi să-ţi iau apărarea în faţa ducelui. Verbal, bineînţeles.

— Să-l ia naiba de duce.

— Ăsta nu e un răspuns la ce te-am întrebat.

— Şi, chiar, grozavă întrebare. Bowman tăcu gânditor, îşi scoase ochelarii şi-i şterse. Adevărul e că nu mă ocup cu nimic.

Se găseau acum la celălalt capăt al bazinului. Cecile îşi trase mâna de pe braţul lui şi se uită la el fără nici un entuziasm.

— Vrei să spui, domnule Bowman…

— Zi-mi Neil. Toţi prietenii îmi spun aşa.

— Îţi faci foarte uşor prieteni, nu? întrebă ea fără nici un rost.

— Aşa sunt eu construit, zise Bowman simplu.

Ea nu era atentă, sau chiar dacă era, îi ignoră răspunsul.

— Vrei să spui că nu lucrezi nimic? Că nu faci niciodată nimic?

— Niciodată.

— N-ai nici o ocupaţie? Nu eşti pregătit pentru nimic? Nu ştii să faci *nimic?*

— Şi de ce aş face, şi de ce m-aş omorî? spuse cu convingere Bowman. Bătrânul meu a câştigat milioane, şi încă mai câştigă. Tot atâtea. Noua generaţie trebuie s-o ia mai uşor, nu crezi? E un fel de reîncărcare a bateriilor de familie. În afară de asta, eu nu am *nevoie* de o ocupaţie. Departe de mine, conchise el smerit, să-i fur vreunui tânăr sărac un post care i-ar face într-adevăr trebuinţă.

— Argumentaţie ipocrită… Cum de am putut eu să-l judec pe un om atât de greşit?

— Lumea mă judecă întotdeauna greşit, spuse Bowman trist.

— Nu pe dumneata. Pe Duce. Spiritul lui de observaţie. Ea scutură din cap, însă într-un fel care, ciudat, părea să demonstreze o simpatie fără speranţă şi nu o condamnare la rece. Eşti într-adevăr un parazit, domnule Bowman?

— Neil.

— Oh, chiar că eşti incorigibil. Se simţea pentru prima oară enervată.

— Şi invidios. Bowman o prinse de braţ în timp ce se apropiau iar de patio şi, pentru că el nu zâmbea, ea nu încercă să şi-l retragă. Invidios sunt pe dumneata. Vreau să spun, pe sufletul dumitale. Pe prevederea şi chibzuinţa de care dai tot timpul dovadă. Pentru dumneavoastră, două tinere englezoaice, în stare să se zbată aici pentru 200 de lire pe săptămână fiecare, o leafă de dactilo sau orice…

— Lila Delafont şi cu mine ne aflăm aici ca să strângem material pentru o carte, încercă ea să fie rigidă, dar fără să reuşească.

— În legătură cu ce? întrebă Bowman politicos. Despre bucătăria provensală? Editorii nu dau bani pe speculaţii din astea. Şi atunci cine o face? Unesco? Consiliul de Stat? Bowman o privi atent prin ochelarii săi cu ramă de baga, dar era clar că ea nu părea să fie genul care-şi muşcă buzele. Hai să-i mulţumim în tăcere bunului şi bătrânului Părinte. Ce zici? Un armistiţiu, draga mea. E prea frumos aici, ca să-l rupem. Noapte frumoasă, masă frumoasă, fată frumoasă… Bowman îşi potrivi ochelarii, şi cuprinse patio-ul cu privirea. Prietena dumitale nu e deloc rea. Cine-i subţirelul Jim de lângă ea?

Cecile nu răspunse imediat, probabil că era în momentul acela hipnotizată de spectacolul unui Mare Duce ţinând o uriaşă cupă cu rosé într-o mână, în vreme ce cu cealaltă dirija activitatea unui chelner, care părea să transfere conţinutul căruciorului într-o farfurie. Lila Delafont rămăsese cu gura căscată.

— Nu ştiu. El zice că e un prieten al tatălui ei. Privi cu oarecare ezitare într-o parte şi, zărindu-l pe directorul localului, îi făcu semn. Cine e domnul acela cu prietena mea?

— Ducele de Croytor, doamnă. Un foarte cunoscut producător de vinuri.

— Mai curând un foarte cunoscut băutor de vinuri. Bowman se făcu că nu vede privirea dezaprobatoare a Cecilei. Vine des pe aici?

— În ultimii trei ani, mereu la vremea asta.

— În special, mâncarea e mai bună la vremea asta?

— Mâncarea, domnule, e întotdeauna excelentă la noi. Şeful lui Baumanière nu părea să se amuze. Domnul Duce vine aici în fiecare an, la serbările ţigăneşti de la Saintes-Maries.

Bowman se mai uită o dată la Ducele de Croytor. Acesta îşi înghiţea desertul cu o poftă egalată doar de repeziciunea cu care o făcea.

— Se poate înţelege de ce ţine să aibă alături un vas cu gheaţă, observă Bowman. Ca să-şi răcorească tacâmurile. Nu văd aici nici o urmă de sânge ţigănesc.

— Domnul Duce este unul din cei mai renumiţi folclorişti din Europa, spuse serios şeful, adăugând suav: Studiul unor obiceiuri vechi, domnule Bowman. De sute de ani, ţiganii se adună aici de prin toată Europa, pe la sfârşitul lui mai, pentru a adora şi a venera moaştele Sarei, patroana sfântă a lor. Domnul Duce scrie o carte despre aceasta.

— Locul ăsta, zise Bowman, e un nemaipomenit ghiveci cuprinzând cei mai neobişnuiţi autori.

— Nu înţeleg, domnule.

— Eu înţeleg foarte bine. Bowman băgă de seamă că ochii verzi puteau să fie şi foarte reci. Nici nu-i nevoie... Ce naiba se petrece?

La început slab, apoi din ce în ce mai tare, se auzea zgomotul unor maşini mergând încet, ca tancurile unui regiment în marş. Priviră în jos spre curtea de la intrare, pe unde nenumărate rulote de ţigani se apropiau scârţâind pe drumul şerpuit de pe panta ce urca spre hotel. Ajunse în curtea din faţă, rulotele din frunte începură să se alinieze în rânduri drepte de-a lungul împrejmuirii, în timp ce celelalte trecură pe sub bolta de gard viu, înspre parcare. Larma şi mirosul greu de gaze de motorină, deşi nu chiar de nedescris şi de nesuportat, erau totuşi în vizibil contrast cu bogăţia calmă a hotelului şi, până la un anumit punct, distonau chiar. Acest lucru părea şi mai evident datorită faptului că Marele Duce se oprise pentru o clipă din mâncat. Bowman se uită la directorul restaurantului, care privea spre stele şi, evident, monologa în sinea lui.

— Asta e materia primă a Domnului Duce? întrebă Bowman.

— Da, domnule.

— Şi acum? Petrecere? Muzică ţigănească? Roata norocului? Tragere la semn? Acadele? Cititul în palmă?

— Mă tem că da, domnule.

— Sfinte Isuse!

Cecile pronunţă clar:

— Snob!

— Mă tem, doamnă, zise rece directorul, că părerile mele concordă cu ale domnului Bowman. Dar e o veche tradiţie, şi noi nu dorim să-i supărăm nici pe ţigani şi nici pe localnici. Aruncă o privire în jos către curtea din faţă şi se încruntă. Scuzaţi-mă, vă rog.

Coborî în grabă treptele şi se îndreptă spre intrare, unde un grup de ţigani făcea impresia că se luaseră bine la ceartă. Protagonişti păreau să fie un ţigan bine clădit cu chip vulturesc, în jurul a patruzeci de ani, şi o ţigancă de aceeaşi vârstă, evident supărată şi foarte volubilă, care era gata-gata să plângă.

— Mergem? o întrebă Bowman pe Cecile.

— Unde? Acolo jos?

— Snoabă.

— Păi ai spus că…

— Parazit pot să fiu eu, dar am şi profunde cunoştinţe despre natura umană.

— Vrei să spui că îţi vâri nasul în toate?

— Exact.

Bowman o prinse de braţul care şovăia şi încercă să se îndepărteze, apoi păşi curtenitor la o parte pentru a permite trecerea unui Mare Duce agitat, dacă putem spune că un asemenea colos putea fi şi agitat, urmat de o Lilă total lipsită de chef. El ţinea în mână un caiet de notiţe şi avea în priviri ceea ce am numi noi o lumină de folclorist. Dar, oricât de preocupat era de completarea cunoştinţelor sale, nu uitase totuşi să se fortifice cu un măr roşu imens, pe care îl clefăia cu meticulozitate. Marele Duce părea a fi genul de bărbat care nu-şi uită niciodată privilegiile.

Bowman, împreună cu şovăitoarea Cecile alături, îl urmă fără grabă. Când ajunseră cam la jumătatea scării, un jeep cu trei oameni la bord se dezlipi de primele rulote şi o luă în goană la vale. Când Bowman şi fata ajunseră la grupul unde ţiganul încerca zadarnic s-o liniştească pe ţiganca în suspine, directorul restaurantului se dezlipi de lângă ei şi se îndreptă în fugă spre trepte. Bowman îi bară drumul:

— Ce s-a întâmplat?

— Femeia spune că i-a dispărut băiatul. Au trimis o echipă să-l caute pe drum.

— O, o! Bowman îşi scoase ochelarii; dar oamenii nu dispar chiar aşa!

— Aşa zic şi eu. De aia am să şi anunţ poliţia.

Plecă în grabă. Cecile, care-l urmase pe Bowman fără cine ştie ce entuziasm, spuse:

— Ce e tărăboiul ăsta? De ce plânge femeia?

— I-a dispărut băiatul.

— Şi?

— Asta-i tot.

— Vrei să spui că nu i s-a întâmplat nimic?

— Nimeni nu pare să ştie.

— Pot fi o mulţime de cauze. Femeia n-ar trebui să plângă chiar aşa.

— Ţigani, făcu Bowman pe un ton explicativ. Foarte emotivi. Foarte ataşaţi de progeniturile lor. Ai ceva copii?

Nu era atât de calmă pe cât o arăta. Chiar la lumina becului, era uşor de observat că i se urcase sângele în obraz. Spuse:

— N-a fost corect.

Bowman clipi din ochi, se uită la ea şi zise:

— Nu, n-a fost. Te rog să mă ierţi. N-am vrut să spun asta. Dacă însă ai avea copii şi l-ai pierde pe unul, ai reacţiona la fel?

— Nu ştiu.

— Ţi-am spus că-mi pare rău.

— Aş fi neliniştită, sigur că da. Ea nu era o fiinţă care să păstreze supărarea sau un resentiment mai mult decât câteva clipe trecătoare. Probabil că aş fi extrem de necăjită. Dar n-aş fi chiar atât de… violentă, de furioasă, doar dacă…

— Doar dacă ce?

— O, nu ştiu. Vreau să spun că dacă aş avea motive să cred că…

— Da?

— Înţelegi destul de bine ce vreau să spun.

— Eu nu ştiu niciodată ce vor să spună femeile, zise Bowman trist, dar acum pot să ghicesc.

Continuară drumul şi, pur şi simplu, dădură de Marele Duce şi de Lila. Fetele intrară în vorbă, iar prezentările, Bowman îşi dădea

seama de asta, fură inevitabile şi civilizate. Marele Duce îi strânse mâna şi spuse: Încântat, încântat, dar era uşor de văzut că nu era încântat nici măcar un pic; era exact comportarea unui aristocrat. Bowman observă că nu avea o mână moale, flască, aşa cum s-ar fi aşteptat: mâna lui era puternică şi strânsoarea, aceea a unui bărbat voinic, preocupat să nu strângă prea tare.

— Fascinant, spuse el. Se adresa celor două fete. Ştiţi că toţi aceşti ţigani vin de departe, de dincolo de Cortina de Fier? Cei mai mulţi, unguri şi români. Conducătorul lor, pe nume Czerda, – l-am cunoscut anul trecut, acela cu femeia – vine tocmai de la Marea Neagră.

— Dar frontierele? întrebă Bowman. În special între Est şi Vest.

— Ai? Ce? Da…, îşi dădu până la urmă seama de prezenţa lui Bowman. Ăştia călătoresc fără piedici şi interdicţii, mai ales când se ştie că o fac în timpul pelerinajului lor anual. Toţi se tem de ei; cred că deoache, că fac vrăji, că pronunţă blesteme împotriva acelor care îi supără. Comuniştii cred şi ei în aşa ceva, la fel ca şi ceilalţi; după câte ştiu eu, mai mult chiar. Sigur că e o prostie curată, o tâmpenie. Dar important este ceea ce vede poporul. Vino, Lila, vino, am impresia că în seara asta ne vor demonstra în colectiv buna lor dispoziţie.

Plecară. După vreo câţiva paşi, ducele se opri şi privi în jur; câtva timp se uită după ei, apoi se întoarse clătinând din cap:

— Păcat, i se adresă el Lilei, după părerea sa, *sotto voce*. Păcat de culoarea părului fetei. Şi merseră mai departe.

— Nu face nimic, spuse amabil Bowman. Eu te plac aşa cum eşti. Ea strânse din buze şi apoi râse. Răutăţile erau ceva necunoscut pentru Cecile Dubois.

— Ştii, el are dreptate. Îl luă de braţ; totul fusese iertat şi, când Bowman fu pe punctul de a preciza că opinia Ducelui despre superioritatea intrinsecă a părului blond nu purta deloc sigiliul infailibilului, ea continuă, arătând cu mâna în jur: Este într-adevăr fascinant.

— Dacă îţi place atmosfera de circ şi de bâlci, spuse Bowman plictisit, lucru pe care aş face orice ca să-l evit, presupun că asta o să avem. Dar pe artişti îi admir.

Şi că ţiganii erau, fără discuţie, nişte artişti în treaba pe care o

făceau acum, nu se putea contesta; îndemânarea bine organizată cu care îşi montau diferitele lor barăci şi alte mijloace de distracţie era remarcabilă. În câteva minute totul era gata de a intra în funcţiune: îşi înjghebaseră barăci cu roata norocului, barăci pentru dare la semn, nu mai puţin de alte patru barăci pentru prezicătoare, un stand cu de-ale mâncării, unul cu dulciuri, două cu îmbrăcăminte, unde se vindeau ţoale ţigăneşti în culori ţipătoare şi, destul de ciudat, o mare colivie plină cu păsări cobitoare, aparţinând evident acelei specii a cărei cântare e prevestitoare de moarte. Patru ţigani, în grup, stând pe scara unei rulote, începură să cânte din vioară melodii din Europa Centrală. Spaţiul curţii din faţă şi cel pentru parcarea rulotelor erau acum supărător de aglomerate cu lume care umbla de colo-colo, oaspeţi ai hotelului, oaspeţi, presupuneau unii, ai altor hoteluri, locuitori din Les Baux, şi chiar un mare număr de ţigani. O omenire pestriţă, cum te-ai fi aşteptat să vezi, se bucura pentru moment de ceva ce părea să fie pentru toţi un spectacol total. Toată lumea, începând cu Marele Duce, se distra, în afară de director care stătea pe treptele curţii din faţa clădirii şi supraveghea scena cu un aer deznădăjduit şi cu o resemnare de martir, când priveşte cum Metropolitanul este ocupat de un festival de hippy.

Un poliţist îşi făcu apariţia la intrare. Era corpolent, roşu la faţă şi transpira mult; îi privea pe bicicliştii, care pedalau pe drum, cu convingerea că vin să petreacă fără pretenţii o seară caldă şi liniştită de mai. Îşi rezemă bicicleta de un perete tocmai în clipa când ţiganca cea îndurerată, cu faţa îngropată în palme, alerga spre o rulotă vopsită în negru şi verde.

Bowman îi făcu Cecilei semn cu cotul.

— Hai să mergem şi noi, să vedem ce-i cu ei. Ce zici?

— Nu vreau. Nu-mi place. Şi apoi, ţiganilor nu le plac oamenii prea curioşi.

— Curioşi? De când înseamnă să fii prea curios dacă te preocupă dispariţia cuiva? Dar, faci cum crezi.

În timp ce Bowman se îndepărta, se înapoie şi jeepul, punând o frână bruscă şi fără rost, derapând spectaculos pe pietrişul din curte. Tânărul ţigan de la volan sări şi alergă spre Czerda şi spre poliţist. Bowman nu era prea departe şi se opri la câţiva paşi de ei.

— Nimic, Ferenc? întrebă Czerda.

— Nici o urmă, nicăieri, tată. Am căutat peste tot.

Poliţistul ţinea în mână un carnet de culoare neagră.

— Unde a fost văzut ultima oară?

— La mai puţin de un kilometru de aici, după cum spune maică-sa.

Czerda completă:

— Ne-am oprit pentru masa de seară nu departe de peşteri.

Poliţistul îl chestionă pe Ferenc.

— Şi aţi căutat şi acolo?

Ferenc îşi făcu semnul crucii şi rămase mut.

Czerda interveni.

— Nu se pune problema; şi dumneavoastră ştiţi. Nici un ţigan n-o să intre vreodată în peşterile alea. Au un nume rău. Alexandru – aşa îl cheamă pe băiat – n-ar fi intrat niciodată acolo.

Poliţistul îşi închise carnetul.

— Nici eu n-aş călca pe-acolo. În nici un caz, noaptea. Localnicii cred că locul e blestemat şi bântuit de stafii; şi – ei bine – şi eu sunt tot aici născut. Mâine, la lumină zilei…

— Până atunci se întoarce el, zise cu convingere Czerda. Mult zgomot pentru nimic.

— Atunci, femeia care tocmai a plecat e maică-sa.

— Da.

— Şi de ce se frământă atâta?

— E doar un băieţandru, şi ştiţi cum sunt mamele. Czerda strânse din umeri resemnat. Cred că ar fi bine să mă duc să-i spun.

Plecă. Tot aşa şi poliţistul şi Ferenc. Bowman nu şovăi. Îl putea vedea pe Czerda unde se duce, putea presupune încotro se îndrepta poliţistul – la cel mai apropiat estaminet [1] – aşa că nu-l mai interesau mişcările niciunuia dintre ei. Dar Ferenc îi atrăgea atenţia, pentru că exista ceva în graba şi în interesul cu care se îndrepta repede spre rulotele de la parcare. Ceea ce trăda că urmărea ceva. Bowman se luă calm după el şi se opri sub boltă.

În partea dreaptă a grupului se afla un şir de corturi pentru prezicătoare, înălţate din obişnuita lor prelată colorată ţipător. Primul, scria pe o firmuliţă, aparţinea unei oarecare Madame

[1] Bufet

Marie-Antoinette, care garanta restituirea banilor dacă solicitatorul nu era mulţumit. Bowman intră imediat în cort, nu dintr-o înclinaţie specială pentru personalităţi regale sau din zgârcenie, sau şi pentru una şi pentru alta, ci pentru că Ferenc, tocmai când să intre în cea mai îndepărtată baracă, se oprise, se uitase în jurul său, privirea îi căzuse asupra lui Bowman şi, deodată, pe chipul său trăsăturile se schimbaseră în mod neplăcut, ca trăsăturile înăsprite ale unui om ce bănuieşte brusc ceva. Bowman intră în cort.

Marie-Antoinette era o băbătie cu părul alb, cu ochi de mahon lustruit şi cu o capcană de prins rachiu drept gură. Privea într-un glob de cristal înceţoşat, care era aşa pentru că nu mai fusese şters de luni de zile, îi vorbi lui Bowman încurajator despre longevitate, sănătate, succes şi fericire, lucruri care nu vor întârzia să-l copleşească, luă de la el patru franci şi păru să cadă într-un fel de apatie, semn pentru Bowman că întrevederea se terminase. Plecă. Cecile îl aştepta afară, legănându-şi geanta cu un aer care ar fi putut trece drept atitudine provocatoare şi se uită la el cu o privire meditativă şi amuzată, poate nepotrivită în asemenea circumstanţe.

— Tot natura umană, tot natura umană? întrebă ea dulce.

— N-ar fi trebuit să intru niciodată aici. Bowman îşi scoase ochelarii şi privi miop în jur. Personajul care patrona baraca de dare la semn, de dincolo de parcare, un flăcău scurt şi îndesat, având mutra unui boxeur ce şi-a încheiat brusc o nespectaculoasă carieră, se uita la el cu un interes ce friza nepoliteţea. Bowman îşi puse din nou ochelarii şi privi spre Cecile.

— Şi viitorul dumitale? întrebă ea preocupată. Preziceri rele?

— Cele mai rele. Maria-Antoinette mi-a spus că în două luni mă însor. Cred că se înşală.

— Şi dumneata nu eşti genul de om care să se însoare, admise ea compătimitoare. Făcu un semn spre o altă baracă pe care sta ceva scris la intrare. Eu zic să o întrebi şi pe madama asta, cum îi spune, poate e de altă părere.

Bowman luă în consideraţie tentaţia de a o vizita şi pe Madame Zetterling, apoi privi iar spre parcare. Stăpânul barăcii de dare la semn părea că-l găseşte pe Bowman un om foarte interesant. Dar el urmă sfatul Cecilei şi intră în cort.

Madame Zetterling arăta ca o soră mai mare a Mariei-Antoinette. Metoda ei era alta, deoarece folosea ca instrument un pachet de cărţi foarte jegoase, pe care le amestecă şi le manevră cu o viteză şi cu o dexteritate ce i-ar fi atras în mod automat excluderea din orice cazinou european. Însă viitorul proorocit a fost acelaşi. Asta era situaţia.

Cecile aştepta afară zâmbitoare. Ferenc stătea acum lângă bolta de gard viu şi, precis, preluase de la patronul barăcii de dare la semn ştafeta ţinerii sub observaţie. Bowman îşi mai şterse o dată ochelarii.

— Apără-mă, Doamne, zise el. Asta nu e altceva decât o agenţie matrimonială. Extraordinară. Ciudată. Îşi puse iar ochelarii. Femeia lui Lot nu fusese mai curioasă decât Ferenc. E ceva de necrezut.

— Ce anume?

— Asemănarea dumitale, zise solemn Bowman, cu persoana pe care se presupune că o s-o iau eu de nevastă.

— Aoleu, Dumnezeule! Izbucni într-un râs plăcut, sincer amuzată. Ai *chiar* nişte idei originale, domnule Bowman.

— Neil, făcu Bowman şi, fără să mai aştepte alt sfat, pătrunse în baraca următoare. Din semiîntunericul de la intrare, el privi iar în jur şi avu timp să-l vadă pe Ferenc dând din umeri şi îndreptându-se spre curtea din faţă.

Cea de a treia prezicătoare le-a completat pe cele trei vrăjitoare din Macbeth. Ea folosea cărţi de taroc şi sfârşi prin a-i spune lui Bowman că în curând va face un drum pe apă când va cunoaşte şi se va însura cu o frumoasă cu părul negru. Şi când el îi spuse că urma să se căsătorească luna viitoare cu o blondă, ea zâmbi trist şi îi luă banii.

Pe chipul Cecilei care îl socotea acum pe Bowman ca pe cea mai grozavă sursă de amuzament, se putea citi uşor cât de mult o distra totul. Întrebă maliţioasă:

— Şi ce alte noi preziceri cutremurătoare?

Bowman îşi mai scoase o dată ochelarii şi scutură nedumerit din cap: după cum putu să-şi dea seama, acum nu mai era obiect de atenţie pentru nimeni.

— Nu înţeleg, femeia mi-a spus: „tatăl ei a fost un mare navigator. Ca şi bunicul şi străbunicul”. Eu nu mai înţeleg nimic.

Dar pentru Cecile era clar. Apăsă pe undeva pe un resort şi zâmbetul ei se stinse. Se uită cu ochi mari la Bowman, cu ochii ei mari şi verzi, plini acum de uimire şi de nesiguranţă.

— Tatăl meu este amiral, zise ea încet. Şi, tot aşa, bunicul şi străbunicul. Dumneata… dumneata ai putut să afli asta?

— Sigur, sigur. Eu ţin în permanenţă un dosar complet pentru fiecare fată pe care o cunosc. Vino la mine şi am să-ţi arăt fişierele mele. Le car mereu cu mine într-un camion pentru mobilă. Şi, stai, mai e ceva. Citez: „are un semn din naştere roz în formă de căpşună într-un loc unde nu se vede.”

— Dumnezeule!

— Nici eu n-aş fi putut să-l plasez mai bine. Să mergem mai departe. Aş putea să mă aştept chiar la ceva mai rău. Bowman nu-şi ceru scuze şi nici nu-şi motivă pătrunderea într-un al patrulea cort, singurul care îi trezea oarecare interes. Nici nu era necesar, dealtfel: fata era atât de tulburată de tot ce auzise, încât ciudăţenia purtării lui Bowman trebuie să-i fi părut de importanţă secundară.

Cortul era extrem de prost luminat. Lumina venea de la un bec foarte slab, care îşi arunca strălucirea peste o masă cu postav verde, şi peste două mâini ce stăteau împreunate pe ea. Din persoana căreia îi aparţineau mâinile nu se putea vedea prea mult, deoarece stătea în umbră cu capul înclinat, dar destul ca să-ţi dai seama că nu avea nimic din cele trei vrăjitoare ale lui Macbeth şi nici chiar din nevasta acestuia. De astă dată, ea era tânără, cu păr „a la Tizian“ căzându-i bogat pe umeri şi lăsând vag impresia, deşi trăsăturile aproape că nu i se distingeau, că trebuia să fi fost chiar frumoasă: mâinile, cu siguranţă, erau frumoase.

Bowman se aşeză în faţa ei pe scaun şi privi la un cartonaş de pe masă pe care era scris: „Contesa Marie le Hobenaut”.

— Chiar sunteţi contesă, madame? întrebă Bowman politicos.

— Doriţi să vă citesc în palmă? Avea o voce gravă, blândă şi catifelată. Nu era Lady Macbeth. Era Cordelia.

— Sigur că da.

Ea îi luă palma în amândouă mâinile şi se aplecă asupra ei, cu capul atât de înclinat, încât părul ei tizian ştergea masa. Bowman păstră tăcerea – nu-i fu uşor, dar o păstră –, când două lacrimi

calde îi picară pe mână. Cu mâna stângă el răsuci lampa, iar ea îşi duse braţul în dreptul ochilor, ca să-i ferească de lumină, dar nu mai înainte ca el să poată vedea că *avea* un obraz frumos şi că ochii ei mari, căprui, erau plini de lacrimi.

— De ce plânge Contesa Marie?

— Vei avea o viaţă lungă…

— De ce plângi?

— Te rog…

— Bine. Te rog şi eu, de ce plângi?

— Îmi pare rău. Sunt… necăjită.

— Vrei să spui că trebuie să plec în altă parte?

— Fratele meu mai mic a dispărut.

— Fratele dumitale? Ştiu pe cineva care a dispărut. Toată lumea ştie. Alexandru. Şi fratele dumitale n-a fost găsit?

Ea clătină din cap. Părul ei tizian mângâie din nou masa.

— Şi femeia din rulota aceea mare, verde cu alb, este mama dumitale?

De data aceasta dădu afirmativ din cap, fără să mai ridice privirea.

— Şi de ce plângi? El lipseşte doar; şi nu pentru mult timp. Ai să vezi că o să se întoarcă.

Nici de această dată ea nu spuse nimic. Aşeză mâinile pe masă şi capul pe ele, şi începu să plângă în tăcere, neputându-şi stăpâni o tresărire a umerilor. Bowman, cu chipul întristat, atinse umărul tinerei ţigănci, se ridică şi părăsi cortul. Dar când ajunse afară, pe faţa sa se citea o tulburare adâncă. Cecile se uită la el oarecum îngrijorată.

— Patru copii, zise Bowman încet. O prinse pe Cecile de braţ, fără că ea să se opună, şi o conduse pe sub boltă spre curtea din faţă. Marele Duce, cu blonda încă alături de el, stătea de vorbă cu un ţigan solid şi plin de cicatrice impresionante pe obraz, îmbrăcat în nişte pantaloni negri şi o cămaşă albă înzorzonată. Bowman nu ţinu seamă de încruntarea dezaprobatoare a Cecilei şi se opri la o distanţă potrivită, de numai câţiva paşi.

— Mii de mulţumiri domnule Koscis, mii de mulţumiri, repeta Marele Duce cu vocea sa plăcută de senior de ţară. Grozav de interesant, grozav. Vino, Lila draga mea, că ce e de ajuns e de ajuns. Cred că ne-am câştigat azi un păhărel şi o gustărică.

Bowman îi urmări cu privirea în timp ce urcau treptele care duceau spre patio, apoi se întoarse să privească lung şi atent spre rulota alb-verde.

— Nu, zise Cecile.

Bowman se uită la ea surprins.

— Şi ce e rău dacă vrem să ajutăm o mamă îndurerată? Aş putea s-o liniştesc, să-i fiu într-un fel de folos, poate chiar să mă duc să-i caut băiatul. Dacă oamenii ar fi mai săritori la vreme de nevoie, mai dispuşi să rişte un eşec…

— Eşti într-adevăr un groaznic ipocrit, zise ea plină de admiraţie.

— În afară de asta, pentru asemenea lucruri există o tehnică specială. Dacă poate să o facă Marele Duce, pot şi eu. Linişteşte-te…

Bowman o lăsă acolo muşcându-şi vârful degetului mare, ceea ce părea într-adevăr să-i trădeze teama, şi urcă scările rulotei.

La prima vedere, interiorul acesteia părea să fie gol, apoi ochii săi începură să se acomodeze cu întunericul şi înţelese că avea în faţă un vestibul neluminat, ce se continua cu o cameră de zi, de care îşi dădea seama numai datorită unui fir de lumină venit de la o uşă prost lucrată, şi după zgomotul unor glasuri de femei.

Bowman făcu un pas spre uşa exterioară. O umbră se dezlipi de lângă perete, o umbră înzestrată cu o repeziciune uimitoare şi cu o dureroasă tărie. Bowman fu izbit în piept de un cap având incredibila duritate a unui buzdugan de ciment. Ajunse afară pe pământ, fără să profite nici măcar de o singură treaptă a scării rulotei. Cu coada ochiului, el o văzu ca prin ceaţă pe Cecile cum se dă repede şi cu prudenţă în lături, după care ateriză pe spate, cu un impact ce-l înţepeni pentru moment şi-l făcu mai întâi să se gândească la puţinul aer pe care i-l lăsase în plămâni capul de beton. Ochelarii îi zburaseră la distanţă şi, cum zăcea colo gâfâind după aerul care nu mai venea, umbra începu să coboare treptele rulotei, având un scop precis. Era un individ scurt, îndesat, ostil, avea ceva de spus şi era, sigur, hotărât s-o facă. Se aplecă, îl apucă pe Bowman de revere şi-l ridică în picioare cu o uşurinţă rău prevestitoare pentru ce avea să urmeze.

— Ţine bine minte, prietene. Glasul lui avea timbrul plăcut al pietrişului descărcat dintr-un buncăr de metal. Ţine minte că lui

Hoval nu-i plac nepoftiţii. Şi să nu uiţi că data viitoare Hoval nu va mai da cu pumnul.

De aici, Bowman reţinu că Hoval intenţiona, cu această ocazie, să-şi folosească pumnii. Numai unul, dar a fost mai mult decât destul. Hoval îl mai izbi o dată în acelaşi loc şi, pe cât putu să-şi dea seama după diafragma sa aproape paralizată, Bowman înţelese că o făcuse cu aceeaşi forţă. Veni înapoi, fără să vrea, vreo câţiva paşi şi căzu iar greu la pământ, de astă dată pe fund, cu braţele întinse înapoi. Hoval se scutură de praf pe mâini, cu un gest neplăcut, şi urcă înapoi în rulotă. Cecile căută împrejur până găsi ochelarii lui Bowman, apoi veni să-l ajute, ceea ce el nu fu prea mândru să accepte.

— Cred că Marele Duce trebuie să folosească o altă tehnică, zise ea.

— E multă ingratitudine pe lumea asta, şuieră Bowman.

— Şi nu e aşa? Gata cu studiul asupra naturii umane pentru azi. Bowman dădu afirmativ din cap; îi era mai uşor decât să vorbească. Atunci, pentru Dumnezeu, hai să plecăm de aici. După toate astea, aş bea ceva.

— Şi eu, ce crezi? croncăni Bowman.

Ea se uită la el, cumpănind situaţia.

— Ca să-ţi spun drept, cred că o dădacă ţi-ar prinde mai bine. Îl luă de braţ şi-l conduse pe scări spre patio. Marele Duce, cu un castron uriaş de fructe în faţă şi cu Lila alături, se opri din mestecatul unei banane şi se uită la Bowman cu un surâs atât de impersonal, încât putea fi chiar jignitor.

— A fost o întâlnire însufleţită, acolo jos, observă el.

— M-a lovit pe întuneric, explică Bowman.

— Ah! făcu Marele Duce, fără să precizeze nimic. După aceea, când ajunse la mai puţin de 4-5 metri, adăugă şoptind tare: Aşa cum am mai spus-o, e cu mult trecut de prima tinereţe. Cecile îl strânse prudent de braţ pe Bowman, dar nu era nevoie: el îi acordă zâmbetul vag al omului al cărui pahar se umpluse prea de tot, şi o conduse la masă. Un chelner le aduse băuturile.

Bowman, prinzând putere, întrebă:

— Şi acum, unde o să locuim? În Anglia sau în Franţa?

— Ce?

— Ai auzit ce-a spus prezicătoarea.

— O, doamne!
Bowman ridică paharul:
— Pentru David.
— David?
— Primul nostru… I-am şi ales un nume.
Ochii verzi, care-l priveau pe Bowman peste marginea paharului atât de insistent, nu erau amuzaţi şi nici exasperaţi, ci doar gânditori. Bowman deveni şi el gânditor. Era posibil ca Cecile Dubois, să fie chiar mai mult decât un cap drăguţ.

CAPITOLUL II

Sigur că, după două ore, nimeni nu mai putea spune despre obrazul lui Bowman că era un obraz drăguţ. Se putea afirma pe cinstite că diversele necazuri, pe care le avusese din când în când, nu contribuiseră, nici vorbă, la aşa ceva; dar masca neagră, dintr-un ciorap, pe care şi-o trăsese până la nivelul ochilor, îi dădea o înfăţişare nu cu mult mai încurajatoare.
Îşi schimbase costumul de gabardină gri cu unul închis la culoare, şi cămaşa albă cu un pullover marinăresc, pe gât. Acum îşi puse în valiză ochelarii, pe care-i purtase ca deghizament, stinse lumina de sus şi ieşi afară pe terasă.
Toate dormitoarele de la acest etaj dădeau pe aceeaşi terasă. De la două din ele venea lumină. La primul, perdelele erau lăsate. Bowman se îndreptă spre uşă; şi clanţa cedă puţin sub mâna sa. Camera Cecilei, o ştia: o inimă demnă de încredere. Trecu mai departe, la cealaltă fereastră luminată; aceasta nu avea perdele, şi privi pe furiş în jur. Precauţie recomandabilă, însă inutilă; chiar dacă ar fi executat un dans de război apaş în faţa ferestrei era greu de crezut că vreunul din cei doi ocupanţi l-ar fi observat sau, dacă ar fi făcut-o, puţin le-ar fi păsat. Marele Duce şi Lila stăteau aşezaţi unul lângă altul în faţa unei mese înguste; capetele lor, al lui negru şi al ei blond, erau foarte apropiate: Marele Duce, cu

tava aşezată pe canapea alături de el, se pare că o învăţa pe fată noţiunile elementare ale jocului de şah. S-ar fi putut crede că poziţia obişnuită, unul vizavi de celălalt ar fi dus la o asimilare mai uşoară a regulilor, însă Marele Duce arăta atunci ca un om care întotdeauna adopta o atitudine proprie şi strict originală faţă de cei apropiaţi. Bowman trecu mai departe.

Luna se mai afla încă sus pe cer, dar o fâşie groasă de nori negri venea dinspre zidurile de la Les Baux. Bowman coborî până la terasa principală de lângă bazinul de înot, dar nu o traversă. Se pare că direcţiunea lăsa să ardă toată noaptea luminile; şi cine ar fi încercat să traverseze patio s-ar fi expus să fie văzut de orice ţigan încă treaz: şi astfel de ţigani se găseau. Bowman nu se îndoia de asta, pentru moment.

O luă pe cărare la stânga, înconjură prin spate hotelul şi se apropie de panta curţii din faţă, dinspre vest. Se mişca foarte încet şi fără zgomot pe tălpile lui de cauciuc şi nu părăsea umbra deasă. Sigur că nu exista nici un motiv îndreptăţit pentru ca ţiganii să fi pus oameni de veghe: dar, atât cât îi cunoştea, Bowman gândea că nu exista nici vreun alt motiv îndreptăţit ca să nu pună. Aşteptă până ce un nor acoperi luna şi intră în curte.

Toate rulotele, afară de trei, aveau luminile stinse. Cea mai apropiată şi cea mai mare dintre ele era a lui Czerda; o lumină puternică venea şi de la uşa întredeschisă şi de la o fereastră laterală închisă, dar fără perdele. Bowman se îndreptă către fereastră, ca o pisică pândind o pasăre pe o pajişte cu soare, şi strecură o privire peste pervaz.

Trei ţigani stăteau aşezaţi în jurul unei mese, şi Bowman îi recunoscu pe toţi trei: Czerda, fiul său Ferenc şi Koscis, bărbatul căruia Marele Duce îi mulţumise cu atâta efuziune pentru nişte informaţii furnizate. Aveau o hartă întinsă pe masă, iar Czerda, cu creionul în mână, le arăta ceva pe ea şi, evident, le da şi câteva explicaţii. Dar harta era la o scară atât de redusă, încât Bowman nu putea să vadă ce anume reprezenta şi, cu atât mai puţin, ce puncta Czerda pe ea. Şi, nici din cauză că fereastra era închisă, nu putea auzi ce spunea el. Singura concluzie firească pe care o putea trage în legătură cu această scenă era că, indiferent de ce plănuia Czerda acolo, lucrul nu părea să fie ceva spre folosul oamenilor. Bowman se retrase tot atât de fără zgomot precum

venise.

Fereastra celei de a doua rulote luminate era deschisă şi perdelele numai parţial trase. Apropiindu-se de ea, Bowman nu putu vedea la început pe nimeni în mijlocul încăperii. Venind mai aproape, se aplecă înainte şi riscă o privire spre dreapta; acolo, la o măsuţă lângă uşă, stăteau doi bărbaţi şi jucau cărţi. Pe unul, Bowman nu-l cunoştea, însă pe celălalt îl recunoscu şi-l simţi imediat în persoana lui Hoval, ţiganul care îl azvârlise atât de neceremonios din rulota verde-albă, în aceeaşi seară mai devreme. Bowman se întrebă îndată de ce se mutase Hoval aici şi ce căutase în cealaltă rulotă. După durerea pe care o mai simţea încă la diafragmă, răspunsul părea să fie simplu. Dar de ce?

Bowman privi în partea stângă. Dincolo de o uşă deschisă, pe un perete transversal se zărea o mică încăpere. Din locul unde se afla Bowman, privirea nu putea distinge acolo nimic. Se strecură spre fereastra alăturată. Aici perdeaua era trasă, dar fereastra era parţial deschisă sus, fără îndoială pentru aer. Bowman mişcă foarte uşor perdeaua şi-şi lipi ochiul de deschizătura făcută. Înăuntru lumina era foarte slabă, singura rază venea din fundul rulotei. Dar era suficientă ca să se poată vedea în încăpere un fel de cuşetă cu trei locuri suprapuse, pe care stăteau culcaţi trei bărbaţi, ce părea că dormeau. Doi dintre ei erau cu faţa întoarsă spre Bowman, însă el nu putea să le distingă trăsăturile: feţele lor nu erau altceva decât nişte umbre neclare în întuneric. Bowman dădu drumul perdelei şi se îndreptă spre rulota care îl ispitea într-adevăr cel mai mult – cea albă cu verde. – Uşa din spate, de sus, a rulotei, era deschisă, dar înăuntru, întuneric. Între timp Bowman se lămurise cu vestibulele rulotelor în întuneric şi se apropia acum cu grijă de aceasta. În orice caz cel mai mult îl interesa fereastra luminată, lăsată în jos pe jumătate, la una din părţile laterale. Părea să fie ideală pentru strecurat înăuntru o privire.

Interiorul rulotei era puternic luminat şi mobilat cu tot confortul. Înăuntru se aflau patru femei, două pe un divan şi două pe scaune, la o masă. Bowman o recunoscu pe Contesa Marie, cu părul ei tizian şi, alături de ea, femeia cu părul cărunt, care avusese discuţia cu Czerda – mama Mariei şi a dispărutului Alexandru. Pe celelalte două tinere femei de la masă, una cu părul castaniu roşcat, cam în jurul a 30 de ani, şi pe cealaltă, o

fată subţirică, negricioasă, cu părul tăiat scurt, contrar modei ţigăneşti, şi având poate abia douăzeci de ani, Bowman nu le mai văzuse niciodată. Deşi trebuiau să fi depăşit cu mult timpul când se duceau de obicei la culcare, ele nu arătau de fel că ar fi gata să se retragă. Toate patru păreau foarte abătute şi nefericite: mama şi fata cea negricioasă aveau ochii în lacrimi. Tânăra ţinea obrazul îngropat în palme.

— O, Doamne! Suspinele ei erau atât de amare, încât cu greu se înţelegea ce spune. Când or să se sfârşească toate astea? *Unde* or să se sfârşească?

— Trebuie să nădăjduim, Tina, zise Contesa Marie. Glasul ei era mohorât şi cu totul lipsit de speranţă. Nu e altceva nimic de făcut.

— Nu mai există nici o speranţă. Fata negricioasă scuturǎ deznădăjduită din cap. Tu ştii că nu mai există nici o speranţă. O, Doamne, de ce a trebuit să facă Alexandru asta? Se întoarse către tânăra cu păr castaniu: O, Sara, Sara, bărbatul tău l-a prevenit doar, chiar azi…

— Da, l-a prevenit, da. Cuvintele Sarei nu sunau mai liniştitoare decât ale celeilalte. Ea o cuprinse de mijloc pe Tina. Îmi pare atât de rău, draga mea, atât de rău. Se opri o clipă. Dar Marie are dreptate, să ştii. Unde e viaţă e şi speranţă.

În rulotă se făcu tăcere. Bowman spera şi dorea mult ca ea să fie întreruptă, şi cât mai repede. Venise să afle ceva, dar, până în momentul acela, el nu asistase decât la un lucru surprinzător: o convorbire între patru ţigănci, în limba germană, şi nu ţigăneşte. Dar el vroia să afle acel ceva repede, pentru că perspectiva de a întârzia la nesfârşit lângă fereastra puternic luminată nu-l atrăgea defel; exista ceva în atmosfera de tragedie deprimantă din rulotă, ceva ca o ameninţare foarte bine ticluită, care să-ţi insufle, în bună măsură, cât mai puţină încredere în omul de lângă tine.

— Nu mai există nici o speranţă, spuse toropită femeia cu părul cărunt, şi îşi şterse ochii cu batista. O mamă ştie asta.

Marie protestă:

— Dar, mamă…

— Nici o speranţă, pentru că nu mai există nici viaţă, o întrerupse zdrobită mama ei. Pe fratele tău n-ai să-l mai vezi niciodată; şi nici tu pe logodnicul tău, Tina. Ştiu că fiul meu este

mort.

Se făcu tăcere, ceea ce fu foarte bine pentru Bowman, care în momentul acela auzi sunetul aproape imperceptibil produs de o bucată de pietriş mişcată din loc. Un zgomot care probabil îi salvă viaţa.

Bowman se răsuci imediat. Fusese convins oricum de un lucru: noaptea aceea era plină de primejdii care îl pândeau. Koscis şi Hoval stăteau ghemuiţi, nemişcaţi, la mai puţin de doi metri de el. Amândoi zâmbeau. Amândoi ţineau în mână câte un cuţit curbat; şi lumina lămpilor se reflecta uşor şi într-un fel foarte neplăcut pe lama lor.

Bowman înţelese că îl aşteptaseră pe el sau pe un altul ca el; îl luaseră la ochi de când intrase în curtea din faţă sau poate mai de mult, dar îl lăsaseră să umble ca să se convingă dacă nu era cumva un om rău – un om rău pentru ei – şi, odată convinşi, să elimine sursa necazului: atitudinea lor faţă de el îi dovedea clar că ceva extrem de grav se întâmpla cu caravana asta, în drum spre Saintes-Maries.

Dându-şi instantaneu seama de ceea ce se petrecea, Bowman nu-şi mai pierdu vremea cu autoincriminări. Avea să fie timp şi pentru asta, dar nu acum, când Koscis şi Hoval erau acolo, foarte puţin preocupaţi să-şi ascundă intenţiile ucigaşe imediate. Bowman sări rapid şi complet pe neaşteptate – căci un om înarmat cu un cuţit nici nu-şi imaginează, de obicei că cineva dezarmat poate face un asemenea gest sinucigaş – se repezi la Koscis, care instinctiv se dădu înapoi ridicând, ca să se apere, mâna în care ţinea cuţitul. Destul de prevăzător, Bowman nu-şi continuă gestul, ci făcu un salt înspre dreapta şi o luă la fugă spre curtea din faţă, către treptele care duceau înspre patio.

Îi auzi pe Koscis şi pe Hoval tropăind puternic pe pietriş în urma lui. Strigau ceva de neînţeles pentru Bowman, dar chiar în limba ţigănească, sensul şi încărcătura expresiilor erau clare. Din prima săritură, Bowman ajunse pe a patra treaptă şi se opri atât de brusc, încât fu cât pe-aci să-şi piardă echilibrul; se răsuci şi, în acelaşi timp, repezi cu putere piciorul drept. A fost ghinionul lui Koscis să se nimerească în calea loviturii: el gemu, izbit cumplit, şi cuţitul îi zbură din mână, în timp ce se prăbuşea pe spate.

Hoval urca scările, în timp ce Koscis se rostogolea pe ele, cu

cuţitul în mâna dreaptă agitându-se ameninţător. Bowman simţi vârful armei frigându-i antebraţul stâng, şi atunci îl izbi pe Hoval cu şi mai mare forţă decât o făcuse acesta mai devreme, lucru de la sine înţeles, deoarece Hoval îl lovise pentru satisfacţia sa personală, pe când Bowman o făcea pentru propria sa viaţă. Hoval căzu şi el pe spate; dar fu mai norocos decât Koscis, căci căzu peste el.

Bowman îşi trase în sus mâneca stângă, rana de pe antebraţ avea cam douăzeci de centimetri lungime, însă, deşi sângera destul, era ceva puţin mai mult decât o tăietură superficială şi avea să se închidă repede. Spera ca, în timpul ăsta, să nu devină inapt la treabă.

Uită de acest necaz, când văzu pe un alt individ apropiindu-se. Ferenc străbătea în fugă curtea în direcţia treptelor dinspre patio. Bowman se întoarse, alergă prin patio către treptele care duceau la terasa superioară şi se opri brusc să privească înapoi. Ferenc îi ridicase şi pe Koscis şi Hoval, şi era limpede că, în câteva secunde, toţi trei aveau să pornească iar.

Trei contra unul, şi toţi trei cu cuţite. Bowman nu avea la el nici un fel de armă şi perspectiva nu-l încânta deloc. Trei oameni hotărâţi, înarmaţi cu cuţite, pot oricând să-l cureţe pe unul neînarmat, mai ales când, pentru aceştia trei, cuţitul este o a doua natură. În camera Marelui Duce se zărea lumină. Bowman îşi dădu jos masca neagră de pe obraz şi se repezi înăuntru pe uşă: îşi dădea seama că nu mai avea timp să bată. Marele Duce şi Lila mai jucau încă şah, iar Bowman înţelese că nu avea timp să-şi facă probleme pentru surpriza pe care o provoca.

— Pentru Dumnezeu, ajutaţi-mă, ascundeţi-mă. Gâfâiala lui, gândea el, putea fi exagerată, dar, în asemenea împrejurări, era normală. Sunt pe urmele mele.

Marele Duce nu păru defel tulburat şi, cu atât mai puţin, speriat. Se încruntă doar, ca un duce plictisit, şi făcu o mutare.

— Nu vezi că suntem ocupaţi? Se întoarse înspre Lila, care se uita cu ochii măriţi şi cu buzele întredeschise la Bowman. Fii atentă, dragă, fii atentă. Nebunul tău este ameninţat. Îi acordă lui Bowman o privire rapidă, măsurându-l cu dispreţ: Cine te urmăreşte?

— Ţiganii, cine? Uitaţi-vă. Bowman îşi ridică mâneca stângă.

M-au lovit cu cuţitul.

Expresia de dispreţ deveni şi mai adâncă.

— Probabil că le-ai dat vreun motiv pentru aşa ceva.

— Am fost acolo jos…

— Destul! Ridică o mână de judecător. Spionii nu se pot aştepta la compasiune din partea mea. Pleacă imediat.

— Să plec? Dar or să mă prindă.

— Dragă. Bowman nu-şi închipuia că Marele Duce i se adresează lui. Şi nici nu era aşa. Acesta o bătu pe Lila posesiv pe genunchi: Scuză-mă până îl chem pe director. N-ai nici un motiv de îngrijorare, te asigur.

Bowman ieşi în fugă pe uşă, se uită repede să vadă dacă terasa era tot goală. Marele Duce strigă după el:

— Ai putea să tragi uşa aia.

— Dar, Charles, făcu Lila.

— Şah mat, zise scurt Marele Duce. În două mutări.

Se auzea zgomot de paşi; paşi în fugă de-a lungul micului patio spre primele trepte ale terasei. Bowman alerga repede către cel mai apropiat port, în furtună.

Cecile nu se sculase nici ea. Stătea în pat şi citea un magazin, îmbrăcată într-un atrăgător neglijée care, în împrejurări mai fericite, ar fi dat loc la frumoase comentarii de admiraţie. Ea căscă gura de uimire sau ca să strige după ajutor. Dar o închise din nou şi apoi, cu un calm surprinzător, ascultă cum Bowman, lipit de uşă, îi relata întreaga istorie.

— Le-ai combinat toate astea? întrebă ea.

Bowman îşi trase iar mâneca în sus, un lucru pe care acum nu-l mai făcea cu plăcere, deoarece sângele coagulat începuse să se lipească de căptuşeală.

— Şi asta? întrebă el.

Ea se schimonosi la faţă:

— Ce urâtă e! Dar de ce?

— Sst! Bowman auzise glasuri afară, glasuri care deveneau foarte repede puternice. Avea loc o mică altercaţie; şi în Bowman se trezi o bănuială că aceasta era în legătură cu el.

Apăsă pe clanţa uşii şi privi afară printr-o crăpătură, nu mai mare de o jumătate de centimetru.

Marele Duce, cu Lila, zărit prin uşa întredeschisă, stătea acolo

cu braţele îndepărtate, ca un agent de circulaţie, barând drumul lui Ferenc, Koscis şi Hoval. Dacă nu fuseseră imediat recunoscuţi, asta se datora faptului că toţi socotiseră prudent să piardă câteva momente pentru a-şi acoperi faţa cu nişte basmale murdare sau bucăţi de cârpă, drept măşti improvizate, ceea ce explica timpul de respiro pe care i-l oferiseră lui Bowman.

— Aici este un loc privat, numai pentru oaspeţi, spuse hotărât Marele Duce.

— Dă-te la o parte! porunci Ferenc.

— Să mă dau la o parte? Eu sunt Ducele de Croytor.

— Ai să fii răposatul Duce de...

— Cum îndrăzneşti, domnule!

Marele Duce făcu un pas înainte, cu o iuţeală şi o hotărâre surprinzătoare la un om cu volumul său, şi-l pocni pe complet nepregătitul Ferenc cu o dreaptă expertă exact în bărbie. Ferenc veni pe spate drept în braţele tovarăşilor săi, care trebuiră să-l sprijine ca să nu cadă. Fură câteva clipe de ezitare, apoi cei doi indivizi se întoarseră şi părăsiră terasa, trebuind să-l susţină pe Ferenc, încă groggy.

— Charles, Lila îşi ţinea mâinile încleştate într-un, cum s-ar spune, clasic gest de admiraţie. Ce curajos eşti!

— O bagatelă. Aristocraţia contra derbedeilor – clasa întotdeauna se confirmă. Făcu un semn spre uşă. Hai, vino să terminăm partida şi gustarea.

— Bine, dar cum poţi să fii aşa de calm? Nu crezi că trebuie să dai un telefon? La direcţia hotelului sau la poliţie?

— Ce rost are? Erau mascaţi. Şi acum vor fi departe. După dumneata. Intrară în cameră şi închiseră uşa.

— Ai auzit? Cecile dădu afirmativ din cap. Drăguţul de Duce. Pentru moment a făcut să mai scadă temperatura. Mă rog, mulţumesc pentru sanctuar.

— Unde pleci? Ea păru îngrijorată sau dezamăgită sau şi una şi alta.

— Peste dealuri, peste văi.

— Cu maşina?

— N-am maşină.

— Poţi s-o iei pe a mea. Pe a noastră, vreau să spun.

— Chiar asta vrei să spui?

— Sigur că da, prostule.

— Într-o zi ai să faci din mine un bărbat foarte fericit. Cât despre maşină, altădată. Noapte bună.

Bowman trase uşa după el, şi ajunsese aproape de camera lui, când se opri. Din umbră, apăruseră trei siluete.

— Mai întâi tu, prietene. Glasul lui Ferenc nu era decât un murmur; probabil nu-l încânta ideea de a-l deranja din nou pe Duce. O să ne ocupăm acum de micuţa doamnă.

Bowman se găsea la trei paşi de propria-i uşă, şi îl şi făcuse pe primul mai înainte ca Ferenc să-şi termine vorba – oamenii întotdeauna consideră că sunt ascultaţi cu amabilitate şi bunăvoinţă – şi-l făcuse şi pe al treilea, mai înainte ca cei doi să schiţeze vreo mişcare, probabil pentru că aşteptau vreun semn de la Ferenc, iar reacţiile lui Ferenc erau pentru moment dezordonate de la întâlnirea cu Marele Duce. Oricum, Bowman închisese uşa mai înainte ca Ferenc să-i dea o lovitură cu umărul şi să apese pe clanţă.

Nu-şi pierdu vremea cu grimase sau felicitări, ci alergă la capătul celălalt al apartamentului, deschise fereastra şi privi afară. Ramurile unui copac, destul de gros, se întindeau până la mai puţin de doi metri. Bowman se retrase şi ascultă cu atenţie. Cineva umbla de zor la clanţa uşii, apoi, deodată zgomotul se transformă într-un tropot de paşi în fugă. Bowman nu mai aşteptă: dacă învăţase ceva din întâlnirea cu astfel de oameni, era că a amâna lucrurile însemna să nu se aştepte la nimica bun. O mişcare de acrobat la trapez spre copac i-ar fi fost de ajuns. Se urcă pe pervaz, sări în afară, apucă o ramură mai groasă, pendulă către trunchiul copacului şi alunecă pe pământ. Se căţără pe peretele abrupt, care îl despărţea de drumul din spatele hotelului. De sus, auzi în spatele său o chemare înceată dar nervoasă şi întoarse capul. Luna ieşise iar de sub nor, şi el putu să-i vadă bine pe cei trei încercând să se caţere pe zid: era limpede că nu-i încurcau deloc cuţitele pe care le ţineau în mână.

Bowman avea de ales: s-o ia la vale sau la deal. La vale de Baumanière era câmp deschis; la deal se afla Les Baux, cu străduţele sale întortocheate, cu aleile ascunse şi cu labirintul dărâmăturilor şi ruinelor. Bowman nu ezită. Aşa cum spunea odată un mare boxeur de categorie grea despre adversarii săi –

asta după ce îi momise pe nefericiţi pe ring – pot fugi dar nu se pot ascunde. În Les Baux, Bowman putea să şi fugă şi să se şi ascundă. O luă la deal.

Alergă pe şoseaua întortocheată, către vechiul orăşel, cât îi puteau permite terenul abrupt, suflul şi picioarele. Nu-şi mai permisese asemenea lucru de ani de zile. Aruncă o privire înapoi. După cât putea să constate, se părea că nici cei trei ţigani nu câştigaseră teren. Dar nici nu pierduseră. Poate că tocmai se gândeau la ceea ce putea să fie drumul lung care îi aştepta; şi, dacă aşa era cazul, atunci putea şi el să-şi mai încetinească fuga. Bucata mare de drum, până la intrarea în sat, era prevăzută de o parte şi de alta cu locuri de parcare pentru maşini, iar maşini nu existau, şi deci nici vreun loc unde să se ascundă. Intră în sat.

După aproape nouă sute de metri de ceea ce devenise pentru el o sufocantă şi obositoare cursă, Bowman ajunse la o bifurcaţie. Braţul dinspre dreapta ducea în jos, înspre zidurile de incintă ale satului, şi făcea clar impresia că se termină în fund de sac. Cel dinspre stânga, îngust, răsucit şi foarte povârnit, urca şi dispărea din vedere; Bowman, cu toate că se îngrozea la perspectiva unui nou urcuş maraton, socoti că acesta îi oferă o şansă de siguranţă mai bună; şi o apucă pe el. Se mai uită o dată înapoi şi constată că ezitarea sa de un moment le permisese urmăritorilor să câştige ceva teren. Mereu în fugă, păstrând o tăcere enervantă, cu cuţitele în mână sclipind în ritmul mişcării braţelor, ei se aflau acum la o distanţă mai mică de treizeci de metri.

Bowman îşi continuă, pe cât putu de iute, cursa pe drumul îngust şi sinuos. Încetini un moment, ca să privească repede şi cam disperat la câteva văgăuni întunecate şi ademenitoare de pe ambele laturi ale drumului, cele mai multe însă pe dreapta. Dar, deşi plămânii săi extenuaţi şi picioarele de plumb îl invitau în aceste bârloguri, raţiunea îi repeta că astfel de locuri ademenitoare erau tot atâtea iluzii fatale, care se terminau în fund de sac, devenind nişte capcane din care n-ar fi existat nici o scăpare.

Acum, pentru prima oară, Bowman putu să audă în urma sa respiraţia grea şi gâfâită a ţiganilor. Era clar că şi ei, la fel ca el, se simţeau tot atât de extenuaţi; dar, când privi peste umăr, îşi dădu seama că nu avea nici un motiv să se bucure: îi auzea, pur

şi simplu, pentru că erau mult mai aproape ca oricând: gâfâiau cu gura căscată, aveau feţele schimonosite din cauza efortului şi luceau de sudoare; câteodată se poticneau, când picioarele obosite îi trădau, pe bolovănişul nesigur. Însă acum se aflau numai la vreo treisprezece metri, preţul pe care Bowman îl plătea pentru timpul cât examinase eventualele locuri de refugiu. Dar apropierea lor îl făcu să ia cel puţin o hotărâre inevitabilă. Nu mai avea nici un rost să caute un ascunziş de o parte sau de alta, căci, oriunde s-ar fi dus, ei l-ar fi văzut şi l-ar fi urmărit. Pentru el, acum, singura speranţă de salvare erau chiar dărâmăturile şi ruinele fortăreţei Les Baux.

Urcând tot timpul, ajunse la un fel de îngrăditură de fier care, în aparenţă, bloca tot drumul îngust, transformându-l, nici mai mult nici mai puţin, decât într-o potecă şerpuită plină de fierărie. „Trebuie să mă întorc şi să mă bat, gândi el, trebuie să mă întorc, şi o să se termine totul în câteva secunde”; dar nu trebui să se întoarcă, pentru că exista acolo un spaţiu gol, îngust, între partea dreaptă a îngrăditurii şi un fel de tejghea săpată în perete, care precis că trebuie să fi fost ghişeul unde se plăteau banii pentru vizitarea ruinelor. Chiar şi în momentul acela de imensă bucurie la vederea refugiului, două gânduri tresăriră în mintea lui Bowman: primul, unul absurd, că locul acela era un loc al naibii de prost plasat pentru o casă de bilete, pe lângă care cei mai zgârciţi se putea strecura în voie; şi al doilea, că era un loc unde puteai să stai şi să lupţi, pentru că printr-o astfel de intrare nu se putea strecura decât o singură persoană, şi aceasta lateral, situaţie când o bună lovitură de picior ar fi valorat cât un braţ înarmat cu un cuţit: dar ideea i se păru bună numai până când îşi dădu seama că, în timp ce el ar fi încercat să facă să sară cuţitul din mâna atacatorului, ceilalţi doi ar fi încercat ei să arunce într-însul cuţitele, prin sau pe deasupra gardului; şi, de la o distanţă de nici un metru, ar fi fost imposibil să nu-l nimerească. Aşa că o luă iar la fugă, într-o înaintare greoaie, stângace, poticnită: tot ce mai putea face, închipuindu-şi că fuge.

La dreapta sa se afla un mic cimitir. Bowman se gândea la eventualitatea macabră a unui joc periculos de-a v-aţi ascunselea printre pietrele de mormânt; dar repede abandonă ideea cimitirului. Mai alergă încă vreo cincizeci de metri şi zări în faţa sa

platoul deschis al masivului Les Baux, unde nu exista nici un ascunziş şi de unde, ca să scape, trebuia să sară în prăpastie. Se întoarse la iuţeală la stânga, alergă pe o cărare îngustă care ducea către un fel de capelă dărâmată şi se trezi deodată chiar în mijlocul ruinelor fortăreţei Les Baux. Privi în jos şi văzu că urmăritorii săi rămăseseră la o distanţă de vreo patruzeci de metri, ceea ce i se păru destul de surprinzător, deoarece în primejdie fusese viaţa lui, nu a lor. Se uită în sus şi văzu luna umblând liniştită pe un cer fără nori; în sinea lui, o înjură amar, într-un fel care i-ar fi supărat pe toţi marii poeţi, în viaţă sau decedaţi. Într-o noapte fără lună, i-ar fi putut păcăli uşor pe urmăritorii săi, pitulat printre aceste uriaşe şi fioroase grămezi de ziduri în ruină.

Că erau fioroase nici nu mai încăpea vorbă. Contemplarea acestor mase mari de zidărie dărâmată nu constituise niciodată una din distracţiile favorite ale lui Bowman, dar pe măsură ce se căţăra şi se simţea tot mai vlăguit şi mai stors, în mijlocul lor, într-o situaţie total neprielnică extazului şi încântării estetice, simţea totuşi că ia naştere în el un sentiment puternic de admiraţie pentru adevărata măreţie a locului. Era de neconceput să mai fi existat undeva în altă parte ruine, care să rivalizeze cu acestea în dezolarea lor sălbatică, brutală şi totuşi înspăimântător de frumoasă. Erau aici grămezi de pietre de construcţie, sfărâmate, înalte de cincisprezece metri: erau uriaşe coloane în ruină ce se ridicau spre cerul nopţii, până la treizeci de metri, coloane dominând stânci înalte, a căror continuare firească păreau să fie şi, în unele cazuri, chiar şi erau: existau trepte naturale în stânca surpată, cratere în resturile unor terase săpate de om, sute de escavaţii în rocă, unele exact atât de largi cât să permită pătrunderea înăuntru a unei persoane, altele destul de spaţioase, ca să încapă în ele chiar o navă cu punte dublă. Existau uriaşe cărări săpate în stâncă, unele făcute de om, altele nu, unele foarte înclinate, altele orizontale, unele destul de largi ca să treacă prin ele o şaretă cu patru cai, altele înguste şi destul de întortocheate, ca s-o sperie şi pe cea mai proastă capră de munte. Şi se aflau blocuri de construcţie, sparte şi împrăştiate peste tot, unele cât o mână de copil, altele cât o căsuţă de mahala. Totul era alb, sinistru, mort de alb: în strălucirea palidă şi rece a lunii,

era cel mai cutremurător şi cel mai înspăimântător spectacol pe care-l văzuse vreodată Bowman; şi nu, gândea el, un loc pe care să ţi-l alegi de bună voie drept adăpost. Însă, în noaptea aceea, acolo, el trebuia să trăiască sau să moară.

Dar şi ei trebuiau să trăiască sau să moară, Ferenc şi Koscis şi Hoval. Când trebui să considere această alternativă, în mintea lui Bowman nu exista absolut nici o îndoială asupra alegerii pe care trebuia să o facă. Şi era o alegere ce nu se baza doar pe instinctul de conservare, deşi Bowman ar fi fost ultimul care să nege acest factor important; însă oamenii aceia erau nişte oameni răi care, mai presus de orice, nu aveau decât o ambiţie imediată: aceea de a-l ucide. Dar nu acesta era lucrul cel mai important. Aici nu începea nici o problemă de morală sau de legalitate, ci doar un factor de logică. Dacă îl ucideau acum, el o ştia, ei ar fi continuat să comită tot mai multe şi mai multe crime: dacă îi ucidea el pe ei, atunci ei n-ar mai fi comis nimic. Era foarte simplu. Unii oameni merită să moară; şi legea nu se poate ocupa de ei, decât atunci când e prea târziu; şi în privinţa asta nu e legea vinovată, pentru că în măsurile de prevedere, pe care orice lege le cuprinde, sortite să apere drepturile individului, nu există posibilitatea de a face faţă preventiv unor intenţii rele sau ucigaşe dincolo de orice raţiune. Era vechea poveste a celor mai buni şi a celor mai mulţi; şi era doar o întâmplare, gândea Bowman, ca el să facă parte din aceştia mulţi. Dacă fusese înspăimântat, acum nu mai era; gândea rece şi destins. Trebuia să urce. Dacă urca până la o anumită înălţime, unde ei nu-l puteau ajunge, ar fi fost meci egal; dacă urca şi mai sus, şi ei ar mai fi încercat să-l urmărească, atunci primejdia pentru cei buni şi mulţi ar fi putut să descrească. Îşi ridică privirea spre piscurile semeţe şi sfărâmate, scăldate în lumina albă a lunii, şi începu să urce.

Bowman nu avusese niciodată pretenţii de căţărător, dar în noaptea aceea se căţăra bine. Chiar cu dracul după el, ar fi realizat o viteză bună; cu ăştia trei realiză însă un timp excelent. Privind din când în când în jos, putea să vadă că-i depăşise serios, dar nu atât cât ei să-l piardă din vedere mai mult decât câteva secunde de fiecare dată. Şi acum, puteau fi uşor recunoscuţi cine erau, căci îşi lepădaseră complet măştile de acasă. Ei ajunseseră probabil, şi pe bună dreptate, la concluzia normală că, acolo sus

în sălbăticia dezolantă a acelor ruine, în plină noapte, nimeni nu-i va mai căuta şi, chiar dacă aveau să fie văzuţi la înapoiere, faptul nu ar mai fi avut nici o importanţă, deoarece *corpus delicti* ar fi dispărut pentru totdeauna, şi nu li s-ar mai fi putut aduce nici o acuzaţie, decât poate aceea că intraseră în fortăreaţă fără să plătească taxa de un franc de persoană, lucru pe care ei l-ar fi acceptat ca pe o plată rezonabilă pentru o muncă de noapte bine făcută.

Bowman se opri. Nu din vina lui, ci pentru că era total nefamiliarizat cu terenul; făcuse o greşeală. Îşi dăduse seama că pereţii viroagei înguste, pe care se căţărase, deveneau tot mai abrupţi de ambele părţi, ceea ce nu-l supărase prea mult, pentru că i se întâmplase asta mai înainte, de două ori; dar acum, când ocoli un colţ, se trezi în faţa unui perete vertical de stâncă masivă. Era un fund de sac perfect, din care nu exista nici o ieşire decât dacă s-ar fi căţărat; însă pereţii verticali erau absolut impracticabili. Peretele drept din faţa lui Bowman era străbătut de crevase şi deschizături, dar o scurtă privire aruncată asupra trei sau patru din ele, care îi păreau mai accesibile, nu lăsa să se zărească lumina lunii la celălalt capăt, ci doar un întuneric complet.

Se duse iar după colţ, convins că-şi pierde timpul. Şi aşa şi era. Cei trei oameni nu se înşelau deloc asupra direcţiei în care el dispăruse. Se aflau la vreo patruzeci de metri, nu mai mult. Îl văzură pe Bowman, se opriră şi porniră iar. Dar acum nu se mai grăbeau. Singur faptul că Bowman se întorsese înapoi, ca să-i vadă unde sunt, le spunea destul despre încurcătura serioasă în care el se găsea.

Un om nu moare înainte de a fi nevoie s-o facă. El alergă înapoi în fundul de sac şi se uită cu disperare la deschizăturile din pereţi. Numai două erau destul de largi ca să permită pătrunderea unui om. Dacă ar fi putut intra într-una, să se ascundă în întuneric, ar fi anulat avantajul unui om înarmat cu un cuţit – şi, evident, nu putea să intre acolo decât o singură persoană o dată. Fără nici un alt motiv, el alese deschizătura din dreapta, se căţără şi se strecură într-însa.

Tunelul de calcar începu să se îngusteze aproape imediat. Dar el trebuia să înainteze, pentru că încă nu se afla complet ascuns.

În momentul când se socotea că este deja la adăpost, tunelul nu era mai larg de o jumătate de metru şi cam tot atât de înalt. I-ar fi fost imposibil să se mai întoarcă; nu-i mai rămânea decât să se aşeze acolo şi să se lase hăcuit, după voie. Şi nici asta, n-ar fi fost necesar: tot ce ar fi trebuit ei să facă ar fi fost să astupe intrarea şi să plece liniştiţi acasă, la culcare. Bowman se târî, puţin câte puţin, înainte, pe mâini şi pe genunchi.

Zări în faţa sa un licăr slab de lumină. Avea vedenii, gândi el, ştia că trebuia să aibă vedenii, dar când îşi dădu seama că ceea ce avea în faţă era un cot al tunelului, înţelese că nu avea. Se apropie de cot şi-l ocoli cu greu. În faţa lui apăru o dungă de cer înstelat.

Tunelul se transformase brusc într-o grotă. Desigur, o grotă mică, ceva mai puţin decât înălţimea unui om – iar buza prăpastiei se afla la un fleac de doi metri distanţă – dar o grotă; se târî până la margine şi privi în jos. Ar fi dorit imediat să n-o fi făcut: câmpia se întindea la câteva zeci de metri mai jos, iar şirurile de măslini cenuşii se zăreau atât de departe, încât puteau foarte bine fi confundaţi cu nişte minusculi arbuşti.

Se aplecă spre dreapta încă vreo câţiva centimetri şi îşi suci gâtul, ca să privească sus. Vârful stâncii se afla la nu mai puţin de şapte metri deasupra – şapte metri netezi şi verticali, cu nici o asperitate la vedere, pentru mâini sau pentru picioare.

Privi spre dreapta. Aici era o potecă, pe care chiar şi o capră cretină de munte ar fi evitat-o; o margine îngustă, întreruptă, coborând într-un unghi prea ascuţit spre un punct care ajungea, după cum vedea el atunci, la un metru şi ceva sub buza grotei. Cărarea, ca să nu spunem mai rău, ducea exact spre vârf.

Dar chiar şi o capră proastă, ceea ce nu era cazul cu Bowman, ar fi refuzat ocazia de a se sinucide, bună doar pentru o capră destinată sacrificiului, lucru care de astă dată i se potrivea lui Bowman mai bine, căci moartea şi sinuciderea tot acolo ajung. El nu ezită deloc, pentru că ştia bine că, dacă ar fi făcut-o, ar fi rămas să lupte până la capăt în grota aceea micuţă, în loc să înfrunte înspăimântătoarea cărare. Se săltă uşurel deasupra marginii, apoi se lăsă în jos, până găsi cu piciorul o proeminenţă, şi începu să-şi facă drum în sus.

Se târî cu obrazul lipit de peretele stâncii, cu braţele larg

deschise, cu palmele în permanent contact cu suprafaţa rocii, nu pentru vreun punct de sprijin, peste care ar fi putut să dea, ci pentru că, nefiind alpinist, nu avea obişnuinţa înălţimilor şi ştia foarte bine că, dacă s-ar fi uitat în jos, ar fi alunecat şi ar fi venit de-a dura până în crângul de măslini din vale. Un alpinist de elită ar fi privit ascensiunea asta ca pe un exerciţiu de încălzire, într-o după-amiază de duminică însorită; dar, pentru Bowman, ea constituia cea mai înspăimântătoare experienţă din viaţa sa. De două ori piciorul îi alunecă pe o bucată de stâncă slăbită; de două ori bolovanii de calcar se precipitară în abis; însă după două minute, care i se părură cât o viaţă, reuşi să se ridice pe malul abrupt în siguranţă, transpirat ca după o baie turcească şi tremurând ca o frunză veştedă la ultima suflare a vântului, toamna. Crezuse că n-o să se mai sperie, şi se înşelase: dar acum se găsea pe pământ sigur şi pe pământ sigur nu-şi mai făcea probleme.

Riscă o scurtă privire spre creastă. Nu se mai vedea nimeni. Se întrebă mirat ce i-o fi oprit; credeau, poate, că stătea ascuns în umbră, în fundul de sac sau că o luase din greşeală pe un alt drum, folosind o altă crevasă, sau poate altceva? Nu avea timp de pierdut cu întrebări; trebuia să afle, şi asta imediat, dacă exista vreo cale de a părăsi vârful pe care stătea cocoţat. Trebuia să afle asta, pentru trei foarte bune şi foarte urgente motive. Dacă nu exista nici o altă cale de a pleca de acolo, el ştia că nu exista nici o putere pe lume care să-l poată face să înfrunte coborârea în grotă, şi că nu i-ar fi rămas decât să stea pe loc, până când vulturii aveau să-i albească oasele – se îndoia că ar fi existat vulturi pe acolo, dar aşa, ca principiu, ideea asta i se fixase bine în minte. Dacă totuşi exista o posibilitate de fugă, atunci trebuia să se ferească de eventualitatea de a da peste ţigani. Şi, dacă această posibilitate exista într-adevăr, dar urmăritorii nu credeau în existenţa ei, atunci aceştia s-ar fi putut decide să-l lase să piară acolo şi să plece să se ocupe de Cecile Dubois, pe care ei, desigur, o considerau, în mod eronat, ca fiind părtaşe la activitatea sa inoportună şi sâcâitoare.

Străbătu cei zece metri de teren plat ai culmii calcaroase, se întinse pe burtă şi privi peste creastă. Prevederea nu mai era necesară. Exista o cale de scăpare, un povârniş foarte abrupt şi

bolovănos, care se pierdea treptat printre stânci masive de calcar şi cobora chiar pe platoul Les Baux. Nu prea îmbietor lucru, dar realizabil.

Se întoarse înapoi spre panta stâncoasă şi auzi glasuri, la început nedistincte, după aceea clare.

— E o nebunie! Vorbea Hoval şi, pentru prima oară, Bowman îi împărtăşea punctul de vedere.

— Pentru tine, Hoval, un muntean din Tatra? Era glasul lui Ferenc. Dacă el a apucat-o pe aici, atunci putem şi noi. Ştii bine că, dacă nu-l ucidem pe omul ăsta, totul e pierdut.

Bowman privi în jos. Putu să-l vadă pe Hoval foarte bine, ca şi capetele lui Ferenc şi Koscis.

Koscis, părând că vrea să amâne luarea unei hotărâri, spuse:

— Nu-mi place să ucid, Ferenc.

Ferenc îi răspunse:

— Acum e prea târziu să fim delicaţi. Ordinul dat de tata este clar: să nu ne întoarcem până ce omul ăsta nu e mort.

Hoval dădu din cap fără nici un chef, coborî, găsi ieşitura şi începu să se strecoare pe lângă ea. Bowman se ridică, se uită în jur, ochi un bolovan mare, care trebuie să fi cântărit cel puţin treizeci de kilograme, îl ridică pe piept şi reveni la marginea prăpastiei.

Hoval era, evident, mult mai experimentat decât Bowman, căci se deplasa de două ori mai repede decât acesta. Ferenc şi Koscis, cărora li se vedeau bine acum şi capul şi umerii, priveau cu grijă în dreapta şi în stânga, urmărind înaintarea lui Hoval, desigur nesurâzându-le deloc perspectiva de a trebui să se ia la întrecere cu el. Bowman aşteptă până ce Hoval ajunse direct dedesupt. Hoval încercase o dată să ucidă, iar acum era pe cale să ucidă din nou. Bowman nu simţi nici o remuşcare şi desfăcu mâinile.

Bolovanul, curios, fără să facă nici un fel de zgomot, izbi şi în cap şi în umeri; toată această scurtă secvenţă fu caracterizată de o tăcere sinistră. Hoval nu scoase absolut nici un strigăt în timpul căderii; şi poate că era chiar mort, mai înainte de a se prăbuşi: nu se auzi nici zgomotul căzăturii omului şi a bolovanului care îl ucisese, ajunşi odată amândoi jos în livada de măslini. Dispăruseră din vedere, pe nesimţite, pieriţi în întunericul de jos.

Bowman se uită la Ferenc şi Koscis. Timp de câteva secunde, ei se ghemuiseră acolo cu chipul împietrit, căci rareori îţi dai imediat seama de o catastrofă; apoi obrazul lui Ferenc se schimonosi sălbatic. Scotoci în geaca pe care-o purta, scoase afară un pistol, îl îndreptă în sus şi trase. Ştia că Bowman se găsea acolo, dar nu avea nici o idee în ce loc. Nu fusese decât expresia necontrolată a unei crize de furie oarbă dar, oricum, Bowman trebui să se dea câţiva paşi înapoi.

Arma ridica o nouă problemă. Era clar că, datorită predilecţiei lor pentru cuţit, intenţionaseră să-l lichideze pe Bowman, pe cât posibil fără zgomot şi fără să sară în ochi; iar Ferenc, Bowman era sigur, nu purta armă decât pentru a o folosi în caz extrem; şi acesta se ivise din plin: ei erau hotărâţi să-l cureţe cu orice risc. Bowman gândea că, oricare era încurcătura în care se vârâse, ea devenise acum o problemă de viaţă şi de moarte, aşa că întoarse spatele şi fugi. Ferenc şi Koscis s-ar fi îndreptat iar spre tunel, presupunând că acolo trebuia să existe o cale de salvare pentru Bowman: oricum pentru ei n-ar fi avut nici un rost să rămână pe loc, fiindcă orice ar mai fi încercat să întreprindă acolo sus, ar fi dus la sfârşitul lor prematur. Adică, din punctul lor de vedere prematur.

Coborî în fugă panta abruptă şi bolovănoasă, deoarece nu avea o altă alternativă decât fuga, făcând sărituri mari, ca să păstreze ce-i mai rămăsese din distanţă. După trei sferturi din drumul făcut prin acest talmeş-balmeş de bolovăniş, reuşi să-şi consolideze avansul, dar apoi căzu şi se rostogoli la vale, luptând din răsputeri, însă fără succes, să se oprească. Fu stopat violent şi dureros de un bolovan cu care luă contact, lovindu-se la genunchiul drept.

Era sigur că-şi zdrobise rotula, deoarece, când încercă să se ridice, piciorul nu-l mai susţinu şi trebui să se aşeze din nou jos. Mai încercă şi a doua oară, de data asta cu ceva mai mult succes; a treia oară reuşi, dar îşi dădea seama că, pentru moment, rotula îi era ca şi paralizată. Acum o simţea puţin amorţită, dar ştia că mai târziu avea să-l doară rău şi să-l supere foarte mult. Îşi croi drum printre spărturile mici de bolovani, mult mai puţin repede decât ar fi putut altfel, deoarece genunchiul nu-l mai asculta şi ceda mereu.

Un norişor de fum alb pufni de după un bolovan, exact în faţa lui, simultan aproape cu pocnetul unei împuşcături. Ferenc socotise bine. Bowman nu încercă să se adăpostească, pentru că Ferenc l-ar fi văzut unde este şi ar fi venit direct la locul ascunzătorii ca să-i pună pistolul în tâmplă; sigur, nu avea să-i mai scape. Bowman continuă să coboare, făcând slalom printre stânci, ca să nu poată fi luat la ochi, fără să mai încerce să-şi mai vadă urmăritorii, lucru care oricum nu i-ar mai fi folosit la nimic. Mai multe gloanţe trecură pe aproape, unul ridicând un nor mic de pământ lângă piciorul său drept; dar fuga în zig-zag şi faptul că Ferenc trebuia să se strecoare printre stânci făcea din el o ţintă greu de atins. În afară de asta, ca să tragi la precizie un glonţ este destul de greu chiar şi în condiţii mai bune. Între împuşcături, Bowman le putea auzi zgomotul paşilor şi îşi dădea seama că se apropiau; totuşi nu încerca să se uite înapoi pentru că, dacă ar fi fost împuşcat în ceafă, s-ar fi sfârşit totul repede.

Acum scăpase de stânci şi alerga drept pe pământ sigur către îngrăditura de fier, spre sat. Ferenc, tot mai aproape, în drum deschis şi el, ar fi avut toate şansele să tragă, dar nu o făcea, şi Bowman îşi dădu seama că rămăsese fără muniţie. Dar putea foarte bine, gândea el, să aibă un încărcător de rezervă; şi, dacă avea, i-ar fi fost greu să reîncarce în plină fugă pistolul.

Genunchiul îl durea dar, curios, rezista acum mult mai bine. Aruncă o privire înapoi. Urmăritorii săi câştigau mereu teren, dar mai încet de astă dată. Bowman trecu de îngrăditura satului şi cobora spre bifurcaţia unde se oprise la venire. Cei doi ţigani nu se vedeau încă, însă zgomotul paşilor lor se auzea clar. Bowman spera ca ei să creadă că el îşi va continua drumul prin partea de jos a satului, aşa că o luă la stânga pe drumul scurt, care ducea la vechile ziduri. Drumul dădea într-un mic scuar, în fund de sac, care nu-l prea interesa. Înregistră doar, şi nici el nu ştia de ce, existenţa unei cruci vechi de fier în centrul scuarului. La stânga, se mai afla o biserică tot atât de veche, cu faţa către un zid scund, neavând în aparenţă nimic în spatele lui; între biserică şi acest zid exista un perete înalt, din stânci verticale, cu scobituri adânci făcute de mâna omului, cu un scop pe care nu-l putea bănui.

Alergă până la zidul scund şi privi pe deasupra. În partea

cealaltă nu mai exista nimic: doar o pantă de aproape şaizeci de metri care se termina cu un grup de arbuşti la capăt.

Ferenc fusese mai deştept decât o credea Bowman. Acesta mai privea încă peste zid, când auzi zgomot de paşi apropiindu-se de scuar; erau două perechi de paşi: umblau să cerceteze amândouă posibilităţile de fugă ale urmăritorului. Bowman se ridică, străbătu fără zgomot scuarul şi se ascunse în umbra uneia din scobiturile adânci ale stâncii.

Era Koscis. Acesta coborî către intrarea în scuar – i se auzea clar respiraţia grea în liniştea nopţii – trecu pe lângă crucea de fier, aruncă o privire prin uşa deschisă a bisericii, apoi, parcă ghidat de un instinct natural, veni direct spre nişa în care Bowman stătea lipit cu spatele de perete, cât putea de strâns. Exista ceva de neînlăturat în felul hotărât cu care se apropia duşmanul. Ţinea în mână un cuţit, cu degetul mare pe mâner, la înălţimea, preferată probabil, a taliei.

Bowman aşteptă până când ţiganul se îndepărtă puţin de punctul de unde l-ar fi putut descoperi sigur, şi ţâşni deodată din întunericul nişei, intenţionând să-i prindă încheietura mâinii cu cuţitul şi bazându-se mai mult pe noroc decât pe un calcul exact. Amândoi bărbaţii căzură greu la pământ, zbătându-se pentru luarea în stăpânire a cuţitului. Bowman încercă să răsucească mâna lui Koscis, dar aceasta părea să fie făcută din fibră de odgon împletită, şi Bowman simţi că îi scapă uşor din strânsoare. Anticipă inevitabilul, rostogolindu-se de două ori şi sărind în picioare odată cu Koscis. O clipă se priviră unul pe altul, nemişcaţi, apoi Bowman se dădu încet înapoi, până când atinse cu mâna zidul scund din spatele său. Nu mai avea unde să fugă şi nici unde să se ascundă.

Koscis înainta. Obrazul său, la început ca de piatră, se strâmbă într-un rictus evident total lipsit de căldură umană. Maestru al cuţitului, Koscis îşi savura momentul.

Bowman se aruncă înainte şi către dreapta, dar Koscis sesizase mişcarea. Se aruncă şi el înainte ca să-l intercepteze, cu cuţitul descriind un arc de cerc de la genunchi în sus; însă Koscis uitase că Bowman mai văzuse mişcarea, şi o cunoştea. El lovi cu toată puterea piciorului său drept, căzu pe genunchiul stâng şi, în timp ce cuţitul îi trecea la câţiva centimetri pe deasupra capului,

cu umărul şi cu antebraţul drept izbi puternic în coapsa ţiganului. Bowman se săltă cu o zmucitură violentă şi, ajutat de elanul lui Koscis, îl ridică pe acesta în aer şi-l azvârli, cu tot cuţitul lui inutil acum, peste peretele scund, jos în întunericul adânc. Bowman se răsuci şi-l urmări căzând, ca pe un manechin din ce în ce mai mic, venind de-a dura într-o mişcare aproape necrezut de lentă, căderea lui fiind marcată doar de un strigăt slab în noapte. Şi Bowman nu-l mai putu vedea; iar strigătul se stinse.

Câteva secunde, Bowman rămase acolo, înmărmurit; dar numai câteva secunde. Dacă Ferenc nu fusese cumva lovit de surzenie subită şi totală, trebuie să fi auzit acel cumplit strigăt de groază, şi avea să vină imediat să vadă ce se întâmplase.

Bowman fugi din scuar până la drumul principal: la jumătatea lui, de-a lungul unei străduţe de legătură, se strecură într-o alee întunecată, pentru că îl auzise pe Ferenc venind şi, chiar timp de o secundă îl zări trecând pe la capătul aleii, cu pistolul într-o mână şi cu cuţitul în alta. Nu putea să ştie dacă pistolul fusese încărcat din nou sau dacă Ferenc renunţase să mai tragă, acum aproape de sat. Chiar în acel insuportabil moment de stress, Ferenc mai era încă stăpânit de propriu-i instinct de conservare, care îi cerea să se ţină pe mijlocul drumului, spre a evita să pice în ambuscada unui om dezarmat. Gura i se strâmbase într-un rictus plin de ură, de mânie şi de teamă; iar obrazul său arăta ca obrazul unui nebun.

CAPITOLUL III

Nu orice femeie, trezită la miezul nopţii, poate sta dreaptă în capul oaselor în pat, învelită până la gât în cearceaf, cu părul despletit şi cu ochii cârpiţi de somn, şi totuşi să arate ca şi cum s-ar pregăti de bal. Cecile Dubois trebuie să fi fost printre puţinele de acest fel. Ea clipi din ochi, poate ceva mai mult decât ar fi făcut o aşa-zisă dansatoare, apoi aruncă spre Bowman o privire,

cum s-ar spune, pătrunzătoare, critică; probabil, ca rezultat al căţăratului pe ruine şi al căzăturilor pe povârnişuri repezi, costumul său negru îşi pierduse din strălucirea sa de salon: de fapt, acum când şi el putea, pentru prima oară, să constate asta, costumul îi era grozav de murdar, pătat şi iremediabil sfâşiat. El aşteptă să vadă reacţia ei, sarcastică, cinică sau numai una plictisită, dar ea nu era o fată ca toate fetele.

— Credeam că la ora asta eşti în ţara vecină.

— Am fost, aproape de tot, în altă lume. Luă mâna de pe întrerupătorul electric şi crăpă doar puţin uşa, ca să nu pară deschisă. Am venit însă înapoi. După maşină. Şi după dumneata.

— După mine?

— Mai ales. Grăbeşte şi te îmbracă. Dacă rămâi aici, viaţa dumitale nu mai face doi bani.

— Viaţa mea? Şi de ce aş...?

— Hai, sus, îmbracă-te şi fă-ţi bagajul. Acuma! Se apropie de pat şi se uită la ea. Şi, deşi ţinuta lui nu era încurajatoare, trebuie totuşi s-o fi convins, pentru că ea strânse uşor din buze şi aprobă din cap. Bowman se întoarse la uşă şi privi prin deschizătură.

Deşi foarte atrăgătoare, bruneta Miss Dubois, reflectă el, nu trebuia în mod obligatoriu să se conformeze frumuseţii standard a oricărei brunete: ea se decise, acceptă foarte repede ceea ce considera că e inevitabil, şi nici nu-i trecu prin minte obişnuitul: „dacă îţi închipui că o să mă îmbrac acum în prezenţa dumitale”. Nu că el ar fi avut ceva de obiectat dar, în situaţia de faţă o apariţie iminentă a lui Ferenc avea prioritate. Se întreba chiar ce mai pregătea Ferenc; trebuie să se fi repezit şi să-i raporteze, în acest timp, bătrânului, că întâmpinaseră câteva dificultăţi neprevăzute în executarea misiunii lor. Poate că, sigur, chiar în acel moment, Ferenc umbla, pe ascuns şi plin de speranţă, după pradă, pe uliţele mărginaşe din Les Baux, cu un pistol într-o mână, cu un cuţit în alta şi cu crima în suflet.

— Sunt gata, zise Cecile.

Bowman se întoarse şi o privi oarecum surprins. Era gata, îşi pieptănase şi părul. O valiză strânsă în curele zăcea pe pat.

— Gata bagajul? întrebă Bowman.

— De aseară. Ea ezită: uite, dar nu pot să plec chiar fără...

— Lila? Lasă-i un bilet. Spune-i că o să-i scrii post-restant la

Saintes-Maries. Grăbeşte-te. Într-un minut sunt şi eu înapoi... Trebuie să-mi strâng lucrurile.

O lăsă acolo şi se duse repede la el în cameră, oprindu-se un moment la uşă.

Vântul din sud suspina printre copaci, şi el putu să audă clipocitul fântânii de la bazinul de înot; dar era tot ce se putea auzi. Intră în cameră, îşi îngrămădi cum putu lucrurile într-un geamantan şi reveni la Cecile după minutul promis. Ea încă mai scria atentă ceva.

— Post-restant, Saintes-Maries, asta e tot ce trebuie să scrii, spuse Bowman grăbit. Povestea vieţii tale probabil că o cunoaşte.

Ea îl privi scurt, inexpresiv, peste rama unor ochelari, pe care el era foarte surprins s-o vadă că-i poartă, privirea ei făcându-l să se simtă ca o gânganie pe perete, şi continuă să scrie. După alte douăzeci de secunde, trase o semnătură, într-un fel care lui i se păru pur şi simplu o pierdere de vreme, dată fiind situaţia, introduse ochelarii în etui, şi făcu semn din cap că-i gata. Îşi luă valiza, şi ieşiră amândoi, după ce stinseră lumina şi încuiară uşa în urma lor. Bowman îşi luă şi el valiza, aşteptă până când fata strecură bileţelul împăturit sub uşa Lilei, şi porniră amândoi repede şi în tăcere de-a lungul terasei, apoi pe drumul care înconjura hotelul prin spate. Fata venea aproape şi tăcută în urma lui. Bowman începea chiar să se felicite singur pentru promptitudinea cu care ea răspundea la metoda lui de instruire, când ea îl strânse puternic de mâna stângă şi-l sili să se oprească. El se uită la ea şi încruntă din sprâncene, dar fata nu păru deloc impresionată. E mioapă, gândi el afectuos.

— Suntem în siguranţă aici? întrebă ea.

— Pentru moment, da.

— Lasă valizele jos.

El le lăsă. Trebuia să schimbe metoda de instruire.

— Până aici şi nu mai mult, zise ea de o manieră categorică, am fost o fetiţă ascultătoare şi am făcut tot ce mi-ai cerut, pentru că am crezut că există măcar o singură şansă la sută să nu fii nebun. Celelalte nouăzeci şi nouă la sută din felul meu de a gândi mă obligă să cer o explicaţie. Chiar acum.

Bowman se gândi că nici măicuţa ei nu o instruise prea mult. Nici măcar ca acurateţe, într-o conversaţie de salon, cel puţin. Dar

cineva tot făcuse treabă bună în altă direcţie, căci ea, chiar dacă era necăjită sau speriată sau orice altceva, n-o arăta niciodată.

— Ai intrat într-un bucluc, zise Bowman. Eu te-am băgat în el. Acum e datoria mea să te scot.

— Am intrat eu într-un bucluc?

— Amândoi. Trei personaje, din caravana asta de ţigani, au declarat că-mi vor face felul. Apoi şi dumitale. Dar mai întâi mie. M-au hăituit până la Les Baux, apoi prin sat şi la ruine.

Ea îl privi contemplativ, deloc tulburată sau îngrijorată, aşa cum ar fi trebuit să fie.

— Şi dacă te-au urmărit…

— M-am descotorosit eu de ei. Fiul conducătorului ţiganilor, un tânăr frumos pe nume Ferenc, o mai fi umblând pe acolo încă după mine. Are un pistol într-o mână şi un cuţit în alta. Când n-o să ne găsească, o să-i spună lui Tăticu', şi atunci câţiva dintre ei or să asalteze camerele noastre. Pe a mea şi pe a dumitale.

— Dar ce Dumnezeu am făcut *eu?* întrebă ea.

— Ai fost văzută cu mine toată seara; şi au mai văzut şi că m-ai adăpostit. Asta ai făcut.

— Bine, dar e caraghios. Să fugim în felul ăsta… Ea clătină din cap. M-am înşelat cu procentul de unu la sută. *Eşti* chiar nebun.

— Probabil. Bowman gândi că era un punct de vedere corect.

— Vreau să spun că trebuie să pui mâna pe telefon.

— Şi?

— Poliţia, prostule.

— Fără poliţie – că nu sunt prost, Cecile. M-ar aresta pentru crimă.

Ea se uită la el şi clătină iar din cap, în sensul că nu credea sau că nu înţelegea sau şi una şi alta.

— N-a fost prea uşor să-i scutur în seara asta, continuă Bowman. A avut loc un accident. Două.

— Visezi. Ea dădu din cap şi şopti din nou: Visezi!

— Bineînţeles. O luă de mână. Vino să-ţi arăt corpurile. Ştia că n-avea cum să-l găsească pe Hoval, pe întuneric, dar locul unde căzuse Koscis nu prezenta nici o problemă şi, dacă îi dovedea asta, un singur cadavru ar fi fost atunci, oricum, tot atât de bun cât două. Şi în clipa aceea el înţelese că nu era nevoie să-i dovedească nimic.

Pe chipul ei, foarte palid acum, dar cu totul liniştit, se petrecea o schimbare. Se apropie de el şi-i luă mâna într-a sa. Nu începu să tremure, nu se contractă de groază, ascultând mărturisirea unui ucigaş; pur şi simplu veni lângă el şi-i prinse şi cealaltă mână.

— Unde vrei să fugi? Glasul îi era slab, dar nu tremura. Pe Riviera? În Elveţia?

Ar fi putut s-o strângă în braţe, dar se hotărî să aştepte un moment mai potrivit. Spuse doar: La Saintes-Maries.

— La Saintes-Maries?

— Acolo pleacă toţi ţiganii. Aşa că şi eu tot acolo vreau să mă duc. Se făcu tăcere. Apoi ea spuse fără nici o culoare în glas:

— Să mori la Saintes-Maries?

— Să trăiesc la Saintes-Maries, Cecile. Să-mi justific existenţa, dacă vrei. Noi, paraziţii ăştia puturoşi, trebuie s-o facem, nu?

Ea se uită cu insistenţă la el, dar rămase tăcută. El se aştepta la aşa ceva acum; ea era un om care ştia întotdeauna când trebuia să tacă. În lumina palidă a lunii, obrazul ei încântător era grav, aproape trist.

— Vreau să aflu unde se găseşte ţiganul cel tânăr, continuă Bowman. Vreau să aflu de ce o mamă şi trei tinere ţigănci sunt îngrozite de moarte. Vreau să aflu de ce alţi trei ţigani au încercat, blestemaţii, să mă ucidă în seara asta. Şi mai vreau să aflu şi de ce vor să meargă până acolo încât să te ucidă chiar şi pe dumneata. N-ai vrea să afli şi dumneata toate lucrurile astea, Cecile?

Ea dădu din cap şi-şi retrase mâinile. El ridică valizele şi, amândoi, îşi continuară drumul, atenţi, pe lângă intrarea principală a hotelului. Nu se auzea nimic, nici un zgomot făcut de vreo persoană umblând prin apropiere, nici o larmă, nimic decât liniştea şi pacea Câmpiilor-Elizee sau, poate, a oricărui cimitir bine administrat sau a unei morgi. Ei continuară să meargă pe drumul abrupt şi sinuos, care traversa şoseaua nord-sud a Văii-Iadului. La intersecţie, o luară direct spre dreapta, în unghi de nouăzeci de grade. Peste încă treizeci de metri, Bowman, mulţumit, puse jos cele două valize, pe iarba de pe marginea drumului.

— Unde ţi-ai parcat maşina? întrebă el.

— La capătul dinspre interior al parcajului.

— Pică bine; înseamnă că trebuie să conduc prin tot parcajul

şi apoi prin curtea din faţă. Ce marcă?

— Peugeot 504. Albastru…

El întinse mâna:

— Cheile.

— De ce? Crezi că nu sunt în stare să-mi scot singură maşina din…

— Nu din…, scumpo. Peste. Peste oricine ar încerca să-ţi stea în cale. Pentru că ei or s-o facă.

— Dar eu cred că ei dorm…

— Inocenţă, inocenţă! Ei stau şi beau şliboviţă şi aşteaptă Buna-Vestire a morţii mele, Cecile.

Ea îi aruncă o privire de modă veche, un amestec curios de iritare şi de admiraţie, scotoci în geantă şi trase cheile afară. El le luă şi, în timp ce se pregătea să plece, ea îl urmă. Bowman clătină din cap:

— Altă dată, zise.

— Pricep. Făcu o grimasă. Nu cred că noi amândoi o să ne înţelegem prea bine.

— Ar trebui, zise el. Pentru dumneata şi pentru mine, ar trebui. N-ar fi deloc drăguţ să te conduc la altar cu cicatrici pe faţă. Rămâi aici.

Două minute mai târziu, în plină umbră, el se afla la poarta curţii din faţă. Trei rulote, aceleaşi pe care le examinase de curând, mai aveau luminile aprinse, dar numai una – aceea a lui Czerda – părea să arate că e ocupată. Nu fu o surpriză pentru el să descopere că ghicise extraordinar de exact ce aveau să facă Czerda şi oamenii săi, în afară de faptul că nu avea nici o posibilitate să ştie dacă alcoolul băut în cantităţi atât de mari era şliboviţă sau altceva. Cei doi bărbaţi, care stăteau cu Czerda pe treptele rulotei, aveau aceeaşi înfăţişare: oacheşi, zvelţi, bine făcuţi, de tip inconfundabil central-european, şi, într-o oarecare măsură, antipatici. Bowman nu-i mai văzuse pe nici unul până atunci şi nici, privindu-i, nu-şi bătu prea mult capul dacă avea să-i mai vadă vreodată pe vreunul din ei. Din conversaţia lor, fără nici un subiect anume, el reţinu că unul se numea Maca, iar celălalt Masaine; dar indiferent de nume, era clar că ursitoarele nu-i aşezaseră în tabăra îngerilor.

Aproape exact între ei şi locul unde se afla Bowman, se găsea

jeep-ul lui Czerda, parcat chiar în dreptul intrării, în curtea din faţă – singurul vehicul care ocupa un astfel de loc: în caz de alarmă, evident, ar fi fost prima maşină care ar fi intrat în acţiune. Şi lui Bowman i se păru că e prudent lucru să întreprindă ceva aici. Culcat pe brânci, cu mişcări încete şi fără zgomot, se strecură în curte şi, păstrând tot timpul jeep-ul între el şi rulotă, ajunse în faţa maşinii, se târî cu grijă până la roată, desfăcu ventilul cauciucului şi introduse în loc un chibrit, oprind aerul evacuat să fâsâie, cu ajutorul unui ghemotoc făcut din propria-i batistă. Încet, încet, roata se lăsă, până când cauciucul rămase pe jantă. Bowman nădăjduia cu tărie ca ţiganii să nu se uite prea atent la roata din faţă a maşinii, pentru că atunci ar fi fost foarte surprinşi că se lăsase cu câţiva centimetri la pământ. Însă Czerda şi amicii săi aveau, din fericire, alte probleme mai de actualitate demne de atenţia lor.

— Ceva nu merge, zise Czerda foarte categoric. Voi ştiţi că eu îmi pot da întotdeauna seama de asemenea lucruri.

— Ferenc şi Koscis şi Hoval ştiu să se păzească. Vorbea bărbatul care, presupunea Bowman, răspundea la numele de Maca. Dacă Bowman ăsta a fugit, trebuie să fi fugit la drum lung.

— Nu. Bowman riscă o privire dinspre aripa jeep-ului şi, în momentul acela, Czerda se ridicase în picioare.

— Au mers departe, mult prea departe. Hai, trebuie să ne ducem să-i căutăm.

Ceilalţl doi ţigani se ridicară fără chef dar, ca şi Czerda, rămaseră în picioare, cu capetele ridicate şi uşor întoarse. Bowman auzise, tot atât de repede ca şi ei, zgomotul unor paşi dinspre patio, pe lângă piscină. Ferenc îşi făcu apariţia în capul scării, coborî câte trei trepte deodată şi veni în fugă, traversând curtea către rulota lui Czerda. Era fuga împleticită şi poticnită a unui om aproape sfârşit şi, după obrazul răvăşit şi transpirat, după respiraţia întretăiată şi după faptul că nu făcea nici o încercare de a-şi ascunde pistolul ţinut în mână, era clar că Ferenc se afla într-o stare de puternică agitaţie.

— Sunt morţi, tată! Glasul lui Ferenc era un şuierat înecat şi răguşit. Hoval şi Koscis. Sunt morţi!

— Dumnezeule, ce tot spui? sări Czerda.

— Morţi, morţi, ţi-o spun eu. Pe Koscis l-am găsit. Cu gâtul

rupt. Cred că are toate oasele frânte. Hoval, Dumnezeu ştie unde se mai află.

Czerda îl prinse pe fiul său de revere şi-l scutură violent:

— Vorbeşte ca oamenii! Omorâţi? Vocea lui era aproape un ţipăt.

— Bowman. El i-a omorât.

— I-a omorât el... el... şi unde e Bowman?

— A scăpat.

— Scăpat! Scăpat! Tâmpitule, dacă omul ăsta scapă, Gaiuse Strome ne ucide pe toţi. Repede! În camera lui Bowman!

— Şi la fată. Şuieratul lui Ferenc se îneca. Şi la fată.

— Care fată? întrebă Czerda. Aia brunetă?

Ferenc dădu cu tărie din cap:

— Ea l-a ascuns.

— Şi la fată, fu de acord Czerda, plin de ură. Repede!

Cei patru alergară spre trepte. Bowman se trase către celălalt cauciuc şi, pentru că de data aceasta nu mai avea de ce să-l mai preocupe oprirea fâsâitului de la ventil, îl deşurubă, chiar, şi-l azvârli departe. Se ridică, dar tot aplecat, traversă curtea şi trecu pe sub bolta de gard viu spre parcare.

Aici dădu peste o neaşteptată încurcătură. Un Peugeot bleu, spusese Cecile. Bine. Un Peugeot bleu putea el să-l recunoască oricând – la lumina zilei. Dar acum nu era zi, era noapte; şi cu toate că luna strălucea pe cer, şopronul din împletitură deasă de răchită arunca o umbră de nepătruns asupra maşinilor parcate acolo. Aşa cum noaptea toate pisicile sunt negre, tot aşa şi maşinile arătau al naibii de la fel. Poate că era destul de uşor să distingi un Rolls de un Mini; dar, în secolul nostru de conformism prostesc, marea majoritate a maşinilor seamănă incomod de mult ca formă şi ca dimensiuni. Ce noapte groaznică pentru Bowman! Alerga repede de la o maşină la alta, trebuind să se zgâiască de aproape la fiecare, pierzând multă vreme ca să descopere că nu era maşina căutată.

Auzi oameni vorbind încet, dar cu voci supărate şi îngrijorate. Fugi repede către boltă. Aproape de rulota lui Czerda, cei patru ţigani, care descoperiseră acum că păsările lor zburaseră, gesticulau şi discutau aprins, ţinând un consiliu de război şi întrebându-se, evident, ce naiba să mai facă. O hotărâre pe care

nu le-o invidia, pentru că, în situaţia lor, nici lui nu i-ar fi venit o cât de mică idee în minte.

Brusc, centrul atenţiei sale se schimbă. Cu coada ochiului zărise ceva care, chiar la lumina aceea palidă a lunii, părea a fi un lucru colorat. Luminoasa şi colorata apariţie, ivită pe terasa de sus, consta dintr-o pijama purpurie, ţipător vărgată şi, în interiorul ei, nimeni altcineva decât Marele Duce, aplecat pe balustradă şi scrutând curtea din faţă, cu o expresie care ar fi putut însemna, sau nu, interes obişnuit sau indiferenţă sau chiar o diversitate de sentimente; dar era foarte greu să afirmi categoric ce anume, când tot ce se putea vedea din obrazul în cauză erau doar nişte fălci care mestecau vârtos ceva. Iar ce mai rămăsese din acel ceva lăsa să se înţeleagă bine că era vorba de un măr mare roşu. Totuşi, Marele Duce nu părea să fie pradă vreunei mari emoţii.

Bowman îl lăsă să mestece şi îşi reluă căutatul. La capătul din interior al parcajului, îi spusese ea. Dar afurisitul ăsta de Peugeot nu era acolo. Controlă de două ori. Se întoarse spre latura de vest şi cea de a patra parcată acolo era maşina. Sau credea el că este. Oricum, un Peugeot. Se urcă; şi cheia de contact se potrivi exact. Femei, îşi spuse el amar, dar nu-şi continuă reflecţiile; mai era treabă de făcut. Închise portiera cât putu de încet: i se părea, greu de crezut, că ţăcănitul ei slab o să se audă până în curte, chiar dacă ţiganii nu se aflau în plină discuţie cu consiliul lor de război. Dădu drumul la frâna de mână, băgă în viteza întâia, apăsă pe ambreiaj, răsuci cheia de contact şi aprinse în acelaşi timp şi faza. Şi maşina şi farurile răspunseră exact la comandă, iar Peugeot-ul, zvârlind pietriş cu roţile dinapoi, se zmuci înainte. Bowman suci volanul la stânga, drept către bolta de gard viu. Zări deodată patru ţigani apărând din spatele rulotei lui Czerda şi alergând să-i încurce drumul – care presupuneau ei că va fi precis pe sub boltă, spre ieşirea din curte. Se părea că Czerda urla ceva şi, deşi vocea lui nu putea fi auzită din cauza zgomotului produs de acceleraţie, din gesticulaţia sa violentă reieşea clar că îşi îndemna oamenii să oprească Peugeot-ul, deşi Bowman nu-şi putea imagina cum aveau s-o facă. Trecând pe sub boltă, putu să vadă la lumina becurilor că singurul care avea la el o armă era Ferenc. Şi, cum o îndreptase spre Bowman, nu-i mai rămăsese acestuia decât să repeadă maşina în el. Spaima zugrăvită pe

obrazul lui Ferenc dovedea că acesta pierduse orice chef să mai folosească arma, şi că era în primul rând preocupat să se salveze pe sine. Ca un nebun, el se trânti la pământ în partea stângă; şi aproape îi reuşi mişcarea, dar nu îndeajuns. Aripa Peugeot-ului îl izbi în coapsă şi îndată el nu se mai zări. Tot ce mai putu să vadă Browman fu scânteierea pistolului zburând în aer. În stânga, Czerda şi ceilalţi doi ţigani reuşiseră să se ferească. Bowman viră din nou, ieşi din curte şi se îndreptă spre şoseaua din vale. Acum se întreba ce o fi văzut Marele Duce din toate astea: probabil, gândea el, n-a pierdut mai mult de un clefăit.

Cauciucurile scârţâiră, când Peugeot-ul făcu o cotitură în unghi drept jos la capătul şoselei. Bowman se apropie de Cecile, stopă, coborî, dar lăsă motorul aprins. Ea alergă spre dânsul şi-i înmână o valiză.

— Iute! Iute! Aproape supărată, ea îi dădu valiza. Nu-i auzi cum vin?

— Ba îi aud, spuse Bowman împăciuitor. Cred că avem timp.

Aveau. Auziră geamătul unui motor cu viteză redusă, un geamăt pierzând din intensitate, în timp ce jeep-ul frâna puternic. Apăru brusc la vedere şi, evident, avea probleme serioase cu depăşirea cotului din dreapta. Czerda, la volan, urla ca un nebun, dar roţile din faţă – sau cel puţin cauciucurile – păreau că gândesc altfel. Bowman privea cu interes cum jeep-ul o lua drept înainte, zbura peste cealaltă margine a drumului, culca la pământ un copăcel şi ateriza cu un troznet răsunător.

— Tţ! Tţ! făcu Bowman către Cecile. Ai mai văzut vreodată o conducere atât de neghioabă? Traversă şoseaua şi se uită pe câmp. Jeep-ul, cu roţile învârtindu-se încă, zăcea într-o rână, în timp ce cei trei ţigani care fuseseră înăuntru, înainte ca acesta să se răstoarne, zăceau şi ei grămadă, împrăştiaţi la vreo cinci metri distanţă. Pe când îi privea, ei se descâlceau şi se aburcau cu greu pe picioare. Ferenc, bineînţeles, nu făcea parte din grup. Bowman observă că Cecile venise alături de el.

— Tu ai făcut asta, zise ea acuzator. Le-ai sabotat jeep-ul.

— N-a fost mare lucru, răspunse el modest. Am lăsat doar puţin aer să iasă afară din pneu.

— Bine, dar ştii că ai fi putut să-i omori pe oamenii ăştia? Jeep-ul putea să cadă peste ei şi să-i strivească.

— Nu poţi aranja întotdeauna lucrurile aşa cum vrei, spuse Bowman cu părere de rău. Ea îi aruncă o privire cum ar fi făcut dr. Crippen la tribunal, aşa că Bowman schimbă tonul. Cecile, dumneata nu pari a fi o proastă şi nici o amatoare de palavre, aşa că nu te apuca să-mi strici efectul comportându-te aşa cum o faci. Dacă îţi închipui că amicii ăia de acolo au ieşit la aer numai ca să savureze deliciile unei nopţi de vară provensale, de ce nu te duci la ei să-i întrebi cum se simt?

Ea îi întoarse spatele fără o vorbă şi se îndreptă spre maşină. El o urmă; şi îşi continuă astfel drumul într-o tăcere plină de ţâfnă, dar una unilaterală. După un minut, el încetini şi trase maşina într-un spaţiu liber pe dreapta. Prin geamul de la parbriz, amândoi putură să vadă marginile verticale, calcaroase, cu nişte săpături enorme făcute de mâna omului, care tăiau drum spre întunericul de nepătruns al cavernelor.

— Doar nu vrei să te opreşti aici? Glasul ei suna neîncrezător.

El stinse motorul şi puse frâna de mână.

— M-am şi oprit.

— Dar aici vor da peste noi. Era puţin cam speriată.

— Nu. Dacă sunt în stare să mai gândească după mica tumbă pe care au făcut-o, atunci or să-şi imagineze că la ora asta suntem la jumătatea drumului spre Avignon. În afară de asta, cred că trebuie să le lăsăm ceva timp să se refacă, după primul entuziasm al unei curse sub clar de lună.

Coborâră din maşină şi se uitară la gurile cavernelor. Rău prevestitoare nu era un cuvânt potrivit, şi nici sinistre: ceva mai tare, mult mai tare. Era pur şi simplu un loc înfricoşător. Şi lui Bowman nu-i fu greu să înţeleagă şi să simpatizeze cu punctul de vedere al poliţistului de la hotel. Dar, pentru moment, nu credea că trebuia să te fi născut la Les Baux, şi să fi crescut mână în mână cu vechile superstiţii, ca să te apuce spaima la vederea acestor peşteri: era pur şi simplu un loc în care, după apusul soarelui, nici un om în toate minţile nu s-ar fi aventurat. El spera că e în toate minţile; şi n-ar fi vrut să intre. Dar trebuia s-o facă.

Luă o lanternă din valiză şi-i spuse Cecilei:

— Aşteaptă-mă aici!

— Nu! N-o să mă laşi singură.

Era foarte vehementă.

— Probabil că înăuntru e mai rău.

— Nu-mi pasă.

— Atunci, vino.

Coborâră amândoi şi intrară prin cea mai largă deschizătură din stânga: dacă ai fi putut pune pe roţi o casă cu trei etaje, ai fi putut s-o împingi fără greutate în acest spaţiu. Bowman merse cu lenterna aprinsă de-a lungul pereţilor plini de graffiti, aparţinând unor nenumărate generaţii, apoi se decise pentru o boltă spre dreapta, care conducea către o cavernă şi mai spaţioasă. Cecile, observă el, deşi purta nişte sandale cu tocul jos, se poticnea destul de des, mai mult chiar decât îi îngăduiau asperităţile întâlnite din când în când pe vatră: el era foarte sigur acum că imaginaţia ei se afla cu mult sub nivelul vârstei, ceea ce, gândea el, motiva uşurinţa cu care ea consimţise atât de repede să-l însoţească.

Următoarea cavernă nu prezenta pentru Bowman nici un interes. Era adevărat că tavanul ei boltit se pierdea în întuneric; cum însă numai un liliac ar fi putut ajunge până acolo, nu prezenta importanţă. O nouă arcadă se contura în faţă.

— E un loc îngrozitor, şopti Cecile.

— Chiar. Nu mi-ar plăcea să locuiesc un timp aici.

După câţiva paşi, ea spuse:

— Domnule Bowman.

— Neil.

— Pot să te ţin de braţ?

El nu-şi închipuia că, în ziua de azi, fetele mai întreabă.

— Serveşte-te, zise el amabil. Nu eşti singura persoană de pe aici care are nevoie de sprijin.

— Nu, nu e asta. Nu sunt deloc speriată. Dar, dacă plimbi lumina peste tot, nu pot să văd şi mereu mă împiedic.

— A...!

Aşa că ea îl prinse de braţ şi nu se mai poticni, dar tremura atât de tare de parcă ar fi avut o criză de malarie.

— Apropo, zise ea, ce cauţi de fapt?

— Ştii al naibii de bine ce caut.

— Poate că... mă rog, l-or fi ascuns.

— Se poate să-l fi ascuns. De îngropat nu l-au putut îngropa, decât dacă au adus ceva dinamită cu ei; dar ar fi putut să-l

ascundă. Sub o grămadă de bolovani şi pietre. E plin locul.

— Dar am trecut pe lângă nenumărate grămezi de pietre şi nu te-au interesat.

— Când o să dăm peste un morman proaspăt făcut, ai să-ţi dai seama de diferenţă, spuse el categoric. O trecură fiori puternici; şi el continuă: De ce a trebuit să intri, Cecile? Ai spus adevărul când ai afirmat că nu ţi-e teamă? Eşti pur şi simplu înspăimântată.

— Prefer să fiu înspăimântată aici cu tine, decât înspăimântată afară singură. În oricare clipă puteau să înceapă să-i clănţăne dinţii.

— S-ar putea să ai dreptate, admise el. Trecură de astă dată, în urcuş, pe sub o altă arcadă, într-o altă cavernă uriaşă: după câţiva paşi Bowman se opri brusc.

— Ce e? şopti ea. S-a întâmplat ceva?

— Nu ştiu. Făcu o pauză. Ba da, ştiu. Pentru prima oară se înfioră şi el.

— Şi tu? La fel de şoptit.

— Şi eu. Dar nu-i asta. Un nemernic i-a săpat mormântul.

— Ce?

— Ăsta e. Ăsta e locul. Când eşti bătrân şi păcătos ca mine, îi simţi mirosul.

— Moartea? Şi glasul ei tremura. Oamenii nu pot adulmeca moartea.

— Eu pot.

Şi stinse lanterna.

— Aprinde-o, aprinde-o. Glasul ei era foarte ascuţit, aproape de isterie. Pentru Dumnezeu, aprinde-o. *Te rog*.

El îşi trase braţul, o cuprinse şi o ţinu strâns. Cu puţin noroc, gândea el, şi-ar fi putut sincroniza fiorii, poate nu atât de bine ca nişte campioni de dans de la T.V., în timpul dansului, dar suficient ca să se simtă cum trebuie. Când tremuratul se mai potoli oleacă, ea spuse:

— Ai observat ceva deosebit în camera aceasta?

— E lumină. De undeva vine lumină.

— E adevărat. Se deplasară încet înainte, până ce ajunseră la un morman de moloz pe vatră. Grămada de piatră se înălţa tot mai sus, până în tavan, unde putură să zărească un petec mare, aproape dreptunghiular, de cer plin de stele. Pe mijlocul acestei

grămezi de pietre, de sus până la vatră, se zărea o dâră îngustă de material mişcat din loc, un fel de cărare care părea să fi fost făcută de curând. Bowman aprinse lanterna şi nu mai încăpea nici o îndoială: era ceva făcut de curând. Plimbă lumina lămpii pe la baza grămezii de bolovani şi, atunci, parcă din proprie voinţă, lumina se opri şi se fixă deasupra unei movile din pietre de calcar, lungă de vreo doi metri şi ceva şi înaltă sub un metru.

— Cu o proaspătă movilă din pietre, zise Bowman, poţi vedea diferenţa.

— Poţi vedea diferenţa, repetă ea mecanic.

— Te rog, îndepărtează-te puţin.

— Nu. E ciudat, dar acum mă simt mai bine.

El o crezu şi nu i se păru ciudat.

Omenirea nu e încă prea departe de jungla primitivă, ca să nu se sperie cel mai mult de necunoscut: dar aici, acum, ei cunoşteau.

Bowman se aplecă deasupra movilei şi începu să arunce de o parte pietrele. Oamenii aceia nu se obosiseră să-l îngroape prea adânc pe nefericitul Alexandru, deoarece după câteva momente Bowman dădu peste rămăşiţele ferfeniţite ale unei cămăşi cândva albe, acum plină de sânge, şi de un lanţ cu un crucifix de argint prins de el. Desfăcu lanţul şi-l luă împreună cu crucifixul.

⁂

Bowman parcă maşina la locul acela în vale, de unde o luase pe Cecile cu valizele. Coborî.

— Rămâi aici, îi spuse el. De data asta ţi-o cer. Ea nu dădu chiar afirmativ din cap, dar nici nu se opuse: probabil că metoda lui de instruire începea să dea roade. Jeep-ul, fără ca asta să-l surprindă, se afla tot acolo unde îl lăsaseră. Aveau să le trebuiască o macara mobilă care să-l scoată de acolo.

Intrarea în curtea din faţă a hotelului Baumanière părea pustie, dar el avea aceeaşi încredere afectuoasă în Czerda şi în banda veselă a însoţitorilor săi, tot atât cât într-o colonie de cobre sau de păianjeni „Văduva Neagră”, aşa că se grăbi să intre în umbră, şi înaintă încet în curte. Piciorul său lovi ceva care scoase un sunet metalic slab. Rămase nemişcat fără să facă nici un alt zgomot, dar nu provocase nici un fel de reacţie de care să-şi dea

seama cu privirea sau cu urechea. Se aplecă şi ridică de jos pistolul pe care, neatent, îl lovise de pompa de benzină. Fără îndoială, pistolul tânărului Ferenc. După starea în care-l văzuse pe acesta ultima oară, nu credea c-o să mai aibă încă nevoie de pistol, sau că o mai dori un timp să-l folosească. Dar Bowman decise să i-l înapoieze, oricum. Ştia că nu avea să deranjeze pe nimeni, căci luminile mai ardeau încă în rulota lui Czerda şi se răspândeau pe ferestre şi pe uşa întredeschisă. Toate celelalte rulote din curte erau în întuneric complet. El se îndreptă spre cea a lui Czerda, urcă fără zgomot scările şi privi înăuntru prin deschizătura uşii.

Czerda, cu mâna stângă bandajată, cu obrazul plin de vânătăi, având mari petice de plasture pe frunte, nu arăta pe atât de bătrân pe cât era, şi părea să se prezinte în condiţii mai acceptabile decât Ferenc, căruia îi îngrijea acum rănile. Ferenc zăcea pe o cuşetă gemând, abia pe jumătate conştient, strigând de durere ori de câte ori îi schimba taică-său bandajul însângerat de pe frunte. Când, în cele din urmă, bandajul îi fu înlăturat, însoţit de un ultim ţipăt de durere, o durere care avu efectul să-l aducă pe Ferenc într-o stare de aproape completă inconştienţă, Bowman putu să vadă că tânărul avea o foarte urâtă tăietură la frunte, dar o tăietură care părea neînsemnată în comparaţie cu vânătăile masive de la cap şi de pe obraz. Dacă o mai fi avut încă şi alte contuzii pe corp, de aceiaşi mărime, Ferenc trebuia să sufere considerabil şi să se simtă într-adevăr într-o stare foarte proastă. Nu era o presupunere care să-l înduioşeze pe Bowman: dacă lui Ferenc i-ar fi reuşit mişcarea, el, Bowman, s-ar fi aflat acum în situaţia de a nu mai simţi nimic.

Ferenc stătea acum în capul oaselor pe prici, în timp ce tatăl său îi pregătea un bandaj curat, apoi se aplecă înainte, îşi propti coatele pe genunchi, cu obrajii în palme, şi gemu.

— Pentru Dumnezeu, ce s-a întâmplat? De ce am capul…

— O să-ţi treacă, spuse Czerda blând. O tăietură şi nişte vânătăi. Asta-i tot

— Dar ce s-a *întâmplat?* De ce capul…

— Maşina. Îţi aminteşti?

— Maşina. Da, sigur. Diavolul de Bowman! Venind de la Ferenc, nu era rău, gândi Bowman. A scăpat…!

— Lua-l-ar dracu', da. A fugit şi ne-a distrus şi jeep-ul. Vezi asta? Czerda îşi arătă mâna şi capul. Ferenc privi fără interes, apoi se uită în altă parte. În mintea lui se petrecea altceva.

— Pistolul, tată! Unde mi-e pistolul?

— Aici, zise Bowman. Îndreptă pistolul către Ferenc şi păşi în rulotă: lănţişorul pătat de sânge şi crucifixul pendulară în mâna lui. Ferenc se holbă la el: arăta ca un om cu capul pe butuc şi cu călăul pregătit să-i aplice pe ceafă lovitura de secure, căci, pus în situaţia lui Bowman, Ferenc ar fi fost desigur călăul. Czerda, care se afla cu spatele la uşă se răsuci brusc şi rămase tot atât de împietrit ca şi fiul său. Vederea lui Bowman nu-i făcu mai multă plăcere decât lui Ferenc. Bowman înaintă doi paşi şi puse crucifixul însângerat pe masă.

— Maică-sii iar plăcea să-l aibă, zise el. Dar mai întâi ar trebui şters de sânge. Aşteptă din partea lor o reacţie, dar nimic. Atunci continuă. Am să te ucid, Czerda; trebuie, nu-i aşa? Pentru că nimeni nu poate dovedi că tu l-ai omorât pe Alexandru. Numai că eu nu am nevoie de dovezi; tot ce-mi trebuie este să fiu eu încredinţat. Dar nu încă. Nu pot încă s-o fac, nu? N-am voie să provoc moartea unor nevinovaţi, nu? Însă mai târziu, da, am să te ucid. Apoi pe Gaiuse Strome. Îi spui că eu am zis asta, da?

— Ce ştii tu despre Gaiuse Strome, întrebă el în şoaptă.

— Destul, ca să-l spânzur. Ca şi pe tine.

Czerda zâmbi deodată dar, când vorbi o făcu tot în şoaptă.

— Ai spus că nu poţi ucide acuma. Făcu un pas înainte.

Bowman nu răspunse. Ridică doar pistolul încet, cu gura ţevii îndreptată între ochii lui Ferenc. Czerda nu mai făcu nici un gest, renunţând la alt pas. Bowman se uita la el şi-i arătă un scaun de lângă măsuţă.

— Stai jos, porunci el, şi uită-te la fiul tău.

Czerda făcu precum i se spuse. Bowman mai înaintă un pas, şi era evident că reacţiile lui Ferenc mai erau încă necontrolate, deoarece expresia bruscă de groază de pe ceea ce mai rămăsese din obrazul său şi din gura deschisă gata să strige ceva, veniră prea târziu ca să-i mai fie de folos lui Czerda, care se prăbuşea cu greu la podea pocnit după ureche de arma lui Bowman.

Ferenc îşi descoperi dinţii într-o înjurătură murdară. Cel puţin asta presupuse Bowman, căci Ferenc recursese la limba lui

natală. Dar nici nu începuse bine să facă uz de ea, că Bowman se apropie de el fără vorbă, şi pistolul acţionă din nou. Reacţiile lui Ferenc erau mai încete decât îşi închipuia Bowman: tânărul se rostogoli cu capul înainte peste tatăl său şi rămase nemişcat.

— Ce Dumnezeu… Glasul venea din spatele lui Bowman. El se răsuci într-o parte, se aruncă la pământ, se întoarse iar şi ridică pistolul: apoi se sculă mai încet. În cadrul uşii stătea Cecile, cu ochii ei verzi larg deschişi şi cu obrazul împietrit de uimire.

— Eşti nebună? ţipă Bowman sălbatic. Era cât pe-aci să mori. Nu-ţi dai seama? Ea dădu din cap, cu spaima încă pe obraz. Vino înăuntru şi închide uşa. *Eşti* nebună. De ce naiba n-ai făcut cum ţi-am spus eu, să stai unde te-am lăsat?

Ca în transă, ea păşi înăuntru şi închise uşa. Se holbă la cei doi căzuţi pe podea, apoi se întoarse iar spre Bowman.

— Pentru numele lui Dumnezeu, de ce i-ai lovit pe oamenii ăştia? Doi răniţi.

— Pentru că nu era momentul să-i ucid acum, zise el rece. Îi întoarse spatele şi începu să inspecteze locul metodic şi amănunţit. Când cineva inspectează metodic şi în amănunt un loc, fie că e o rulotă ţigănească sau un castel de baron, trebuie s-o facă în mod serios. Aşa că Bowman se apucă să transforme rulota lui Czerda, sistematic şi ordonat, într-o totală ruină. Sfâşie paturile în bucăţi, cu un cuţit împrumutat de la pasivul Czerda, împrăştiind peste tot tapiţeria, ca să se asigure că nimic nu era ascuns în ea, şi smulse uşile încuiate ale dulapurilor, tot cu ajutorul cuţitului lui Czerda. Intră în chicinetă şi sparse toată văsăria în care s-ar fi putut găsi ceva, goli de conţinut, în closet, vreo duzină de cutii cu alimente, sparse borcanele cu conserve şi sticlele cu vin, folosind o metodă simplă: ciocnindu-le câte două între ele, şi încheie cu răsturnarea pe podea a conţinutului sertarelor cu tacâmuri, ca să se asigure că nu se găsea nimic ascuns sub aşternutul lor de hârtie. Nu găsi nimic.

Cecile care, în aceeaşi stare de transă hipnotică, urmărise întreaga acţiune, întrebă:

— Cine e Gaiuse Strome?

— De cât timp ascultai?

— Tot timpul. Cine e Gaiuse Strome?

— Habar n-am, răspunse sincer Bowman. N-am auzit de el

niciodată până în seara asta.

Îşi îndreptă atenţia spre sertarele mai mici, cu rufe. Le vărsă pe rând conţinutul pe podea şi le azvârli departe cu piciorul. Nimic interesant: doar rufe.

— Bunurile altora nu înseamnă pentru tine nimic? Între timp starea de transă a Cecilei se schimbase în uluiala şi în lipsa de înţelegere a omului care încearcă să ia contact cu realitatea.

— Cred că e asigurat, zise Bowman, ca s-o liniştească. Şi porni la asaltul altei părţi de mobilier, încă intact, un frumos birou sculptat în lemn de mahon care, în orice monedă, valora o mică avere. Forţă sertarele încuiate, cu ajutorul aceluiaşi nepreţuit cuţit al lui Czerda. Răsturnă conţinutul primelor două sertare pe podea şi era să-l lichideze şi pe al treilea, când observă ceva. Se aplecă şi luă de jos o pereche de ciorapi de lână, făcuţi ghem. În ei se găsea un pachet de bancnote noi, foşnitoare, prinse cu elastic, având seriile în continuare. Îi trebui aproape un minut ca să le numere.

— Optzeci de mii de franci elveţieni, în hârtii de câte o mie, observă Bowman. Mă întreb dacă amicul Czerda a câştigat optzeci de mii de franci elveţieni în bancnote de câte o mie. Da, bine... Vârî bancnotele în buzunarul pantalonilor şi-şi reluă căutarea.

— Bine, dar asta înseamnă furt. Ar fi poate prea mult dacă am spune că Cecile privea îngrozită şi că, în ochii ei mari, verzi, nu se prea citea admiraţie. Dar Bowman nu avea acum timp pentru procese de conştiinţă.

— O, taci din gură, zise el.

— Dar i-ai luat banii...

— Probabil că tot aşa i-a luat şi el. Mai sparse un sertar şi scotoci prin conţinutul lui cu vârful pantofului. Ferenc încercă să se ridice în picioare clătinându-se, aşa că Bowman îl ajută să stea drept, îl pocni, într-adevăr, foarte tare în maxilar şi-l aşeză din nou pe pământ. Şocul se citea din nou pe faţa Cecilei; un şoc în care se învălmăşeau începuturile unei schimbări de sentimente. Ea era probabil o fată fin educată, care fusese obişnuită să creadă că opera, baletul sau teatrul reprezintă idealul unei seri de divertisment. Bowman reîncepu cu următorul sertar.

— Nu te ocupa de mine, zise el. Un parazit, un om de nimic, un vagabond. Nostim, nu?

— Nu. Strângea din buze, cu un aer de pedanterie.

— Timpul mă presează. Ah!

— Ce este? Chiar şi la cea mai puritană femeie, repulsia nu rezistă în faţa curiozităţii.

— Asta. El îi arată o cutie lăcuită, din lemn de trandafir, frumos lucrată, încrustată cu ebonită şi sidef. Era încuiată, şi atât de fest închisă, încât nu se putea introduce nici măcar vârful ascuţit ca briciul al cuţitului lui Czerda în spaţiul microscopic al închizăturii. Cecile părea că simte o satisfacţie răutăcioasă în această problemă de moment, căci făcu un gest larg cu mâna spre dezastrul care ocupa acum aproape fiecare centimetru pătrat din podeaua rulotei.

— Să caut cheia? întrebă ea dulce.

— Nu, nu-i nevoie. Aşeză cutia pe podea şi sări pe ea cu amândouă picioarele, transformând-o imediat într-o grămadă de surcele. Trase din sfărâmături un plic sigilat, îl deschise şi scoase afară o coală de hârtie.

Pe ea erau dactilografiate – cu majuscule – un talmeş-balmeş de litere şi cifre. Mai erau şi câteva cuvinte întregi, dar înţelesul lor în context era complet obscur. Cecile privi peste umărul lui. Ochii îi erau ameţiţi şi el ştia că ea vedea greu.

— Ce este? întrebă ea.

— Pare să fie un cod. Unul sau două cuvinte clare: „Luni”, o dată, 24 mai, şi numele unei localităţi, Grau du Roi.

— Grau du Roi?

— Un sat de pescari şi o staţiune de odihnă pe litoral. Şi de ce ţine la el, ţiganul, un mesaj codificat? Chibzui puţin la asta, dar nu-i folosi la nimic. Deşi era treaz şi în picioare, mintea îi fugise departe în noapte. Proastă întrebare. Hai, sus, şi să mergem!

— Cum? Şi încă două sertare drăguţe care au mai rămas?

— Lasă-le pentru vandali. El o prinse de braţ, aşa că ea nu mai reuşi să se poticnească prea des în drumul spre uşă. Se uită la el întrebător:

— Să înţeleg că poţi să rezolvi şi coduri?

Bowman privi în jurul său:

— Mobilă, da. Văsărie, da. Coduri, nu. Hai înapoi la hotel. Ieşiră. Înainte de a închide uşa, Bowman aruncă o ultimă privire la cei doi bărbaţi răniţi, şi încă fără cunoştinţă, zăcând în mijlocul pe

veci ruinatelor rămăşiţe a ceea ce fusese odată un interior frumos aranjat al unei rulote. Aproape că îi părea rău pentru rulotă.

CAPITOLUL IV

Când Bowman se trezi, păsărelele cântau, cerul era de un albastru luminos, fără nori, iar razele soarelui de dimineaţă pătrundeau pe fereastră. Nu pe fereastra hotelului, ci pe fereastra Peugeot-ului bleu, pe care el îl lăsase de cu noapte în drum, la adăpostul unui pâlc mare de copaci, ce păreau să le ofere în întuneric aproape o totală invizibilitate dinspre şosea. Acum, însă, la lumina zilei, putu constata că nu le oferea nimic; şi că puteau fi văzuţi perfect de oricare trecător care s-ar fi ostenit să arunce, din întâmplare, o privire către ei. Şi, cum nu numai pentru aceştia ar fi putut fi obiectul unor priviri curioase, se decise să plece de acolo.

Nu prea ar fi vrut s-o trezească pe Cecile. Fata părea să fi avut o noapte relativ liniştită – sau cât mai rămăsese din noapte – cu capul ei brunet pe umărul lui, un lucru de pe urma căruia el se resimţea serios, deoarece se chinuise tot timpul, parte pentru că nu dorea să se mişte ca să n-o trezească, dar în mare parte din cauza activităţii sale violente şi neobişnuite de cu o seară mai înainte, ceea ce îi producea de mult timp dureri în toţi muşchii, neobişnuiţi cu o asemenea treabă.

Lăsă jos ferestrele, trase în plămâni aerul răcoros al dimineţii şi-şi aprinse o ţigară. Zgomotul brichetei fu de ajuns ca s-o trezească pe fată, care se ridică şi se uită în jurul ei cu privirea înceţoşată, până când îşi dădu seama unde se află.

Se uită la el şi spuse:

— Păi, la preţurile de azi ale hotelurilor, ăsta a fost destul de ieftin.

— Asta-i ce-mi place şi mie, zise Bowman. Spiritul de pionierat.

— *Arăt eu* a pionieră?

— La drept vorbind, nu.

— Vreau să fac o baie.

— O s-o faci foarte curând. La cel mai bun hotel din Arles. Ţi-o jur cu mâna pe inimă.

— Eşti optimist. Toate camerele de hotel trebuie să fi fost reţinute de săptămâni de zile în vederea festivalului ţiganilor.

— Aşa e, inclusiv cea pe care am rezervat-o eu. Mi-am reţinut o cameră acum două luni.

— Înţeleg. Ea se întoarse intenţionat pe partea pe care Bowman o socotea destul de incomodă pentru el, dacă ţinem seama că, aproape toată noaptea, nu-i refuzase umărul drept pernă. Ai reţinut acum două luni o cameră, domnule Bowman…?

— Neil.

— Am fost foarte răbdătoare, nu, domnule Bowman? N-am pus întrebări.

— Asta, da. Se uită admirativ la ea. Ce nevastă grozavă ai fi? Când o să mă întorc târziu acasă de la birou…

— Ia te rog. Ce sunt toate astea? Cine eşti dumneata?

— Un fluieră-vânt în mişcare.

— În mişcare. Urmărind ţiganii care…

— Eu sunt un fluieră-vânt răzbunător.

— Şi eu te-am ajutat…

— Da, aşa e.

— Ţi-am dat maşina. Mi-ai pus viaţa în pericol.

— Ştiu. Îmi pare rău pentru toate astea. Şi n-am avut nici un drept s-o fac. O să te instalez într-un taxi, cu destinaţia aeroportul Martignane, pentru primul avion spre Anglia. Acolo ai să fii în siguranţă. Sau ia maşina asta. Şi mă duci şi pe mine până la Arles.

— Şantaj!

— Şantaj? Nu-nţeleg. Îţi ofer un loc sigur. Vrei să spui că eşti gata să vii cu mine?

Ea încuviinţă din cap. El se uită la ea plin de consideraţie.

— Chiar atâta încredere, într-un bărbat care şi-a pătat foarte recent mâinile cu atâta sânge?

Ea încuviinţă din nou.

— Tot nu înţeleg. Privi înainte prin parbriz. Să fie oare faptul că frumoasa Miss Dubois e pe cale să se îndrăgostească?

— Fii liniştit, zise ea calmă. Frumoasa Miss Dubois nu are în vedere asemenea preocupări romantice.

— Atunci, vii cu mine? Cine ştie, se poate ca ăştia toţi să ne aţină calea – tâlharul în întuneric, chelnerul cu fiola de otravă, zâmbăreţul cu cuţitul ascuns sub manta – toţi oamenii lui Czerda, de fapt. Aşa că ce facem?

— Chiar că nu ştiu.

El porni Peugeot-ul.

— Cred că nici eu nu ştiu. Dar el ştia. Însă ce nu ştia ea era că el ştia ce ea ştia. Aşa gândea, destul de nedesluşit, Bowman la orele opt ale dimineţii.

Tocmai ajunseseră în şoseaua principală, când ea i se adresă:

— Domnule Bowman, ai putea fi mai deştept decât pari.

— Greu de tot.

— Acum vreo două minute, te-am întrebat ceva. Dintr-un motiv sau altul, n-ai binevoit să-mi răspunzi.

— O întrebare? Ce întrebare?

— Nu-i nimic, zise ea resemnată. Şi eu am uitat.

⁂

Marele Duce, în pijamaua sa complet vărgată cu roz, fericit ascunsă sub un şervet, îşi lua masa de dimineaţă, la pat. Tava cu gustarea, aproximativ tot atât de lată cât patul, se potrivea în întregime cu tot ce se găsea pe ea. Tocmai dezlipise de pe oase o foarte suculentă bucată de peşte, când uşa se deschise şi Lila intră fără să bată. Părul ei blond era nepieptănat. Cu mâna ţinea înfăşurat în jurul taliei un şal, în timp ce cu cealaltă agita în aer o foaie de hârtie. Se vedea că era necăjită.

— Cecile a plecat! Mai agită o dată hârtia. A lăsat asta.

— A plecat? Marele Duce transferă furculiţa cu peşte în gură şi savură momentul. Pe Dumnezeul meu, chefalul ăsta roşu e superb. Unde a plecat?

— Nu ştiu. A luat tot cu ea.

— Să vedem. Întinse mâna şi luă biletul Lilei. „Contactează-mă post restant Saintes-Maries”. S-ar spune că e mai puţin decât clar. Haimanaua aia care era cu ea aseară…

— Bowman? Neil Bowman?

— Da, la haimanaua aia mă referream. Ia vezi dacă se mai află

aici. Şi maşina ta.

— Nu m-am gândit la asta.

— Trebuie să ne gândim la toate, spuse Marele Duce, blând. Puse iar mâna pe cuţit şi pe furculiţă, aşteptă până când Lila ieşi în grabă din cameră, lăsă cuţitul şi furculiţa jos, deschise un sertăraş de lângă el şi scoase de acolo carnetul de notiţe pe care Lila îl folosise cu o seară mai înainte, când făcea pe secretara la întrevederea lui cu ţiganii. Compară scrisul din caiet cu acela de pe bileţelul pe care tocmai i-l înmânase Lila: era, indiscutabil, acelaşi scris. Marele Duce oftă, puse caietul la loc, lăsă neglijent să cadă foaia de hârtie pe podea, şi-şi reluă asaltul asupra chefalului. Tocmai îl terminase şi se pregătea să ridice capacul unui vas cu şuncă şi rinichi, când Lila reveni. Îşi schimbase şalul cu acelaşi mini purtat în seara precedentă, iar părul îl avea pieptănat. Dar se afla în aceeaşi stare de agitaţie.

— A plecat şi el. Şi maşina. O, chiar că sunt speriată.

— Cu Marele Duce lângă tine, teama e o emoţie fără sens. Evident, Saintes-Maries e locul.

— Şi eu cred. Părea că se îndoieşte de ceva. Ezita. Dar cum o să ajung eu acolo? Maşina mea… maşina noastră…

— Ai să vii cu mine, draga mea. Marele Duce posedă întotdeauna un mijloc de transport. Tăcu un moment şi trase puţin cu urechea la un murmur brusc de glasuri. Tţ! Tţ! Zgomotoşi mai sunt ţiganii ăştia. Ia tu tava, dragă.

Nu fără oarecare greutate, Lila îndepărtă tava. Marele Duce sări din pat, se înfăşură într-un halat chinezesc violent colorat şi se îndreptă spre uşă. Deoarece era limpede că sursa deranjului său venea dinspre curtea din faţă, Ducele se îndreptă spre balustrada terasei şi se uită în jos. Un mare număr de ţigani se strânseseră în spatele rulotei lui Czerda, singura parte a ei vizibilă de la locul unde se afla Marele Duce. Câţiva ţigani gesticulau, alţii strigau: evident, toţi erau supăraţi de ceva.

— Ah! Marele Duce pocni din palme. Am într-adevăr noroc. E lucru rar să te afli chiar la faţa locului. Din asta e făcut folclorul. Vino.

Se întoarse şi se îndreptă direct spre treptele care conduceau jos la terasă. Lila îl apucă de braţ.

— Bine, dar nu poţi coborî în pijama.

— Nu fi caraghioasă. Marele Duce îşi continuă drumul, coborî treptele prin patio, ignoră – sau, mai probabil, se făcu că nu le vede – privirile celor ce luau gustarea de dimineaţă în patio, şi se opri în capul scării de la curtea din faţă, ca să privească scena. Putu să vadă, deja, că în spaţiul de parcare din spatele gardului viu nu mai erau rulote – iar două sau trei dintre cele care staţionaseră în curtea din faţă dispăruseră şi ele, în timp ce altele făceau clar pregătiri de plecare. Dar vreo douăzeci de ţigani, cel puţin, mai înconjurau încă rulota lui Czerda.

Ca un Caligula psihedelic, urmat de o speriată şi foarte încurcată Lila, Marele Duce coborî autoritar treptele şi se strecură printre ţiganii din jurul rulotei. Se opri şi privi la spectacolul pe care îl avea în faţă. Bătuţi zdravăn, învineţiţi, tăiaţi şi bandajaţi serios, Czerda şi fiul stăteau aşezaţi pe treptele rulotei, amândoi cu capul ascuns în mâini: şi fizic şi psihic, condiţiile lor păreau a fi foarte proaste. În spatele lor, puteau fi văzute mai multe ţigănci, angajate într-o muncă de uriaşi cu curăţatul interiorului rulotei care, la lumina zilei, părea să fie o harababură şi mai îngrozitoare decât la lumina lămpii. Orice anarhist, mare specialist în pus bombe, ar fi fost mândru să i se atribuie o asemenea ispravă.

— Tţ! Tţ! Tţ! Marele Duce clătină din cap decepţionat şi dezgustat. O ceartă în familie. Foarte cârcotaşe familiile astea de romi. Nimic de văzut aici pentru un folclorist adevărat. Vino, draga mea, văd că cei mai mulţi dintre ţigani au plecat deja. Nu ne rămâne decât să facem la fel. O conduse înapoi pe scări şi-l anunţă pe portar:

— Maşina mea, imediat.

— Maşina dumitale nu-i aici? întrebă Lila.

— Sigur că nu. Pentru Dumnezeu, fata mea, doar nu-ţi închipui că salariaţii mei dorm în acelaşi hotel cu mine? Să fii aici în zece minute.

— În zece minute? Trebuie să fac o baie, să mănânc ceva, să împachetez, să-mi achit nota…

— Zece minute.

Ea fu gata în zece minute. La fel şi Marele Duce. Purta un costum de flanel gri, la două rânduri, peste o cămaşă maronie şi o pălărie panamà cu panglică tot maronie; dar, de data aceasta, atenţia Lilei fu atrasă în altă parte. Ea privea uluită spre curtea

din faţă.

— Marele Duce, repetă ea mecanic, are întotdeauna un mijloc de transport.

Mijlocul de transport, în acest caz, era un uriaş şi magnific Rolls-Royce gabriolet, comandă specială, de culoare verde închis cu galben. Alături, ţinând portiera din spate larg deschisă, stătea o şoferiţă, îmbrăcată într-o uniformă de aceeaşi culoare şi nuanţă cu maşina. Era tânără, minionă, cu păr castaniu şi foarte drăguţă. Zâmbind, îi pofti pe Marele Duce şi pe Lila pe bancheta din spate, se aşeză la volan şi conduse maşina în ceea ce, din interiorul ei, se putea numi o linişte perfectă.

Lila se uita la Marele Duce, care tocmai îşi aprindea o havană mare cu un aprinzător de la o impresionantă consolă cu butoane din dreapta sa.

— Vrei să-mi spui, întrebă ea, că n-ai lăsa-o pe fiinţa asta delicios de drăguţă să locuiască în acelaşi hotel cu dumneata?

— Sigur că nu. Nu pentru că nu mă preocupă confortul salariaţilor mei. Apăsă pe un buton de pe consolă şi geamul despărţitor alunecă uşor în spatele şoferiţei. Şi unde ai dormit azi noapte, draga mea Carita?

— Păi, Domnule Duce, hotelurile erau pline, aşa că…

— Şi unde ai dormit?

— În maşină.

— Tţ! Tţ! Fereastra se înălţă şi Marele Duce se întoarse către Lila. Deci, după cum poţi să vezi, asta e o maşină foarte confortabilă.

⁂

Când Peugeot-ul bleu sosi în Arles, între Bowman şi Cecile atmosfera se răcise. Avuseseră o discuţie pe probleme de croitorie şi nu căzuseră de acord chiar în totul. Bowman trase maşina pe o străduţă laterală, liniştită, în faţa unui mare, dar nu prea curat, magazin de confecţii; opri maşina şi se uită la fată. Ea nu se uită la el.

— Ei bine, zise el.

— Îmi pare rău. Privea undeva departe. Eu cred că eşti puţin nebun.

— Ba chiar de ajuns, aprobă el. O sărută pe obraz, coborî,

scoase valiza din spate şi păşi pe trotuar, unde se opri să examineze câteva costume exotice din vitrină. Putu să vadă, reflectată în geam, maşina şi, tot atât de clar, pe Cecile. Îşi ţinea buzele strânse şi părea evident supărată. Păru să ezite, apoi coborî din maşină şi traversă până la el.

— Aş putea să-ţi trag una, ameninţă ea.

— Nu mi-ar plăcea, zise el, pari o fată destul de voinică.

— Taci odată, pentru Dumnezeu, şi du valiza la loc în maşină.

Aşa că el tăcu, băgă valiza la loc, o luă pe fată de braţ şi o conduse, fără voia ei, în decoloratul magazin.

Douăzeci de minute mai târziu, el se privi într-o oglindă mare şi îl trecură fiorii. Era îmbrăcat acum într-un costum negru, încheiat până la gât şi foarte strâmt, care îl făcea să înţeleagă cum se simte o divă de operă supraponderală, când se pregăteşte să atace un do; cu o cămaşă albă fără nici un stil, o cravată neagră ca o sfoară şi o pălărie tot neagră cu boruri largi. Fu o uşurare când Cecile apăru din camera de probă, însoţită de o doamnă între două vârste, plinuţă, simpatică, îmbrăcată în negru, pe care Bowman o socotea a fi directoarea. Dar privi la ea numai din politeţe, pentru înfăţişarea ei exterioară; orice bărbat, care nu şi-ar fi utilizat acum întregul său voltaj vizual direct asupra Cecilei, nu putea să constituie decât un caz psihiatric sau să fie posesorul unei acuităţi vizuale de bufniţă mioapă, într-un hambar. El nu o considerase niciodată pe Cecile o femeie urâţică, dar acum îşi dădea, pentru prima oară şi definitiv, seama că era chiar uimitor de drăguţă. Şi nu din cauza minunatei rochii pe care o purta, frumoasă, da, minunat de potrivită, exotică. Un foarte scump costum ţigănesc, căruia nu-i lipsea nici una din culorile curcubeului. Şi nici din cauza fişiului alb de dantelă, pe care îl purta pe cap, deşi auzise că tocmai conştiinţa că poartă lucruri frumoase le dă femeilor strălucirea interioară ce se revarsă şi în afară. Tot ce ştia acum era că inima sa făcu două salturi şi nu şi-o putu potoli, nici nu putu să revină, după cum spera, la obişnuita sa expresie de nepătruns, până nu văzu din nou zâmbetul ei dulce şi uşor poznaş. Directoarea îşi concretiză în cuvinte gândul:

— Madame, şopti ea, are o înfăţişare frumoasă.

— Madame, zise el, *este* frumoasă. Apoi îşi reveni în fire. Cât costă? În franci elveţieni. Primiţi franci elveţieni?

— Desigur. Directoarea chemă o funcţionară, care începu să facă nişte calcule, în timp ce ea împacheta lucrurile.

— Dar îmi împachetează lucrurile, făcu Cecile speriată. Nu pot să ies pe stradă aşa.

— Ba poţi. Bowman avusese din toată inima intenţia s-o asigure de asta, însă cuvintele sale sunau mecanic; nu-şi putea lua ochii de la ea. Suntem în plină fiesta.

— Domnul are dreptate, spuse directoarea. Sute de tinere arleziene se îmbracă aşa în perioada asta a anului. Şi, pentru ele, asta constituie o foarte plăcută şi bună variaţie. Bowman se uită la nota pe care i-o înmânase funcţionara. Două mii patru sute de franci elveţieni. El trase trei mii de franci din pachetul cu bancnotele lui Czerda şi îi întinse directoarei. Păstraţi restul.

— Domnul este foarte drăguţ. După uimirea citită pe faţa ei, el deduse că cetăţenii din Arles nu obişnuiau să fie prea mână-largă în privinţa gratuităţilor.

— De haram am luat, de haram am dat... Şi ieşi cu Cecile din magazin. Se urcară în Peugeot şi merseră vreo două minute, până ajunseră la un fel de parcare, aproape liberă. Cecile îl privi întrebătoare.

— Cutia mea cu cosmetice, explică el. Căută în trusa din spate şi trase afară o mică geantă neagră cu fermoar. Nu plec niciodată la drum fără ea.

Ea îl privi curioasă.

— Un bărbat nu poartă niciodată cu el o cutie cu cosmetice.

— Pe asta, da. Ai să vezi.

După douăzeci de minute, când se prezentară la recepţia celui mai mare hotel din Arles, ea înţelesese de ce. Erau aceiaşi care părăsiseră magazinul de confecţii, dar abia mai puteau fi cunoscuţi drept aceiaşi. Tenul Cecilei era cu câteva nuanţe mai închis la culoare, ca şi gâtul şi mâinile. Era viu rujată, cu mult roz pe obraji, şi cu fard de ochi; obrazul lui Bowman avea acum culoarea lemnului bine lustruit, iar noua sa mustaţă părea întrucâtva impresionantă. Funcţionarul de la recepţie îi înapoie paşaportul.

— Camera dumneavoastră este pregătită, Mr. Parker, zise el. Doamna Parker?

— Nu fi neghiob, îl apostrofă Bowman. O luă pe Cecile de braţ

şi-l urmă pe boy spre lift. Când uşa camerii se închise în urma lor, ea se uită la Bowman cu o totală lipsă de entuziasm.

— A *trebuit* să-i spui asta funcţionarului de la recepţie?

— Uită-te la mâinile tale!

— Şi ce-i cu mâinile mele – în afară de faptul că vopseaua asta a ta le-a murdărit?

— Fără verighetă.

— Oh!

— Bine zis, „Oh!” Recepţionerul experimentat observă automat astfel de lucruri. De aia a şi întrebat. Şi *lui* i se pot pune întrebări. Multe perechi suspecte reţin camere azi şi alte chestii de astea. Cât despre bandiţi, un bărbat venit cu iubita la remorcă este în mod automat deasupra oricăror bănuieli. Se presupune că are altele în mintea lui.

— Nu-i nevoie să vorbeşti.

— Am să-ţi vorbesc mai târziu despre păsările şi fluturaşi. Până una alta, mai important e că omul ne-a crezut. Mă duc până jos. Între timp tu fă o baie. Dar nu-ţi spăla vopseaua de pe faţă, gât şi mâini. Mi-a mai rămas foarte puţină.

Ea se uită în oglindă, îşi ridică mâinile şi şi le studie odată cu obrazul.

— Dar cum, Dumnezeule, o să pot face baie fără…

— Te ajut eu, dacă vrei, se oferi Bowman.

Ea intră în baie şi încuie uşa. Bowman coborî şi se opri un moment lângă o cabină telefonică din hol, frecându-şi bărbia, ca un om adâncit în gânduri. Telefonul nu avea disc, ceea ce însemna că orice chemare exterioară trebuia făcută prin centrala hotelului. Ieşi afară în soare.

Chiar la acea oră matinală, Boulevard de Lices era plin de lume. Nu vizitatori, nu turişti, ci vânzători locali, cu sute de tarabe instalate pe marginea trotuarelor. Şi străzile erau la fel de aglomerate, ca şi trotuarele, cu o mulţime de vehicule, de la camioane grele, până la tărăboanţe, care descărcau o diversitate de mărfuri, începând cu maşini agricole grele şi sfârşind cu tot felul de alimente, mobilă şi îmbrăcăminte, suveniruri şi mulţimi de buchete de flori.

Bowman intră într-un oficiu poştal, ochi o cabină telefonică goală, schimbă banii şi formă numărul de la Whitehall, Londra. În

timp ce aştepta apelul, scoase din buzunar mesajul trunchiat, găsit în rulota lui Czerda, şi-l netezi.

⁂

Cel puţin o sută de ţigani îngenunchează pe pământ în luminişul plin de iarbă, în timp ce un preot, îmbrăcat în negru, le dădea binecuvântarea. După ce lăsă braţul în jos, el se întoarse şi se îndreptă către un cort negru, ridicat în apropiere; ţiganii se sculară în picioare şi începură să se împrăştie, unii plimbându-se fără ţintă, alţii îndreptându-se către rulotele parcate dincolo de şosea, la câteva mile nord-est de Arles. În spatele rulotelor, se contura silueta maiestoasă a Mănăstirii Montmajour.

Printre vehiculele parcate, trei fură imediat identificate: rulota verde cu alb, în care locuiau mama lui Alexandru şi cele trei tinere ţigănci, rulota lui Czerda, care era acum remorcată de o rablă de camion, vopsită într-un galben de prost gust, şi impunătorul Rolls al Marelui Duce. Capota maşinii fusese dată jos, pentru că cerul era fără nor, iar dimineaţa, deja caldă. Şoferiţa cu părul ei castaniu neacoperit, ca să arate că nu era în timpul serviciului, stătea lângă maşină cu Lila. Marele Duce, tolănit pe bancheta din spate, se răcorea cu un lichid oarecare, din barul pe care îl avea în faţă, şi privea cu interes tot spectacolul.

Lila spuse:

— Niciodată n-am putut asocia *asta* cu ţiganii.

— E de înţeles, e de înţeles, admise Marele Duce binevoitor. Dumneata, desigur, nu-i cunoşti pe ţiganii noştri, draga mea, pe când eu sunt o autoritate europeană în materie. Se opri, se gândi puţin şi se corectă: Autoritatea europeană. Ceea ce, evident, însemna toată lumea. Elementul religios poate fi la ei foarte puternic; şi sinceritatea şi cucernicia lor nu ies niciodată mai bine în evidenţă decât atunci când vin să adore moaştele Sarei, sfânta lor patroană... Zilnic, în ultima parte a călătoriei lor, un preot îi însoţeşte, ca s-o binecuvânteze pe Sara. Şi... dar ajunge! Ce să te mai plictisesc şi eu cu erudiţia mea.

— Să mă plictiseşti, Charles? Este chiar fascinant. Şi la ce o fi folosind cortul acela negru?

— Este un confesional mobil – puţin folosit, mă tem. Ţiganii au legile lor proprii în privinţa binelui şi răului. Dumnezeule! Uite-l pe

Czerda că intră acolo. Îşi aruncă ochii pe ceas: nouă şi un sfert. Trebuie să iasă la ora gustării.

— Nu-l agreezi? întrebă Lila curioasă. Crezi că…?

— Nu ştiu nimic despre băiatul ăsta, zise Marele Duce. Aş spune mai de grabă că un obraz ca al lui nu ascunde o viaţă plină de fapte bune şi de gânduri cucernice.

Când Czerda, cu faţa sa cruntă şi îngrijorată, plină de vânătăi, trase şi asigură în urmă-i perdeaua de la intrarea în cort, părea prea puţin să pledeze şi pentru una şi pentru alta. Cortul era mic şi rotund, cu un diametru de trei metri. Singurul mobilier consta dintr-un fel de firidă din pânză care servea drept confesional.

— Fii binevenit, fiule. Vocea din firidă era gravă, măsurată şi autoritară.

— Dă-i drumul, Searl! spuse Czerda sălbatic. O agitaţie uşoară, şi perdeaua de pânză căzu, ca să scoată la iveală un preot aşezat, cu ochelari fără ramă şi cu o faţă slabă de ascet, având înfăţişarea omului lui Dumnezeu, a cărui cucernicie merge până la fanatism. Se uită scurt şi impasibil la obrazul maltratat al lui Czerda.

— Să ştie toată lumea, spuse cu răceală preotul. Eu sunt Monsieur le Curé sau „Părintele”.

— Pentru mine eşti „Searl“ şi vei fi întotdeauna, spuse cu dispreţ Czerda. Simon Searl, răspopitul. Poveşti pentru copii.

— Nu mă aflu aici pentru poveşti, răspunse Searl posomorât. Eu vin aici din partea lui Gaiuse Strome.

Înverşunarea dispăru încet de pe obrazul lui Czerda: rămânea doar neliniştea, care începuse să crească din clipa când privise la chipul lipsit de orice expresie a preotului.

— Cred, zise Searl liniştit, că o explicaţie despre cârpăceala ta incompetentă şi greu de crezut e necesară. Sper să fie o bună explicaţie.

⁂

— Trebuie să ies afară! Trebuie să ies afară! Tina, ţiganca cea tânără, cu părul negru tăiat scurt, privea pe fereastra rulotei la cortul confesional, apoi se întoarse să le privească pe celelalte trei femei. Avea ochii roşii şi pleoapele umflate; faţa palidă. Trebuie să umblu, trebuie să respir aer. Nu mai pot. Nu mai pot

sta aici!

Marie de Hobenaut, mamă-sa şi Sara se uitară una la alta. Nici una din ele nu părea mult mai fericită decât Tina. Feţele lor erau tot atât de triste şi de amare ca atunci noaptea, când le spionase Bowman; nereuşita şi disperarea pluteau apăsător în aer.

— Ai să fii atentă, Tina? spuse îngrijorată mama Mariei. Tatăl tău… Trebuie să te gândeşti la tatăl tău.

— E în ordine, mamă, zise Marie. Ştie ea Tina. Acum ştie. Făcu un semn din cap către brunetă, care se grăbi să iasă pe uşă, şi continuă încet: L-a iubit atât de mult pe Alexandru, tu ştii asta.

— Ştiu, zise mamă-sa, vorbind cu greu. E păcat că Alexandru n-a iubit-o mai mult.

Tina ieşi prin partea din spate a rulotei. Aşezat pe trepte, se afla un ţigan de vreo treizeci de ani trecuţi. Spre deosebire de mulţi alţi ţigani, Pierre Lacabro era bondoc, aproape diform şi extrem de spătos; şi, tot spre deosebire de cei mai mulţi ţigani, care, cu trăsăturile lor acviline au o frumuseţe tot atât de aristocrată ca orice popor european, el avea o faţă foarte lată, brutală, cu o gură crudă, şi nişte ochi porcini; o cicatrice, care se vedea că nu fusese niciodată operată, îi brăzda obrazul de la ochiul drept până la bărbie. Se vedea clar că era un bărbat foarte puternic. Se uită la Tina, care se apropia, şi-i rânji cu dinţii lui stricaţi.

— Şi încotro, drăgălaşa mea fecioară? Avea o voce groasă, hârâită şi cu totul neplăcută.

— Să mă plimb. Nu făcu nici o încercare să-şi ascundă dezgustul ce i se citea pe faţă. Să iau aer.

— Ştii că avem oameni de pază…? şi Maca şi Masaine sunt la post. Ştii asta?

— Crezi că vreau să fug?

El rânji din nou.

— Eşti prea speriată ca să fugi.

Cu o prezenţă de spirit de moment, ea îi replică:

— De Pierre Lacabro nu sunt eu speriată.

— Şi de ce naiba ai fi! Îşi ridică mâinile cu palmele în sus. Fete frumoase ca tine… Păi, eu le sunt ca un tată.

Tina se înfioră şi coborî treptele rulotei.

⁂

Explicaţia lui Czerda, în faţa lui Simon Searl, nu fusese deloc convingătoare. Searl nu-şi ascundea dispreţul şi nemulţumirea. Czerda trecuse mult în defensivă.

— Şi eu? întrebă el. Eu sunt cel care am suferit cel mai mult, nu tu, nu Gaiuse Strome. Eu îţi spun că el a distrus tot în rulota mea şi mi-a furat şi cei optzeci de mii de franci ai mei.

— Pe care nici nu i-ai câştigat încă. Ăştia erau banii lui Gaiuse Strome, Czerda. O să-i vrea înapoi: iar dacă nu şi-i poate recăpăta, o să-ţi ia în schimb viaţa.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Bowman a dispărut! Nu ştii…

— Ai să-l găseşti şi ai să foloseşti asta. Searl scotoci în faldurile sutanei şi scoase un pistol cu amortizor. Dacă dai greş, îţi sugerez să ne scuteşti de necazuri şi să-l foloseşti pentru tine.

Czerda se uită la el o bucată de timp.

— Cine-i Gaiuse Strome ăsta?

— Nu ştiu.

— Simon Searl, noi am fost prieteni odată…

— În faţa lui Dumnezeu. Nu l-am cunoscut niciodată. Instrucţiunile lui vin fie în scris, fie telefonic, şi atunci numai printr-un intermediar.

— Atunci, ştii cine-i omul ăsta? Czerda îl apucă pe Searl de braţ, îl trase aproape de ieşirea din cort şi ridică un colţ al pânzei. În plină vedere, apăru Marele Duce care, evident, îşi umpluse din nou paharul şi se uita direct la ei; iar expresia feţei sale trăda multă preocupare. Czerda lăsă să cadă repede pânza. Ei bine?

— Pe bărbatul ăsta l-am mai văzut şi înainte, zise Searl. Cred că e un nobil bogat.

— Un nobil bogat pe nume Gaiuse Strome?

— Nu ştiu. Nu doresc să ştiu.

— Asta e a treia oară că-l văd pe omul acesta, venit la pelerinaj. Şi este al treilea an de când lucrez pentru Gaiuse Strome. Aseară a pus câteva întrebări. Azi dimineaţă a venit să vadă stricăciunile provocate în rulota mea. Şi acum se uită la noi. Gred că…

— Ceea ce crezi păstrează pentru Bowman, îl sfătui Searl. Şi mai ales, ideile păstrează-le pentru tine. Şeful vrea să rămână anonim. Nu-i place să i se tulbure intimitatea. Înţelegi?

Czerda dădu fără prea multă plăcere din cap, îşi vârî pistolul

sub cămaşă şi ieşi afară. Pe când ieşea, Marele Duce îl urmări cu privirea peste monoclu.

— Doamne Dumnezeule! rosti el uşor. S-a şi spovedit.

— Poftim? întrebă politicos Lila.

— Nimic, draga mea, nimic. Îşi înălţă privirea şi o zări pe Tina, care umbla neconsolată şi aparent fără rost prin iarbă. Pe onoarea mea, grozav de frumoasă fată. Necăjită poate, da, precis necăjită. Dar frumoasă.

— Charles, încep să cred că eşti un mare cunoscător la fete drăguţe, zise Lila.

— Aristocraţii întotdeauna au fost. Carita dragă, la Arles, şi cu toată viteza. Mă simt istovit.

— Charles! Lila păru deodată îngrijorată. Nu te simţi bine? Soarele? Să tragem capota…

— Mi-e foame, spuse Marele Duce.

Tina urmări plecarea Rolls-ului, apoi privi absentă în jur. Lacabro dispăruse de pe scara rulotei alb-verde. Nici Maca, nici Masaine nu se vedeau. Se trezi parcă întâmplător la intrarea în confesionalul negru.

Neîndrăznind să se uite în jur, pentru a mai cerceta o dată dacă este urmărită, împinse pânza de la intrare şi pătrunse înăuntru. Şovăind, făcu vreo câţiva paşi spre firidă.

— Părinte! Părinte! Vocea ei era o şoaptă tremurată. Trebuie să-ţi vorbesc.

Glasul adânc şi grav se auzi din interiorul firidei:

— Pentru aceasta sunt aici, fata mea.

— Nu, nu! Tot în şoaptă. Nu mă-nţelegi. Am lucruri îngrozitoare să-ţi spun.

— Nimic nu e îngrozitor de ascultat pentru un om al lui Dumnezeu. Tainele tale vor rămâne taine şi pentru mine, fata mea.

— Dar eu nu vreau să rămână taine! Vreau să te duci la poliţie.

Perdeaua se dădu la o parte şi Searl îşi făcu apariţia. Chipul lui slab şi ascetic era plin de compasiune şi îngrijorare. Îşi puse braţele pe umerii ei.

— Orice te aduce, fiica mea, necazurile tale s-au sfârşit. Cum te numeşti, copilul meu?

— Tina. Tina Daymel.

— Pune-ţi credinţa în Dumnezeu, Tina, şi mărturiseşte-mi totul.

În rulota alb-verde, Marie, maică-sa şi Sara stăteau triste şi tăcute. Din când în când, mama scotea câte un oftat reţinut şi-şi ştergea ochii cu batista.

— Unde *este* Tina? întrebă ea în cele din urmă. Unde poate să fie? A plecat de atâta timp.

— Nu te necăji, Madame Zigair, îi spuse Sara, liniştind-o. Tina e un copil înţelept. N-o să facă nici o prostie.

— Sara are dreptate, mamă, zise Marie. După noaptea trecută…

— Ştiu. Ştiu, am fost necugetată. Dar Alexandru…

— Te rog, mamă.

Madame Zigair dădu din cap şi rămase tăcută. Brusc, uşa rulotei se deschise şi Tina fu aruncată în încăpere; căzu greu cu faţa în jos pe podeaua rulotei. În cadrul uşii se aflau Lacabro şi Czerda, primul rânjind, celălalt abia stăpânindu-şi o mânie sălbatică. Tina rămase acolo unde căzuse, nemişcată şi fără cunoştinţă. Hainele-i fuseseră sfâşiate. Prin rupturi se zărea spatele acoperit aproape în întregime de urme sângerânde de bici, urâte la vedere. Fusese biciuită fără milă.

— Şi acum, spuse încet Czerda, acum o să vă băgaţi, toate, minţile în cap?

Uşa se închise. Cele trei femei îngrozite se holbară la fata mutilată cu atâta cruzime, apoi îngenuncheară să o ajute.

CAPITOLUL V

Legătura cu Anglia veni repede, şi Bowman se înapoie la hotel după cincisprezece minute. Coridorul, care ducea spre camera lui, era acoperit cu un covor gros şi paşii săi nu se simţeau. Tocmai punea mâna pe clanţa uşii, când auzi voci venind dinăuntru. Nu

voci, observă el, ci doar una, a Cecilei, şi aceasta cu intermitenţă. Timbrul vocii sale era uşor de recunoscut dar, din cauza uşii închise, îi era greu să descifreze cuvintele. Tocmai se pregătea să-şi lipească urechea de uşă când, la capătul coridorului, îşi făcu apariţia o cameristă cu braţele încărcate de cearceafuri. Bowman îşi continuă indiferent drumul înainte şi, după câteva minute, se întoarse înapoi. Acum, în cameră era linişte. El bătu în uşă şi intră.

Cecile stătea la fereastră şi, când el deschise uşa se întoarse şi-i zâmbi. Părul ei negru şi lucios fusese pieptănat şi periat, iar acum arăta mai atrăgător ca oricând.

— Răpitoare, zise el. Cum de ai reuşit fără mine? Pe cuvântul meu, dacă te-ar privi, numai, copiii noştri…

— Altceva, îl întrerupse ea. Zâmbetul ei, observă el, era acum lipsit de căldură. Afacerea asta cu Mr. Parker, când te-ai înregistrat… Ţi-ai prezentat paşaportul, nu, domnule Bowman?

— Mi l-a împrumutat un amic.

— Bineînţeles. Şi altceva? Amicul ăsta al dumitale e o persoană foarte importantă?

— Ce vorbeşti?

— Ce *învârţi*, domnule Bowman?

— Ţi-am mai spus.

— Sigur că da. Uitasem. Un leneş de profesie. Ea oftă. Şi acum, luăm masa?

— Înainte de toate să mă bărbieresc. O să-mi strice tenul, dar mi-l refac eu. După aceea, masa. El îşi luă din valiză trusa de bărbierit, intră în baie, închise uşa şi începu să se radă. Privi în jur. Ea fusese aici, se dezbrăcase de toate gătelile împovărătoare, făcuse cu grijă baie, foarte atentă să nu i se îndepărteze fardul, se îmbrăcase din nou, îşi aplicase pe mâini altă vopsea, lăsată de el, şi toate astea în cincisprezece minute. Ca să nu mai menţionăm pieptănatul şi periatul părului şi altele. Lui nu-i venea să creadă; ea avea acum aerul unei persoane mofturoase, căreia i-ar fi trebuit mai mult de cincisprezece minute ca să se spele pe dinţi. Se uită la baie. Nu încăpea nici o îndoială: baia era umedă, aşa că fata deschisese cel puţin robinetul. Luă în mână prosopul mototolit şi constată că era la fel de uscat ca pustiul Sinai. Ea îşi periase doar părul. Şi asta era tot. Doar dacă nu dăduse vreun telefon.

Se bărbieri, îşi mai drese culoarea, şi o conduse pe Cecile la o masă într-un colţ, în curtea interioară a hotelului, foarte împodobită şi plină de statui. În ciuda orei matinale, aceasta era deja plină cu consumatori întârziaţi la gustarea de dimineaţă şi de primii amatori de cafea. În cea mai mare parte, clienţii erau, evident, turişti, dar printre ei se mai aflau şi o bună parte de arlezieni, din cei mai cu dare de mână: mulţi dintre ei, îmbrăcaţi în costumele tradiţionale ale fiestei, nu chiar ca ţigani.

Pe când se aşezau la masă, atenţia le fu atrasă şi reţinută de un enorm Rolls-Royce, verde-galben, parcat lângă bordură: alături stătea şoferiţa, în uniforma ei asortată cu culorile maşinii. Cecile privi cu sinceră admiraţie la splendida maşină.

— Splendidă, zise ea, chiar splendidă.

— Da, într-adevăr, admise Bowman. Nu-ţi vine să crezi că fata asta poate conduce o maşină chiar atât de mare. El se făcu că nu observă privirea ei mirată şi începu să examineze pe îndelete curtea. Ai dreptul la trei încercări ca să-l ghiceşti pe fericitul proprietar.

Cecile îi urmări privirea. Cea de a treia masă, de la locul unde se aflau ei, era ocupată de Marele Duce şi de Lila. Un chelner îşi făcu apariţia cu o tavă foarte încărcată, pe care o aşează înaintea Marelui Duce. Acesta apucă şi dădu pe gât o cupă cu suc de portocale, mai înainte ca chelnerul să aibă timp să-şi îndrepte spinarea greu încercată.

— Credeam că n-o să mai ajungă niciodată băiatul ăsta. Marele Duce vorbea tare şi era iritat.

— Charles. Lila clătină din cap. Abia ai *luat* o *enormă* gustare.

— Şi acum mai iau una. Pasează-mi franzelele, scumpo.

— Dumnezeule! Cecile puse mâna pe braţul lui Bowman. Ducele şi Lila.

— Şi ce-i de mirare în asta?

Bowman îl urmări cu privirea pe Marele Duce, cum scotea cu lingura nişte marmeladă dintr-un castronaş mai mare, în timp ce Lila turna cafeaua. E normal să se găsească aici – acolo unde sunt ţiganii, acolo trebuie să fie şi faimosul lor folclorist. Şi bineînţeles, în hotelul cel mai bun. La masa aia au loc începuturile unei frumoase prietenii. Ea ştie să gătească?

— Dacă ştie… sigur că ştie, destul de bine. Cordon-Bleu.

— Doamne, o s-o răpească.

— Dar ce caută ea aici cu el?

— Uşurel. Nu i-a povestit despre Saintes-Maries? Vrea şi ea să meargă acolo. Şi nu are maşină. Cel puţin de când i-am luat-o noi. Ea vrea neapărat să se ducă acolo. Şi acum are maşină. Pariez unu contra o sută că e vorba de acest Rolls. Şi amândoi par a fi în bune relaţii, deşi Dumnezeu ştie ce a găsit ea la dolofanul nostru prieten. Uită-te la mâinile lui, parcă sunt o curea de transmisie. Mulţumesc cerului că nu mi-a fost dat să mă aflu cu el într-o barcă de salvare în clipa distribuirii raţiei.

— Eu cred că, în felul lui, e un drăguţ.

— Cât un urangutan.

— Nu-ţi place, nu? Ea păru că se distrează. Pentru că a spus că eşti…

— Nu-l cred. E un mincinos. Pariez că nu studiază folclorul ţigănesc, că n-a scris nimic despre ei şi n-o s-o facă niciodată. Dacă e un om atât de celebru şi de important, de ce n-am auzit nici unul din noi nimic despre el? Şi de ce vine el prin părţile astea, de trei ani de zile, ca să le studieze obiceiurile? O dată ar fi suficient, chiar şi pentru un folclorist ignorant ca mine.

— Poate că îi plac ţiganii.

— Poate. Şi poate că îi plac nu pentru cele mai bune motive.

Cecile se uită la el, ezită şi apoi spuse cu voce scăzută:

— Crezi că el este Gaiuse Strome?

— N-am spus deloc aşa ceva. Să nu mai pomenim aici numele ăsta. Vrei să mai trăieşti, nu?

— Nu înţeleg…

— De unde ştii că nu există nici un ţigan adevărat, printre toţi ăştia astfel deghizaţi, chiar aici în curtea asta?

— Îmi pare rău. Am făcut o prostie.

— Da. Se uită la masa Marelui Duce. Lila se ridicase şi vorbea. Marele Duce arăta cu un gest de lord spre intrare. Îngândurat, Bowman o urmări cu privirea, în timp ce străbătea curtea, urca treptele, trecea prin foaier şi dispărea.

— E frumoasă, nu? murmură Cecile.

— Cum? Bowman se uită la ea. A, da, da, desigur. Din păcate, nu mă pot căsători cu amândouă… se opune legea. Căzu pe gânduri, se uită la Marele Duce, apoi iar la Cecile. Du-te de

vorbeşte cu voinicul nostru. Citeşte-i în palmă, prezi-i viitorul.

— Ce?

— La Duce. Hai, du-te…

— Nu cred că-i chiar o glumă reuşită.

— Nici eu nu cred. Nu ţi-am cerut-o când prietena ta era cu el – te-ar fi recunoscut. Dar Ducele n-are cum. Abia te cunoaşte. Şi sigur că n-ar putea, cu deghizamentul ăsta. Şi-apoi, nici o problemă, că oricum nu şi-ar ridica ochii din farfurie.

— Nu!

— Te rog, Cecile.

— Nu!

— Adu-ţi aminte de peşteră. N-am nici o dovadă.

— O, Doamne, nu.

— Bine, atunci…

— Dar ce pot să fac?

— Începi cu obişnuitele palavre. Pe urmă îi spui că vezi nişte planuri importante în perspectivă pentru el, în viitorul apropiat şi că dacă reuşeşte… Şi aici te opreşti. Refuză să-i citeşti mai departe în palmă, şi pleacă… Lasă-i impresia că nu are nici un viitor, şi observă-i reacţiile.

— Chiar îl bănuieşti?

— Eu nu bănuiesc nimic.

Cam fără voie, ea împinse scaunul şi se sculă.

— Roagă-te la Sara pentru mine.

— La Sara?

— Păi nu e ea sfânta patroană a ţiganilor?

Bowman o urmări cu privirea. Ea se dădu la o parte, atentă să nu se lovească de un alt client, care tocmai intra, un preot cu o figură ascetică, din altă lume: era imposibil să ţi-l imaginezi pe Searl altfel decât ca pe un om dezinteresat, al lui Dumnezeu, în mâinile căruia şi-ar fi încredinţat oricine, de bună-voie, viaţa. Acesta îşi ceru scuze, iar Cecile îşi continuă drumul şi se opri la masa Marelui Duce, care lăsă în jos cana cu cafea şi se uită la ea cu o adevărată iritare ducală.

— Da, ce vrei?

— Bună dimineaţa, domnule.

— Da, da, da, bună dimineaţa. Ridică iar cana de cafea. Ce vrei?

— Să vă ghicesc viitorul, domnule.

— Nu vezi că sunt ocupat? Pleacă de aici.

— Numai zece franci, domnule.

— N-am zece franci. El lăsă din nou cana jos şi se uită, pentru prima oară, la ea, mai atent. Pe cinstea mea, dacă ai fi blondă…

Cecile zâmbi, profită de acest moment favorabil şi-i luă în mâini palma stângă.

— Ai o viaţă lungă, anunţă ea.

— Sunt un om sănătos.

— Şi eşti de sânge nobil.

— Orice prost poate să vadă asta.

— Eşti o fire blândă.

— Nu când mor de foame. Întinse mâna să ia un cornuleţ, apoi privi spre Lila care venea înapoi la masă. El arătă cu cornuleţul spre Cecile. Ia goneşte-o pe pacostea asta micuţă. Mă indispune.

— Nu *pari* indispus, Charles.

— De unde poţi să ştii tu ce se petrece cu digestia mea?

Lila se întoarse către Cecile, cu un zâmbet pe jumătate prietenos, pe jumătate jenat, zâmbet care păli imediat când îşi dădu seama cine era fata. Lila anulă zâmbetul şi spuse:

— Poate vrei să-mi citeşti şi mie în palmă? Tonul era perfect conciliator, fără să fie ocrotitor, doar ca o blândă imputare la adresa mojiciei Marelui Duce. Dar acesta nu părea deloc afectat.

— Mai la distanţă, te rog, zise el categoric. Mai la distanţă.

Ele se îndepărtară şi Marele Duce le urmări cu o expresie gânditoare, atât cât poate un om ale cărui fălci se mişcă cu o regularitate de metronom. El privi în altă parte, peste masa unde stătuse Lila. Bowman se uita drept la el, dar imediat devie privirea. Marele Duce încercă să vadă încotro priveşte, şi i se păru că îşi fixase ochii asupra unui preot înalt şi slab, care stătea la o masă cu o ceaşcă de cafea înainte; acelaşi preot, îşi dădu seama Marele Duce, care îi binecuvântase pe ţigani la Abaţia Montmajour. Şi nu exista nici o îndoială asupra obiectului interesului lui Simon Searl: îl interesa în mod deosebit chiar Marele Duce. Bowman le urmări cu privirea pe Lila şi pe Cecile stând de vorbă ceva mai departe în acel moment. Cecile îi ţinea mâna Lilei şi făcea impresia că-i vorbeşte convingător, în timp ce Lila zâmbea oarecum încurcată. O văzu pe Lila apăsând ceva în

mâna Cecilei, apoi brusc nu-l mai interesă nici una din ele. Cu coada ochiului, observase ceva de mult mai mare importanţă: sau aşa credea el că este.

Dincolo de curtea interioară, avea loc, plină de freamăt şi de veselie, fiesta de pe Boulevard des Lices. Mai erau negustori care îşi instalau tarabe de ultim moment, dar la ora aceea ei erau cu mult depăşiţi ca număr de vizitatori şi de cumpărători. Împreună, alcătuiau un spectacol colorat şi exotic. Câte un trecător rar, îmbrăcat în haine sobre de stradă, părea complet ieşit din cadru. Turişti, cu aparate de fotografiat, se găseau în număr mare; cei mai mulţi, îmbrăcaţi cu neglijenţa teribilă pe care o afectează majoritatea turiştilor atunci când trec de propriile hotare; ba chiar alcătuiau un decor monoton pentru cele trei tipuri foarte diferite de oameni, care îţi atrăgeau atenţia cu găteala lor – tinere arleziene, atât de minunat gătite în tradiţionalele lor costume de sărbătoare, sutele de ţigani din diferite ţări şi *les gardiens*, cowboys din Camargue.

Bowman se aplecă înainte pe scaun cu privirea atentă. Iar văzu ceea ce îi trezise cândva interesul – o coamă de păr tizian, inconfundabil. Era Marie le Hobenaut, care umbla foarte repede. Bowman privea în depărtare, când Cecile se apropie de el şi se aşează pe scaun.

— Îmi pare rău. Hopa sus. Avem treabă. Am rămas de căruţă…

— Dar nu vrei să ascultăm… Şi masa mea…?

— Astea mai pot să aştepte. Ţiganca în costum verde cu negru şi cu păr tizian: urmăreşte-o. Vezi unde se duce – că undeva se duce ea. E foarte grăbită. Acum!

— Da, să trăiţi. Ea se uită ironic la el, se ridică şi plecă. El nu o urmări cu privirea. În loc de asta, privi din întâmplare prin curte. Simon Searl, preotul, fu primul care părăsi locul şi o făcu aproape imediat, lăsând ceva mărunţiş lângă ceaşca de cafea. După câteva secunde Bowman se ridicase în picioare şi-l urmărea pe preot în stradă. Marele Duce, cu faţa sa voinică, ascunsă după o cană cu cafea, urmărea plecarea amândurora.

Sutana neagră, prin mulţimea colorată, făcea din Searl o siluetă uşor de urmărit. Dar ceea ce îl făcea şi mai uşor de urmărit era faptul că, în postura sa de om al lui Dumnezeu, părea că nu se

fereşte de nimeni, aşa că nu se uită nici măcar o dată peste umăr. Bowman se apropie de el, cam până la trei-patru metri. Acum o vedea şi pe Cecile, la o distanţă nu mai mare, înaintea lui Searl şi, întâmplător, zări o clipă şi părul tizian al Mariei le Hobenaut. Bowman se apropie şi mai mult de Searl şi aşteptă un moment prielnic.

Acesta veni fără prea multă întârziere. În apropierea unui grup de tejghele, vreo şase ţigani cu înfăţişare neplăcută încercau să vândă nişte cai care apucaseră zile mai bune. Când Bowman, acum la mai puţin de trei metri în urma lui Searl, se apropie de cai, se ciocni de un tânăr foarte oacheş cu obraz frumos şi mustăcioară subţire: purta un sombrero şi o îmbrăcăminte pe corp, care atrăgea atenţia. Amândoi bărbaţii îşi cerură scuze, păşiră alături unul de altul şi trecură mai departe. Tânărul brunet făcu numai doi paşi, se întoarse şi se uită după Bowman, care acuma se pierduse aproape în mulţime tăindu-şi drum spre grupul de cai.

Înaintea sa, Searl se opri pe loc când un cal mai nărăvaş necheză, scuturâ din cap şi-i blocă drumul. Calul cabră, Searl sări prudent înapoi şi, în momentul acela, Bowman îl lovi la încheietura genunchiului. Searl gemu de durere şi căzu pe genunchiul teafăr. Ascuns între cai, Bowman se aplecă binevoitor asupra lui Searl şi-l lovi cu pumnul strâns în ceafă. Searl căzu ameţit.

— Ţine-ţi-i pe afurisiţii ăştia de cai, ţipă Bowman. Câţiva ţigani săriră, potoliră caii nervoşi şi-i traseră de o parte, pentru a face loc în jurul preotului căzut la pământ.

— Ce s-a întâmplat? întrebă cineva. Ce s-a întâmplat?

— Vindeţi bruta asta sălbatică? întrebă Bowman. Ar trebui omorâtă. L-a lovit drept în stomac. Ce staţi aşa? Căutaţi un doctor.

Unul din ţigani alergă imediat. Ceilalţi se aplecară deasupra omului ameţit şi, în acest timp, Bowman se retrase discret. Dar nu chiar atât de discret ca să nu fie zărit de tânărul oacheş, care, cu un moment mai devreme, se ciocnise de el: acum era ocupat să-şi studieze unghiile.

Când Cecile reveni, Bowman tocmai îşi terminase de luat gustarea.

— Nu mai pot de cald, anunţă ea. Şi chiar se vedea. Şi mi-e o foame!

Bowman făcu semn cu degetul către un chelner în trecere.

— Ei bine?

— A intrat într-o farmacie. A cumpărat metri de bandaje şi o mare cantitate de creme şi de alifii, apoi s-a înapoiat la rulotă – într-un scuar nu prea departe de aici.

— Rulota verde cu alb?

— Da. O aşteptau în uşă două femei; şi toate trei au intrat înăuntru.

— Două femei?

— Una între două vârste, cealaltă tânără cu păr roşcat închis.

— Mama Mariei şi Sara. Biata Tina.

— Ce vrei să spui?

— Ziceam şi eu… Privi în curte. Amândouă turturelele sunt acolo.

Cecile îi urmări privirea, până ce dădu de Marele Duce care se aşezase cu mutra unuia abia scăpat de la pieire prin inaniţie; şi acum îi zâmbea Lilei, când aceasta îşi puse mâna pe braţul lui şi începu să-i spună ceva cu vioiciune.

Bowman întrebă:

— Prietena asta a ta e înapoiată mintal sau ceva în felul ăsta?

Cecile îi aruncă o privire lungă şi rece.

— Nu mai mult decât mine.

— Hm. Sigur că te-a recunoscut. Ce i-ai spus?

— Nimic. Atâta doar că tu te zbaţi pentru viaţă.

— Nu te-a întrebat de ce te-ai dus?

— Fiindcă aşa am vrut, i-am spus.

— I-ai spus că-l bănuiesc pe Duce?

— Păi…

— Nu contează. A avut să-ţi spună altceva?

— Nu prea. Doar că s-a oprit să asiste la o slujbă ţigănească, în dimineaţa asta.

— Slujbă?

— Ştii… una religioasă.

— Cu preot de adevărat?

— Aşa spunea Lila.

— Termină-ţi gustarea. Împinse scaunul. Nu lipsesc mult.

— Dar credeam că vrei să ştii ce-a spus Ducele, cum a reacţionat. Doar pentru asta m-ai trimis.

— Zău? Bowman păru dus pe gânduri. Mai târziu. Se ridică şi intră în hotel. Fata îl urmări cu expresie de surpriză pe faţă.

⁂

— Înalt, spui, El Brocador? Solid şi foarte iute? Czerda îşi frecă faţa contuzionată şi bandajată, o dureroasă şi sensibilă amintire, şi se uită la cei patru oameni aşezaţi la masă în rulota sa – El Brocador: tânărul oacheş, de care se lovise Bowman în stradă, Ferenc, Pierre Lacabro şi încă zdruncinatul şi palidul Simon Searl, care încearca să-şi frece ceafa în acelaşi timp cu coapsa.

— Avea obrazul mai închis la culoare decât spui tu, făcu El Brocador. Şi mustaţă.

— Culoarea şi mustaţa poţi să le cumperi de la prăvălie. Dar marfa nu şi-o poate ascunde: violenţa.

— Eu sper să dau curând de el, zise Pierre Lacabro. Avea o notă nostalgică în glas.

— Eu nu m-aş grăbi chiar atât, spuse sec Czerda. Nu l-ai putut vedea deloc, Searl?

— N-am văzut nimic. Am simţit doar cele două lovituri în spate – nu, pe-a doua nici n-am simţit-o.

— De ce, Doamne iartă-mă, a trebuit, la urma urmei, să intri în curtea aia a hotelului?

— Trebuia să-l văd îndeaproape pe acest Duce de Croytor. Tu, Czerda, m-ai făcut curios să-l cunosc. Vroiam să-i aud glasul. Cu cine vorbea, dacă are ceva contacte, cine…

— E cu englezoaica aia inofensivă.

— Oamenii înţelepţi fac şi ei asemenea lucruri, zise Searl.

— Oamenii înţelepţi nu fac lucruri cum faci tu, observă Czerda încruntat. Acum Bowman ştie cine eşti. Aproape că ştie sigur că o persoană din rulota lui Zigair a fost bătută crunt. Dacă Ducele de Croytor este ceea ce crezi tu că este, atunci trebuie să ştie în momentul ăsta că îl bănuieşti drept Gaiuse Strome… Şi, dacă ştie, n-o să-i placă nici unul din astea trei lucruri. Expresia de pe faţa lui Searl arăta că nici el nu se îndoia şi că era de aceeaşi părere. Czerda continuă: Bowman. Asta-i singura soluţie. Trebuie făcut să amuţească. Azi. Dar cu grijă. Fără zgomot. Un accident. Cine ştie

câţi prieteni ar putea să aibă omul ăsta!

— Ţi-am spus cum putem face asta, zise El Brocador.

— E un plan bun. În după-amiaza asta noi plecăm. Lacabro, tu eşti singurul dintre noi pe care el nu-l cunoaşte. Du-te la el la hotel. Pândeşte-l. Urmăreşte-l. Nu avem voie să-l pierdem acum.

— O să fie o plăcere pentru mine.

— Fără violenţă, îl preveni Czerda.

— Sigur că nu. Păru deodată descumpănit. Dar nu ştiu cum arată. Negricios şi solid – sunt sute de alde ăştia.

— Dacă e bărbatul descris de El Brocador, şi acela pe care l-am văzut eu în curtea hotelului, zise Searl, o să fie împreună cu o fată îmbrăcată în ţigancă. Tânără, brună, drăguţă, într-un costum verde auriu, cu patru brăţări de aur la mâna stângă.

⁂

Cecile îl privi pe deasupra resturilor gustării pe Bowman când acesta se apropie de masă.

— Nu ţi-ai pierdut timpul, observă ea.

— N-am lenevit. Am fost în oraş. După cumpărături.

— Nu te-am văzut plecând.

— Există o ieşire prin spate.

— Şi acum?

— Acum am ceva urgent de făcut.

— Aşa? Stând aici?

— Înainte de a mă ocupa de lucrul urgent pe care îl am de făcut, am mai întâi altceva, şi mai urgent. Şi asta îmi cere să stau aici. Ştii că aici, în Arles, există câţiva chinezi băgăreţi?

— Ce tot spui?

— O pereche, acolo, lângă Romeo şi Julieta. Nu te uita. Bărbatul e cam mare pentru un chinez. Patruzeci, deşi e întotdeauna greu să-i apreciezi pe ăştia. Femeia de lângă el e mai tânără, eurasiană, foarte frumoasă. Amândoi poartă ochelari de soare, uşor coloraţi, din aceia cu oglindă, ca să nu poţi vedea prin ei din afară.

Cecile ridică ceaşca de cafea şi privi alene în jur:

— Acum îi văd.

— Să nu ai niciodată încredere în oameni cu asemenea ochelari. Ăsta pare să fie foarte interesat de Marele Duce.

— E de proporţiile lui.

— Destul de aproape. Bowman se uită gânditor la perechea de chinezi. După aceea zise: Acum putem pleca.

Ea observă:

— Şi treaba aia urgentă…, prima pe care o aveai de făcut?

— S-a făcut. Am să aduc maşina în faţă.

Marele Duce îl aşteptă să plece, şi o anunţă pe Lila:

— Cam într-o oră o să ne amestecăm cu subiecţii noştri.

— Subiecţi, Charles?

— Ţiganii, copila mea. Dar mai întâi trebuie să redactez un nou capitol al cărţii mele.

— Să-ţi aduc hârtie şi toc?

— Nu-i nevoie, dragă.

— Vrei să spui că faci asta în minte? Nu-i posibil, Charles.

El o bătu uşor pe mână şi zâmbi cu indulgenţă.

— Tot ce-mi poţi aduce e un litru de bere. S-a făcut grozav de cald. Vrei să chemi un chelner?

Lila plecă ascultătoare, şi Marele Duce o urmări cu privirea. Pe chipul său nu se citea nici un fel de bunăvoinţă când o văzu că îi vorbea şi-i zâmbea ţigăncii care îi citise mai înainte în palmă; şi nici când examină perechea de chinezi de la masa vecină; şi mai puţin atunci când o văzu pe Cecile însoţindu-l pe Bowman într-o maşină albă, pe stradă; şi încă şi mai puţin când observă o altă maşină, plecând la două secunde după cea a lui Bowman.

⁂

Cecile privi uimită interiorul frumoasei Simca albă şi spuse:

— Şi toate astea, aici, ce sunt?

— Ceva cum ar fi un telefon, explică el. Cât ai luat tu masa, eu am închiriat-o. De fapt, am închiriat două.

— Două, ce?

— Două maşini. Nu se ştie niciodată când ai nevoie.

— Păi… chiar aşa de repede.

— Garajul e chiar aici pe stradă – am trimis pe cineva să se intereseze. El trase afară pachetul, abia desfăcut, cu bancnotele elveţiene ale lui Czerda, îl foşni repede şi-l băgă la loc. Depinde de bancă.

— Eşti într-adevăr un amoral, zise ea, aproape cu admiraţie.

— Cum vine asta?

— Felul cum azvârli în jurul tău cu banii altuia.

— Viaţa e făcută s-o trăieşti, banii să-i cheltuieşti, spuse Bowman ca un papă. Giulgiul n-are buzunare.

— Eşti incurabil. Cu totul şi cu totul incurabil. Şi, de fapt, pentru ce maşina asta?

— Şi de ce găteala pe care o porţi?

— Păi... O, înţeleg. Sigur că Peugeot-ul e cunoscut. Nu m-am gândit la asta. Îl privi curioasă, în timp ce el conducea Simca spre un indicator pe care scria „NIMES“. Unde vrei să mergi?

— Nu prea sunt sigur. Caut un loc unde să pot vorbi nederanjat.

— Cu mine?

— Mereu teama asta. O să am timp toată viaţa să-ţi vorbesc. Când eram în curte, un ţigan cam demolat, într-un Renault tot atât de demolat, ne-a pândit vreo zece minute. Amândoi sunt acum la vreo sută de metri în urma noastră... Aş vrea să-i spun două vorbe ţiganului.

— Oh!

— Bine zis, „Oh!” E de mirare cum or fi ajuns atât de repede bandiţii lui Gaiuse Strome pe urmele noastre. Se uită la ea cu coada ochiului. Mă priveşti într-un fel special, dacă pot să spun aşa.

— Mă gândesc şi eu...

— Şi?

— Dacă te urmăresc, de ce te-ai mai obosit să închiriezi o maşină?

Bowman răspunse liniştit:

— Când am închiriat Simca asta, nu ştiam că mi-au dat de urmă.

— Şi acum mă pui şi pe mine iar în pericol? Sau ceea ce s-ar putea să fie un pericol?

— Sper să nu fie. Dacă da, atunci îmi pare rău. Dar dacă ei sunt pe urmele mele, sunt şi pe urmele fermecătoarei ţigănci care stă lângă mine – nu uita că pe dumneata te urmărea popa când a suferit acel nefericit accident. Ai fi vrut să te las să le faci singură faţă?

— Nu prea laşi multe posibilităţi de alegere, se plânse ea.

— Am foarte puţine de oferit. Bowman se uită în retrovizor. Renault-ul demolat se afla la mai puţin de o sută de metri în urmă. Cecile se uită peste umăr.

— De ce nu opreşti aici să stai de vorbă cu el? Aici n-ar îndrăzni să facă nimic. E prea multă lume în jur.

— Chiar prea multă, admise Bowman. Când o fi să stau de vorbă cu el, aş vrea să nu fie nimeni, nici la o jumătate de milă.

Ea se uită la el, se înfioră, dar nu spuse nimic. Bowman îndreptă Simca peste Ron, spre Trinquetaille, o luă la stânga pe şoseaua către Albaron şi apoi încă o dată la stânga, pe drumul către sud, de-a lungul malului drept al fluviului. Aici încetini şi opri uşor maşina. Conducătorul Renault-ului, observă el, făcu acelaşi lucru, la o distanţă potrivită în spate. Bowman porni iar Simca. Renault-ul îl urmă.

După o milă, în lunca pustie şi vastă a şesului Camargue, Bowman opri din nou. La fel şi Renault-ul. Bowman coborî, se duse în spatele maşinii, aruncă o privire scurtă către Renault-ul oprit la o sută de metri mai departe, deschise port-bagajul, scoase o unealtă din trusa cu scule, o vârî sub haină, închise port-bagajul şi reveni la maşină. Unealta luată o puse lângă el pe podea.

— Ce-i asta? Cecile privea şi părea speriată.

— O manivelă pentru roată.

— E ceva la vreo roată?

— Manivela mai poate servi şi altor scopuri.

Continuă să conducă. După câteva minute drumul începu să urce uşor, făcu un cot destul de mare spre stânga şi apoi deodată, aproape exact sub ei, şi la mai puţin de vreo câţiva metri, apărură licărind apele noroioase ale Marelui Ron. Bowman frână brusc, sări din maşină de cum aceasta se opri, şi alergă repede înapoi pe drumul pe care venise. Renault-ul o coti şi el, iar şoferul, luat cu totul prin surprindere, opri brusc maşina, derapând puternic la nici zece metri de Bowman.

Bowman, cu o mână la spate, se apropie de Renault şi trase brusc de portiera din faţă. Pierre Lacabro se uită la el, cu mutra lui abrutizată şi sălbatică.

— Încep să cred că mă urmăreşti îndeaproape, zise Bowman.

Lacabro nu răspunse. În loc de asta, ţinând o mână pe volan şi alta pe pervazul portierei, ca să-i permită un elan cât mai

puternic, ţâşni din maşină cu o repeziciune uimitoare pentru un om de corpolenţa sa. Bowman nu se aşteptase la altceva. Se dădu repede la o parte şi, când impetuosul Lacabro zbură pe lângă el, îi trânti una cu manivela peste braţul stâng. Zgomotul loviturii, trosnitura surprinzător de puternică a osului sfărâmat şi urletul de durere al lui Lacabro se auziră aproape în acelaşi timp.

— Cine te-a trimis? întrebă Bowman.

Lacabro, chircit la pământ şi ţinându-se de braţul rănit, mârâi ceva neclar pe ţigăneşte.

— Te rog, te rog, fii atent, zise Bowman. Eu mă ocup de ucigaşi. Şi ştiu că am de-a face cu ucigaşi. Dar e foarte important că ştiu şi cum să mă port cu ei. Ţi-am rupt pentru început un os. Cred că e antebraţul. Sunt gata să-ţi rup atâtea oase câte or să fie nevoie – ca să te fac să pricepi – şi până când o să aflu de ce cele patru femei din rulota alb-verde sunt înspăimântate de moarte. Dacă nu vrei să înţelegi, am să aştept aici şi am să fumez o ţigară până când o să-ţi vină mintea la cap. Dar o să-ţi mai rup câteva oase.

Cecile coborâse din Simca şi era acum doar la câţiva paşi de ei. Era palidă la obraz şi-l privea pe Bowman îngrozită.

— Domnule Bowman, vrei să…

— Taci. Se întoarse spre Lacabro. Hai, povesteşte-mi acum despre femeile alea.

Lacabro scoase din gură ceea ce desigur trebuie să fi fost o altă înjurătură murdară, se rostogoli repede şi, când se sprijini pe cotul drept Cecile ţipă. Lacabro avea în mână un pistol, dar şocul sau durerea sau amândouă îi încetiniseră reflexele. Urlă încă o dată, iar pistolul îi zbură într-o direcţie, şi manivela într-alta. Îşi acoperi faţa cu amândouă mâinile: sângele i se scurgea printre degete.

— Şi acum s-a terminat şi cu nasul, nu? zise Bowman. Fata aia brunetă, Tina, a fost bătută, nu? Cât de rău a fost bătută? Şi de ce? Şi de cine?

Lacabro îşi trase mâinile de pe faţa însângerată. Nu avea nasul rupt, dar nu era plăcut la vedere şi nici n-avea să fie multă vreme. Scuipă sânge şi un dinte rupt, înjură iar pe ţigăneşte şi se uită ca o fiară la Bowman.

— Tu ai făcut-o, zise cu convingere Bowman. Da, tu ai făcut-o.

Eşti unul din călăii lui Czerda, nu? Poate chiar *călăul*. Mă întreb, mă întreb, prietene, tu ai fost acela care l-a ucis pe Alexandru în cavernă?

Lacabro, cu o căutătură de nebun, se ridică în picioare ameţit şi rămase locului, clătinându-se ca un om beat. Părea să fie în pragul colapsului, cu ochii daţi peste cap. Bowman se apropie de el, la fel şi Lacabro, dovedind o incredibilă indiferenţă la durere, o viclenie de animal şi o mare capacitate de a-şi reveni. Îşi repezi înainte pumnul drept cu o zvâcnitură formidabilă care, probabil datorită mai mult norocului decât prevederii, îl atinse pe Bowman într-o parte a bărbiei. Acesta se dădu înapoi clătinându-se, îşi pierdu echilibrul şi căzu greu pe iarbă, la câţiva paşi de malul râpos al Ronului. Lacabro avu timp. Fugi după pistolul care stătea aruncat la nici un metru de locul unde se afla Cecile. Uimirea de pe faţa ei se reflecta în imobilitatea corpului. Bowman se ridică, puţin ameţit, într-o rână. Putu să vadă tot ce se petrecea, ca într-un film luat cu încetinitorul: fata, cu pistolul jos la picioarele ei, Lacabro împleticindu-se către el; fata încă înlemnită. Chiar nu putea să vadă obiectul acela blestemat, pe care el îl dorea cu disperare? Dar ochii ei nu erau totuşi atât de încremeniţi; dacă nu putea să zărească arma din apropierea ei, nu se putea nici să nu vadă chiar nimic. Ochii ei nu ajunseseră chiar aşa de rău. Deodată, ea se aplecă, ridică de jos arma, o azvârli în Ron, apoi, cu un admirabil spirit de prevedere, se întinse lată la pământ, în timp ce Lacabro, cu faţa plină de sânge şi de ură, se repezea s-o doboare. Dar în clipa aceea de frustrare crescândă când, stăpânit de instincte, se pregătea s-o schilodească pe fata care îl lipsise de armă, Lacabro avea încă mintea limpede. Renunţă la fată, se întoarse şi se îndreptă, aplecat, în fugă, spre Bowman.

Dar Cecile câştigase, pentru Bowman, tot timpul de care acesta avea acum nevoie. Când Lacabro ajunse la el, Bowman era din nou în picioare, încă ameţit şi clătinându-se, dar nu mai puţin conştient. El evită primul asalt de taur al lui Lacabro şi, repezind puternic piciorul, îl izbi pe ţigan, când acesta trecu pe lângă el; avu şi norocul să-l apuce de braţul stâng. Lacabro urlă de durere, îşi trase braţul, cu orice risc, şi se repezi din nou. De data aceasta Bowman nu făcu nici o mişcare ca să-l evite, ci se avântă cu aceeaşi repeziciune spre el. Măciuca braţului său drept nu

întâmpină nici o piedică în atingerea bărbiei lui Lacabro, care nu se mai putea apăra acum cu braţul stâng. Veni înapoi câţiva paşi, se clătină pe marginea malului abrupt şi se rostogoli pe spate în Ron. Plescăitul, provocat de impactul cu apele noroioase, fu chiar foarte zgomotos.

Bowman privi cu duioşie peste marginea roasă a malului: nici urmă de Lacabro. Dacă în momentul când izbise apa fusese inconştient, atunci precis că se dusese la fund; şi asta era. Imposibil să mai dea cineva de el în apele acelea murdare. Nu că Bowman nu s-ar fi gândit să încerce să-l salveze pe ţigan, dar, dacă acesta ar fi fost conştient, sigur că şi-ar fi exprimat recunoştinţa făcând tot posibilul ca să-şi înece salvatorul. Bowman însă nu se simţea chiar atât de ataşat de Lacabro ca să-şi asume un astfel de risc.

Se duse la Renault, îl inspectă repede, află ceea ce se aştepta să afle – nimic – porni motorul, băgă într-a-ntâia, îndreptă maşina către buza malului şi sări afară. Micuţa maşină se târî până la marginea falezei, făcu o tumbă şi căzu în apă cu o pleznitură puternică, împroşcând stropi la aproape zece metri înălţime.

O mare parte din stropi căzură ca ploaia înapoi peste Lacabro. Acesta era pe jumătate aşezat, pe jumătate întins deasupra unui strat de pietriş şi nisip sub malul înclinat al Ronului. Hainele îi erau făcute ciuciulete; cu mâna dreaptă se ţinea de încheietura mâinii stângi. Pe chipul lui ameţit, inconştient, plutea un amestec de durere, de uimire şi de neîncredere. Era, după toate socotelile, faţa unui om care, pentru o singură zi, încasase destul.

Cecile mai stătea jos pe pământ, când se apropie Bowman de ea. El îi spuse:

— Deteriorezi costumul ăsta frumos ţigănesc, stând acolo.

— Da, cred că da. Vocea ei era, de fapt, remarcabil de calmă. Acceptă mâna lui întinsă, se ridică în picioare şi se uită în jur. A plecat?

— Hai să zicem că nu pot să-l găsesc.

— N-a fost…, n-a fost o luptă cinstită.

— Aşa a şi fost concepută, scumpo. Cinstit, desigur, m-ar fi ciuruit cu gloanţe.

— Dar… o fi ştiind să înoate?

— De unde naiba să ştiu eu? O conduse până la maşină şi,

după ce plecară, zâmbi tăcut şi se uită la ea curios. Mâinile îi tremurau, era albă la faţă şi, când se apucă să vorbească, vocea îi era doar un murmur stins şi tremurat: evident, un fel de şoc întârziat pusese stăpânire pe ea.

— Cine eşti tu?

— N-are importanţă.

— Eu… ţi-am salvat azi viaţa.

— Da, aşa e, îţi mulţumesc. Dar ai fi putut să te foloseşti de arma aia, ca să-l împuşti sau să-l ţii la respect.

Urmă o pauză prelungită, apoi ea trase aer pe nas şi spuse aproape tânguindu-se:

— N-am tras niciodată în viaţa mea cu o armă. Nu ştiu cum să umblu cu pistolul.

— Văd. Îmi pare rău pentru tot ce s-a întâmplat, Cecile. Dar îmi pare şi mai rău că te-am amestecat în nenorocita asta de afacere. Doamne, ar fi trebuit să-mi dau mai bine seama.

— De ce te învinovăţeşti? În glasul ei, acelaşi suspin. Trebuia să pleci undeva aseară; şi camera mea… Se întrerupse, se mai uită o dată la el, îşi întoarse privirea, încercă să aprindă o ţigară, dar mâinile îi tremurau atât de tare încât trebui să i-o aprindă el. Îi mai tremurau încă mâinile când ajunseră înapoi la hotel.

CAPITOLUL VI

Bowman trase maşina în faţa hotelului, la intrare. Nici cinci metri mai încolo, Lila, singură, stătea la o masă cu vedere spre curtea interioară. Era greu de presupus dacă arăta supărată sau neconsolată: oricum, însă, nu era fericită.

— A părăsit-o băiatu’, anunţă Bowman. Ne întâlnim peste un sfert de ceas. Pe aleea din spatele hotelului. Stai ascunsă până vezi Citroën-ul albastru. Eu o să fiu la volan. Nu intra în curtea interioară. Eşti mai ferită în foaier.

Cecile făcu un semn către Lila.

— Pot să mă duc la ea?

— Sigur, dar înăuntru.

— Şi dacă suntem văzute?

— Nu se întâmplă nimic. Te duci să-i spui ce fiinţă îngrozitoare sunt eu?

— Nu. Un zâmbet nesigur.

— A, atunci te duci să anunţi apropiata noastră cununie.

— Nu, nici asta. Încă un zâmbet.

— Vrei să iei o hotărâre.

Ea îşi aşeză mâna pe braţul lui:

— Cred că eşti un om bun.

— Mă îndoiesc că flăcăul din Ron o să-ţi împărtăşească sentimentele, zise Bowman sec.

Zâmbetul dispăru. Fata coborî. Cu o uşoară încruntare a frunţii, ea îl urmări până dispăru, apoi se îndreptă spre curte. Se uită la Lila, făcu un semn în direcţia foaierului şi intrară amândouă.

— Eşti sigură? întrebă Cecile. Îl cunoaşte Charles pe Neil Bowman?

Lila dădu din cap.

— Cum? În ce fel?

— Nu ştiu. Ştiu că e foarte şiret.

— Vrei să spui, ceva mai mult decât un faimos podgorean sau folclorist?

— Da.

— Şi n-are încredere în Bowman?

— Ăsta e un fel de a spune.

— Meci nul! Tu ştii şi ce părere are Bowman despre Duce. Mă tem, Lila, că eu am dat peste omul meu. Azi l-a pus la punct pe încă unul din hoţii ăia.

— Ce-a făcut?

— L-a azvârlit în Ron. L-am văzut cu ochii mei. Zicea că…

— De aia arătai ca o stafie când te-am văzut adineauri.

— Chiar că m-am şi simţit aşa. El zice că pe doi din ei i-a şi ucis. Şi-l cred. L-am mai văzut tăvălind încă vreo alţi doi. Culoare locală, culoare locală, dar e ridicol: un mort nu poate fi ascuns. Omul ăsta este de partea îngerilor, Lila. Nu, închipuie-ţi, nu-i văd pe îngeri să le placă mult tevatura asta.

— Eu nu sunt înger şi nici nu vreau să particip la aşa ceva, zise Lila. Totul mă depăşeşte şi nu ştiu cum să mă descurc. Ce-o să facem?

— Nici tu nu eşti mai pierdută decât mine. Ce-o să facem? Cred că trebuie să facem ce ni s-a cerut.

— Şi eu cred. Lila oftă şi chipul i se întristă din nou. Cecile se uită atentă la ea.

— Charles unde este?

— A plecat. Tristeţea ei deveni şi mai adâncă. A plecat cu micuţa lui şoferiţă – aşa-i spune el – şi mi-a cerut să-l aştept aici.

— Lila! Cecile îşi privi stăruitor prietena. Nu e posibil…

— De ce? De ce nu? Ce vezi tu rău în Charles?

— Nimic, desigur. Absolut nimic. Cecile se ridică. Am avut două minute ca să stăm de vorbă. Domnului Bowman al nostru nu-i place să aştepte.

— Când mi-l imaginez cu obrăznicătura aia mică…

— Mie mi s-a părut o tânără chiar foarte fermecătoare.

— Aşa am zis şi eu, admise Lila. Dar asta a fost acum o oră.

⁂

De fapt, Ducele nici nu era cu mica obrăznicătură şi nici măcar pe aproape de ea. În scuarul unde fuseseră trase rulotele româneşti şi ungureşti nu se vedea nici urmă de Carita sau de uriaşul ei Rolls verde, şi nu se putea spune că acest lucru era greu de observat. Marele Duce, dimpotrivă, era foarte vizibil: nu departe de rulota alb-verde, cu un carnet de note în mână, el stătea foarte aprins de vorbă cu Simon Searl. Czerda, ca şef al ţiganilor şi deja bine cunoscut de Marele Duce, era şi el acolo, dar nu lua parte la convorbire. Searl, după emoţia care i se citea pe faţa de ascet, părea că n-ar fi vrut nici el să ia parte.

— Extrem de obligat, părinte, extrem de obligat. Marele Duce se afla în cele mai bune momente de dispoziţie seniorială ale sale. Nu vă pot spune cât m-a impresionat slujba ţinută la Abaţie în dimineaţa asta. Emoţionant, foarte emoţionant. Pe Dumnezeul meu, în fiecare moment îmi îmbogăţesc cunoştinţele. Se uită mai îndeaproape la Searl. Dragul meu, eşti rănit la picior?

— O luxaţie uşoară, nimic mai mult. Luxaţia cea mai vizibilă o avea pe faţă şi în glas.

— Aa, dar trebuie să fii atent cu aceste mici luxaţii – se pot ivi complicaţii foarte serioase, poţi şti? Da, da, chiar foarte serioase. Îşi scoase monoclul şi începu să-l penduleze, atârnat de panglica neagră, ca să-l observe mai bine pe Searl. Nu v-am mai văzut eu cumva şi altădată? Vreau să spun nu la Abaţie. Da, da, desigur, la hotel, afară, azi de dimineaţă. Curios, parcă nu şchiopătaţi atunci. Dar mă tem că vederea mea... Îşi puse din nou monoclul. Încă o dată, mulţumirile mele. Şi fiţi atent cu entorsa. Aveţi mare grijă, părinte. Pentru sănătatea dumneavoastră.

⁂

Chiar şi celui mai bun observator, care l-ar fi cunoscut, i-ar fi fost greu să-l identifice pe Bowman în omul de la volanul unui strălucit Citroën, parcat într-o alee din spatele hotelului. Purta un sombrero alb, ochelari negri, o cămaşă grozavă, cu picăţele albe şi albastre, o vestă neagră brodată, cu nasturii descheiaţi, o pereche de pantaloni din piele de drac şi cizme înalte. Avea tenul palid şi o mustaţă mare. Lângă el, pe banchetă se găsea un mic săculeţ strâns la gură. Portiera din faţă se deschise şi Cecile privi total nesigură înăuntru.

— Nu muşc, zise Bowman încurajator.

— Doamne sfinte! Ea se strecură în maşină. Ce... Ce înseamnă toate astea?

— Sunt un *gardien*, un cowboy în costumul său de duminică, aşa ca mulţi alţii pe aici. Nu ţi-am spus că fac târguieli? Acum e rândul tău.

— Şi în sac ce ai?

— Poncho-ul, bineînţeles.

Se uită la el şi-l cântări cu privirea, lucru care devenise acum ceva obişnuit la ea, în timp ce el o conducea la magazinul de confecţii, pe care-l vizitaseră dimineaţa devreme. După o scurtă trecere de timp, aceeaşi directoare se învârtea în jurul Cecilei cu un torent de aprecieri admirative, vorbind tot atât de mult cu mâinile ca şi cu gura. Cecile era acum gătită într-un costum de sărbătoare arlezian, cu o rochie lungă până la pământ, neagră, brodată, cu pieptar alb din tul spumos şi o pălărie cu voal din acelaşi material. Pălăria era aşezată pe o perucă neagră-roşcată.

— Doamna arată... fantastic, spuse directoarea în extaz.

— Doamna e pe măsura preţului, zise Bowman resemnat. Scoase mai multe bancnote şi o conduse pe Cecile la Citroën, unde ea luă loc şi mângâie cu satisfacţie bogatul material al rochiei.

— Foarte drăguţă, trebuie s-o mărturisesc. Îţi place să le găteşti pe fete?

— Numai atunci când iau bani de la criminali. Aici e miezul problemei. O oarecare ţigancă a fost văzută cu mine. Şi, în toată Europa nu există o societate de asigurări care să vrea să se ocupe de această ţigancă brunetă.

— Înţeleg. Ea zâmbi trist. Toată această solicitudine pentru viitoarea dumitale soţie?

— Bineînţeles. Ce altceva?

— Faptul că, cinstit vorbind, nu-ţi poţi permite să-ţi pierzi în momentul acesta asistenta?

— Nici nu mi-a trecut prin cap.

El conduse maşina acolo unde erau parcate rulotele ungureşti şi româneşti, în scuar. Opri Citroën-ul. Luă sacul strâns la gură, coborî, se îndreptă de şale şi se răsuci. În momentul acela se lovi de un pieton uriaş, care trecea alene pe acolo. Pietonul se opri şi-l privi prin monoclul său cu ramă neagră de os. Marele Duce nu era obişnuit să fie izbit de nimeni.

— Vă cer iertare, m’sieur, spuse Bowman.

Marele Duce îl gratifică pe Bowman cu o privire de profundă silă:

— Acordat.

Bowman zâmbi în chip de scuză, o luă pe Cecile de braţ şi plecă mai departe. Ea îi spuse *sotto voce*, acuzându-l:

— Ai făcut-o dinadins.

— Şi? Dacă el nu ne recunoaşte, atunci cine? Mai făcu câţiva paşi şi se opri. Ia te uită, şi acum asta ce-o mai fi?

O autodubă neagră pătrunse în scuar, trezind interesul tuturor. Şoferul coborî, se informă pe lângă primul ţigan mai apropiat, care îi arătă cu mâna un punct în scuar, se urcă în dubă şi o trase lângă rulota lui Czerda. Czerda era lângă scară şi stătea de vorbă cu Ferenc: nici unul nu părea să fi progresat prea mult în vindecarea rănilor.

Şoferul şi un ajutor săriră jos, se duseră în spatele dubei,

deschiseră uşile şi, cu mare greutate, şi nu fără un ajutor binevoitor, traseră jos o brancardă pe care stătea întins corpul lui Pierre Lacabro, cu braţul într-o eşarfă şi cu toată faţa bandajată. Privirea din ochiul drept – cel stâng era complet închis – arăta clar că Lacabro era foarte viu. Czerda şi Ferenc, cărora li se citea pe faţă consternarea, se mişcară repede ca să-i ajute pe purtătorii brancardei. Marele Duce, inevitabil, fu printre primii de faţă la scenă. Se aplecă scurt asupra maltratatului Lacabro, apoi se ridică.

— Tţ! Tţ! Tţ! Dădu trist din cap. Nimeni nu mai e în zilele noastre în siguranţă pe şosele. Se întoarse către Czerda. Nu e acesta sărmanul meu prieten Koscis?

— Nu. Czerda vorbi cu multă reţinere.

— A! Mă bucur să aud asta. Sigur, îmi pare rău de băiat. M-aş întreba dacă ai putea să-i spui domnului Koscis că aş vrea să am cu el o mică discuţie când vine. Dacă e, bineînţeles, de acord.

— Am să văd eu dacă îl găsesc. Czerda ajută la transportul brancardei spre rulota sa; iar Marele Duce plecă, evitând atent să nu se lovească de perechea de chinezi, care apăruse mai devreme în curtea hotelului. Îşi scoase pălăria cu un gest de scuză galant în faţa eurasienei.

Lui Bowman nu-i scăpă nimic din toată scena. Se uită mai întâi la Czerda, pe obrazul căruia se citea un amestec vizibil de ură şi de îngrijorare, apoi la Marele Duce şi în urmă la perechea de chinezi. I se adresă apoi Cecilei:

— Acum, şopti el, am aflat că ştie să înoate. Hai să nu arătăm prea mult interes la ceea ce se petrece.

O conduse câţiva paşi:

— Ştii ce vreau să faci – nu-i nici un pericol, îţi promit.

O urmări cu privirea în timp ce ea trecea, ca din întâmplare, pe lângă rulota lui Czerda şi se opri să-şi potrivească pantoful chiar în apropierea rulotei alb-verzi. Fereastra laterală avea perdelele trase, dar era uşor întredeschisă.

Satisfăcut, Bowman străbătu scuarul către un grup de cai ţinuţi la pripon sub nişte copaci, lângă alte rulote. Privi indiferent în jur, ca să-şi dea seama dacă e sau nu observat, văzu uşa rulotei lui Czerda că se închide după ce brancarda fu băgată înăuntru, scotoci în sac şi trase afară un pumn de obiecte învelite

în teci de hârtie maron, fiecare teacă prevăzută cu câţiva milimetri de hârtie cu fosfor pentru scăpărat: erau pur şi simplu nişte pocnitori obişnuite.

⁂

În jurul lui Pierre Lacabro, zăcând pe pat în rulota lui Czerda, se strânseseră: Czerda, Ferenc, Simon Searl şi El Brocador. După cum oricine putea să-şi dea seama, pe faţa lui Lacabro se putea citi doar nefericire, un sentiment provocat nu numai de suferinţa sa fizică. Vedeai la el expresia îndurerată a unuia căruia nu i se acordă, cu o atenţie afectuoasă, toată răsplata şi compătimirea pentru durerile îndurate.

— Tâmpitule. Glasul lui Czerda era aproape un ţipăt. Animal idiot. Ţi-am spus, fără violenţă, fără violenţă.

— Poate că ar fi fost mai bine să i-o fi spus lui Bowman, interveni El Brocador. Bowman ştia, Bowman se aştepta, Bowman stătea la pândă. Cine o să-i spună asta lui Gaiuse Strome?

— Cine altul decât amicul nostru răspopit, răspunse furios Czerda. Nu te invidiez, Searl.

După cum arăta Searl, era clar că nici el singur nu se invidia. Răspunse prost inspirat.

— S-ar putea să nu fie nevoie. Dacă Gaiuse Strome e cine credem noi că e, atunci ştie deja totul.

— Ştie? îl maimuţări Czerda. Ce poate să ştie? El nu ştie că Lacabro e unul din oamenii mei, şi deci şi unul de ai lui. El nu ştie că Lacabro n-a suferit un accident stradal. El nu ştie că Bowman e responsabil de toate astea. El nu ştie că încă o dată am reuşit să-i pierdem urma – în timp ce Bowman pare să ne ştie toate mişcările. Dacă tu crezi că n-ai nici o explicaţie de dat, Searl, noi nu te mai cunoaştem. Şi adresându-se lui Ferenc: încolonează rulotele. Chiar acum. Într-o jumătate de oră plecăm. Spune-le că deseară ne instalăm tabăra la Vaccarès. Ce-a fost asta?

Se auzea clar şi tare zgomotul unor pocnituri. Oamenii ţipau, caii nechezau speriaţi, se auzi şi fluierul unui poliţist şi totuşi, stacato-ul rafalei de explozii continua. Czerda, urmat de ceilalţi trei alergă până la uşa rulotei sale şi o deschise larg.

Nu erau singurii nerăbdători şi curioşi să descopere sursa acestui deranj. Nu exagerăm deloc dacă afirmăm că într-o

jumătate de minut toate privirile din scuar se îndreptaseră spre partea de nord-est a acestuia, unde un grup de ţigani şi *gardiens*, cu Bowman de departe cel mai activ dintre ei, se luptau să stăpânească nişte cai înnebuniţi de spaimă, care se cabrau, se roteau şi nechezau. Numai doi ochi priveau altfel lucrurile; şi aceştia aparţineau Cecilei. Ea se lipise de peretele lateral al rulotei vopsite în alb-verde, stând pe vârfuri şi uitându-se printr-o deschizătură pe care tocmai o făcuse în perdea.

Înăuntru era întuneric, dar nu chiar unul total; şi ochii Cecilei se acomodară repede; când reuşi, îi fu imposibil să-şi stăpânească o tresărire involuntară de oroare. O fată cu părul negru, tăiat scurt, stătea întinsă cu faţa în jos pe o cuşetă, evident singurul fel în care putea să stea culcată. Spatele ei gol şi maltratat în mod barbar fusese bandajat, dar şi uns din abundenţă cu un fel de alifii. Judecând după tresăririle sale intermitente şi nervoase, precum şi după gemetele pe care le scotea din când în când, era clar că fata nu dormea.

Cecile dădu drumul la perdea şi se retrase. Madam Zigair, Sara şi Marie de Hobenaut stăteau aşezate pe treptele rulotei, privind în scuar; Cecile trecu pe lângă ele cât putu de indiferentă, ceea ce nu-i fu deloc uşor, pentru că simţea că i se taie picioarele, şi că i se face rău. Traversă scuarul şi se apropie de Bowman, care tocmai reuşise să-l liniştească pe unul din caii cuprinşi de panică. El dădu drumul calului, o luă pe ea de braţ şi o conduse spre locul unde parcaseră Citroën-ul. Se uită la ea, dar nu fu nevoie s-o privească prea atent.

— Nu ţi-a plăcut ce-ai văzut, nu?

— Învaţă-mă să umblu cu un pistol şi am să-l folosesc. Chiar dacă nu văd bine. Aş trage mai de aproape.

— Chiar aşa?

— Chiar aşa. E un copil abia, o mică fiinţă, şi ei doar că nu i-au jupuit pielea de pe spinare. E oribil. Biata copilă, trebuie să sufere îngrozitor.

— Aşa că nu-ţi pare chiar atât de rău pentru omul pe care l-am aruncat în Ron?

— Nu. Dacă l-aş întâlni şi aş avea o armă în mână…

— Fără arme. Nici eu nu port una. Dar iau în consideraţie ce ai spus.

— Şi se pare că priveşti cu mult calm tot ce ţi-am spus.

— Sunt tot atât de înnebunit ca şi tine, Cecile; numai că eu sunt aşa de multă vreme. Cât despre bătaia administrată fetei, ceva trebuie să se ascundă aici. Ca şi Alexandru, biata fată, cuprinsă de disperare, a încercat să transmită vreun mesaj, vreo informaţie, aşa că ei i-au dat ceea ce au socotit că e o lecţie definitivă, atât pentru ea cât şi pentru celelalte femei; şi probabil că aşa va fi.

— Ce fel de informaţie?

— Dacă aş şti, le-aş scoate pe femeile astea patru, în zece minute, din rulotă; şi în deplină siguranţă.

— Dacă nu vrei să-mi spui, nu-mi spune.

— Ascultă-mă, Cecile…

— E în ordine. Nu face nimic. Tăcu un moment. Ştii că azi dimineaţă am vrut să fug? De la Ron.

— Nu m-ar fi surprins.

— Acum nu; şi niciodată. Nu mai scapi de mine.

— Eşti singura persoană de care n-aş vrea să scap.

Ea se uită aproape surprinsă la el.

— Ai spus-o fără să zâmbeşti.

— Am spus-o fără să zâmbesc, zise el.

Se urcară în Citroën, întoarseră maşina şi mai aruncară o privire spre scuar.

Ţiganii se găseau în plină activitate. Îl putură vedea pe Ferenc umblând de la o rulotă la alta, vorbind repede ocupanţilor, care începeau în grabă pregătirile şi-şi ataşau rulotele la maşini.

— Pleacă? Cecile se uită surprinsă la Bowman. De ce? Numai din cauza unor pocnitori?

— Din cauza amicului din Ron. Şi a mea.

— A ta?

— Ei ştiu acum, de când s-a întors de la baie prietenul lor, că eu sunt cu ochii pe ei. Dar nu ştiu cât de multe cunosc eu. Nu ştiu ce înfăţişare am eu acum, dar ştiu că arăt altfel. Ştiu bine că nu pot să dea de mine aici în Arles, pentru că habar n-au unde mă găsesc sau unde aş putea să fiu. Ei ştiu că, pentru a pune mâna pe mine, trebuie să mă izoleze şi, ca să facă asta, trebuie să mă atragă undeva în câmp deschis. În seara asta ei or să-şi aşeze tabăra, în Camargue, pe undeva, şi speră ca acolo să dea de

mine. Pentru că ei ştiu acum că unde se află rulotele lor trebuie să mă găsesc şi eu.

— Te pricepi să vorbeşti, nu? În ochii ei verzi nu exista nici un pic de răutate.

— Practica.

— Şi nici n-ai o părere prea proastă despre tine, nu?

— Nu. El o privi afectuos. Şi crezi că ei au?

— Îmi pare rău. Ea îl atinse uşor cu mâna pe dosul palmei, cu un gest de regret. Vorbesc astfel doar atunci când sunt speriată.

— Şi eu sunt. Aproape tot timpul. Plecăm deîndată ce îţi strângi lucrurile la hotel şi apoi, după cel mai bun sistem Pinkerton, îi urmărim luându-le-o înainte. Pentru că, dacă venim în urma lor, ei o să pună oameni la pândă din loc în loc, ca să verifice orice maşină care îi urmăreşte. Şi n-o să fie multe maşini spre sud. În seara asta e marea fiesta din Arles, când multă lume, timp de patruzeci şi opt de ore, nu pleacă spre Saintes-Maries.

— O să ne recunoască? Aşa dichisiţi? Nu cred…

— Nu ne pot recunoaşte. Nu e încă posibil să dea de noi. Încă nu. Sunt sigur. Nu trebuie să poată. Ei vor urmări o maşină cu o pereche în ea. Or să caute o maşină cu număr de Arles, pentru că va fi o maşină închiriată. Or să caute o pereche de oameni deghizaţi şi, pe aici, asta înseamnă numai în costume ţigăneşti sau în costume de *gardien*. Vor căuta o pereche cu trăsături caracteristice, bine cunoscute: cum ar fi că tu eşti suplă, cu pometii ieşiţi, cu ochii verzi, pe când eu sunt departe de a fi subţirel, am şi câteva cicatrici pe faţă, pe care nu le poate ascunde nici un fel de fard. Câte maşini, cu câte perechi mergând spre Vaccarès, în după-amiaza asta, or corespunde unor astfel de semnalmente?

— Una. O trecură fiorii. N-o să ratezi nimic tu?

— Şi nici ei. Aşa că trebuie să le-o luăm înainte. Dacă nu ne ajung din urmă, putem oricând să ne întoarcem să vedem unde s-au oprit. N-o să suspecteze nici o maşină venind dinspre sud. Sper, cel puţin sper, să nu dea Domnul s-o facă. Dar să porţi tot timpul ochelarii ăştia negri: ochii tăi verzi sunt un punct de reper mortal.

Bowman se înapoie la hotel şi opri cam la cincizeci de metri de curte, în cel mai apropiat loc de parcaj posibil.

— Împachetează-ţi lucrurile, îi spuse el Cecilei. Cincisprezece minute. După zece minute sunt la hotel.

— Mai ai, desigur, ceva de aranjat?

— Mai am.

— Şi nu vrei să-mi spui ce?

— Nu.

— Hai că eşti caraghios. Credeam că acum ai încredere în mine.

— Fireşte că am. Orice fată care e pe cale să mă ia de bărbat...

— Nu merit să te porţi aşa.

— Nu. Dar am încredere în tine, Cecile. Fără rezerve.

— Bine. Ea încuviinţă mulţumită. Pot să-mi dau seama că spui adevărul. Dar nu ai încredere în tăria mea de a nu vorbi sub presiune.

Bowman se uită câteva secunde la ea, apoi spuse:

— Ţi-am dat vreodată de înţeles, când stăteam de veghe noaptea, că nu eşti... ăă... chiar atât de deşteaptă pe cât ai putea fi?

— M-ai făcut de multe ori proastă, dacă asta vrei să spui.

— Şi poţi încerca să mă ierţi?

— O să văd eu. Zâmbi, coborî din maşină şi se îndepărtă. Bowman aşteptă până ce o văzu în curte, părăsi maşina, se duse la oficiul poştal, ridică o telegramă, care îl aştepta la post restant, veni înapoi la maşină şi desfăcu telegrama. Mesajul era în engleză, decodificat. Şi spunea aşa: ÎNŢELES NECLAR STOP IMPORTANT CONŢINUTUL SĂ FIE LIVRAT AIGUES MORTES SAU GRAU DU ROY LUNI MAI 24 INTACT ŞI REPET INCOGNITO STOP DACĂ DOAR UNU POSIBIL NU LIVRAŢI CONŢINUTUL STOP DACĂ POSIBIL CHELTUIELILE NU CONTEAZĂ STOP NESEMNAT.

Bowman citi din nou mesajul, şi încă o dată, şi dădu din cap afirmativ. Pentru el înţelesul era foarte limpede: acum nimic nu mai era neclar. Scoase un chibrit şi dădu foc la telegramă, bucată cu bucată, pe scrumieră, fărâmiţând scrumul. Se uită de mai multe ori în jurul său, ca să vadă dacă nu cumva, prin activitatea sa neobişnuită, trezise cuiva interesul, dar nu văzu pe nimeni. În oglinda retrovizoare putu zări Rolls-ul Marelui Duce, oprit la stop, la vreo sută de metri mai departe. Chiar şi Rolls-urile, gândi el,

erau obligate să se oprească pe roşu. Marele Duce trebuia să considere opririle astea sâcâitoare drept o permanentă sursă de enervare ducală. Prin parbriz, îi văzu pe chinez şi pe eurasiana lui îndreptându-se calmi spre curtea interioară, venind dinspre vest.

Bowman lăsă fereastra portierei în jos, rupse în bucăţele mici plicul telegramei şi le aruncă în rigolă. Spera ca cetăţenii din Arles să-i ierte mica lipsă de respect pentru curăţenie. Coborî din maşină şi intră în curtea interioară a hotelului, unde se întâlni în drum cu perechea de chinezi. Aceştia se uitară indiferenţi la Bowman, prin ochelarii lor cu oglindă, însă Bowman nu-i urmări cu privirea.

⁂

Marele Duce, oprit la stop, curios lucru, nu părea deloc enervat. Era foarte ocupat acum cu nişte însemnări într-un carnet care, ciudat, nu era acelaşi pe care îl folosea mereu la însemnări asupra folclorului ţigănesc. Aparent satisfăcut cu ceea ce scrisese, puse carnetul de o parte, aprinse o havană şi apăsă pe butonul care acţiona geamul dintre el şi şoferiţă. Carita se uită întrebătoare prin oglinda retro.

— Draga mea, abia aşteptam să te întreb, zise Marele Duce, dacă mi-ai executat instrucţiunile.

— Punct cu punct, Monsieur le Duc.

— Şi răspunsul?

— Cu puţină şansă, în nouăzeci de minute. Fără, în două ore şi jumătate.

— Unde?

— Răspunsuri în patru exemplare, Domnule Duce. Post restant: Arles, Saintes-Maries, Aigues-Mortes şi Grau du Roi. Sper că e bine.

— Excelent. Marele Duce zâmbi satisfăcut. Uneori, draga mea Carita, mă gândesc serios la ce m-aş face eu fără tine. Geamul se ridică în linişte şi Rolls-ul demară încet pe culoarea verde. Marele Duce, cu trabucul în mână, se lăsă pe spate şi privi lumea, cu aerul său patriarhal obişnuit. Deodată, după o privire cam nedumerită prin parbriz, se aplecă vreo câţiva centimetri înainte, ceea ce la Marele Duce dovedea un grad ridicat de interes. Apăsă pe butonul geamului ce-l separa de şoferiţă.

— Dincolo de Citroën-ul ăla albastru e un loc de parcare. Trage acolo.

Rolls-ul încetini şi opri, iar Ducele făcu un gest nemaivăzut: deschise singur portiera şi coborî. Păşi încet înainte, se opri şi se uită la bucăţelele galbene de hârtie din rigolă, apoi la chinezul care se îndrepta încet de şale, cu câteva în mână.

— Aţi pierdut ceva? întrebă Marele Duce îndatoritor. Pot să vă ajut?

— Sunteţi prea amabil. Engleza bărbatului era fără cusur. Oxbridge, în cel mai înalt grad. Nu e nimic. Soţia mea şi-a pierdut un cercel. Dar nu e aici.

— Îmi pare rău. Marele Duce se îndepărtă, intră în curtea interioară, trecu pe lângă soţia chinezului, care şedea pe un scaun, şi înclină frumos din cap, în semn că-i recunoaşte prezenţa. Era, îşi zicea Marele Duce, indiscutabil o eurasiană, şi una foarte frumoasă. Nu blondă, desigur, dar frumoasă. Avea de asemenea şi doi cercei. Marele Duce traversă cu paşi măsuraţi curtea şi se apropie de Lila, care sta singură la o masă. O privi cu atenţie.

— Pari supărată, draga mea.

— Nu, nu.

— Ba da, eşti. Instinctul nu mă înşeală în astfel de probleme. Din nu ştiu ce motive, pari cam reţinută faţă de mine. De mine! De mine! Ducele de Croytor, dacă pot spune aşa.

— Te rog, Charles, te rog!

— Aşa e mai bine. Pregăteşte-te imediat de plecare. E ceva urgent. Pleacă ţiganii – cel puţin aceia care ne interesează pe noi – iar noi trebuie să-i urmăm acolo unde se duc. Lila încercă să se scoale, dar el o opri cu mâna. „Urgenţă“ este un termen relativ. Să zicem cam într-o oră – trebuie să luăm o mică gustare înainte de a pleca spre câmpiile neospitaliere din Camargue.

CAPITOLUL VII

Pentru un nou venit, Camargue pare într-adevăr un şes neospitalier, pustiu, o lume dezolantă, cu un cer imens şi orizonturi fără limite, un neant arid, nesfârşit, o lume pe care viaţa a părăsit-o de mult, ca să zacă, să se ofilească şi să moară o vară întreagă, sub un soare nemilos, suspendat pe o boltă de un albastru decolorat, ca oţelul. Dar dacă noul venit rămâne mai mult aici, atunci descoperă că aceste prime impresii, aşa cum se întâmplă întotdeauna, sunt false şi înşelătoare. Este adevărat că e un pământ aspru, pustiu, dar nu unul ostil şi nici mort, un pământ care nu seamănă cu nici una din înspăimântătoarele şi mereu aceleaşi pustietăţi moarte ale deşertului tropical sau ale tundrei siberiene. Există aici apă, şi nici o ţară nu e moartă când are apă: există lacuri mari şi mici, lacuri care nu sunt deloc aşa ceva, ci doar nişte mlaştini, uneori nici cât copita calului de adânci; alteori, să îneci în ele o casă. Există aici culori, veşnicul albastru-cenuşiu al apelor încreţite de vânt, palidul galben al mlaştinilor, care conturează lacurile, negrul coroanelor calme ale chiparoşilor, verdele închis al perdelelor de pini, plantaţi ca apărători împotriva vânturilor, surprinzătorul verde aprins al luxuriantelor păşuni, risipite ici-colo, izbitor de viu în mijlocul aridităţii brune şi ostile a unei vegetaţii ce se întinde cu încăpăţânare peste un şes sărat, ars puternic de soarele care domină cea mai mare parte a acestui pământ. Şi, pe deasupra, aici există viaţă: păsări în mare număr, din când în când mici grupuri de vite negre la culoare şi, mai rar, cai albi; există şi ferme şi ranch-uri; dar ele sunt instalate atât de departe de şosele sau atât de bine ascunse în spatele perdelelor de pini, încât rareori le vede călătorul. Dar, indiscutabil, prima impresie despre Camargue nu se schimbă niciodată, aceea care justifică mereu, mereu, eterna înfăţişare a unei câmpii fără sfârşit: Camargue este o întindere inexpresivă de pământ, ca un ocean încălzit de un soare de vară.

Pentru Cecile, în timp ce Citroën-ul se deplasa spre sud, între Arles şi Saintes-Maries, Camargue nu reprezenta decât un pământ dezolant şi nesfârşit: şi tot aşa era şi starea ei de spirit. Câteodată îi arunca o privire lui Bowman, dar nimic nu-i venea în ajutor: el părea relaxat, aproape vesel şi, dacă îl apăsa gândul sângelui

vărsat în ultimul timp, atunci ştia excepţional de bine să-şi ascundă simţămintele. Probabil că, îşi spunea Cecile, uitase totul. Numai un astfel de gând o făcea să se simtă mai deprimată ca oricând. Scrută peisajul trist şi se întoarse către Bowman.

— Trăiesc oameni aici?

— Trăiesc, iubesc şi mor. Să sperăm şi noi, nu, aici. Vreau să spun să nu murim aici.

— Oh, fii liniştit. Unde sunt toţi acei cow-boys despre care am auzit vorbindu-se – *gardiens*, aşa cum le spui tu?

— Îmi închipui că prin cârciumi. Azi e fiesta, nu uita – sărbătoarea. Îi zâmbi. Aş dori să fie una şi pentru noi.

— Dar viaţa ta e o lungă şi continuă sărbătoare. Aşa mi-ai spus.

— Pentru noi doi, am spus.

— Drăguţ compliment. Îl privi cu atenţie. N-ai putea să-mi spui, aşa pe nepregătite, când ai avut ultima ta zi de sărbătoare?

— Pe nepregătite, nu.

Cecile dădu din cap şi privi iar înainte. Cam la o jumătate de milă mai încolo, pe partea stângă a drumului, se zărea un mare grup de clădiri; unele din ele chiar impresionante.

— În sfârşit, viaţă, zise ea. Ce e acolo?

— Un *mas*, o fermă; ceva mai mult decât un ranch. Chiar o fermă pentru turişti – confort, restaurant, şcoală de călărie. I se spune Mas de Lavignolle.

— Deci ai mai fost pe aici?

— La toate sărbătorile astea, spuse Bowman, ca şi cum ar fi vrut să se scuze.

— Şi altceva? Îşi fixă atenţia asupra peisajului din faţă; şi apoi deodată se aplecă înainte. Chiar în spatele fermei se zărea o perdea de pini, plantaţi ca apărători de vânt şi, înapoia ei, li se oferea ochilor un spectacol care dovedea că în Camargue putea să existe într-adevăr multă viaţă. Cel puţin o armată de rulote şi poate o sută de maşini parcate la întâmplare pe pământul tare de pe partea stângă a şoselei. Şi, tot pe stânga, în câmpia mai mult plină de praf decât de iarbă, se aflau şiruri de corturi viu colorate. Multe dintre ele nu erau decât umbrare vărgate, adăpostind multe mese improvizate care, după ceea ce se găsea îngrămădit pe ele, făceau oficiul de baruri sau de snack-baruri. Altele, acoperite cu

pânză, ofereau la vânzare suveniruri, îmbrăcăminte, dulciuri, pe când altele se transformaseră în barăci de tras la semn, roata norocului sau diferite alte jocuri. Sute de oameni se învârteau în jurul lor, distrându-se copios şi profitând din plin de bucuriile ce li se ofereau. Cecile se întoarse spre Bowman, când acesta încetini ca să lase oamenii să traverseze drumul.

— Şi ce reprezintă toate astea?

— Nu se vede? Un târg ţărănesc. Arles nu e singurul loc din Camargue – de altfel mulţi nici nu-l consideră ca făcând parte din Camargue, şi se comportă ca atare – unde oamenii preferă să petreacă şi să se amuze în timpul fiestei. Mas de Lavignolle este un asemenea loc.

— Măi, măi, ce bine suntem informaţi, nu crezi? Privi iar înainte şi arătă spre un loc în formă ovală, cu pereţi aparent construiţi din împletitură de nuiele, bătătorite cu pământ.

— Şi ăsta ce e? Un coral?

— Aici, zise Bowman, este o arenă de tauri, după moda veche, unde după-amiaza are loc marea atracţie.

Ea făcu ochii mari.

— Mergi mai departe.

El merse mai departe. După nici cinci minute, la capătul unui drum lung, larg şi plin de praf, trase maşina şi coborî. Cecile se uită întrebător la el.

— Exact un drum de două mile, explică el. Rulotele cu ţigani merg cu treizeci de mile pe oră. Aşa că avem patru minute preaviz.

— Şi un Bowman în panică nu poate pleca la drum în mai puţin de cincisprezece secunde?

— Şi în mai puţin. Dar, dacă nu am băut şampania, în mai mult. Ei, gata. Hai la masă.

⁂

La zece mile spre nord, pe aceeaşi şosea, se îndrepta spre sud un lung convoi de rulote, ridicând în trecere imenşi nori de praf. Rulotele, departe de a se simţi inhibate de diversitatea coloritului lor, păreau acum, în izbitor contrast cu tristeţea peisajului din jur, şi mai vesele şi mai exotice ca oricând.

Vehiculul din fruntea convoiului, camionul galben, învechit,

care fusese folosit la maximum pentru a trage după el rulota lui Czerda, era singurul şters de praf. Îl conducea însuşi Czerda, având alături pe Searl şi El Brocador. Czerda se uita la El Brocador cu o expresie vecină cu admiraţia, atât cât puteau să exprime trăsăturile lui zdravăn marcate de lovituri.

— El Brocador, zise el, pe Dumnezeul meu, aş prefera să te am pe tine alături în locul a o duzină de răspopiţi incapabili.

— Eu nu sunt un om de acţiune, protestă Searl, niciodată n-am pretins asta.

— Se spune că ai minte. Ce s-a întâmplat cu ea? întrebă Czerda plin de dispreţ.

— Nu trebuie să-l învinuim prea tare pe Searl, făcu binevoitor El Brocador. Ştim cu toţii că se află sub mare tensiune şi, aşa cum o spune, nu e un om de acţiune şi nu cunoaşte Arles-ul. Eu m-am născut acolo. Cunosc locul ca pe propriul meu buzunar. Ştiu orice prăvălie care vinde costume ţigăneşti, costume de fiesta şi haine de *gardien*. Nu sunt chiar atât de multe câte s-ar crede. Oamenii pe care i-am strâns ca să mă ajute sunt şi ei toţi localnici. Dar eu am fost norocosul. Dintr-o dată, chiar în prima prăvălie – exact ceea ce ar alege Bowman, o veche dugheană de manufactură, într-o stradă lăturalnică.

— El Brocador, sper că nu ai avut prea mare nevoie să te foloseşti de puterea ta de convingere? Czerda nu dorea acum aşa ceva, şi se opunea categoric violenţei.

— Dacă te referi la violenţă, nu. Nu e metoda mea, ştii asta şi, în plus, eu sunt foarte bine cunoscut în Arles, ca să încerc ceva asemănător. Oricum, n-am avut de ce s-o fac; şi nimeni altul n-ar face-o. Pe Madame Bouvier o cunosc, toată lumea o cunoaşte; şi-ar arunca mama în Ron pentru zece franci. I-am dat cincizeci. El Brocador rânji. Nici n-a fost nevoie să-mi spună prea mult.

— O cămaşă cu buline bleu, un sombrero alb şi o vestă neagră brodată. Czerda zâmbi cu anticipaţie. O să fie mai uşor de identificat decât o paiaţă la o înmormântare.

— Aşa e, aşa e. Dar să nu zicem hop până nu sărim…

— O să-l găsim aici, zise Czerda convins. Arătă cu degetul mare în direcţia rulotelor care se apropiau. Cât vor sta rulotele astea aici, o să stea şi el. O ştim toţi asta, acum. Joacă-ţi bine rolul, El Brocador.

— Nici o grijă. Încrederea în sine manifestată de El Brocador era la fel cu a lui Czerda. Oricine ştie cum sunt nebunii ăştia de englezi. Încă un tâmpit zăpăcit care va încerca să-şi dea aere în public. Şi zeci de martori or să-l vadă cum are să vrea să scape, în ciuda a tot ce vom face noi ca să-l oprim.

— Taurul va avea coarnele bine ascuţite? Aşa cum am aranjat?

— M-am ocupat personal. El Brocador se uită la ceas. Nu putem merge mai repede? Ştii că am o întâlnire peste douăzeci de minute.

— Nici o grijă, zise Czerda, ajungem la Mas de Lavignolle în zece minute.

⁂

La o bună distanţă de praful stârnit, Rolls-ul verde-galben se retrăsese acum, în felul său maiestuos, fără zgomot. Cu capota dată jos, Marele Duce stătea ca un prinţ sub umbrela pe care i-o ţinea Lila.

— Ai dormit bine? întrebă ea grijulie.

— Să dorm? Eu nu dorm niciodată după-amiaza. Ţin, numai, ochii închişi. Am multe, mult prea multe probleme în minte, şi reflectez mai bine la ele aşa.

— Ah? N-am ştiut. Acuma aflase, chiar, că prima calitate necesară în relaţiile cu Marele Duce era diplomaţia. Ea schimbă repede subiectul. De ce ne ţinem după atât de puţine rulote, când, în Arles, am lăsat în urmă atâtea?

— Ţi-am spus că astea sunt rulotele care mă interesează.

— Dar de ce…

— Ţiganii unguri şi ţiganii români sunt specialitatea mea. În tonul cu care vorbea exista ceva care se dorea definitiv şi care puse capăt oricărei discuţii.

— Şi Cecile? Sunt neliniştită în privinţa ei…

— Prietena ta, Miss Dubois, a şi plecat şi, dacă nu mă înşel prea mult – inflexiunea glasului său nu permitea nici un fel de îndoială în această privinţă – ea se află pe drum, şi cu mult înaintea noastră. Era gătită, trebuie s-o recunosc, adăugă el serios, într-o rochie arleziană de sărbătoare, cu mult vino-ncoa.

— Un costum ţigănesc, Charles.

— Arlezian, de sărbătoare, sublinie cu hotărâre Marele Duce. Eu mă înşel foarte rar, draga mea. Costum ţigănesc, poate atunci când ai văzut-o tu. Dar, când a plecat, era arlezian.

— Şi de ce a trebuit…

— De unde să ştiu eu?

— Ai văzut-o plecând?

— Nu.

— Atunci, cum…

— Nici Carita noastră nu se înşală prea mult. Se pare că a plecat însoţită de un individ cam suspect, îmbrăcat în *gardien*. Mă întreb ce s-a întâmplat cu celălalt derbedeu – Bowman parcă? Prietena ta pare să aibă un talent deosebit în a colecţiona persoane indezirabile.

— Şi pe mine? Lila strânse imediat din buze.

— Touché. Am meritat-o. Îmi pare rău. Nu am avut intenţia să fiu nepoliticos cu prietena ta. Făcu un gest cu mâna înainte şi spre stânga, unde lucea o dâră îngustă de apă, ca oţelul încins de soarele după-amiezii. Şi ce se vede acolo, draga mea?

Lila aruncă o scurtă privire.

— Nu ştiu, zise ea îmbufnată.

— Marele Duce nu-şi cere de două ori scuze.

— Marea?

— Sfârşitul călătoriei, draga mea. Capătul călătoriei pentru toţi ţiganii care au străbătut sute, chiar mii de kilometri, de-a lungul întregii Europe. Etang de Vaccarès.

— Etang?

— Lacul. Lacul Vaccarès. Cea mai faimoasă rezervaţie naturală, din Europa de Vest.

— Charles, ce *multe* ştii tu.

— Da, ştiu, admise Marele Duce.

⁂

Bowman strânse resturile mesei într-un coş de răchită, lichidă ce mai rămăsese în sticla de şampanie şi închise port-bagajul maşinii.

— A fost drăguţ, zise Cecile. Şi ce gânditor eşti.

— Nu-mi mulţumi mie. Mulţumeşte-i-o lui Czerda. A plătit pentru asta. Bowman privi spre nord, de-a lungul şoselei. Era

necirculată. Ei bine, hai înapoi la Mas de Lavignolle. Rulotele trebuie să se fi oprit la târg. Înainte, la lupta cu taurii!

— Urăsc luptele cu taurii.

— Pe asta n-ai s-o urăşti.

Întoarse Citroën-ul şi porni înapoi spre Mas de Lavignolle. Părea să fie mai puţină lume acum decât atunci când trecuseră întâi, deşi numărul de maşini şi de rulote aproape se dublase; o nepotrivire, uşor de explicat, de îndată ce Citroën-ul se opri: se auzeau râsete, strigăte şi încurajări venind de la arena cu tauri apropiată. Pentru moment, Bowman ignoră arena şi rămase în maşină, privind cu atenţie în jur. Nu trebui să privească prea mult.

— Nu surprinde pe nimeni, declară el. Czerda şi ucenicii săi au revenit în forţă. Cel puţin rulotele lor; şi e de presupus, deci, că e şi Czerda cu prietenaşii săi. Bătu gânditor cu degetele pe volan. Nu surprinde pe nimeni, adică afară de mine. Ciudat, ciudat. Mă întreb de ce?

— Ce „de ce”?

— De ce am venit aici.

— Ce vrei să spui? Doar te aşteptai să-i găseşti aici. De aia te-ai şi întors, nu?

— M-am întors pentru că factorul timp, distanţa cu care au rămas ei în urmă, m-a convins că ei trebuie să se fi oprit undeva, într-un loc. Adevărul e că nu m-aşteptam, în nici un caz, ca ei să se oprească mai înainte de a ajunge la taberele izolate de pe malul unuia din lacurile sudice, unde ar fi putut să ocupe doar ei singuri toată câmpia Camargue. Dar în loc de asta, ei au preferat să se oprească aici.

Ea păstră o clipă de tăcere, apoi întrebă:

— Şi?

— Ţii minte când ţi-am explicat, cu toate amănuntele, în Arles, de ce socoteam că ţiganii vor pleca atât de repede?

— Îmi amintesc ceva. A fost puţin cam confuz.

— Poate că şi eu eram confuz. Poate că raţionamentul meu, are o fisură pe undeva… Dar unde?

— Iartă-mă, tot nu înţeleg.

— Nu cred că-mi acord eu prea mare importanţă, spuse Bowman încet. Cel puţin, nu în privinţa lor. Am însă convingerea că sunt cam grăbiţi, chiar foarte grăbiţi, să mă ucidă. Pe cât le e

de omeneşte posibil. Când eşti prins într-o treabă de mare urgenţă, nu te opreşti undeva, ca să petreci o după-amiază liniştită de vară, la o luptă cu tauri. Te grăbeşti, şi o faci cu toată viteza. Îl atragi pe Bowman într-un loc izolat unde, fiindcă el e singura persoană care nu aparţine grupului tău poate fi uşor individualizat şi poţi dispune în tihnă de el. Nu te opreşti la o luptă cu tauri, într-un târg unde el e singur printre mii de oameni şi deci imposibil de găsit. Bowman tăcu. Adică, nu înainte de a ştii ceea ce nu ştie el, şi de a ştii că-l poţi descoperi chiar printre mii de oameni. Am fost clar?

— De data asta nu mai sunt încurcată. Glasul ei se preschimbă în şoaptă. Ai fost foarte clar. Eşti foarte sigur că ei te vor prinde aici. Nu e decât un singur lucru de făcut.

— Numai unul, admise Bowman. Întinse mâna după mânerul portierei. Trebuie, desigur, să mă duc să aflu.

— Neil. Ea îl apucă de încheietura mâinii cu o forţă surprinzătoare.

— În sfârşit. Nu se putea să continui să mă chemi mereu Mr. Bowman; şi faţă de copii, nu? Prea rece.

— Neil. Ochii ei verzi erau numai o rugăminte, ceva aproape de deznădejde; şi el se simţi ruşinat de gluma făcută. Nu pleca. Te rog, te rog, nu pleca. Ceva îngrozitor are să se întâmple aici. O ştiu. Îşi umezi buzele. Să plecăm de aici. Acum. Chiar în clipa asta. Te rog.

— Îmi pare rău. Se sili să privească în altă parte; chipul ei rugător ar fi făcut să slăbească şi hotărârea unui înger, iar el nu avea nici un motiv să se considere ca atare. Trebuie să rămân. Şi ceea ce se va întâmpla poate foarte bine să se întâmple aici. Poate foarte bine să fie aici, pentru că aici vor trebui să se lămurească lucrurile; e inevitabil, şi cred că aici am o şansă mai mare decât aş avea pe malul unui *etang* izolat, din sud.

— Ai spus, *„trebuie* să rămân”?

— Da. Continuă să privească înainte. Există patru motive serioase; şi toate se găsesc în această rulotă alb-verde. Ea nu răspunse, iar el continuă: sau numai unul, numai Tina; Tina şi spatele ei jupuit. Dacă cineva ţi-ar face ţie asta, l-aş ucide. Nici n-aş sta pe gânduri, l-aş ucide, pur şi simplu. Mă crezi?

— Cred că da. Glasul ei era foarte stins. Ba nu, ştiu sigur că ai

face-o.

— Ai fi putut foarte bine să fii tu. Şi, pe un ton uşor schimbat, zise: Spune-mi, te-ai mărita cu un bărbat care a fugit şi a lăsat-o pe Tina?

— Nu, nu m-aş mărita. O spusese foarte hotărât.

— A! Şi pe un ton şi mai schimbat: Atunci să înţeleg că da, dacă nu *fug* şi n-o părăsesc pe Tina…? Se întrerupse şi o privi. Ea îi zâmbea, dar ochii ei verzi erau trişti; nu ştia dacă să râdă sau să plângă şi, atunci când vorbi din nou, în glasul ei se ghicea un licăr de şiretenie sau un început de voioşie.

— Eşti chiar incorigibil, zise ea.

— Te repeţi. Deschise portiera. N-am să lipsesc mult.

Deschise şi ea portiera.

— N-o să *lipsim* mult, îl corectă ea.

— Doar n-o să…

— Ba da. Să iei apărarea micuţei femei este foarte frumos, dar nu atunci când se forţează nota. Ce se poate întâmpla în mijlocul a mii de oameni? În afară de asta, ai spus tu singur că ei nu te pot recunoaşte.

— Dacă te prind cu mine…

— Dacă te prind pe tine, eu n-am să fiu acolo, pentru că n-or să te poată recunoaşte; atunci singurul mod de a te descoperi e doar dacă faci ceva ce n-ar trebui să faci, adică să pătrunzi într-o rulotă.

— În plină zi? Crezi că sunt nebun?

— Sigură nu sunt. Îl strânse puternic de braţ. *Sunt* sigură numai de un lucru. Ţii minte ce ţi-am spus la Arles? Nu mai scapi de mine. Eşti legat.

— Pe viaţă?

— O să mai vedem noi.

De surpriză, Bowman închise ochii, apoi se uită la ea de aproape.

— Mă faci omul cel mai fericit, zise el. Când eram copil şi-mi doream un lucru, iar mama spunea „O să mai vedem noi”, ştiam atunci întotdeauna că o să-l obţin. Nu-i aşa, mintea tuturor femeilor gândeşte la fel, nu?

Ea zâmbi senină, deloc tulburată.

— Cu riscul de a mă repeta mereu, Neil Bowman, eşti mult

mai deştept decât pari.

— Tot aşa spunea şi mama.

Plătiră intrarea şi urcară scările în circ. Locurile erau în întregime ocupate de sute de oameni, dintre care foarte puţini puteau fi acuzaţi că erau îmbrăcaţi mai neglijent: *gardiens* şi ţigani erau în aceeaşi proporţie; se mai aflau şi puţini arlezieni, în cele mai frumoase costume de sărbătoare ale lor, dar majoritatea spectatorilor era formată din turişti sau din localnici.

Între spectatori şi arena cu nisip propriu-zisă, mai exista un spaţiu larg, de vreun metru şi ceva, pe toată circumferinţa, separat de arenă printr-un perete de lemn, înalt tot cam de un metru: era ceea ce se cheamă un *callajon*, peste care *razateur*-ul sare, ca să scape, atunci când situaţia devine primejdioasă pentru el.

În centrul arenei stătea un taur mic şi negru, de Camargue, cu o căutătură grozav de rea, hotărât să distrugă fără cruţare pe un bărbat îmbrăcat într-un costum alb, care făcea piruete, fente, se răsucea şi se apropia de taur, dar evita cu uşurinţă atacurile din ce în ce mai furioase ale acestuia. Spectatorii băteau din palme şi-şi manifestau aprobarea prin strigăte.

— Bine, dar... Cecile cu ochii mari, fascinaţi, neştiind ce să creadă, pentru moment, aproape că gusta spectacolul. E chiar ca o luptă cu tauri!

— Aici ai să vezi mai curând culoarea sângelui de om decât pe cea de taur.

— Da, sigur. Ştiu eu? Văd că el nu are spadă.

— Spadă au numai toreadorii la corridele din Spania, acolo unde taurul este ucis. Acesta este un *cours libre* provensal, unde nimeni nu e ucis deşi improvizatul *razateur* – luptătorul cu taurul – iese şifonat un pic. Vezi bumbul ăla roşu fixat între coarne? El trebuie să-l dea mai întâi jos pe acesta, apoi cele două bucăţi de sfoară care îl leagă. Şi, pe urmă, cei doi ciucuri albi legaţi de vârful coarnelor.

— Nu-i periculos?

— Nu-i un mod de viaţă pe care mi l-aş alege, admise Bowman. Îşi ridică ochii de pe programul pe care îl ţinea în mână şi privi gânditor la arenă.

— Ceva nu merge? întrebă Cecile.

Bowman nu răspunse îndată. El tot se mai uita în arenă, când *razateur*-ul, costumat în alb, mişcându-se în cerc restrâns, cu o remarcabilă viteză, dar şi cu graţia stăpânită a unui balerin, făcu o fentă ca să evite asaltul taurului, se aplecă deasupra lui într-un unghi imposibil şi, cu dibăcie, azvârli cât colo bumbul roşu dintre coarnele taurului; unul din ele aproape că şterse pieptul *razateur*-ului.

— Ei bine, păi ăsta este El Brocador, murmură Bowman.

— El, cine?

— Brocador. Tânărul din arenă.

— Îl cunoşti?

— Nu mi-a fost prezentat. E bun, nu?

El Brocador era mai mult decât bun, era strălucit. Calculându-şi mişcările cu o răceală de gheaţă şi executându-le cu o uşurinţă aproape zeflemitoare, el continua să evite atacurile furioase ale taurului, cu o îndemânare de maestru. În patru şarje consecutive, smulse cele două sfori care fixaseră bumbul de coarne. După ce smulse şi cei doi ciucuri, ignorând aparent prezenţa taurului, se înclină adânc şi grav înaintea publicului, alergă spre apărătoarea de scânduri şi sări cu multă graţie la loc sigur în *callajon*, tocmai când taurul, la numai câţiva centimetri de el, izbi din plin bariera, rupând o scândură. Mulţimea aplaudă şi aclamă încântată.

Dar nu toţi. Existau patru bărbaţi care nu numai că se abţineau de la aplauze entuziaste, dar nici nu priveau la arenă. Bowman, care acordase prea puţină atenţie spectacolului, îi recunoscuse, la două minute după ce intrase în circ – Czerda, Ferenc, Searl şi Masaine. Nici nu se uitau la arenă, pentru că erau preocupaţi să scruteze mulţimea. Bowman o întrebă pe Cecile:

— Dezamăgită?

— Ce?

— Prea lent, taurul.

— Nu fi odios. Dar asta ce mai e?

Trei clowni, costumaţi în tradiţionalele lor ţoale lăbărţate şi viu colorate, spoiţi pe faţă, cu nasuri mari false şi nişte cutii caraghioase aşezate pe cap, apărură în *callajon*. Unul dintre ei avea un acordeon cu care începu să cânte. Cei doi parteneri ai săi, ambii reuşind să se poticnească şi să cadă cu nasul în jos, escaladară bariera, intrară în arenă şi, când fură în picioare,

începură un dans vioi marinăresc.

Pe când dansau, poarta *torilului* se deschise şi un alt taur îşi făcu apariţia. Ca şi predecesorul său, acesta era un taur mic, negru, de Camargue, dar ceea ce îi lipsea în dimensiuni era mai mult decât compensat de caracterul său evident urât; căci nici nu-i zărise bine pe cei doi clowni dansatori, şi îşi înfipse capul în pământ şi se năpusti asupra lor. Îi atacă la rând pe fiecare, dar ei, fără să încurce paşii sau să piardă ritmul, alunecau şi se învârteau sigur de ei, ca şi cum nici nu vedeau că există acolo un taur; erau, evident, *razateurs* de prim rang, foarte experimentaţi.

Câteodată muzica se oprea, dar taurul nu: îl atacă pe unul din clowni, care o luă la fugă ţipând după ajutor. Mulţimea striga şi râdea. Clownul, pentru moment enervat, se opri brusc, le arătă pumnul, privi peste umăr, fugi, greşi săritura peste barieră şi se lovi tare de ea. Taurul, numai la câţiva paşi. Părea că, în mod inevitabil, omul avea să fie luat în coarne sau strivit. Dar nimic din toate acestea nu se întâmplă: totuşi, de scăpat nu scăpă chiar teafăr, căci pantalonii lui lăbărţaţi rămaseră agăţaţi de un corn al taurului. Clownul, acum doar în nişte pantaloni albi flanelaţi, continuă să alerge, cerând mereu ajutor, urmărit acum de taurul foarte furios, care târa după el o pereche de pantaloni. Spectatorii leşinau de râs. În afară de cei patru ţigani.

Ca şi mai înainte, ei ignorară şi acest număr din arenă. Dar, de data aceasta, nu mai stăteau liniştiţi. Începură să se mişte încet printre oameni, cam în sensul acelor de ceasornic, studiind îndeaproape feţele tuturor acelora pe lângă care treceau. Şi, tot aşa cum îi priveau ei pe alţii de aproape, tot aşa îi privea şi Bowman.

Jos, în *callajon*, acordeonistul începu să cânte „Poveşti din Pădurea Vieneză”. Cei doi clowni începură să valseze foarte serios împreună în mijlocul arenei. Evident, taurul atacă perechea. Aproape dăduse peste ei, când aceştia se separară şi continuară să danseze singuri, fiecare făcând câte un tur, înainte de a se întâlni din nou; şi, imediat, taurul, şarjând, venea în urma lor.

Mulţimea era în delir. Cecile râdea în hohote şi avu nevoie de o batistă ca să-şi şteargă lacrimile. Pe faţa lui Bowman, nici măcar umbra unui surâs: cu Czerda la nici zece metri distanţă şi îndreptându-se direct către el, nu prea avea chef de zâmbit.

— Nu-i extraordinar? zise Cecile.

— Extraordinar. Aşteaptă aici. Deodată, ea deveni serioasă, îngrijorată.

— Unde te...

— Ai încredere în mine?

— Am încredere în tine.

— Căsătorie ideală. Nu lipsesc mult.

Bowman se deplasă încet. Trebuia să treacă doar la câţiva centimetri de Czerda, care îl examina pe fiecare om pe lângă care trecea, cu atâta atenţie, încât pe unii îi făcea să se încrunte. Ceva mai departe, aproape de ieşire, el trecu pe lângă perechea de chinezi întâlnită în Arles, care aplaudau politicos. Îşi spuse în gând că sunt o pereche extraordinar de distinsă. Deoarece era greu de imaginat că veniseră atâta drum direct din China, trebuie să fi fost, desigur, rezidenţi în Europa. Se întrebă într-o doară ce ocupaţie putea să aibă un asemenea om în Europa. Apoi alungă gândul: erau alte probleme mai urgente cărora să le acorde atenţie.

Bowman înconjură circul pe afară, merse aproape două sute de metri spre sud de şosea, o traversă şi se întoarse apoi spre nord, ajungând până la rulotele lui Czerda, parcate pe două rânduri strânse în spatele şoselei. Rulotele păreau să fie complet goale. Nu se vedea nici un paznic la cea a lui Czerda sau la cea alb-verde; dar, în această după-amiază, nici una din ele nu-l interesa. Rulota care îl interesa, aşa cum era acum încredinţat că trebuia să fie, beneficia de un paznic. Pe un scăunaş, la capătul de sus al scării, ţiganul Maca stătea cu o sticlă de bere în mână.

Bowman se plimbă alene pe lângă rulotă; în timp ce se apropia, Maca lăsă sticla în jos, se uită la el şi se încruntă ameninţător. Bowman se făcu că nu vede, se apropie tot mai mult, se opri şi începu să-i inspecteze şi pe Maca şi rulota, fără nici o grabă. Maca făcu un gest dispreţuitor cu degetul mare, indicându-i, evident, lui Bowman să-şi vadă de drum. Dar Bowman rămase pe loc.

— Întinde-o! ordonă Maca.

— Porc ţigănesc, zise Bowman surâzând.

Maca, nefiind sigur că a auzit bine, se uită o clipă incredul la el, apoi obrazul i se schimonosi de ură, apucă strâns de gât sticla,

se ridică şi sări jos. Dar Bowman se mişcase ceva mai repede, şi-l izbise pe Maca foarte dur, mai înainte chiar ca acesta să atingă pământul. Rezultatul combinat al loviturii cu săritura avu un efect devastator asupra lui Maca. Acesta se împletici ameţit, cu ochii daţi peste cap. Bowman îl mai croi încă o dată cu aceeaşi forţă, îl prinse în cădere, îl târî alături de caravană, îl trânti la pământ şi-l puse la adăpost de privirea oricărui eventual trecător.

Bowman se uită repede în jurul său. Dacă s-ar fi găsit cineva care să asiste la scurta lor altercaţie, trebuia neapărat să aibă grijă să nu-i facă publicitate. Înconjură de două ori rulota, dar nu zări nici un privitor din umbră şi nici vreo urmă de primejdie. Urcă scările şi intră în rulotă. Partea cea mai mică, cea din spate, era goală. Uşa, care ducea la compartimentul din faţă, era asigurată cu două zăvoare. Trase zăvoarele şi pătrunse în încăpere.

Pentru moment, ochii săi nu putură să străbată întunericul. Perdelele erau lăsate; şi erau şi nişte perdele foarte grele. Bowman le desfăcu.

În partea din faţă a rulotei se aflau trei cuşete suprapuse, pe care le mai observase şi atunci când spionase cu o noapte mai înainte: ca şi atunci, trei bărbaţi erau întinşi pe ele. La început, fusese un lucru lipsit de semnificaţie: cuşetele sunt făcute să dormi pe ele, şi era de aşteptat să le găsească ocupate noaptea, dar nu s-ar fi aşteptat să le găsească ocupate după-amiaza, devreme. Însă Bowman ştia asta.

Toţi cei trei bărbaţi erau treji. Se ridicară pe coate, cu ochii lor obişnuiţi cu întunericul clipind des la lumina puternică din Camargue. Bowman înaintă fără să scoată nici o vorbă, se apropie de bărbatul întins pe cuşeta de jos şi-l apucă de mâna dreaptă. Încheietura mâinii îi era prinsă într-o verigă legată de peretele din faţă al rulotei. Bowman lăsă mâna şi îl cercetă pe celălalt, din cuşeta din mijloc: tot aşa legat era şi el. Bowman nu-şi mai pierdu vremea să-l controleze şi pe cel de deasupra. Se dădu un pas înapoi şi se uită la ei îngândurat.

Li se adresă:

— Contele de Hobenaut, soţul Mariei de Hobenaut, domnul Tangevec, soţul Sarei Tangevec; pe cel de-al treilea nu-l cunosc. Cine sunteţi, domnule? Întrebarea i se adresase celui de pe cuşeta de jos, un bărbat între două vârste, cărunt, cu aspect

foarte distins.

— Daymel.

— Sunteţi tatăl Tinei?

— Da. Expresia feţei sale era aceea a unui om care stă de vorbă cu călăul şi nu cu salvatorul său. Şi dumneata, în numele Domnului, cine eşti?

— Bowman. Neil Bowman. Am venit să vă iau pe toţi de aici, domnule.

— Nu ştiu cine sunteţi. I se adresase bărbatul de pe cuşeta din mijloc; dar nu părea nici el mai fericit decât Daymel să-l vadă pe Bowman. Nu mă interesează cine sunteţi. Dar, pentru Dumnezeu plecaţi, sau ne aduceţi la toţi moartea.

— Sunteţi Contele de Hobenaut? Omul afirmă cu un semn din cap.

— Aţi aflat despre cumnatul dumneavoastră, Alexandru?

Le Hobenaut se uită la el cu o privire curioasă, întrebătoare.

— E mort. L-a ucis Czerda.

— Ce prostie mai e şi asta? Alexandru? Mort? Cum să fie mort? Czerda mi-a promis…

— Şi l-aţi crezut?

— Sigur că da. Czerda are totul de pierdut…

— Şi dumneavoastră l-aţi crezut? Ei dădură din cap afirmativ.

— Un om care se încrede într-un ucigaş e un nebun. Sunteţi toţi nebuni – toţi trei. Alexandru e mort. Eu i-am găsit cadavrul. Dacă sunteţi convinşi că trăieşte, de ce nu-i cereţi lui Czerda să vi-l arate? Sau dumneata, Daymel. De ce nu-i ceri lui Czerda să-ţi vezi fata?

— Ea nu e… nu e…

— Nu e moartă. Dar aproape. I-au jupuit spinarea. De ce au făcut-o? De ce l-au ucis pe Alexandru? Pentru că amândoi încercaseră să spună ceva, cuiva. Ce au vrut să spună, domnilor?

— Te rog, Bowman. Durerea lui Le Hobenaut era doar la un pas de spaimă. Pleacă!

— De ce vă este atâta frică de ei? De ce se tem ei atâta de voi? Să nu-mi spuneţi iar să plec, că n-am să plec până nu capăt un răspuns.

— Niciodată n-ai să afli răspunsul, zise Czerda.

CAPITOLUL VIII

Bowman se întoarse încet, căci nu mai avea acum nimic de câştigat cu graba. Pe obraz nu i se citea nici o urmă de surpriză sau de necaz. Însă Czerda, stând în uşă cu un pistol silenţios în mână, şi cu Masaine alături de el înarmat cu un cuţit, nu făcură nici un efort ca să-şi ascundă gândurile. Amândoi zâmbeau, şi zâmbeau larg, deşi zâmbetele lor erau clar lipsite de căldură. La un semn din cap al lui Czerda, Masaine se apropie şi cercetă verigile cu care erau legaţi cei trei.

— Nu s-a atins de ele, zise el.

— A fost probabil prea ocupat să le explice ăstora cât de deştept este. Czerda nu se ostenea să-şi ascundă satisfacţia imensă pe care i-o producea momentul. A fost totul foarte simplu, Bowman. Eşti de fapt un prost. Negustorii din Arles, care primesc un bacşiş de şase sute de franci elveţieni, uită cu greu persoana care le-a dat banii. Îţi spun că abia am reuşit să nu mă trădez când am trecut prin mulţime, făcându-mă că te caut. Dar a trebuit să ne prefacem, nu? Ca să te convingem că nu te-am recunoscut. Altfel niciodată n-ai fi venit, n-ai fi ieşit în câmp deschis, nu-i aşa? Nătărăule, te recunoscusem înainte ca tu să intri în circ.

— Ai fi putut să i-o spui şi lui Maca, murmură Bowman.

— Am fi putut, dar mă tem că Maca nu-i un bun actor, zise cu regret Czerda. N-ar fi ştiut cum să se prefacă. Şi dacă nu lăsam nici o pază nicăieri, ai fi devenit bănuitor. Întinse spre el mâna stângă: optzeci de mii de franci, Bowman.

— N-am mărunt la mine.

— Optzeci de mii de franci ai mei!

Bowman se uită dispreţuitor la el:

— De unde are o persoană ca tine optzeci de mii de franci?

Czerda zâmbi, făcu pe neaşteptate un pas înainte şi dădu o lovitură cu ţeava pistolului în plexul solar al lui Bowman. Acesta se încovoie de durere.

— Mi-ar fi plăcut să te pocnesc peste mutră, aşa cum ai făcut-o şi tu. Zâmbetul îi dispăru. Dar, pentru moment, prefer să te păstrez nemarcat. Banii, Bowman!

Bowman se îndreptă încet. Când vorbi, glasul îi era stins.

— I-am pierdut.

— I-ai *pierdut?*

— Am avut o gaură în buzunar.

Obrazul lui Czerda se schimonosi de mânie; ridică pistolul să-l lovească din nou şi zâmbi.

— Într-un minut ai să-i găseşti tu, îţi spun eu.

⁂

Rolls-Royce-ul verde încetini, pe măsură ce se apropia de Mas de Lavignolle. Marele Duce, cu umbrela deasupra capului, privea gânditor înaintea lui.

— Rulotele lui Czerda, observă el. Surprinzător. Nu s-ar fi gândit nimeni ca Mas de Lavignolle să prezinte vreun interes pentru amicul nostru Czerda. Dar un om ca el are mereu motive serioase când face ceva. Sigur că o să considere o favoare pentru el să-mi explice motivele… Ce este, Lila?

— Uită-te în faţă, arătă Lila, acolo.

Marele Duce privi în direcţia braţului ei. Cecile era încadrată de El Brocador şi de Searl; primul îmbrăcat tot în alb, cel de-al doilea în negru. O uşă se închise în urma lor.

Marele Duce apăsă pe buton, geamul se lăsă în jos.

— Opreşte, te rog. Şi, întorcându-se către Lila: crezi că e prietena ta? Aceeaşi îmbrăcăminte, recunosc, dar toate hainele astea de fiesta arleziene, pentru mine, arată la fel. Mai ales din spate.

— E Cecile. Lila era categorică.

— Un *razateur* şi un preot! Marele Duce reflectă un moment. Trebuie să recunoşti că prietena ta are o înclinaţie deosebită pentru cele mai bizare cunoştinţe. Ai caietul?

— Ce să am?

— Trebuie să cercetez asta.

— Să cercetezi…

— Te rog. Fără cor clasic. Orice lucru prezintă interes pentru un adevărat folclorist.

— Dar nu te poţi băga în…

— Prostii. Sunt Ducele de Croytor. Şi, în afară de asta, eu nu mă bag niciodată. Eu îmi fac întotdeauna intrarea.

⁂

Durerea din plex, gândea Bowman, era un nimic pe lângă ce avea să urmeze foarte curând – dacă avea să fie pus în situaţia de a mai simţi ceva. O lumină în ochii lui Czerda, o abia disimulată şi anticipată satisfacţie pe faţa lui nu prevedeau nimic bun; Bowman se aştepta la asta într-un viitor foarte apropiat.

Aruncă în jurul său o privire. Cei trei bărbaţi încătuşaţi aveau marcate pe chipurile lor disperarea adâncă şi incapacitatea de a mai înţelege ceva, a acelora pentru care înfrângerea este o realitate acceptată. Pe feţele lui Czerda şi Masaine flutura câte un zâmbet de încântare şi de nerăbdare. El Brocador era serios, gânditor şi atent. Simon Searl avea în ochi o privire care se potrivea perfect cu situaţia lui de răspopit, în timp ce Cecile era uşor ameţită, puţin speriată, puţin supărată, dar, pe cât părea, era departe de o criză de nervi.

— Ai înţeles acum, zise Czerda, de ce ţi-am spus că ai să găseşti banii într-un minut?

— Înţeleg acum. Ai să-i găseşti…

— Ce bani? întrebă Cecile. Ce vrea ăsta? Monstrul ăsta?

— Vrea înapoi cei optzeci de mii de franci ai lui – mai puţin unele mici cheltuieli făcute de noi – dar i-o poate reproşa cineva?

— Să nu-i spui nimic.

— Tu nu înţelegi cu ce fel de oameni ai de-a face? Acum o să-ţi sucească mâinile la spate până or să atingă urechea; ai să ţipi de durere şi, dacă s-o întâmpla să-ţi rupă umărul sau vreo câteva ligamente, cu atât mai rău.

— Dar… dar am să leşin.

— Te rog. Bowman se uită la Czerda, evitând cu grijă privirea Cecilei. Banii sunt la Arles. Depuşi în casa de valori a gării.

— Cheile?

— Înşirate pe un inel. În maşină. Am să-ţi arăt.

— Excelent, zise Czerda. Mă tem că o să-l dezamăgesc pe amicul Searl, dar nu-mi face plăcere să chinuiesc femeile – deşi, dacă ar fi trebuit, n-aş fi ezitat s-o fac. După cum vezi…

— Nu-nţeleg.

— Ai să-nţelegi. Eşti un pericol, ai fost întotdeauna un pericol şi trebuie să dispari. Asta-i tot. În după-amiaza asta ai să mori, în cel mult o oră, şi într-o manieră care să nu trezească nici un fel de bănuieli.

Bowman gândea că era cea mai laconică sentinţă de moarte pe care o auzise vreodată. Era ceva în siguranţa plină de nepăsare a acestui om, care te îngheţa.

Czerda continuă:

— Ai să-nţelegi acum de ce nu ţi-am boţit obrazul; pentru că vreau să te văd mergând neînsemnat în arena cu tauri.

— În arenă?

— Da, prietene, în arenă.

— Eşti nebun. Nu poţi să mă trimiţi în arenă.

Czerda nu zise nimic şi nu făcu nici un semn. Searl ajutat cu nerăbdare de un Masaine care rânjea mereu, o apucă pe Cecile, o trânti cu faţa în jos pe cuşetă şi, în timp ce Masaine o fixa acolo, Searl rupse gulerul costumului arlezian şi sfâşie rochia până la talie. Se întoarse zâmbind spre Bowman, căută în cutele sutanei, şi trase afară ceva care semăna cu un fel de cravaşă de vânătoare, cu un mâner lung de vreo patruzeci de centimetri, având în prelungire trei lungi curele negre. Bowman se uită la Czerda, iar Czerda nu se uită deloc la ce se petrecea. Se uita la Bowman, iar pistolul îndreptat către acesta rămânea nemişcat.

— Cred că poate ai să intri în arenă?

— Da, făcu Bowman, probabil că am să intru.

Searl îşi puse biciul de o parte. Obrazul îi era contractat de amara dezamăgire a unui copil răsfăţat căruia i se ia o jucărie nouă. Masaine îşi trase mâinile de pe umerii Cecilei. Ameţită, ea se ridică în capul oaselor şi privi spre Bowman. Era palidă la faţă, cu privirea încărcată de ură. Bowman îşi dădea seama că, aşa cum spusese ea odată, ar fi fost acum în stare să se folosească de o armă, dacă i s-ar fi arătat cum s-o facă. În momentul acela de afară se auzi un zgomot puternic de paşi măsuraţi. Uşa se deschise şi Marele Duce intră urmat de Lila, foarte îngrijorată şi călcând nesigur. Marele Duce îşi fixă şi mai bine monoclul în ochi.

— A, Czerda, dragul meu prieten, tu eşti. Se uită la pistolul din mâna ţiganului şi spuse aspru: nu îndrepta blestemata asta de armă spre mine! Arătă spre Bowman. Îndreapt-o spre ăsta. Tu nu înţelegi că e omul tău, prostule?

Czerda, nesigur, îşi îndreptă din nou arma spre Bowman şi, tot atât de nesigur, privi la Marele Duce.

— Ce doreşti? Czerda încerca să dea glasului său un ton de

autoritate, dar Marele Duce nu era chiar atât de receptiv şi nu se descumpăni. De ce ai…

— Linişte! Marele Duce se afla în momentele sale de maximă autoritate şi reuşi într-adevăr să intimideze. *Eu* vorbesc. Voi sunteţi o ceată de incompetenţi şi de idioţi fără minte. M-aţi obligat să-mi calc regula de bază a propriei mele existenţe – să ies în câmp deschis. Am văzut mai multă deşteptăciune într-o cuşcă de cimpanzei. Aţi făcut să-mi pierd o mulţime de timp şi să mă coste o mulţime de necazuri şi de griji. Sunt în mod serios hotărât să mă dispensez de serviciile voastre, ale tuturor – pentru totdeauna. Şi asta înseamnă şi de ale tale. Ce faceţi voi aici?

— Ce facem aici? Czerda se holbă la el. Bine, dar… dar Searl a spus că…

— Mă ocup eu mai târziu şi de Searl. Promisiunea Marelui Duce fusese făcută pe un asemenea ton, că Searl păru îndată foarte nefericit. Czerda arăta foarte nervos, lucru greu de crezut la el. El Brocador părea zăpăcit, iar Masaine nu mai era în stare să gândească în nici un fel. Lila arăta pur şi simplu buimacă. Marele Duce continuă: Nu mă refer, cretinilor, la ce faceţi aici în Mas de Lavignolle. Mă refer la ce faceţi aici, acum, în rulota asta.

— Bowman mi-a furat banii, pe care dumneata mi i-ai dat mie, zise Czerda supărat. Am fost…

— Ce-a făcut? tună Marele Duce.

— Ţi-a furat banii, spuse Czerda simplu. Pe toţi.

— Pe toţi?

— Optzeci de mii de franci. Asta făceam acum – să-i găsim unde se află. El era tocmai gata să-mi spună unde sunt banii.

— Am încredere că ai să-i găseşti. Se opri şi se întoarse către Maca. Acesta tocmai intra, clătinându-se, în rulotă şi-şi ţinea cu amândouă mâinile obrajii în suferinţă.

— Omul ăsta e beat? întrebă Marele Duce. Eşti beat, măi omule? Stai drept când vorbeşti cu mine.

— Ăsta mi-a făcut-o, i se adresă el lui Czerda. Părea că nici nu-l bagă în seamă pe Marele Duce. Avea ochi numai pentru Bowman. A venit…

— Linişte! Vocea Marelui Duce ar fi intimidat şi un tigru bengal. Pe Dumnezeul meu, Czerda, te-ai înconjurat de cea mai inutilă şi cea mai incapabilă şleahtă de ajutoare, pe care am avut

vreodată ghinionul s-o întâlnesc. Se uită în jurul lui, ignorându-i pe cei trei încătuşaţi, făcu doi paşi spre locul unde se afla Cecile şi privi în jos la ea. Ha! Complicea lui Bowman, sigur. Ce caută ea aici?

Czerda strânse din umeri.

— Bowman n-a vrut să fie înţelegător.

— O ostatecă? Foarte bine. Uite încă una. O apucă pe Lila de braţ şi o trase brutal după el. Ea şovăi, căzu aproape, apoi se trânti greu pe cuşetă lângă Cecile. Faţa ei, deja speriată, era acum uluită.

— Charles!

— Taci!

— Dar, Charles. Tu ai spus că tata…

— Eşti o gâscă proastă, zise dispreţuitor Marele Duce. Adevăratul Duce de Croytor, cu care semăn din fericire, se află acum la izvoarele Amazonului, unde probabil că îl mănâncă sălbaticii din Matto Grosso. Eu *nu* sunt Ducele de Croytor.

— Ştiu asta, domnule Strome. Simon Searl devenise foarte slugarnic.

Dovedindu-şi din nou agilitatea, Marele Duce făcu un pas înainte şi-l lovi pe Searl puternic peste obraz. Searl ţipă de durere şi se dădu cu greu înapoi, ca să se oprească în peretele rulotei. Apoi, pentru câteva clipe, se făcu linişte.

— Eu nu am nici un nume, zise încet Marele Duce. Persoana de care ai pomenit nu există.

— Îmi pare rău, domnule. Searl îşi freca bărbia. Am…

— Linişte! Marele Duce se întoarse către Czerda. Are Bowman să-ţi arate ceva? Să-ţi dea ceva?

— Da, domnule. Şi mai e o chestiune de care trebuie să mă ocup.

— Da, da, da. Dar grăbeşte-te.

— Da, domnule.

— Aştept aici. Trebuie să vorbim când vii înapoi. Da?

Czerda consimţi fără chef, îi spuse lui Masaine să le păzească pe fete, îşi vârî pistolul sub haină şi plecă întovărăşit de Searl şi El Brocador. Masaine, cu cuţitul încă la îndemână, se făcu comod. Maca, frecându-şi uşor obrajii învineţiţi, mormăi ceva şi ieşi şi el, probabil ca să-şi îngrijească rănile. Lila, cu chipul îndurerat, se

uită la Marele Duce.

— O, Charles, cum ai putut...

— Nătăfleaţo!

Ea se uita la el distrusă. Lacrimi îi curgeau pe obraji. Cecile o cuprinse cu braţul şi-l privi pe Marele Duce. Dar el se uită dincolo de ea, cu totul indiferent.

⁂

— Opreşte aici, zise Czerda.

Se opriră; Bowman înainte, Czerda după el, împingându-l cu pistolul în spate, El Brocador şi Searl de o parte şi de alta; Citroën-ul, la câţiva paşi mai încolo.

— Unde e cheia? întrebă Czerda.

— O găsesc acuma.

— N-ai s-o găseşti. Eşti în stare de orice şmecherie, chiar să găseşti şi o armă. Unde este?

— Pe un inel cu mai multe chei. Sub bancheta din faţă, în stânga.

— Searl! Searl dădu din cap şi se îndreptă spre maşină. Czerda spuse acru:

— Nu prea ai încredere în oameni, nu?

— Nu prea, ce crezi?

— Ce număr are casa de valori?

— Şaizeci şi cinci.

Searl se înapoie.

— Astea sunt cheile de la motor.

— Aia de alamă nu, zise Bowman. Czerda luă cheile.

— Asta de alamă nu. O scoase de pe inel. Şaizeci şi cinci. Măcar de data asta n-ai minţit. Cum sunt înfăşuraţi banii?

— Într-un fâş, în hârtie maron, sigilaţi cu ceară. Scrie numele meu pe pachet.

— Bine. Privea în jur. Maca stătea aşezat pe treptele unei rulote. Czerda îi făcu un semn şi el veni în grabă, frecându-şi bărbia şi uitându-se cu ură la Bowman.

— Tânărul José are un scuter, nu? întrebă Czerda.

— Scrie-i două vorbe. Îl găsesc eu. E la circ.

— Nu-i nevoie. Czerda îi dădu cheia. Asta e pentru caseta de valoare numărul şaizeci şi cinci din gara Arles. Spune-i s-o

deschidă şi să-mi aducă de acolo pachetul învelit în hârtie maron. Să aibă grijă de el ca de ochii din cap. E un pachet de foarte mare valoare. Să vină cât mai repede să mi-l aducă; şi dacă nu sunt aici, are să-i spună cineva unde mă aflu; să mă caute. E clar?

Maca dădu din cap şi plecă. Czerda zise:

— Cred că e momentul să mergem şi noi până la circ.

Traversară drumul, dar nu se duseră direct la arenă, ci spre una din numeroasele barăci alăturate, care serveau desigur drept vestiare, deoarece, când intrară într-una, o găsiră plină cu haine de *matadori* şi *razateurs*, împreună cu multe alte ţoale de clown. Czerda arătă spre una din ele.

— Îmbrac-o!

-Asta? Bowman se uită la haina caraghioasă. De ce dracu' s-o-mbrac?

— Pentru că amicul ăsta al meu ţi-o cere. Czerda agită pistolul. Să nu-l superi cumva.

Bowman se supuse. Când termină, nu fu deloc mirat să-l vadă pe El Brocador că îşi schimbă uniforma elegantă cu hainele sale obişnuite, închise la culoare, să-l vadă pe Searl îmbrăcând un smoking lung albastru, apoi pe toţi trei punându-şi pe faţă nişte măşti de hârtie şi, pe cap, nişte pălării caraghioase. Păreau stăpâniţi de o poftă grozavă de a-şi schimba înfăţişarea şi de o vizibilă preferinţă pentru roluri de pretinşi asasini. Czerda îşi acoperi pistolul cu o basma roşie, şi se îndreptară toţi spre circ.

Când ajunseră la intrarea în *callajon*, Bowman fu foarte mirat să descopere că numărul comic, care era în plină desfăşurare când plecase el, nu se terminase încă: se petrecuseră atâtea de când părăsise circul, încât îi venea greu să-şi dea seama că trecuse atât de puţin timp. Tocmai vedeau cum unul din clowni, lucru de necrezut, stătea în mâini pe spinarea taurului, care, furios şi încurcat, rămăsese pe loc mişcându-şi doar capul dintr-o parte în alta. Mulţimea aplauda în extaz: în altă situaţie, gândi Bowman, ar fi aplaudat şi el.

Ca încheiere, clownii dansară un dans pe marginea arenei, la muzica acordeonului. Se opriră, făcură un ocol cu faţa la public şi se înclinară adânc, în aparenţă indiferenţi că în spatele lor taurul se pregătea să-i atace. Mulţimea striga la ei, ca să le atragă atenţia, dar clownii continuau să facă plecăciuni, apoi, în ultimul

moment, săriră departe unul de altul şi lăsară taurul să se repeadă sălbatic asupra locului unde stătuseră cu câteva secunde mai înainte. Taurul se izbi de barieră cu un impact care îl zăpăci pentru moment. În timp ce clownii se îndreptau spre *callajon*, iar spectatorii fluierau şi aplaudau frenetic, lui Bowman îi veni să se întrebe dacă oamenii aceştia aveau să mai fie la fel de încântaţi şi de liniştiţi şi în următoarele minute: părea puţin probabil.

Arena era acum goală, iar Bowman şi cei trei însoţitori ai săi trecură în *callajon*. Mulţimea privea foarte amuzată la îmbrăcămintea lui Bowman şi, fără îndoială, făcea să priveşti la el. Era îmbrăcat într-un costum foarte caraghios. Piciorul drept, roşu, cel stâng, alb; iar haina, făcută din petice mari roşii şi albe. Încălţările moi, din pânză, grotesc de lungi, aveau degetele aduse în sus şi legate de fluierul piciorului. Purta o căciuliţă albă, conică, de Pierrot, cu un pompon roşu în vârf: drept armă de apărare, ţinea în mână un bastonaş subţire cam de un metru lungime, cu un mic tricolor în vârf.

— Pistolul şi fata sunt în mâinile mele, zise Czerda încet. Ţine minte.

— Am să-ncerc.

— Dacă te gândeşti să fugi, fata moare. Mă crezi ce-ţi spun?

Bowman îl credea.

— Şi dacă eu mor, nici fata n-o să mai trăiască.

— Ba nu. Fata fără tine nu are nici o valoare; şi Czerda nu se războieşte cu femeile. Acum ştiu cine eşti sau cred că ştiu. Dar nu-i nimic. Am descoperit că o cunoşti abia de azi, şi-i greu de crezut că un om ca tine a putut să-i dezvăluie ceva important: profesioniştii nu explică niciodată mai mult decât e nevoie; nu-i aşa, domnule Bowman? Iar fetele pot fi făcute să vorbească. Ea nu ne poate face însă nici un rău. Când o să terminăm ce avem de făcut, adică în două zile, e liberă să plece.

— Ştie unde e îngropat Alexandru.

— Zău! Alexandru? Şi cine e Alexandru?

— Sigur, liberă să plece?

— Ai cuvântul meu. Bowman nu se îndoia. În schimb, tu ai să iei acum parte la o luptă interesantă.

Bowman încuviinţă din cap. Cei trei îl înşfăcară sau încercară s-o facă, şi toţi patru se învârtiră prin *callajon*. Mulţimea colorată

era acum bine dispusă, veselă, zgomotoasă, relaxată: toţi îşi dădeau, evident, seama că vor petrece o după-amiază minunată şi că această parodie de luptă, care urma să aibă loc în *callajon* – căci sigur era vorba de o parodie, fără agitări de braţe, fără lovituri furioase – era doar un preludiu la un alt număr comic ce urma să aibă loc cu un om încercând să lupte neînarmat, îmbrăcat într-un costum ridicol de Pierrot. Până la urmă, în acompaniament de fluierături, de râsete şi de strigăte de încurajare, Bowman făcu un tur al *callajon*-ului şi sări în arenă. Czerda alergă după el, şi încercă să sară peste barieră, dar fu reţinut de Searl şi de El Brocador, care, îngrijoraţi, îi arătau ceva înspre partea de nord a arenei. Czerda îi urmări cu privirea.

Nu erau singurii care se uitau în direcţia aceea. Mulţimea tăcuse deodată; râsetele încetaseră şi zâmbetele se stinseseră: în locul voioşiei îşi făcu loc un fel de nedumerire, care foarte repede se transformă în îngrijorare şi teamă. Privirea lui Bowman o urmări pe cea a spectatorului: nu numai că putea înţelege spaima mulţimii, gândea el, dar acum o şi împărtăşea în cel mai înalt grad.

Poarta dinspre nord a *torilului* fusese deschisă şi, în ea, se vedea aşteptând un taur. Dar nu era un tăuraş micuţ, negru, de Camargue, folosit pentru *cours libre* – lupta fără vărsare de sânge din Provenţa; acesta era un taur uriaş, spaniol, un taur de luptă, unul din monştri Andaluziei, care se bat până la moarte în marile *corridas* din Spania. Avea umeri enormi, un cap imens şi nişte coarne înspăimântătoare. Ţinea capul plecat, dar nu atât de plecat ca atunci când s-ar fi lansat la atac: frământa pământul sub copitele din faţă, când cu una, când cu cealaltă, lăsând dâre adânci în nisipul întunecat la culoare.

Mulţi spectatori se uitau acum neliniştiţi unul la altul şi cam speriaţi. Pentru că cei mai mulţi erau *aficionados* ai acestui sport şi ştiau că ceea ce vedeau acum era ceva fără precedent şi nimic altceva decât trimiterea la moarte sigură a unui om, oricât de curajos şi de meşter *razateur* ar fi fost el.

Uriaşul taur înainta acum încet în arenă, continuând să zgârie adânc nisipul cu copitele. Capul lui enorm era acum mult mai aplecat decât la început.

Bowman rămăsese ca de piatră. Avea buzele strânse, ochii

mici, atenţia încordată. Cu vreo douăsprezece ceasuri mai înainte, când urca pas cu pas stânca de pe faţa râpoasă a zidului vechii fortăreţe, cunoscuse ce e frica, iar acum o cunoştea din nou şi-şi dădea seama de asta. Nu era un lucru rău, gândea el crispat. Frica era aceea care pompa adrenalina; iar adrenalina e catalizatorul care declanşează dorinţa de acţiuni violente şi reacţii nefiresc de iuţi: aşa cum stăteau acum lucrurile, el avea nevoie de toată adrenalina de care putea dispune. Dar îşi dădea perfect de bine seama că, dacă reuşea să supravieţuiască, asta ar fi fost numai pentru foarte scurt timp. Toată adrenalina din lume nu l-ar fi putut salva.

În adăpostul oferit de *callajon*, Czerda se lingea pe buze, dintr-un sentiment inexplicabil de atracţie către omul din arenă, dar şi anticipând ceea ce avea să se petreacă. Încordarea îi crescu brusc, odată cu liniştea de moarte, înfiorătoare, care cuprinsese arena. Marele taur pornise la atac.

Cu o viteză de necrezut pentru o creatură de asemenea proporţii, el se năpusti asupra lui Bowman, ca un tren expres. Bowman, fără să clipească, socotind rapid raportul dintre viteza taurului şi spaţiul tot mai mic dintre ei, rămase nemişcat, ca un om înlemnit de frică. Îngroziţi, căzuţi parcă în transă, spectatorii priveau cu respiraţia tăiată, în mintea lor convinşi că nimicirea acestui Pierrot nebun era o chestiune de câteva clipe. Bowman le aştepta aceste clipe şi, atunci când taurul se afla la mai puţin de şase metri distanţă, sări înspre dreapta. Însă taurul cunoştea astfel de trucuri căci, cu o viteză remarcabilă pentru un animal atât de masiv, o cârmi spre stânga sa, ca să-l surprindă. Bowman, însă, simulase doar. Făcu un mare salt spre stânga, iar taurul trecu ca fulgerul pe lângă el, aproape gata să-l atingă cu cornul drept. Mulţimea, necrezându-şi ochilor, scoase un lung şi colectiv suspin de uşurare; oamenii se uitară unii la alţii şi îşi manifestară, prin murmure, satisfacţia. Dar teama şi tensiunea pluteau însă în aer.

Taurul andaluz putea să frâneze tot atât de iute pe cât putea să şi accelereze. Ţâşni de pe loc, într-un nor de nisip, se răsuci şi se îndreptă iar, fără să se oprească, spre Bowman. Din nou Bowman aprecie într-o fracţiune de secundă momentul, repetă aceeaşi manevră, dar de data asta în sens invers. Taurul dădu

iarăşi greş, dar numai cu câţiva centimetri. Un alt murmur de admiraţie din partea mulţimii, de data aceasta întovărăşit de câteva aplauze: tensiunea, care plutea în aer, începea să scadă, nu prea mult, dar destul ca să se observe.

Taurul se întoarse iar, însă de data asta rămase liniştit la mai puţin de zece metri depărtare. Nemişcat, îl pândea pe Bowman, după cum şi Bowman, nemişcat, îl pândea pe el. Se uita atent la coarnele lui imense: nu exista nici o îndoială, vârfurile lor fuseseră foarte bine ascuţite. Cu un ciudat sentiment de detaşare, Bowman gândi că nu mai întâlnise niciodată până atunci un asemenea rafinament inutil: n-ar fi fost nici o deosebire dacă animalul ar fi avut coarnele neascuţite. O simplă lovitură a acestor gigantice coarne, dată cu toată forţa muşchilor gâtului şi a umerilor, ar fi străpuns uşor orice corp, indiferent de vârful lor. E adevărat că, fiind străpuns de un corn ascuţit, ar fi avut parte de o moarte mai uşoară şi mai puţin dureroasă. Dar asta, oricum, nu mai avea decât o importanţă teoretică, rezultatul final ar fi fost, inevitabil, acelaşi.

Ochii injectaţi ai taurului nu ezitau. Bowman se întreba dacă el gândea; era oare în stare să gândească ceea ce gândea şi el? Că acesta era un joc asemănător ruletei ruseşti, în ceea ce privea probabilităţile? Taurul aştepta ca Bowman să execute din nou vechea manevră, refuzând să se mai lase păcălit şi să-l atace direct, să-l lovească în timp ce omul ar fi încercat să-l evite. Sau se gândea că următoarea mişcare a lui Bowman nu avea să mai fie o fentă, ci un gest sincronizat cu al său, şi să-l lovească? Bluf şi iar bluf, se gândea Bowman şi n-avea nici un sens, să facă presupuneri; aici acţionau legile norocului orb şi, mai curând sau mai târziu – căci oricum nu avea decât o şansă de cincizeci la sută – unul din aceste coarne avea să-i scurteze viaţa.

Gândul la acest cincizeci la sută îl făcu pe Bowman să rişte o scurtă privire spre bariera de lemn. Nu se afla mai departe de trei metri de ea. Se întoarse şi sprintă într-acolo, convins că la spatele său taurul pornise la atac, şi conştient de prezenţa lui Czerda cu o năframă roşie pe braţ, dar cu arma de sub ea ţinută în jos. Czerda ştia, după cum şi Bowman ştia că el ştia, că nu intenţionează defel să părăsească arena.

Bowman se răsuci cu spatele la barieră, ca să-l aibă pe taur în

faţă. Făcând ca o sfârlează piruete, se mişca repede de-a lungul barierei, în timp ce taurul furios lovi violent cu cornul ascuţit, atingând fără s-o sfâşie, mâneca lui Bowman. Taurul se izbi de barieră cu o forţă înspăimântătoare, rupse două scânduri, apoi se săltă cu picioarele de dinainte pe marginea ei de sus, încercând să sară pe deasupra. Trecu puţin timp, până când taurul să-şi dea seama că Bowman se afla tot în arenă, dar acum la o distanţă liniştitoare.

În acest timp, mulţimea aplauda şi îşi manifesta satisfacţia. Se iviră zâmbete, ba unii se amuzau chiar de ceea ce li se părea a fi o originală şi grotescă luptă sinucigaşă.

Taurul rămase liniştit cam o jumătate de minut, mişcându-şi capul de o parte şi de alta; parcă ameţit de forţa cu care se ciocnise de barieră, ceea ce probabil că se şi întâmplase. De data aceasta, când se urni din loc, îşi schimbă tactica. Nu-l mai atacă pe Bowman, ci îl urmări tiptil. Înaintă cât Bowman se dădu înapoi, câştigând încet teren, şi apoi îşi lăsă deodată capul în jos şi şarjă. Fu atât de aproape, că lui Bowman nu-i mai rămăsese nici un pic de loc pentru manevră. Atunci făcu singurul lucru care îi mai rămânea de făcut: să sară în aer, în timp ce taurul încerca să-l împungă. Bowman căzu pe spinarea animalului, făcu o tumbă şi reveni în picioare; deşi se lovise şi respira greu, ca prin minune reuşi să nu se dezechilibreze.

Mulţimea, în admiraţie, urla şi fluiera. Râzând bucuroşi, spectatorii se băteau unii pe alţii pe umăr. Aici, sub deghizamentul unui Pierrot, trebuie că se ascundea unul din cei mai mari *razateurs* ai zilei. Marele *razateur* al vremii. Unii dintre spectatori se simţeau chiar ruşinaţi, la gândul că se îndoiseră de capacitatea de a supravieţui a unui asemenea maestru.

⁂

Cei trei prizonieri încătuşaţi pe cuşete, cele două fete şi Masaine îl urmăreau cu privirea oarecum tulburaţi pe Marele Duce, care se plimba fără încetare în sus şi în jos de-a lungul rulotei, privind tot mai nervos la ceas.

— Ce naiba tot întârzie atâta Czerda? întrebă el. Se întoarse către Masaine: Ia ascultă, tu, unde l-au dus pe Bowman?

— Păi, credeam că ştii…

— Răspunde, tâmpitule!

— După cheie. După bani. Aţi auzit doar. Şi pe urmă la circ, bineînţeles.

— La circ? De ce?

— Cum, de ce? Masaine se arătă chiar surprins. Păi n-aţi vrut chiar dumneavoastră să se facă treaba?

— Ce treabă, mă? Marele Duce se abţinea cu greu.

— Pe Bowman. Să scape de el.

Marele Duce îl apucă de umeri şi-l zgâlţâi cu o nestăpânită exasperare.

— Şi de ce la circ?

— Păi ca să lupte cu taurul, nu? Un taur ucigaş, negru, spaniol, uriaş. Şi cu mâna goală, Masaine făcu un semn cu capul către Cecile. Dacă nu-l omoară, o omorâm noi pe ea. În felul ăsta, zice Czerda, n-o să ne bănuiască nimeni. În momentul ăsta, Bowman trebuie să fie mort. Masaine dădu din cap plin de satisfacţie. Czerda e deştept.

— E un maniac dement, asta e! ţipă Marele Duce. Să-l ucidă pe Bowman? Acum? Înainte de a-l face să vorbească? Înainte de a afla care sunt legăturile lui? Cine ne-a distrus filiera? Ca să nu mai vorbesc de cei optzeci de mii de franci, pe care nu i-am recăpătat încă. Imediat, băiete, opreşte-l pe Czerda! Să-l scoată pe Bowman de acolo, până nu e prea târziu.

Masaine clătină cu îndărătnicie din cap.

— Eu am ordin să rămân aici, să le păzesc pe femei.

— Am să mă ocup eu de tine mai târziu, zise Marele Duce ameninţător. Eu nu pot, nu trebuie să fiu văzut iar în public cu Czerda. Miss Dubois, fugi imediat...

Cecile sări în picioare. Costumul ei arlezian nu mai era frumuseţea care fusese, dar Lila îl reparase în grabă, ca să pară decent. Încercă şi ea să plece, dar Masaine îi bară drumul.

— Ea rămâne aici, declară el. Ordinul meu.

— Dumnezeule! tună Marele Duce. Mă înfrunţi tu pe mine?

Făcu un pas îndesat spre speriatul Masaine şi, mai înainte ca ţiganul să înceapă să-şi dea seama ce se petrece, Marele Duce îi trânti un călcâi, cu toată greutatea, în gleznă. Masaine urlă de durere, sări într-un picior şi se aplecă să şi-l prindă pe cel lovit, cu ambele mâini. În momentul acela Marele Duce îl lovi cu mâinile

încleştate în ceafă. Masaine se prăbuşi grămadă la podea, fără cunoştinţă, încă mai înainte de a ajunge jos.

— Repede Miss Dubois, repede, zise Marele Duce. Dacă nu pleci imediat, prietenul dumitale poate fi *in extremis*.

Şi Bowman era, fără îndoială, *in extremis*. Se mai ţinea încă pe picioare – dar aceasta numai datorită unui efort de voinţă şi a instinctului său de conservare, acum din ce în ce mai slab. Faţa îi era mânjită cu nisip şi cu sânge, chinuită de suferinţă şi de epuizare. Din când în când se ţinea de coasta stângă, locul ce părea să fie sursa cea mai apropiată a durerii de care suferea. Costumul său de Pierrot era mânjit, murdar şi sfâşiat; două tăieturi lungi laterale erau martore ale unei salvări ca prin minune din coasa cornului stâng al taurului. Uitase acum de câte ori căzuse pe nisipul arenei, dar nu uitase de cele trei căzături cu totul involuntare; de două ori îl izbise umărul taurului şi-l trântise la pământ; o dată, o lovitură de corn, venită din spate, îl lovise sus în braţ şi-l dăduse de-a rostogolul. Şi acum, taurul se apropia iar.

Bowman se feri, dar reacţiile sale erau mai încete şi tot mai încete. Din fericire, taurul greşi din nou şi împunse în gol, dar îi şterse totuşi cu umărul stâng o lovitură destul de puternică, deşi, pentru aproape o tonă greutate şi o viteză de cam treizeci de mile pe oră, „şterse“ este un termen cam relativ. Contactul îl trimise pe Bowman de-a dura la pământ; taurul îl urmări furios, încercând să-l ia în coarne, dar Bowman mai avea încă reflexele bune şi destule resurse fizice ca să se rostogolească de câteva ori, încercând cu disperare să evite coarnele ucigaşe.

Mulţimea devenise brusc foarte calmă. Omul ăsta, îşi spuneau ei, era un mare *razateur*, un mim şi un actor desăvârşit, dar desigur nimeni nu ar fi acceptat să-l vadă că riscă totul până la sinucidere, privindu-l cum se rostogoleşte în fiecare clipă pe nisip, ca să evite milimetric moartea, ba uneori chiar şi mai aproape, căci de două ori, în tot atâtea secunde, coarnele taurului îi sfâşiaseră bluza în spate.

De două ori Bowman simţi coarnele zgâriindu-i spinarea, şi asta îl galvaniză parcă pentru ceea ce ştia că trebuie să fie ultimul său efort. De vreo câteva ori se rostogoli în faţa taurului, cât putu de repede, agăţându-se de o rămăşiţă de şansă, şi se ridică iar în

picioare. Nu putea să facă mai mult decât să rămână acolo, clătinându-se ca beat, şi zigzagând dintr-o parte într-alta. O linişte grea căzu iar peste arenă atunci când taurul, furios la culme şi prea înnebunit ca să mai fie şi isteţ, începu să atace din nou. Dar, pe cât de inevitabilă păru lovitura de corn, o mişcare necontrolată, ca de om beat, din partea lui Bowman, îl feri pe acesta doar cu câţiva milimetri de împunsătură; taurul era atât de furios, încât continuă să alerge încă vreo douăzeci de metri, mai înainte de a-şi da seama că Bowman nu se afla în calea lui, şi se opri.

Publicul părea că înnebuneşte. În clipa aceea de uşurare, în admiraţia sa fără margini pentru acest semizeu, oamenii aclamau, urlau, râdeau cu lacrimi. Ce actor, ce performer, ce *razateur* magnific! O asemenea reprezentaţie, evident, nu mai fusese văzută niciodată până acum. Bowman se sprijini total epuizat de barieră, cu un Czerda zâmbitor la numai câţiva paşi de el. Bowman era sfârşit, nu numai fizic; ajunsese la capătul puterii sale de rezistenţă. Ştia exact că nu mai avea cum să fugă. Taurul, cu capul în pământ, se pregătea pentru un nou atac: liniştea se abătu iar peste arenă. Ce altă nouă minune avea să mai facă acest om?

Dar omul-miracol îşi terminase demonstraţiile pentru ziua aceea. În clipa când se făcu linişte, el auzi ceva ce-l îndemnă să se răsucească şi să privească în mulţime; nu-şi putea crede ochilor. În picioare, în rândul din spate, făcându-i frenetic semne, se afla Cecile, care nu mai ţinea seamă că o mulţime de oameni întorcea capul spre ea şi o privea.

— Neil! Glasul ei era un ţipăt. Neil Bowman! Vino-ncoa!

Şi Bowman se duse. Taurul îşi reluase atacul dar, la vederea Cecilei şi la convingerea că salvarea sa era aproape, un val de energie, deşi de scurtă durată, îl cuprinse pe om. Sări peste barieră, în siguranţa *callqjon*-ului, cu cel puţin două secunde mai înainte ca taurul să se izbească de scânduri. Bowman îşi scoase tichia de Pierrot, care îi atârna agăţată de un elastic pe spate, o înfipse pe unul din coarnele ascuţite ale taurului, înjurat fără jenă de un Czerda uluit, şi urcă treptele, atât cât îi mai permiteau picioarele sale de plumb, salutând cu mâna publicul care se dădea la o parte ca să-i facă loc. Mulţimea, rămasă aproape fără

grai în urma unei asemenea întâmplări, îi făcu totuşi o primire tumultuoasă; atât de nemaivăzută fusese această reprezentaţie, încât ei erau fără îndoială convinşi că şi ieşirea sa făcuse parte din program. Bowman nici nu-şi dădea seama şi nici nu-l interesau reacţiile publicului. Atâta timp cât lumea se dădea la o parte în faţa lui şi se strângea apoi iar în urmă, lucrul acesta avea să-i acorde ceea ce pentru el era vital: timp preţios asupra inevitabililor săi urmăritori. Ajunse sus şi o luă pe Cecile de braţ.

— Îmi place când vii la timp, zise el. Glasul său, ca şi respiraţia, era stins, întrerupt şi chinuit. Se întoarse şi privi în urmă. Czerda îşi făcea drum prin mulţime; El Brocador se îndrepta în aceeaşi direcţie; Searl nu se vedea. Împreună, ei se grăbeau să coboare scările largi şi să iasă din circ, pe lângă ţarcurile cu tauri, staule şi vestiare. Bowman strecură o mână într-unul din numeroasele falduri ale costumului său, găsi cheile maşinii şi le trase afară. Strânse şi mai puternic braţul Cecilei când ajunseră la ultimul vestiar şi se uită atent după colţ. Imediat îşi retrase capul, cu faţa plină de o tristeţe amară.

— Nu este ziua noastră bună, Cecile. Ţiganul acela, pe care l-am zvântat în bătaie – Maca – stă pe capota Citroën-ului. Şi, mai rău, îşi curăţă unghiile cu un cuţit. Unul din cuţitele alea ale lor. Deschise o uşă din spate, o vârî pe Cecile într-un vestiar, acolo unde el însuşi se echipase înainte de spectacol, şi-i dădu cheile maşinii.

— Aşteaptă până începe să iasă lumea. Amestecă-te prin mulţime. Ia maşina; ne întâlnim la marginea de sud a bisericii Saintes-Maries – spre mare. Pentru nimic în lume să nu laşi Citroën-ul prin apropiere. Du-l până la locul de parcare al rulotelor, în partea de est a oraşului, şi lasă-l acolo.

— Am înţeles. Era remarcabil de calmă, gândea Bowman. Şi, în vremea asta, mai cauţi ceva?

— Ca de obicei. Se uită prin uşa întredeschisă. Pentru moment nu se vedea nimeni. Patru domnişoare de onoare, zise el, şi se strecură afară trăgând în urmă uşa.

⁂

Cei trei bărbaţi încătuşaţi stăteau întinşi pe cuşetele lor, liniştiţi şi în aparenţă neîngrijoraţi. Lila se smiorcăia nemângâiată,

iar Marele Duce se încruntă mânios când apăru în fugă pe trepte Searl. Aerul de om speriat revenise pe obrazul lui şi se vedea că respiră foarte greu.

— Am convingerea, zise Marele Duce ameninţător, că nu eşti purtător de veşti bune.

— Am văzut fata, gâfâi Searl. Cum a putut ea…

— Pe cinstea mea, Searl, tu şi cu idiotul ăla de amic al tău, Czerda o să plătiţi pentru asta. Dacă Bowman a murit… Se întrerupse şi privi peste umărul lui Searl, apoi îl împinse brutal într-o parte. Pentru Dumnezeu, cine e ăsta?

Searl se răsuci ca să urmărească degetul arătător al Marelui Duce. Un Pierrot, costumat în roşu şi alb, îşi făcea drum alergând nesigur şi clătinându-se de-a curmezişul parcajului improvizat; se vedea clar că era aproape cu totul epuizat.

— El e, ţipă Searl. El e. În timp ce-l priveau, trei ţigani îşi făcură apariţia din spatele unor bărăci; unul din ei, uşor de recunoscut, era Czerda. Alerga în urmărirea lui Bowman, mişcându-se cu mult mai repede decât acesta. Bowman se uită peste umăr, îi zări pe urmăritori, o coti brusc spre un adăpost printre rulote, dar se opri iar când văzu că El Brocador şi alţi doi ţigani îi tăiau calea. Făcu o întoarcere de nouăzeci de grade şi se îndreptă spre un grup de cai priponiţi acolo, cai albi de Camargue, gata înşeuaţi, cu şeile acelea ale lor cu oblânc şi spătar înalt, care par mai curând nişte fotolii de piele. Alergă până la cel mai apropiat dintre ei, îl smuci din pripon, vârî piciorul într-o scară şi reuşi, nu fără un efort considerabil, să se salte în şa.

— Repede! ordonă Marele Duce. Caută-l pe Czerda. Spune-i că dacă Bowman scapă, nu scăpaţi nici tu nici el. Dar îl vreau viu. Dacă moare, muriţi şi voi. Vreau să mi-l predaţi într-o oră la Hotel Miramar, din Saintes-Maries. Nu-mi pot permite să rămân mai mult aici. Nu uita s-o prinzi şi pe afurisita aia şi să mi-o aduci şi pe ea. Hai, iute, grăbeşte-te.

Searl porni în goană. Traversând drumul, trebui să se dea în lături ca să nu fie răsturnat de calul lui Bowman. Marele Duce putea să vadă cum acesta se legăna în şa atât de tare, încât deşi ţinea hăţurile în mână, trebuia să se sprijine de oblânc ca să nu cadă. Chiar sub fardul său artificial, faţa îi era palidă, trasă, de suferinţă şi sfârşeală. Marele Duce îşi dădu seama că Lila era

alături de el şi că şi ea, deci, se uita la Bowman.

— Am mai auzit de aşa ceva, zise calm fata. Nici o lacrimă de astă dată în ochii ei, ci numai calm, tristeţe şi neîncredere. Dar acum o văd cu ochii mei. Un om hăituit de moarte, ca o fiară.

Marele Duce puse o mână pe braţul ei:

— Te asigur, draga mea…

Ea îşi trase braţul de sub mâna lui, fără să spună nimic. Nici nu mai era nevoie; dispreţul şi dezgustul care i se citeau pe faţă vorbeau destul. Marele Duce dădu din cap şi se întoarse să privească silueta tot mai mică a lui Bowman, dispărând după curba şoselei înspre sud.

Marele Duce nu era singurul atât de mult interesat de plecarea lui Bowman. Cu faţa lipită de fereastra vestiarului, Cecile urmărea galopul calului alb, până ce acesta dispăru din vedere. Sigură de ceea ce avea să se întâmple după aceea, ea rămase pe loc; şi nici nu avu mult de aşteptat. După treizeci de secunde, alţi cinci călăreţi trecură în galop – Czerda, Ferenc, El Brocador, Searl şi un altul, pe care ea nu reuşi să-l recunoască. Cu buzele uscate, aproape în lacrimi, şi cu durerea în inimă, ea se îndepărtă de la fereastră şi începu să cerceteze printre cuierele cu haine.

Aproape imediat, găsi ceea ce căuta – un costum de clown, compus din obişnuiţii pantaloni albi, roşii, cu nişte bretele mari, drept susţinători, un tricou de fotbal în dungi roşii şi galbene şi o haină închisă la culoare, foarte voluminoasă. Îmbrăcă pantalonii, înghesuind cum putu în ei rochia de fiesta – pantalonii erau croiţi atât de generos, încât umflătura provocată aproape că nu se observa – trase pe ea tricoul roşu cu galben, îmbrăcă voluminoasa jachetă, îşi scoase peruca roşcovană şi-şi puse pe cap o şapcă turtită, de culoare verde. În vestiar nu se afla nici o oglindă: „merge şi aşa“ îşi zise ea cu părere de rău.

Se apropie de fereastră. Spectacolul de după-amiază se sfârşise, evident, şi lumea se scurgea, coborând scările şi îndreptându-se pe drum spre maşini. Aşa îmbrăcată cum era, într-un costum atât de ţipător, care conferea purtătorului un fel de anonimat în faţa oamenilor de care se temea cel mai mult, urmăritorii lui Bowman, şi a multor altora, printre care putea acum să se amestece, ea îşi dădea seama că avea cea mai bună ocazie să-şi facă drum nedescoperită spre Citroën.

Şi, pe cât îşi dădu seama, nimeni nu-i remarcă prezenţa când traversă drumul către maşină, sau dacă fusese văzută, nimeni nu făcuse caz de asta; dar, pentru Cecile, era tot una. Deschise portiera maşinii, privi înainte şi înapoi, ca să se asigure că nu este văzută, se strecură pe locul şoferului, introduse cheia în contact şi ţipă, mai mult de frică decât de durere, când o mână mare cât o menghină o apucă de gât.

Strânsoarea slăbi şi ea întoarse încet capul. Maca stătea în genunchi, jos în spate. Zâmbea într-un fel nu prea încurajator şi ţinea în mână un cuţit mare.

CAPITOLUL IX

Soarele fierbinte de după-amiază dogorea fără milă câmpiile arse, lacurile, mlaştinile, bancurile de sare şi rarele pete de vegetaţie viu colorate în verde. Un abur uşor, pâlpâind, caracteristic ţinutului Camargue, se înălţa deasupra câmpiei şi dădea întregului peisaj o curioasă înfăţişare de ceva eteric, nedefinit, ceva iluzoriu; asta şi datorită faptului că întregul peisaj era total lipsit de elementul vertical. Toate câmpiile sunt plane, dar nu atât de plane ca în Camargue.

Şase călăreţi alergau pe cai în spume de-a lungul câmpiei. După alură, felul cum înaintau trebuie să fi părut destul de curios, deoarece caii rar galopau mai mult de douăzeci de metri în linie dreaptă; şi se abăteau în mod permanent din drum. Dar, privit de la nivelul pământului, misterul dispărea: locul era atât de plin de mlaştini, de dimensiuni când mici ca nişte pete, când întinse cât un teren de fotbal, că era imposibilă o înaintare în linie dreaptă.

Bowman era în dezavantaj; şi o ştia. Era din trei motive în dezavantaj: aşa cum o arăta chipul său încordat, petele de sânge şi urmele de murdărie, pe care nu le putea ascunde, el era mai epuizat ca niciodată – acest galop prelungit, supus la schimbări de direcţie şi la întoarceri, nu-i dădea nici o posibilitate de a-şi

recupera forţele – mintea sa nu mai era în stare să ia cele mai bune hotărâri, după cum nici corpul nu le mai putea executa. Urmăritorii săi cunoşteau bine terenul, care lui îi era complet străin; şi, deşi se considera un călăreţ desăvârşit, ştia că nu se putea compara cu experienţa urmăritorilor săi, câştigată şi îmbogăţită aproape din leagăn.

Îşi îndemna în permanenţă calul, vlăguit acum, dar încerca prea puţin sau deloc să-l conducă, deoarece, sigur pe el, obişnuit din experienţă sau dintr-un instinct de generaţii, calul ştia mult mai bine decât călăreţul unde pământul era sigur şi unde nu. Câteodată pierdea clipe preţioase silindu-şi calul să apuce pe o anumită direcţie, pe când el se opunea şi insista asupra altui drum.

Bowman privi peste umăr. Nu mai exista nici o speranţă. Inima îi spunea că nu mai exista nici o speranţă. Când părăsise Mas de Lavignolle, avusese un avans de câteva sute de metri faţă de urmăritorii săi. Acum, acesta scăzuse la ceva mai mult de cincizeci. Cei cinci, care-l urmăreau, se răspândiseră în formă de evantai restrâns. În mijloc se afla El Brocador care, se vedea clar, era un tot atât de superb călăreţ pe cât se dovedise ca *razateur*. Şi era tot atât de clar că poseda şi o perfectă cunoaştere a terenului deoarece, din când în când, dădea ordine şi făcea gesturi cu mâna întinsă, ca să indice direcţia pe unde trebuia s-o apuce vreunul din călăreţi. La stânga lui El Brocador călăreau Czerda şi Ferenc, la fel de bandajaţi ca nişte eroi; la dreapta, Searl, un spectacol într-adevăr neobişnuit cu sutana lui de cleric, şi un alt ţigan pe care Bowman nu-l putu identifica.

Bowman privi din nou înainte. Nu se vedea nici o posibilitate de ajutor, nici o casă, nici o fermă, nici vreun călăreţ singuratic, nimic; şi, în momentul acela, după ce fusese gonit, şi nu fără motiv – îşi dădea în mod dureros seama de asta – atât de departe spre vest, vedea maşinile, care treceau pe şoseaua principală – Arles-Saintes-Maries, ca pe nişte gândaci târându-se pe linia orizontului.

Din nou se uită peste umăr. Treizeci de metri, nu mai mult. Acum nu mai călăreau răspândiţi în evantai, ci aproape în linie, în stânga lui silindu-l să-şi schimbe direcţia spre dreapta. Înţelegea că făceau asta cu un anume scop. Dar, privind înainte, el nu putu

să înţeleagă de ce. Câmpia din faţa sa părea tot atât de bălţată ca şi terenul pe care tocmai îl străbătuse; drept înainte exista o pată neobişnuit de mare de iarbă, de un verde orbitor, poate largă de o sută de metri pe treizeci, dar, în afară de dimensiuni, nu părea deloc diferită de celelalte locuri ierboase peste care trecuse în ultimii doi sau trei kilometri.

Bowman îşi dădea seama că animalul său obosise de tot şi era gata să sucombe. Transpirat, plin de spume şi respirând greu, era tot atât de sfârşit ca şi călăreţul. Mai avea încă vreo trei sute de metri până la acest îmbietor petic de iarbă, şi prin mintea lui Bowman treceau gânduri absurde, de cât de plăcut ar fi fost să stea acolo întins la umbră, într-o zi de vară. Se întreba de ce nu renunţa la fugă; sfârşitul era tot atât de sigur ca şi însăşi moartea. Ar fi renunţat, numai că nu ştia cum să înceapă.

Din nou se uită în urmă. Cei cinci călăreţi adoptaseră acum o formaţie în semilună, şi se găseau cam la zece metri în urma lui. Privi din nou înainte şi zări pajiştea verde, la nu mai mult de douăzeci de metri. Îi trecu prin minte că Czerda se afla acum la o distanţă tocmai potrivită ca să tragă cu arma; şi Bowman era sigur că, atunci când cei cinci aveau să se înapoieze la rulote, aveau să o facă singuri, fără el. Din nou privi înapoi şi fu uimit să constate că toţi cinci îşi struneau acum caii; şi destul de tare. Înţelese că ceva nu era în regulă, ceva îngrozitor şi, mai înainte chiar de a începe să înţeleagă ce anume, calul său se opri brusc la o distanţă necrezut de mică de terenul ierbos, îndepărtându-şi picioarele din faţă, dar afundându-se totuşi până la pulpe în mlaştină. Calul se oprise chiar la marginea petei de verdeaţă, dar Bowman nu. Tot privind peste umăr, fusese luat prin surprindere, ieşise din şa şi, zburând fără voie peste capul calului, aterizase pe iarba verde.

Putea să fie făcut knoc-out sau, în cel mai rău caz, să-şi frângă gâtul, iar în cel mai bun, să cadă rău şi să se învineţească serios, dar nimic din toate astea nu se întâmplară, pentru că se văzu imediat că suprafaţa de iarbă nu era ceea ce părea să fie. El nu căzuse greu, nici nu se izbise, nici nu se rostogolise: în loc de toate astea, aterizase cu o plesnitură umedă pe ceva ca un fel de pernă moale, care redusese de tot impactul. Şi, odată cu asta, începu să se scufunde încet.

Cei cinci călăreţi îşi opriră caii, se aplecară peste oblânc şi începură să privească impasibili. Bowman se afla acum într-o poziţie verticală, dar puţin înclinat înainte. Se găsea deja cufundat până la coapse în nisipul mişcător, având, la numai un metru şi ceva distanţă, terenul solid şi salvator. Disperat, dădu din mâini, sperând să poată ajunge acolo, dar nu-i servi la nimic. Privitorii stăteau nemişcaţi pe cai: încremenirea de pe feţele lor îi sugera înspăimântătoarea şi inevitabila soartă ce i se rezerva.

Bowman se scufundase până la brâu. Încercă o uşoară mişcare de înot pentru că observase că, zbătându-se, nu obţinea decât un efect contrar. Încetini alunecarea în jos, dar n-o opri: efectul de absorbţie al nisipului mişcător era înspăimântător şi nemilos.

Se uita la cei cinci bărbaţi. Impasibilitatea lor totală dispăruse. Czerda zâmbea, cu zâmbetul lui mulţumit, afişat în asemenea ocazii, Searl se lingea încet şi în mod dezgustător pe buze. Toţi ochii erau aţintiţi pe faţa lui Bowman, dar dacă s-or fi gândit, poate, că el o să strige după ajutor sau o să le ceară îndurare, pe chipul lui lipsit de expresie nu se putea citi nici urmă de aşa ceva. Nici măcar astfel de gânduri nu-i treceau prin minte. Cunoscuse adevărata spaimă, pe stâncile de la Les Baux şi în arenă cu taurul, la Mas Lavignolle, dar aici, acum, nu mai simţea nimic. În celelalte situaţii mai exista o şansă de supravieţuire cât de mică, o şansă care depindea de propriile sale resurse, de ochii şi de braţele sale: aici, însă, toate cunoştinţele, experienţa şi priceperea sa, cu greu câştigate, excepţionalele sale reflexe şi calităţile sale fizice nu mai foloseau la nimic. Dintr-un nisip mişcător nu există scăpare. Era sfârşitul inevitabil şi trebuia să-l accepte.

El Brocador se uita la Bowman. Nisipul mişcător îi ajunsese acum până la subsuori, nu i se mai vedeau decât umerii, braţele şi capul. El Brocador îi scruta cu atenţie faţa impasibilă, dădu din cap, se întoarse şi privi spre Czerda şi Searl, plin de un dezgust şi de un dispreţ bine zugrăvite pe obraz. Desfăcu o frânghie de la oblânc.

— Nu putem face aşa ceva unui astfel de om, zise el. Mi-e ruşine pentru noi toţi. Cu o mişcare îndemânatică a braţului, azvârli frânghia, care se desfăşură rapid: ea căzu cu precizie exact între braţele întinse ale lui Bowman.

⁂

Chiar şi cel mai înflăcărat publicist al punctelor de atracţie de la Saintes-Maries – dacă există oare vreunul – şi-ar da seama că i-ar fi greu să laude frumuseţile de pe strada principală a oraşului, ce se întinde de la est la vest de-a lungul malului mării, ascunsă în spatele unei faleze înalte. Ca şi restul oraşului, de altfel, ea este total lipsită de merite deosebite de decor, de arhitectură sau, în general, artistice; şi, în după-amiaza aceea, urâţenia ei fusese uşor pusă în evidenţă de mulţimile de turişti străini, de ţigani, de *gardiens* şi de inevitabilele barăci de iarmaroc, cu tragere la semn, cu prezicătoare şi cu standuri pline de suveniruri, instalate acolo alandala, doar cu scopul de a realiza ceva câştiguri.

Nimeni n-ar fi spus că era un spectacol care să încânte, în mod special, inima de artist a Marelui Duce; totuşi, cum şedea el pe trotuarul unei cafenele, lângă Hotel Miramar, şi privea spectacolul mulţimii din faţa sa, expresia care i se zugrăvea pe obraz era una de mulţumire şi de bunăvoinţă. Şi, încă mai curios, contrar binecunoscutelor sale principii antidemocratice, şoferiţa Carita stătea alături de el. Marele Duce ridică o carafă de un litru cu vin roşu, turnă din belşug într-o cupă mare, pe care o avea în faţă, şi un deget într-un păhărel dinaintea ei, zâmbi iar binevoitor, nu la spectacolul pe care-l avea în faţa ochilor, ci la telegrama pe care o ţinea în mână. Era clar că buna dispoziţie a Marelui Duce nu se datora oraşului Saintes-Maries şi locuitorilor săi, ci dimpotrivă. Sursa mulţumirii sale provenea de la hârtia pe care o ţinea în mână.

— Excelent, dragă mea Carita, excelent. Este tocmai ce-am vrut să aflu. Pe cinstea mea, repede am mai acţionat. Contemplă din nou hârtia şi oftă. Este plăcut, foarte plăcut când presupunerile tale se dovedesc sută în sută exacte.

— Ale dumneavoastră au fost întotdeauna, domnule Duce.

— Ai? Ce să fie? A, da, da, sigur. Mai ia nişte vin. Marele Duce îşi pierduse deodată interesul şi pentru vin şi pentru Carita, şi privea acum atent la un Mercedes, care tocmai apăruse cu vreo câţiva metri mai încolo. Din el coborî perechea de chinezi pe care Marele Duce îi mai văzuse la hotelul din Arles, şi care acum se îndreptau spre intrarea în hotel. Trecură amândoi la câţiva centimetri de masa Marelui Duce. Bărbatul dădu din cap, soţia sa

zâmbi uşor, iar Marele Duce, ca să nu fie mai prejos, se înclină adânc. Îi urmări cu privirea în timp ce intrau, apoi i se adresă Caritei:

— Czerda trebuie să vie curând aici cu Bowman. Consider că locul nu este potrivit pentru o întâlnire. Prea multă lume, mult prea multă. Există o mare parcare, cam la un kilometru şi ceva de aici, spre mare. Opreşte-l pe Czerda acolo, să mă aştepte, şi vino să mă iei.

Ea zâmbi şi se ridică să plece, dar Marele Duce o opri.

— Încă ceva înainte să pleci. Am de dat un telefon urgent şi vreau s-o fac fără să fiu văzut. Spune-i directorului că vreau să-l văd. Acum, imediat.

⁂

Le Hobenaut, Tangevec şi Daymel se mai găseau încă pe cuşetele lor, legaţi de peretele rulotei. Bowman, dezbrăcat acum de costumul de Pierrot şi cu hainele de *gardien* pline de apă, picurând încă, zăcea pe podea cu mâinile legate la spate. Cecile şi Lila stăteau pe o bancă, sub privirile atente ale lui Ferenc şi ale lui Masaine. Czerda, El Brocador şi Searl erau la masă; nu vorbeau şi arătau foarte nemulţumiţi. Expresia lor de nemulţumire se adânci atunci când se auziră nişte paşi urcând treptele rulotei. Marele Duce îşi făcu obişnuita şi impresionanta sa intrare. Se uită cu răceală la cei trei bărbaţi.

— Trebuie să plecăm repede. Glasul său era brusc, autoritar şi tot atât de rece pe cât îi era şi căutătura. Am primit informaţii prin cablu că poliţia a devenit bănuitoare şi că s-ar putea, chiar la ora asta, să aibă ceva probe împotriva noastră – şi asta mulţumită ţie, Czerda şi cârpaciului ăstuia tâmpit de Searl. Ai înnebunit Czerda?

— Nu vă înţeleg, domnule.

— Chiar că nu. Tu nu înţelegi nimic. Era cât pe-aci să-l omori pe Bowman, mai înainte ca el să ne spună cum a reuşit să ne anihileze legăturile, ce contacte are şi unde sunt cei optzeci de mii de franci ai mei. Dar, şi mai rău, tâmpiţilor, aţi fost gata să-l ucideţi în public. Nu vă daţi seama de enorma publicitate care i s-ar fi făcut? Discreţie, discreţie, şi iar discreţie: ăsta e cuvântul meu de ordine.

— Ştim unde sunt cei optzeci de mii de franci, domnule.

Czerda încerca să mai salveze ceva din naufragiu.

— Zău? Ştiţi? Cred că aţi fost încă o dată prostiţi, Czerda. Dar să lăsăm asta. Ştiţi ce-o să se întâmple cu voi, dacă vă prinde poliţia franceză? Tăcere. Cunoaşteţi pedepsele grele aplicate de tribunalele franceze răpitorilor? Din nou tăcere. Nici unul din voi, câţi sunteţi aici, nu poate spera să scape cu mai puţin de zece ani puşcărie. Şi, dacă mai descoperă că l-aţi asasinat şi pe Alexandru…

Marele Duce se uită la El Brocador şi, pe rând, la ceilalţi patru ţigani. După expresia feţelor, era clar că-şi dădeau seama ce s-ar fi întâmplat dacă li s-ar fi dovedit crima.

— Foarte bine, deci. Din momentul ăsta, viitorul şi viaţa voastră depind în întregime de executarea cu exactitate şi fără crâcnire a ordinelor mele – îmi stă în putinţă să vă scap de urmările prostiei voastre. Aţi înţeles?

Toţi cei cinci încuviinţară din cap. Nici unul nu spuse nimic.

— Foarte bine. Dezlegaţi-i pe ăştia. Şi pe Bowman. Dacă poliţia dă de ei în halul ăsta – atunci totul s-a terminat. Ne vom folosi de arme şi de cuţite, ca să-i păzim de acum încolo. Aduceţi şi femeile aici. Vreau într-un singur coş toate ouăle. Treci şi execută asta, Searl. Executarea, repede şi precis, în aşa fel ca chiar şi cel mai incapabil nătărău, inclusiv tu, să priceapă ce vrem să facem. Du-te, unul, şi adu-mi nişte bere!

Searl, conştient de situaţia în care se afla, şi foarte nefericit, îşi drese glasul. Vechea aroganţă şi siguranţa rece, cu care-l înfruntase pe Czerda în confesional în dimineaţa aceea, îi dispăruseră ca şi cum nici n-ar fi existat.

— Începând cu noaptea care a trecut, şi până luni noapte, întâlnire la orice oră. O barcă rapidă cu motor ne aşteaptă…

Marele Duce oftă disperat şi ridică o mână.

— Mai scurt şi mai *precis*, Searl. Precis. Unde e întâlnirea, tâmpitule? Şi cu cine?

— Iertaţi-mă, domnule. Searl înghiţea mieros în sec, iar mărul lui Adam urca şi cobora de-a lungul gâtului său costeliv. Dincolo de Palavas, în golful Aigues-Mortes. Cargoul *Canton*.

— Cu destinaţia?

— Canton.

— Da.

— Semn de recunoaştere…

— Lasă asta. Şi şalupa?

— La Aigues-Mortes, pe canalul Ronului la Sète. Tocmai mă pregăteam s-o aduc mâine la Le Grau du Roi – nu m-am gândit că… Am…

— Niciodată n-ai gândit, se răsti plictisit Marele Duce. Unde sunt afurisitele alea de femei? Şi ăştia, încă în cătuşe? Repede. Pentru prima oară se calmă şi zâmbi uşor. Pariez că amicul ăsta, Bowman, încă nu are habar cine sunt amicii ăştia trei. Ai, Searl?

— Pot să-i spun? întrebă Searl nerăbdător. Perspectiva de a părăsi locul care îl frigea şi de a îndrepta luminile reflectorului în altă direcţie îi surâdea, evident.

— Fă cum crezi. Marele Duce sorbi adânc din bere. Mai are vreo importanţă?

— Sigur că nu. Searl afişă un zâmbet larg. Să vă prezint pe Contele de Hobenaut, pe Henric Tangevec şi pe Serge Daymel. Cei mai mari specialişti în combustibili pentru rachete, de dincolo de Cortina de Fier. Chinezii aveau mare nevoie de ei, deoarece nu au reuşit să construiască până acum un mijloc de lansare a capetelor lor nucleare. Aceşti oameni puteau s-o facă. Dar între China şi Rusia nu există nici un singur loc unde să se poată desfăşura o asemenea activitate; şi nici o ţară neutră, prietenă cu aceste două mari puteri, unde să nu fie urmărite îndeaproape eventuale nereguli. Aşa că Czerda i-a răpit şi i-a adus aici, în Vest. Vestul are propriii săi experţi în carburanţi. Şi, la frontiere, nimeni nu pune ţiganilor întrebări. Sigur că, dacă cei trei bărbaţi ar fi făcut pe deştepţii, soţiile lor ar fi fost ucise. Dacă ele ar fi făcut-o, ar fi fost ucişi bărbaţii.

— Sau cel puţin aşa li s-a spus familiilor, zise Marele Duce plin de dispreţ. Ultimul lucru, pe care noi l-am dorit, a fost ca aceşti oameni să păţească ceva. Dar femeile – ele pot crede orice. Îşi permise să zâmbească uşor, satisfăcut. Simplitatea, dacă pot să spun aşa, simplitatea, care te descumpăneşte, aparţine geniului adevărat. Ah, femeile! La Aigues-Mortes. Şi în viteză. Spune şi celorlalte rulote, Czerda, că trebuie să te întâlneşti cu ele de dimineaţă la Saintes-Maries. Vino, Lila, draga mea.

— Cu dumneata? Se uită la el cu scârbă. Trebuie să fii nebun. Cu dumneata?

— Aparenţele trebuiesc păstrate, acum mai mult ca oricând. Cum poate fi suspect un bărbat cu o atât de frumoasă tânără lângă el? În afară de asta, e şi foarte cald. Cine o să-mi ţină umbrela?

Exact o oră mai târziu, fierbând încă, strângând din buze, ea închidea umbrela, când Rolls-Royce-ul verde ajunse lângă zidurile de la Aigues-Mortes, cetatea cruciată, întărită cu zidurile cel mai bine conservate din Europa. Marele Duce coborî din maşină şi-l aşteptă pe Czerda, până ce acesta îşi opri rabla de camion, care îi remorca rulota.

— Aşteaptă aici, porunci el. N-o să stau mult. Făcu un semn către Rolls. Fii cu ochii pe Miss Delafont. În afară de dumneata, nimeni, cu nici un preţ, să nu se arate.

Privi în lungul şoselei, spre Saintes-Maries. Pentru moment, aceasta era goală. Porni repede şi pătrunse, prin partea de nord, în oraşul pustiu şi respingător, o luă la dreapta spre un ţarc de parcare şi intră în adăpostul unui flaşnetar. Acesta, un bătrân zdrenţăros care, în ciuda căldurii de peste zi, purta două pardesie şi o pălărie de fetru, se uită la el din scaunul în care moţăia şi se încruntă. Marele Duce îi dădu zece franci. Flaşnetarul se înseninã, îşi potrivi instrumentul şi începu să învârtă manivela. Cacofonia ţipătoare, care rezultă, era o imitaţie de vals aton pe care nici un compozitor, în viaţă sau nu, nu l-ar mai fi recunoscut ca aparţinându-i. Marele Duce se crispă, dar rămase pe loc.

După două minute, un Mercedes negru trecu pe sub portal şi opri pe dreapta. Coborî din el perechea chineză şi, fără să privească, nici în stânga nici în dreapta, o apucă în grabă pe strada principală, de altfel singura din Aigues-Mortes, şi se îndreptă către un mic scuar, aproape de centrul oraşului, cu cafenele înşirate peste tot. Marele Duce îi urmări fără grabă, şi la o distanţă potrivită.

Chinezii ajunseră în scuar şi se opriră, întârziind la un colţ, lângă o prăvălie cu suveniruri, nu departe de statuia lui Ludovic cel Sfânt. Aproape îndată, patru bărbaţi voinici, îmbrăcaţi în negru, ieşiră din prăvălie, şi se apropiară de ei. Unul din bărbaţi îi arătă chinezului ceva ce ţinea în palmă. Chinezul gesticulă şi păru că vrea să protesteze, dar cei patru bărbaţi voinici clătinară cu hotărâre din cap şi conduseră perechea până la două Citroën-uri

în aşteptare.

Marele Duce dădu din cap, într-un fel care nu putea fi confundat deloc cu altceva decât cu o mare satisfacţie; se întoarse şi îşi purtă paşii către maşina şi rulota care îl aşteptau.

Le trebuiră mai puţin de şaizeci de secunde, până să ajungă la un mic chei pe canalul Ronului, la Sète, un canal care leagă Ronul cu Mediterana, la Grau du Roi, şi merge paralel cu zidul de vest de la Aigues-Mortes. La capătul cheiului era oprită o şalupă cu motor, lungă de vreo zece metri, cu o cabină încăpătoare, cu geamlâc şi numai cu un mic spaţiu descoperit, prevăzut cu bănci: un cocpit, la pupa. După linia zveltă a prorei, părea să fie un vas capabil de ceva mai mult decât o viteză obişnuită.

Rolls-ul şi rulota traseră dincolo de şosea şi se opriră cu spatele la mai puţin de doi metri de marginea cheiului. Transferul prizonierilor din rulotă, pe vas, fu efectuat în linişte, repede şi în aşa fel, încât să nu trezească bănuieli nici unui martor cât de curios: de fapt, persoana cea mai apropiată era un pescar cu undiţa, la vreo sută de metri distanţă şi, toată atenţia lui era, bineînţeles, concentrată asupra a ceea ce se întâmpla la capătul firului aflat la câţiva metri sub apă. Ferenc şi Searl, fiecare cu câte un pistol abia ascuns, stăteau pe chei, la capătul de sus al unui fel de pasarele, în timp ce Marele Duce şi Czerda, la fel de înarmaţi, stăteau la pupa şi-i urmăreau pe cei trei oameni de ştiinţă şi pe soţiile lor, apoi pe Bowman, pe Cecile şi pe Lila, care urcau pe bord. Sub ameninţarea armelor, ei luară loc pe banchetele aliniate de-a lungul cabinei.

Ferenc şi Searl intrară în cabină, înaintând până la postul timonierului. Pentru moment, Marele Duce şi Masaine rămaseră afară în cocpit, uitându-se să vadă dacă nu erau observaţi; apoi Marele Duce intră în cabină, îşi băgă pistolul în buzunar şi-şi frecă mâinile satisfăcut.

— Excelent, excelent, excelent. Părea foarte vesel. Totul, ca de obicei, sub control. Dă drumul la motor, Searl. Se întoarse şi-şi vârî capul pe uşa cabinei. Mola parâma, Masaine!

Searl apăsă pe nişte butoane, şi cele două motoare porniră cu un zgomot puternic, dar un zgomot, în nici un caz, destul de puternic ca să acopere un strigăt scurt şi ascuţit de durere: sunetul venea de la Marele Duce, care mai privea încă pe uşă

spre pupa.

— Pistolul dumitale pe rinichiul dumitale, zise Bowman. Nu mişcă nimeni, altfel mori. Se uită la Ferenc, la Czerda, la Searl şi la El Brocador. Ştia că cel puţin trei din ei erau înarmaţi. Zise: Spune-i lui Searl să oprească motoarele.

Searl le şi oprise, fără să mai aştepte ordinul Marelui Duce.

— Spune-i lui Masaine să vină aici, zise Bowman. Spune-i că ţin înfipt pistolul în rinichi. Privi în cabină: nu se mişcase nimeni. Spune-i să vină imediat, sau trag.

— N-o să îndrăzneşti.

— N-o să păţeşti mare lucru, zise Bowman blând. Mulţi oameni trăiesc şi cu un singur rinichi.

Mai trase o împunsătură cu pistolul şi Marele Duce gemu de durere. Zise răguşit:

— Masaine, vino-ncoace imediat. Aruncă arma. Bowman are pistolul îndreptat spre mine.

Urmă o pauză de câteva secunde, apoi Masaine apăru în uşă. Nu grozav de deştept, nici în momentele sale cele mai bune, părea că nu ştia ce să facă. Văzându-i pe Czerda, Ferenc, Searl şi El Brocador că nu fac nimic, fu convins şi el că, deocamdată, ăsta era cel mai înţelept lucru. Intră în cabină.

— Şi acum, să venim la problema delicată a echilibrului puterii, zise Bowman, cu chef de vorbă. Mai era încă palid şi răvăşit, se simţea extrem de obosit şi înţepenit şi cu tot corpul îndurerat: dar acum parcă era un prinţ, în comparaţie cu condiţiile în care se zbătuse cu două ore în urmă. O problemă de echilibru şi control. Câtă influenţă şi autoritate pot eu să exercit asupra dumneavoastră, stând aici cu pistolul în mână? Cât de mult îmi pot impune voinţa? Atât, şi numai atât.

Îl trase pe Marele Duce înapoi de umăr, făcu un pas în lături şi se uită cum acesta cade greu pe o banchetă, una foarte rezistentă, căci nu se rupse. Marele Duce se uită la Bowman. Cu voltajul aristocratic al ochilor săi albaştri la tensiune maximă. Dar Bowman rămase netulburat.

— Este greu de crezut, când mă uit la dumneata, i se adresă Bowman în continuare, dar eşti desigur cel mai inteligent din toată banda asta de ticăloşi. Nu, bineînţeles, nu e vorba de cine ştie ce inteligenţă. Eu am aici o armă şi o ţin în mână. Mai sunt

aici încă patru care sunt şi ei înarmaţi, dar, deşi în momentul ăsta ei nu ţin armele în mână, nu le-ar trebui mult ca s-o facă. Dacă s-ar declanşa o luptă, cred că ar fi puţin probabil să-i pot curăţa pe toţi patru, mai înainte ca unul din voi, poate chiar doi, să mă ucidă. Eu nu sunt un Wild Bill Hickok. Important e că aici se află opt persoane nevinovate – şi o bătaie cu împuşcături, în acest spaţiu restrâns, ar duce sigur la rănirea câtorva sau chiar la uciderea lor. N-aş vrea să se întâmple aşa ceva, cum n-aş vrea nici să fiu împuşcat.

— Treci la subiect, mârâi Marele Duce.

— Sigur că da. Ce aş putea eu să vă pretind, ca să nu fie prea mult pentru evitarea acestei lupte armate, pe care sunt sigur că toţi vrem s-o evităm? Dacă v-aş cere să-mi daţi pistoalele, aţi face-o liniştit şi civilizat, ştiind că vă aşteaptă pe toţi sentinţe grele cu închisoarea şi probabil o acuzaţie de omor? Eu mă îndoiesc. Dacă v-aş spune să plecaţi şi să mi-i lăsaţi mie pe oamenii de ştiinţă şi pe soţiile lor, v-aţi mulţumi cu asta? Iar mă îndoiesc, pentru că ei ar aduce mărturii despre crimele voastre, având drept urmare faptul că oriunde v-ar călca piciorul, în Europa de Vest, aţi sfârşi într-o închisoare; iar în Europa de Est v-aţi considera fericiţi să vă sfârşiţi zilele într-un lagăr din Siberia, deoarece comuniştii nu prea sunt atenţi cu cei care le răpesc marii savanţi. De fapt n-ar mai fi nici un loc pentru voi, nicăieri în Europa. Nu aveţi de fapt altceva decât să vă îmbarcaţi pe Canton şi să plutiţi cu el până în patria lui. Şi nu cred că o să găsiţi că în China a fost distrus chiar totul – de către chinezi, bineînţeles. Pe de altă parte, eu ezit să cred că sunteţi pregătiţi să luptaţi până la moarte, ca să împiedicaţi plecarea celor două tinere doamne şi a mea. Ele nu reprezintă nimic; sunt doar două firi romantice şi cam naive; tinere vilegiaturiste, care au crezut că e interesant să se vadă amestecate în această afacere. Bowman evită cu grijă să se uite la cele două fete. Admit că e foarte uşor, pentru mine, să declanşez un bucluc, dar nu văd să ajung prea departe: doar cuvântul meu contra cuvântului vostru; şi nu pot prezenta nici un fel de dovadă; şi nu văd nici o cale, zic eu, ca să mă amestec în crima din cavernă. Singura dovadă o prezintă savanţii aceştia şi soţiile lor, dar ei se vor găsi în drum spre China, mai înainte ca eu să pot face ceva. Ei bine?

— Accept raţionamentul dumitale, zise greoi Marele Duce. Încearcă să ne convingi pe noi să ne predăm sau pe savanţi – sau pe soţiile lor – şi n-ai să părăseşti viu vasul ăsta. Cu tine şi cu cele două proaste de acolo, cum ai spus-o chiar dumneata, e o altă treabă. Dumneata poţi provoca suspiciuni, însă asta e tot ce poţi face: dar mai bine aşa, decât să văd doi sau trei din oamenii mei murind degeaba.

— Ai putea să fii chiar şi dumneata, zise Bowman.

— Nici posibilitatea asta nu am exclus-o.

— Ca ostatic şi ca permis de liberă trecere, pentru mine eşti numărul unu, zise Bowman.

— M-am gândit şi eu că aş putea fi. Marele Duce se ridică în picioare, evident, fără nici un chef.

— Nu-mi place asta, zise Czerda. Ce-ar fi dacă…

— Ţii să mori primul? întrebă obosit Marele Duce. Lasă-mă pe mine să judec, Czerda.

Czerda, evident prost dispus, nu mai zise nimic. La un gest al lui Bowman, cele două fete părăsiră cabina şi se urcară pe pasarelă. Bowman, trăgându-se înapoi, cu pistolul aproape lipit de abdomenul Marelui Duce, le urmă. Ajuns în capul pasarelei, Bowman le strigă fetelor: coborâţi şi ascundeţi-vă.

Aşteptă zece secunde, apoi i se adresă Marelui Duce:

— Întoarce-te. Acesta se întoarse. Bowman îi dădu un brânci puternic şi-l trimise poticnindu-se, aproape, pe pasarelă. Bowman se aruncă la pământ. Mai exista posibilitatea ca cineva, poate chiar mai mulţi, acolo pe vas, să se răzgândească. Dar nici o împuşcătură şi nici un zgomot de paşi pe pasarelă. Bowman săltă prudent capul. Motoarele fuseseră din nou pornite.

Vasul se afla deja la douăzeci de metri distanţă, şi accelera. Bowman se ridică repede şi, urmat de Cecile şi Lila, alergă spre Rolls. Carita îi privea uimită.

— Afară, porunci Bowman.

Carita deschise gura, ca să protesteze, dar Bowman nu era dispus pentru aşa ceva. Deschise brusc portiera şi, practic, o azvârli pe fată în drum. În aceeaşi clipă, se afla la volan.

— Stai! strigă Cecile. Stai! Venim şi noi.

— Nu acum. Se aplecă şi-i luă valiza. Ea se uită la el cu ochii mari, cu gura căscată, dar nu spuse nimic. El continuă. Fugi în

oraş. Telefonează poliţiei din Saintes-Maries şi spune-le că într-o rulotă alb-verde, la cam un kilometru nord de oraş se află o fată bolnavă, care trebuie dusă urgent la spital. Nu le spune cine eşti. Nimic mai mult decât atât. Repede. Făcu un semn spre Lila şi Carita. Pentru început, astea două mi-ajung.

— La ce? Cecile, uşor de înţeles, era uluită.

— Ca domnişoare de onoare.

Drumul între Aigues-Mortes şi Le Grau du Roi e scurt, numai câţiva kilometri şi, în cea mai mare parte, merge paralel cu canalul, la o distanţă de câţiva metri de acesta; singura linie de demarcaţie dintre cele două, dacă putem spune astfel, este un şir de trestii înalte. La mai puţin de un minut după pornirea maşinii, Bowman aruncă, printre aceste trestii, o privire spre şalupa aflată la mai puţin de o sută de metri depărtare. Mergea cu o viteză nepermisă, cu pupa cufundată adânc în apă; stropi zburau la înălţime şi la distanţă de pe defectorul de la proră: apa azvârlită de siaj producea valuri înalte pe ambele părţi ale canalului.

Searl se afla la timonă. Masaine, El Brocador şi Ferenc stăteau jos şi-i supravegheau pe călători, în timp ce Marele Duce şi Czerda discutau lângă uşa din spate a cabinei. Czerda arăta foarte nefericit.

— Şi sunteţi sigur, întrebă el, că nu ne mai poate face nici un rău?

— Sunt sigur. Marele Duce îşi revenise la stăpânirea sa de sine.

— Dar se va duce la poliţie. E obligat s-o facă.

— Ei şi? N-ai auzit ce-a spus el singur? „Cuvântul meu pentru cuvântul vostru”. Cu dovezile lui, în drum spre China? O să-l creadă nebun. Şi, chiar dacă nu, tot nu poate dovedi nimic.

— Şi, totuşi, nu-mi place, făcu Czerda cu încăpăţânare. Eu gândesc…

— Lasă-mă pe mine să gândesc, i-o tăie scurt Marele Duce. Dumnezeule!

Se auzi un sunet de geam spart şi un foc de armă urmat de un ţipăt de durere scos de Searl, care lăsă timona din mână şi se prinse de umărul stâng. Barca se abătu violent din drum şi se îndreptă direct spre malul stâng. S-ar fi izbit cu siguranţă de el, dacă nu ar fi intervenit uimitor de repede Czerda, deşi era cel mai

în vârstă dintre toţi şi cel mai departe de timonă. Sări iute şi răsuci puternic timona către tribord. Reuşi să evite ciocnirea prorei – sau chiar zdrobirea ei – de mal, dar nu putu totuşi să evite izbirea puternică a babordului de acelaşi mal, cu un impact care îi azvârli pe jos pe toţi câţi se aflau în picioare, în afară de Czerda şi încă de câţiva care erau aşezaţi. Chiar în momentul acela, Czerda îl zări, prin fereastra laterală, pe Bowman, la volanul Rolls-Royce-ului, la mai puţin de cinci metri de drumul paralel cu canalul, ochind atent, prin fereastra portierei, cu pistolul Marelui Duce.

— Jos! ţipă Czerda. El se culcă primul. Jos pe podea!

Iar se auzi un zgomot de geam spart şi un foc simultan de armă, dar nimeni nu fu rănit. Czerda se ghemui, opri motorul, lăsă timona în mâna lui Masaine şi se alătură Marelui Duce şi lui Ferenc care deja se furişase afară în patru labe, pe puntea din spate. Toţi trei se uitară cu mare grijă peste bord, apoi se ridicară îngânduraţi în picioare, ţinându-şi armele la spate.

Rolls-ul se oprise în urmă cu treizeci de metri. Bowman era blocat de un trailer cu patru roţi, remorcat de un tractor, şi era împiedicat să treacă, de câteva maşini venind dinspre nord.

— Mai repede, i se adresă Czerda lui Masaine. Nu, nu prea repede – ţine-te înaintea tractorului. Aşa. Aşa. Aşteaptă să treacă ultima maşină de cealaltă parte a drumului. Acuma, vine.

Marele bot verde al Rolls-ului apăru la vedere din spatele tractorului. Cei trei bărbaţi din cocpit ridicară armele, dar tractoristul, văzându-i, frână şi se răsuci atât de tare, încât ajunse, cu roata dreaptă din faţă, aproape suspendată pe marginea canalului. Frâna bruscă şi schimbarea de direcţie făcură în aşa fel ca întreaga parte laterală a maşinii să ajungă deodată şi complet la vedere. Bowman, cu pistolul armat şi gata de tragere, văzu ce urma să se întâmple; lăsă pistolul jos şi se trânti la adăpostul părţii de jos a ramei portierei. Se chirci când gloanţele, unul după altul, loviră caroseria Rolls-ului. Parbrizul se împăienjeni deodată şi deveni complet opac. Bowman băgă pumnul în partea de jos a geamului, apăsă pe accelerator şi porni repede maşina. Era clar că, dacă rata acest element de surpriză, nu mai avea nici o şansă împotriva celor trei oameni înarmaţi, de la pupa. Se întreba, aşa într-o doară, cum se va simţi oare Marele Duce, după brusca scădere a valorii pe piaţă a Rolls-ului său.

Conduse în mare viteză, trecu pe lângă arenă, spre stânga până la Grau du Roi, oprind maşina în derapaj în apropierea podului suspendat, care traversa canalul şi lega cele două părţi ale oraşului. Deschise geanta Cecilei, trase afară nişte bani din pachetul cu franci elveţieni, luaţi din rulota lui Czerda, puse la loc pachetul în geantă, băgă geanta într-un ungher ascuns şi, sperând din tot sufletul ca cetăţenii din Grau du Roi să fie nişte oameni cinstiţi, părăsi maşina şi o luă de-a lungul cheiului.

Micşoră pasul când se apropie de o ambarcaţiune ce staţiona pe malul stâng, sub pod. Era o barcă cu motor pentru pescuit, largă, cu o proră înaltă, din lemn, de o construcţie aparent solidă, care văzuse şi zile mai bune cu ceva ani în urmă. Bowman se apropie de un pescar între două vârste, îmbrăcat într-un pullover gri, care stătea aşezat pe o barcă de amarare şi-şi repara plasa.

— Frumoasă barcă! zise Bowman, ca un turist căzut în admiraţie. O închiriaţi?

Pescarul fu luat prin surprindere de o propunere atât de directă. Problemele financiare, de obicei, se abordează cu mult mai multă fineţe.

— Paişpe noduri, şi tare ca un tanc, zise mândru proprietarul. E cea mai fainã barcă de pescuit din sudul Franţei. Două motoare Diesel sistem Perkins. Ca fulgerul! Şi rezistentă… Dar numai pentru navlosit, domnule, şi asta doar când pescuitul merge prost.

— Păcat, păcat. Bowman trase afară câţiva franci şi-i răsfoi printre degete. Nici măcar pentru un ceas? Am nevoie urgentă, crede-mă. Şi chiar avea. Putea să audă de la distanţă zgomotul crescând al şalupei Marelui Duce.

Pescarul căscă ochii şi căzu pe gânduri: nu e uşor să-ţi dai seama de la o distanţă de doi metri de ce naţionalitate sunt bancnotele. Dar ochii marinarului sunt prin tradiţie ageri. Se uită şi se bătu pe coapsă.

— Am să fac o excepţie, zise el. După care adăugă şiret: dar trebuie desigur să vin cu dumneavoastră.

— Păi, bineînţeles. Nici n-aş dori altceva. Bowman îi întinse o mie de franci elveţieni. Avu loc o uşoară învârtitură de mână şi banii dispărură din vedere.

— Când vrea m’sieur să plece?

— Chiar acum. Ar fi putut obţine barca oricum. Bowman o ştia,

dar prefera să folosească banii lui Czerda, în locul ameninţării cu pistolul: că avea să fie nevoit să mai scoată şi pistolul, nu se îndoia de asta. Dezlegară barca, se urcară la bord, iar pescarul porni motorul; în timp ce Bowman se uita în spate, zgomotul şalupei se auzea foarte aproape acum. Bowman se întoarse, îl urmări cu privirea pe pescar cum împinge maneta şi învârte timona spre tribord. Barca începu să se mişte încet şi să se îndepărteze de chei.

— Nu mi se pare prea greu, observă Bowman. Vreau să spun, de manevrat.

— Pentru dumneata, nu. Dar îţi trebuie o viaţă de om ca să înveţi să stăpâneşti un asemenea vas.

— Pot să încerc şi eu?

— Nu, nu. Imposibil. Poate când intrăm în mare.

— Mă tem că o să trebuiască s-o fac chiar acum. Te rog.

— Dar în cinci minute…

— Regret. Chiar regret. Bowman scosese pistolul şi arăta către tribord, spre colţul din faţă al cabinei timonei. Stai jos acolo, te rog.

Pescarul se holbă la el, abandonă roata şi se duse la colţul indicat. Rămase tăcut, în timp ce Bowman punea mâna pe timonă.

— Ştiam că sunt un prost. Cred că-mi plac prea mult banii.

— La toţi ne plac. Bowman privea peste umăr. Şalupa se afla la mai puţin de o sută metri de pod. Împinse de tot maneta, şi barca începu să salte înainte pe valuri. Bowman scotoci în buzunare, mai scoase trei mii de franci din banii lui Czerda, şi-i aruncă pescarului. Asta o să te facă să te simţi şi mai prost.

Pescarul se holbă la bani, nu făcu nici un gest ca să-i ridice de jos. Doar murmură:

— Când o să fiu mort, o să-i iei înapoi. Pierre des Jardins nu-i chiar un prost.

— Când ai să fii mort?

— Când ai să mă omori. Cu pistolul ăsta. Zâmbi trist. Minunat lucru să ai un pistol, nu?

— Da. Bowman întoarse pistolul către sine, îl apucă de ţeavă şi-l aruncă uşor în braţele pescarului. Acum, te simţi minunat?

Omul se uită la pistol, îl ridică, încercă să-l îndrepte spre

Bowman, îl lăsă jos, adună banii, luă din nou pistolul, se ridică, veni la timonă şi vârî pistolul în buzunarul lui Bowman.

— Mă tem că nu prea mă pricep să trag cu sărăcia asta, m'sieur, zise el.

— Nici eu. Ia te uită în spatele dumitale. Vezi venind o şalupă?

Pierre privi. Şalupa nu se afla la mai mult de 100 de metri înapoia lor. Zise:

— O văd. O cunosc. Prietenul meu Jean...

— Îmi pare rău. Vorbim despre prieteni mai târziu. Bowman arătă în faţă, unde se vedea în golf un cargoboat. Ăsta-i cargo-ul *Canton*. Un vas comunist, cu destinaţia China. În urma noastră, în şalupa aia, se află câţiva oameni răi care vor să îmbarce pe vasul de colo nişte persoane care nu doresc acest lucru. Dorinţa mea este să-i oprim.

— De ce?

— Dacă mă mai întrebi de ce, iau iar pistolul şi te pun iar să stai jos. Bowman se uită repede în spate: şalupa se apropiase la cincizeci şi ceva de metri.

— Eşti englez, nu?

— Da.

— Eşti un agent al guvernului englez.

— Da.

— Ăla care-i zicem noi Serviciul Secret?

— Da.

— Guvernul nostru te cunoaşte?

— Fac parte din Deuxième Bureau. Boss-ul lor e boss-ul meu.

— Boss?

— Şeful. *Chef!*

Pierre oftă.

— Aşa trebuie să fie. Şi doreşti să opreşti şalupa asta care se apropie? Bowman încuviinţă din cap. Atunci, dă-te la o parte. Asta e o treabă de specialist.

Bowman încuviinţă din nou, scoase pistolul din buzunar, trecu la tribord şi trase jos perdeaua cabinei. Şalupa se afla la mai puţin de patru metri în urmă, şi nu la mai mult de opt metri interval, venind în viteză. Czerda se afla la conducere, cu Marele Duce alături. Bowman ridică pistolul, dar îl lăsă iar în jos când vasul de pescuit se aplecă deodată şi descrise un arc de cerc spre şalupă.

Trei secunde mai târziu, puternica sa proră de stejar izbi cu forţă babordul şalupei.

— Cam asta aţi avut de gând, mai mult sau mai puţin, m'sieur? întrebă Pierre.

— Mai mult sau mai puţin, zise Bowman. Şi acum, te rog, fii atent. Trebuie să ştii un lucru.

Cele două vase se apropiară, plutind paralel. Şalupa, fiind mai rapidă, o luă înainte. În cabină se vedea că e multă zăpăceală.

— Cine a fost nebunul ăsta? întrebă Marele Duce.

— Bowman. Czerda vorbea cu multă convingere.

— Armele! urlă Marele Duce. Mâna pe arme! Prindeţi-l!

— Nu.

— Nu? Îndrăzneşti să-mi contramandezi…

— Miroase a petrol. Îi simt mirosul în aer. Un foc şi… bum! Ferenc, fugi de te uită la rezervorul de la babord. Ferenc alergă şi se înapoie în câteva clipe.

— Ei?

— Rezervorul e spart. Jos. Motorina aproape s-a scurs. Chiar când spunea asta, motorul se poticni, pocni şi se opri. Czerda şi Marele Duce se uitară unul la altul fără să scoată o vorbă.

Amândouă vasele ieşiseră acum din port şi se aflau în plină mare, în golful Aigues-Mortes. Şalupa, cu un singur motor, fu ajunsă din urmă şi se găsea acum la acelaşi nivel cu vasul pescăresc. Bowman făcu semn cu capul către Pierre, care-i răspunse la fel. Învârti repede timona, vasul execută un viraj în unghi drept, lovi din nou şalupa în acelaşi loc şi se redresă.

— Bătu-v-ar Dumnezeu! La bordul şalupei, Marele Duce era aproape livid de furie, pe care nici nu încerca s-o ascundă. Ne-a găurit vasul. Ne-a găurit vasul. Nu poţi scăpa de el?

— Cu un singur motor e foarte greu să-l evit. În asemenea situaţie calmul lui Czerda era demn de laudă. Nu exagera deloc. Un motor, la babord, oprit şi o spărtură în acelaşi loc făceau aproape imposibilă o cursă ca lumea. Czerda nu era marinar şi, în ciuda tuturor eforturilor sale, şalupa mergea acum alandala.

— Ia te uită! exclamă Marele Duce. Ce-i acolo?

Cam la trei mile depărtare, la nu mai mult din jumătate din drumul spre Palavas, se vedea un mare cargou, de tip foarte vechi, care aproape se oprise, şi care trimitea un mesaj luminos.

— Este *Canton*, spuse Searl agitat. Îşi uitase chiar şi de el însuşi, că nu-şi mai freca umărul rănit. E *Canton!* Trebuie să răspundem la semnal. Trei lungi, trei scurte.

— Nu! Marele Duce fu categoric. Eşti nebun? Nu trebuie să-i amestecăm şi pe ei în treaba asta. Repercursiuni internaţionale. Fii atent!

Barca de pescar se apropia din nou. Marele Duce şi Ferenc alergară afară şi traseră câteva focuri. Fereastra de la timonă a bărcii pescăreşti se făcu ţăndări, dar Bowman şi Pierre se culcaseră la pământ, ceea ce trebuiră să facă şi Marele Duce şi Ferenc, aproape în acelaşi timp cu izbitura puternică a prorei de stejar, exact la babord şi chiar în locul unde se găseau ei.

În următoarele două minute, manevra se repetă de cinci ori; de cinci ori şalupa se cutremură sub loviturile nimicitoare. Acum, la ordinul Marelui Duce, încetă orice foc: muniţia era aproape pe sfârşite.

— Trebuiesc păstrate ultimele cartuşe pentru când şi unde ne vor fi mai de folos. Marele Duce devenise foarte calm. Data viitoare…

— *Canton* pleacă, strigă Searl. Uitaţi-vă, manevrează.

Priviră. *Canton* vira într-adevăr şi începea să se mişte cu viteză din ce în ce mai mare.

— Şi ce vroiai altceva? întrebă Marele Duce. Nu te teme. O să-l mai revedem noi.

— Ce vreţi să spuneţi? întrebă Czerda.

— Mai târziu. După cum vă spuneam…

— Ne scufundăm! Glasul lui Searl era aproape un ţipăt. Ne scufundăm! Nu exagera deloc: şalupa se găsea acum adânc în apă; marea năvălea prin spărturile provocate în carcasă de loviturile vasului de pescuit.

— Am observat asta, zise Marele Duce. Se întoarse spre Czerda. Iată că vin iar. Virează iute la tribord – la dreapta, şi repede. Ferenc, Searl, El Brocador, veniţi cu mine.

— Umărul, se văită Searl.

— Umărul tău nu are nimic. Vino cu mine.

Cei patru se aflau tocmai în uşa cabinei, când vasul de pescuit se îndreptă din nou spre ei; dar de data asta şalupa, deşi lentă şi răspunzând greu la comenzi din cauza adâncirii în apă, reuşi să se

abată destul ca să reducă impactul; atât cât cele două ambarcaţiuni să se zgârie, doar, una pe altă. Când cabina timonei vasului pescăresc trecu pe lângă cabina şalupei, Marele Duce şi cei trei săriră afară în cocpit. Marele Duce aşteptă momentul potrivit şi, cu o repeziciune şi cu o agilitate surprinzătoare, pentru un om de dimensiunile lui, sări de pe copastie la pupa vasului pescăresc. În câteva clipe, îl urmară şi ceilalţi doi.

După zece secunde, Bowman se răsuci rapid, când uşa cabinei se deschise brusc şi în prag se iviră Ferenc şi Searl, amândoi cu pistolul în mână.

— Nu. Bowman se răsuci din nou, ca să vadă de unde vine glasul. Nu trebui să caute mult. Armele Marelui Duce şi ale lui El Brocador erau la mai puţin de treizeci de centimetri de obrazul său. Marele Duce zise:

— Ce-i destul e destul.

— Ce-i destul e destul, încuviinţă Bowman.

CAPITOLUL X

Cincisprezece minute mai târziu, odată cu primele umbre ale serii, vasul pescăresc, avându-l la cârmă pe ciudat de imperturbabilul Pierre des Jardins, plutea calm pe Canalul Ronului, spre Sète. Cei trei savanţi şi femeile lor, dintre care ultima fusese luată la bord puţin mai înainte ca şalupa să se scufunde, stăteau pe puntea din faţă, supravegheaţi de armele camuflate ale ţiganilor; pentru că tuturor, ca oricărui turist în vacanţă, le place o croazieră tihnită, într-o după-amiază caldă de vară. Toate geamurile sparte fuseseră îndepărtate de la ferestre şi toate găurile, făcute de gloanţe în lemnăria vasului, fuseseră discret camuflate de El Brocador şi de Masaine, care stăteau tolăniţi alene pe structura de la tribord. În afară de Pierre, singurii doi ocupanţi ai cabinei de la timonă erau Bowman şi Marele Duce, care ţinea în mână un pistol.

La câţiva kilometri în susul canalului, trecură pe lângă tractorul şi trailerul care părăsiseră atât de brusc drumul atunci când începuseră întrecerea între Rolls şi şalupă. Tractorul era tot aşa cum fusese lăsat, cu o roată suspendată deasupra canalului: evident, şi de la sine înţeles, tractoristul socotise că e mai înţelept să prefere solicitarea unei asistenţe, decât să rişte pentru tractorul său un mormânt marin, dacă ar fi încercat să-l scoată de acolo cu mijloace proprii. Tractoristul, destul de ciudat, se mai afla încă pe loc, umblând de sus în jos cu o figură, pe bună dreptate, foarte încruntată.

Czerda se alătură celor trei bărbaţi din cabina timonei. Era îngrijorat.

— Nu-mi place chestia asta. Nu-mi place deloc. Prea multă linişte. Să nu cădem în vreo capcană. Precis că cineva…

— Asta te face să te simţi mai bine? Marele Duce arătă înspre Aigues-Mortes: două maşini negre ale poliţiei, cu sirenele tânguindu-se şi sclipind din lumini albastre, se apropiau cu mare viteză. Ceva îmi spune că amicul nostru tractoristul s-a plâns pe undeva.

Presupunerea Marelui Duce se dovedi a fi corectă. Maşinile poliţiei se apropiară şi începură imediat să încetinească, atunci când tractoristul, în mijlocul drumului, începu să le facă semne cu mâna. Se opriră şi câţiva oameni în uniformă săriră jos din maşină şi-l înconjurară pe agitatul tractorist, care părea să le relateze, cu multă vervă şi multă plăcere, toată povestea.

— Ei bine, dacă poliţia îi plictiseşte pe alţii, în nici un caz nu se poate să ne plictisească, în acelaşi timp şi pe noi. Eşti mai mulţumit acum, Czerda?

— Nu. Czerda o spunea şi părea să fie convins de asta. Din două motive. O mulţime de oameni, sute, pe câte ştiu eu, trebuie să fi asistat la ce s-a petrecut acolo în golf. De ce nu ne-a oprit nimeni, când intram acolo? De ce n-a anunţat nimeni poliţia?

— Ca să-ţi spun drept, habar nu am, zise Marele Duce pe gânduri. Dar totuşi pot să ghicesc. Mereu se întâmplă acelaşi lucru – când multă lume vede că se petrece ceva, întotdeauna îi lasă pe alţii să se amestece în problemă. Au fost cazuri când trecători priveau cum este bătut la sânge un om pe stradă, fără să-i sară nimeni în ajutor. Oamenii sunt ciudat de apatici în astfel

de probleme. O fi poate un fel de repulsie să ieşi la rampă. Nu vreau să spun că sunt un cunoscător. Tot ce ne interesează acum pe noi este să intrăm în port fără să provocăm nimănui supărare. Cealaltă întrebare? Aveai două?

— Da. Czerda era încruntat. Ce naiba o să facem acum?

— Asta nu-i o problemă. Marele Duce zâmbi. Nu ţi-am spus că o să-l mai revedem pe bunul *Canton?*

— Da, dar cum…

— Cât ne trebuie ca să ajungem la Port le Bouc?

— Port le Bouc? Czerda îşi încreţi fruntea. Cu camionul şi rulota?

— Păi, cum altfel?

— Două ore şi jumătate. Nu mai mult de trei. De ce?

— Pentru că aici a primit *Canton* instrucţiuni să ne aştepte, dacă se iveşte ceva la întâlnirea de la Palavas. Vasul rămâne acolo până mâine, iar noi o să sosim în seara asta. Tu nu înţelegi, Czerda, că eu mai am o coardă la arc? De fapt, mai multe. Şi, acolo, vor fi luaţi la bord savanţii şi soţiile lor. Ca şi Bowman. Şi tot aşa, ca să eliminăm orice eventual risc, şi cele două tinere şi, mă tem, şi nenorocitul ăsta de pescar. Pierre des Jardins se uită la Marele Duce, ridică o sprânceană, apoi se concentră din nou asupra lucrului său: era o reacţie prea slabă pentru un om care îşi asculta, de fapt, sentinţa de condamnare la moarte. Şi pe urmă, Czerda, tu şi oamenii tăi veţi fi liberi ca pasărea în zbor, pentru că, atunci când Bowman şi cei trei prieteni ai săi vor ajunge în China, vor dispărea pur şi simplu fără să mai ştie nimeni de ei. Singurii martori împotriva ta vor fi plecaţi pentru totdeauna, şi nici o urmă de suspiciune nu va mai exista asupra ta sau asupra oamenilor tăi, niciodată, din nici o parte a Cortinei de Fier.

— Dacă în trecut ţi-am pus vreodată întrebări, îţi cer scuze. Czerda vorbea încet, aproape deferent. Asta înseamnă să ai geniu. Arăta ca un om după ce Forth Bridge îi fusese ridicat de pe suflet.

— Elementar, elementar. Marele Duce agită braţul cu un aer indiferent. Aşadar, vom ajunge în curând la chei; şi nu vreau să le mai provoc tinerelor doamne noi şocuri pentru sistemul nervos, unul de exemplu care să le îndemne să fugă în goană cu camionul şi rulota, înainte chiar de a ajunge la chei. Toată lumea, deci, în

magazia de peşte, acum, şi nimeni la vedere, până nu vi se comunică. Dumneata şi cu mine rămânem aici – stând jos, bineînţeles – în timp ce Bowman va conduce vasul. S-a înţeles?

— S-a înţeles. Czerda se uita la el cuprins de admiraţie. Vă gândiţi la toate.

— Încerc, zise cu modestie Marele Duce. Încerc.

Cele trei fete, şi un băiat cu un scuter, aşteptau la capătul debarcaderului, când Bowman, în aparenţă singur, trase barca de-a lungul cheiului. Ele alergară, prinseră otgonul aruncat de el şi veniră la bord. Cecile şi Lila, puţin zâmbitoare, puţin speriate, se întrebau acum ce noutăţi le mai aduce el. Carita rămăsese în spate, singură. Şi cam izolată.

— Ei bine, întrebă Cecile, ia spune-ne, ce s-a întâmplat?

— Regret, spuse Bowman, lucrurile au mers rău.

— Nu pentru noi, spuse jovial Marele Duce. Se ridică ţinând în mână pistolul, însoţit de Czerda, şi el la fel echipat, şi se uită la fete. Nu, într-adevăr, trebuie s-o spun. Ce plăcere să te revăd, draga mea Carita. Ai petrecut bine în tovărăşia acestor tinere doamne?

— Nu, răspunse Carita scurt. Nici n-au vrut să stea de vorbă cu mine.

— Prejudecăţi, simple prejudecăţi. Gata, Czerda, toată lumea sus pe punte şi în rulotă, într-un minut. Îşi aruncă privirea pe chei. Şi cine e tânărul acela cu scuterul?

— Ăsta e José. Czerda simţi pe moment un fel de bănuială greu de acceptat. E băiatul pe care l-am trimis să-mi aducă banii, pe care mi i-a furat... vreau să spun pe care ni i-a furat Bowman. Păşi pe punte şi făcu semne cu mâna. José! José!

José descălecă de pe scuter şi sări pe punte. Era un tânăr înalt, subţirel, cu un ciuf enorm de păr negru, cu ochii ca nişte mărgele şi cu o prematură expresie de ştie-tot.

— Banii? întrebă Czerda. Ai adus banii?

— Ce bani?

— Sigur, sigur, pentru tine doar un pachet maroniu de hârtie. Czerda zâmbi indulgent. Cheia a fost bună?

— Habar n-am. Procesul mental al lui José nu avea nimic comun cu expresia inteligentă a feţei sale.

— Ce vrei să spui cu „habar n-am”?

— Nu ştiu dacă a fost cheia bună sau cheia rea, explică el calm. Tot ce ştiu e că nu există nici o casă de valori în gara din Arles.

Urmă un moment de stupoare prelungită, timp în care nenumărate gânduri şi, mai ales nu toate plăcute, trecură prin mintea celor de faţă; apoi Bowman îşi drese glasul şi spuse în chip de scuză:

— Mă tem că aici cam este mâna mea. De fapt, a fost cheia mea de la valiză.

Un nou moment de stupoare, la fel de prelungită; şi apoi vorbi Marele Duce, reţinându-se cu greu.

— Cheia de la valiza dumitale? Nici nu m-aş fi aşteptat la altceva. Unde sunt cei optzeci de mii de franci, domnule Bowman?

— Şaptezeci. Mă tem că am cheltuit ceva din ei. Ştiţi, diverse speze. Făcu un semn cu capul către Cecile. Numai costumul ăsta m-a costat…

— Unde sunt banii? urlă Marele Duce. Nu se mai putea abţine. Cei şaptezeci de mii de franci?

— A, da. Păi vedeţi… Bowman dădu din cap. S-au întâmplat atâtea de aseară.

— Czerda! Marele Duce ezită un moment, dar se hotărî. Lipeşte pistolul de fruntea domnişoarei Dubois. Număr până la trei.

— Nu te necăji, zise Bowman, i-am lăsat în camera din Les Baux, la Alexandru.

— *La* Alexandru?

— Nu sunt chiar un idiot, zise tărăgănat Bowman. Ştiam că poliţia putea fi acolo în dimineaţa asta. Sau că ar putea să fie, şi l-ar putea găsi pe Alexandru. Dar nu-i prea departe…

Marele Duce se uită îndelung la el, pe gânduri, apoi se întoarse spre Czerda.

— Ne-am abate mult din drumul nostru către Port le Bouc?

— Încă douăzeci de minute, nu mai mult. Făcu un semn cu capul către Bowman. Aici canalul e adânc. Mai avem nevoie de el, domnule?

— Numai până descoperim dacă spune adevărul sau nu, răspunse ameninţător Marele Duce.

⁂

Când Czerda ajunse la parcarea de la intrarea în Valea Iadului, se lăsase noaptea. Marele Duce care, împreună cu El Brocador, luase loc în camionul ce remorca rulota, coborî, îşi dezmorţi oasele şi zise:

— Pe cucoane le lăsăm aici. Masaine are să le păzească. Toţi ceilalţi vin cu noi.

Czerda îl privi contrariat.

— Avem chiar nevoie de atâţia?

— Am motivele mele. Marele Duce deveni foarte enigmatic. Îmi pui întrebări?

— Cum? Nu, niciodată.

— Atunci e foarte bine.

O clipă mai târziu, un grup numeros de oameni se deplasa prin imensitatea înspăimântătoare a cavernelor. Erau unsprezece cu toţii – Czerda, Ferenc, Searl, El Brocador, cei trei savanţi, cele trei fete, Bowman şi Marele Duce. Câţiva aveau lanterne, ale căror raze de lumină se reflectau straniu pe albul de calcar al pereţilor. Czerda conducea grupul, sprinten, foarte sigur, până ce ajunse într-o cavernă unde o surpare de teren indica existenţa unui contur vag de cer înstelat. El înaintă până la baza grămezii de bolovani surpaţi şi se opri.

— Aici este, zise el.

Marele Duce lumină cu lanterna.

— Eşti sigur?

— Sigur. Czerda îşi îndreptă lanterna către un morman de bolovani şi pietriş. De necrezut, nu-i aşa? Idioţii ăştia de la poliţie nu l-au găsit încă.

Marele Duce îşi îndreptă lanterna spre movilă.

— Vrei să spui că…

— Alexandru. Aici l-am îngropat.

— Alexandru nu ne mai interesează. Marele Duce i se adresă lui Bowman. Banii, dacă eşti bun.

— A, da, banii. Bowman strânse din umeri şi zâmbi. Mă tem că ăsta e capătul drumului. Nu există nici un ban.

— Ce! Marele Duce făcu un pas înainte şi înfipse ţeava pistolului în coasta lui Bowman. Nici un ban?

— Sunt bine mersi într-o bancă din Arles.

— Ne-ai prostit pe toţi? zise Czerda, nevenindu-i să creadă.

Ne-ai adus aici atâta drum...

— Da.

— Ţi-ai mai cumpărat încă două ore de viaţă?

— Pentru un om condamnat la moarte, două ore pot însemna mult. Bowman zâmbi, se uită la Cecile, apoi se întoarse spre Czerda. Dar şi puţin.

— Ţi-ai mai cumpărat încă două ore de viaţă! Czerda părea mai uimit de asta decât de pierderea banilor.

— S-o spunem şi aşa.

Czerda ridică arma. Marele Duce făcu un pas înainte, îi prinse mâna şi i-o apăsă în jos. Spuse cu glas încet aspru, crud:

— E dreptul meu, domnule.

Marele Duce îndreptă arma spre Bowman, apoi arătă brusc spre dreapta. Pentru moment, Bowman păru să şovăie, apoi strânse din umeri. Plecară amândoi, Marele Duce cu pistolul lipit de spatele lui Bowman, şi o apucară în unghi drept după un colţ, spre o altă cavernă. După câteva secunde, o împuşcătură făcu ecou în peşteră, urmată de zgomotul unei căzături. Savanţii păreau năuciţi; pe feţele lor se citea disperarea cea de pe urmă. Czerda şi cei trei însoţitori ai săi se uitară unul la altul cu o satisfacţie crudă în priviri. Cecile şi Lila se agăţaseră una de alta, cu ochii plini de lacrimi şi pământii la faţă, în lumina reflectată de calcarul alb. Apoi toţi auziră mersul măsurat al unor paşi care reveneau, şi se holbară la colţul după care dispăruseră cei doi.

Marele Duce şi Bowman îşi făceau apariţia în aceeaşi clipă. Amândoi aveau la ei câte un pistol pe care îl ţineau strâns în mână.

— Nu, zise Bowman.

Marele Duce încuviinţă din cap.

— După cum spune prietenul meu, vă rog, vă rog, nu.

Dar după o clipă de uimire totală, Ferenc şi Searl schiţară un gest. Două focuri rapide de armă, două urlete şi un zgomot ascuţit, metalic, a două arme care cădeau pe pământ. Ferenc şi Searl, suferind cumplit, priveau stupefiaţi, ţinându-se fiecare de umărul zdrobit. A doua oară, gândi Bowman, când Searl e rănit în acelaşi umăr, dar nu reuşea să simtă nici un pic de milă, pentru că ştia că el fusese acela care jupuise cu biciul pielea de pe spinarea Tinei.

Bowman zise:

— Unora le trebuie mult ca să înveţe.

— Incorect, Neil. Unii nu învaţă deloc, niciodată. Marele Duce se uită la Czerda cu o expresie a feţei, care demonstra că ar fi preferat să privească în altă parte. Împotriva ta nu avem nimic, din punct de vedere juridic vreau să spun. Nici o dovadă, nici un indiciu. Nu până când tu singur ai să ne conduci la mormântul lui Alexandru şi ai să recunoşti că personal l-ai îngropat. Aici în faţa tuturor acestor martori. Acum ştii de ce domnul Bowman şi-a mai cumpărat două ore de viaţă. Se adresă lui Bowman: Aşa, din întâmplare, unde sunt banii, Neil?

— În geanta Cecilei. Parcă acolo i-am pus.

Cele două fete se apropiară încet una de alta, nesigure. În ochii lor nu se mai vedeau lacrimi, dar nici nu înţelegeau nimic. Bowman îşi vârî pistolul în buzunar, se îndreptă spre ele şi le cuprinse de umeri pe amândouă.

— Acum totul e în ordine. Totul s-a terminat cu adevărat. Luă braţul de pe umărul Lilei, îşi apăsă degetele pe obrazul ei, până ce ea se întoarse şi-l privi mirată şi întrebătoare. El zâmbi. Ducele de Croytor este adevăratul Duce de Croytor. Şeful meu, de mulţi ani.

EPILOG

Baumanière dormea împăcat sub privirea stâncilor de la Les Baux, în lumina de argint a lunii. Bowman, aşezat pe un scaun şi sorbind o băutură, înălţă o sprânceană când Cecile, ieşind din camera sa, se împiedică şi aproape căzu peste un fir telefonic întins. Îşi recăpătă echilibrul şi se aşeză alături de Bowman.

— Douăzeci şi patru de ore, zise ea. Numai douăzeci şi patru de ore. Nici nu-mi vine să cred.

— Ai avea nevoie de o pereche de ochelari, observă Bowman.

— Am o pereche de ochelari, mulţumesc.

— Atunci trebuie să-i porţi. Bowman o prinse afectuos de

mână. La urma urmelor, acum ţi-ai găsit perechea, nu?

— Oh, stai liniştit. Nu făcu nici un gest ca să-şi retragă mâna. Cu fata aceea ce se mai aude?

— Tina e la spital, în Arles. Iese în câteva zile. Tatăl ei şi Madame Zigair sunt acum cu ea acolo. Familiile Hobenaut şi Tangevec iau masa în hotel. Îmi închipui că nu-i chiar un prilej festiv, dar aş spune că şi ei încearcă totuşi un fel de uşurare. Tu, nu? Şi Pierre des Jardins trebuie să fie la vremea asta la el acasă, în Grau du Roi.

— Nu-mi vine să cred. Bowman se uită la ea şi-şi dădu seama că îl ascultase doar pe jumătate şi că era cu gândul în cu totul altă parte.

— Este… Este el chiar şeful tău?

— Charles? Este, da. Însă nimeni nu ştie nimic despre Charles. Eu sunt un ex ofiţer din serviciul de informaţii al armatei, un ex ataşat militar la Paris. Acum o să am o altă ocupaţie.

— Mă prind că da, zise ea compătimitoare.

— Singura persoană care mai ştie ceva din toată treaba asta e Pierre, stăpânul vasului de pescuit. De aia şi-a şi păstrat atât de bine sângele rece. E obligat să păstreze secretul. Şi tu la fel.

— Nu ştiu dacă chiar mă încântă asta.

— Ai să faci şi tu ceea ce ţi se spune. Charles, te asigur, e mult mai sus pe scara ierarhică decât mine. Lucrăm împreună de cinci ani. În ultimii doi, am aflat că ţiganii de dincolo de Cortina de Fier treceau diverse lucruri, prin contrabandă, peste frontieră. Ce anume, nu ştiam. De data asta, dintre toate ţările, ruşii ne-au favorizat – dar nici ei nu ştiau exact ce se petrecea în realitate.

— Şi acest Gaiuse Strome…

— Chinezul nostru din Arles şi din celelalte locuri? A fost temporar reţinut de poliţia franceză. Se băgase prea mult în probleme, şi Charles l-a surprins cu nişte planuri secrete. Dar or să trebuiască să-i dea drumul. Beneficiază de imunitate diplomatică. El a aranjat totul – este ataşatul militar chinez la Tirana.

— Tirana?

— Albania.

Ea scotoci în geantă şi scoase ochelarii. Acum îl privea cu atenţie, şi zise:

— Dar nouă ni s-a spus că…

— Nouă?

— Mie şi Lilei. Noi suntem amândouă secretare la Amiralitate. Trebuia să vă ţinem pe amândoi sub observaţie. Ni se spusese că unul din voi e suspectat…

— Îm pare rău. Ăsta a fost aranjamentul lui Charles. Aici noi am jucat rolul omului bun şi al omului rău. Nu puteam să fim văzuţi în nici un caz împreună. Dar trebuia să avem un mijloc de legătură între noi. Prietenele mai trăncănesc între ele… Fetele mai vorbesc la telefon cu şefii… Aşa că legătura o găsisem.

— Şi asta aţi aranjat-o voi? Îşi retrase repede mâna. Voi aţi ştiut…?

— Îmi pare rău. A trebuit s-o facem.

— Vrei să spui că…

— Da.

— Semnul din naştere în formă de căpşună…

— Îţi repet, îmi pare rău. Bowman dădu din cap admirativ. Dar trebuie să admit că a fost cel mai frumos dosar pe care l-am studiat vreodată.

— Nu pot să te sufăr. Eşti individul cel mai demn de dispreţ…

— Da, ştiu şi sunt foarte necăjit din cauza asta. Dar ce mă supără cel mai mult e că, după atâta timp, n-am reuşit să găsesc decât două domnişoare de onoare; şi gândeam că…

— Două, zise ea cu hotărâre, sunt chiar de ajuns.

Bowman zâmbi, se ridică de pe scaun, îi întinse mâna şi împreună braţ la braţ, se îndreptară spre balustradă ca să privească în jos. Aproape exact sub ei, îl zăriră pe Duce şi pe Lila, aşezaţi la o masă inevitabil încărcată cu de toate. Se vedea cât de colo că Ducele se afla în prada unei mari emoţii căci, în ciuda faptului că ţinea în mână un picior de miel învelit într-un şerveţel de hârtie, nu mânca.

— Dumnezeule Mare, zise el. Dumnezeule! Se uită la chipul blond şi frumos al însoţitoarei sale, de la o distanţă de circa un metru. Îngălbenesc numai când îmi aduc aminte. Aş fi putut să te pierd pentru totdeauna. N-am bănuit niciodată…

— Charles!

— Eşti o gospodină excelentă.

— Da, Charles.

— Brochettes de queues de langoustines a beurre blanc?[1]
— Da, Charles.
— Poulet de la ferme au champagne?[2]
— Da, Charles.
— Filets de Sole Rétival?[3]
— Dar bineînţeles.
— Pintadeux aux morilles?[4]
— Specialitatea mea.
— Lila, te iubesc. Nu vrei să te măriţi cu mine?
— Oh, Charles.

Se îmbrăţişară sub privirile uimite ale celorlalţi oaspeţi. Simbolic, probabil, picioruşul de miel căzu din mâna Marelui Duce, pe podea.

⁂

Oferindu-i braţul, Bowman o conduse pe Cecile spre patio.

— Nu te lăsa păcălită de acest Romeo. Nu dă doi bani pe toate bucătăriile din lume. Nici pe cea a prietenei tale.

— Marele şi neînfricatul baron e de fapt un băieţel timid, în adâncul sufletului?

Bowman încuviinţă cu un semn din cap.

— O cerere în căsătorie după moda veche nu e chiar punctul lui forte.

— Pe câtă vreme al tău este?

Bowman o conduse la o masă şi comandă ceva de băut.

— Nu prea înţeleg ce vrei să spui.
— Unei fete îi place să fie cerută în căsătorie, zise ea.
— Ah! Cecile Dubois, mă iei de bărbat?
— Cred că s-ar putea.
— Touché! Înalţă paharul. Pentru Cecile.
— Mulţumesc, amabile domn.
— Nu ţie. Pentru cea de a doua născută.

Îşi zâmbiră unul celuilalt, apoi îşi întoarseră privirile spre

---

[1] Homar norvegian la frigare cu unt proaspăt.

[2] Pui de crescătorie cu şampanie.

[3] File de calcan, Rétival.

[4] Pui de bibilică pregătit cu zbârciogi.

perechea de la masa vecină. Marele Duce şi Lila se mai priveau încă pierduţi în ochi; şi, totuşi, Marele Duce încă mai ezită. Deodată bătu impetuos din palme.

— Encore! zise el.

SFÂRŞIT